

2010

4

438

Գ Ի Ը Գ

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ա Ց

Դ Ա Ի Թ Ի

Ս

1

Συμπληρωματικὸν Ἐπιτομίου, ἢ Φωκίῃ.
Τυρ. ΕΡΝΕΣΤ ΜΕΥΚΕ, 3, rue de l'Abbaye, à Paris.

245

U-16

Գ Ի Բ Բ

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ա Յ

այ. Գ Ա Ի Թ Ի

-00-

Ի ՀԱՅԲԱԳԵՏՈՒԹԵԱՆ

Տ Ե Ա Ռ Ն Ն Ե Ր Մ Է Ս Ի

Հ Ա Ն Գ Ո Ւ Ց Ե Ա Լ Կ Ա Յ Ո Ղ Ի Կ Ո Ս Ի

Ե Ի

Ի Գ Ի Մ Տ Ի Մ Ե Ր Գ Ո Ւ Ե Ս Ի Տ Ե Ա Ն Գ

Յ Ա Կ Ո Ր Ա Յ

40369

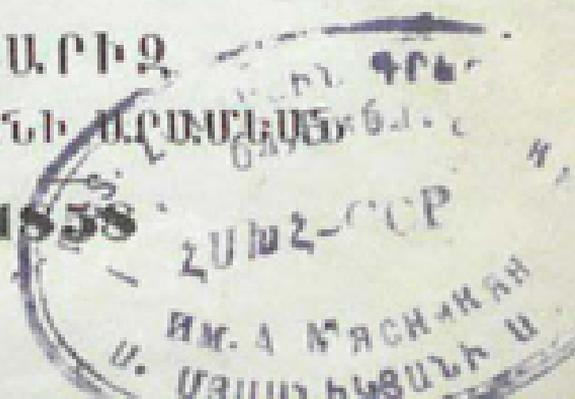
№ 179

Փ Ա Ր Ի Ձ

Ի Տ Պ Ա Ր Ա Ն Ի Ա Ը Ո Ւ Մ Ե Ս Ի

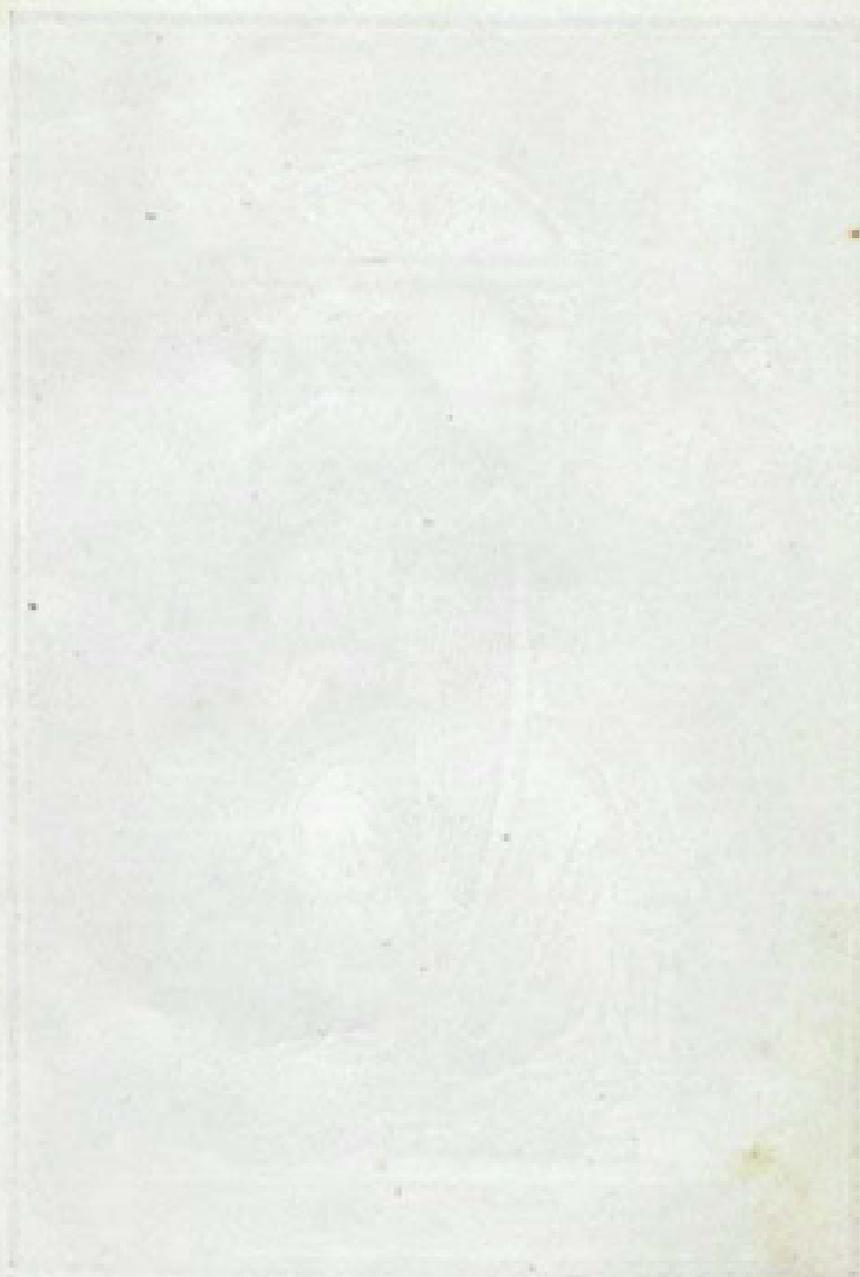
1958

1439 - 42

(108021 - 42)

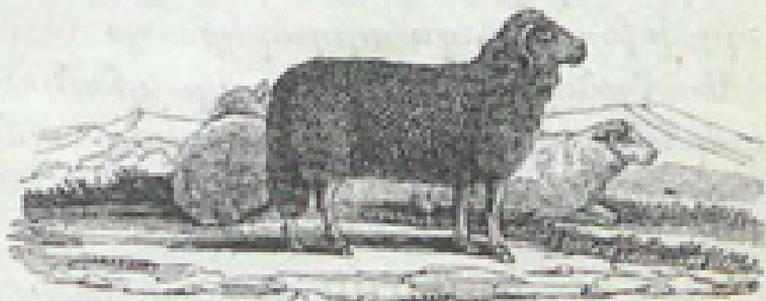
THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

Արքայա. Տէր Գառնի հշմարտութեանը.

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ա Յ

Գ Ա Ի Թ Ի

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ա

1. Երանեալ է այր որ ոչ գնաց
 ի խորհուրդս ամբարշտաց. ի հանա-
 պարհի մեղաւորաց նա ոչ կեաց, և
 յաթոսս ժանտից ոչ նստաւ :

2. Այլ յօրէնս տեսանէ են կամք նա-
 րա, և յօրէնս նորա խորհեացի նա ի
 տուէ և ի գիշերի. և եղիցի նա որպէս
 ծառ, որ անկեալ է ի գնացս ջուրց :

3. Ար դարտուղ իւր ի ժամու տայէ, և
 տերե նորա մի թափեացի. և դամ ենայն

գոր ինչ արասցէ, յաջողեացի նմա :

4. Աչ աշտպէս են ամբարիշտք, և ոչ այնպէս . այլ որպէս հողմ գիտչի, զի հասէ ի վերայ երեւաց երկրի :

5. Առան աշտորիկ ոչ յարիցեն ամբարիշտք ի դասաստան, և ոչ մեղաւորք ի խորհուրդս արդարոյ :

6. Գանդի ճանաչէ տէր գճանապարհս արդարոյ . ճանապարհք ամբարշտաց կորիցեն :

ՍԱՂԱՌՍ Բ

Անվերևագիր ի Հերրաշեղուց . երկոքիև սարս ի մի համար են .

1. Ընդէր խոսվեցան հեթանոսք, և ժողովուրդք խորհեցան ի անտախ :

2. Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի, և իշխանք ժողովեցան ի մխտախն, վասն տեսան և վասն օճեւոյ նորս :

3. Խղեացուք զկապանս նոցա . և բնկեացուք ի մէնջ զլուծ նոցա :

4. Մնակեալն յերկինս ծիծաղեացի զնարօք . և տէր արհամարհեացէ զնոսա :

5. Յայնժամ խօսեացի ընդ նոսա

բարկութեամբ իւրով, և սրամտութեամբ իւրով խոսակցուցէ՛ զնոսա :

6. Ան կացի թագաւոր ի նմանէ, ի վերայ լերին սիւնի սրբոյ նորա, ի սրատակ ինձ զհրամանս տեառն :

7. Տէր ասաց զիս՝ որդի իմ ևս դու, և ևս այսօր ծնայ գթեզ :

8. Խնդրեա յինէն, և ասաց քեզ զհեթանոսս՝ ի՞մ առանգութիւն, և իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի :

9. Հոսկուացեա զնոսա դաւադանաւ երկաթեա. և որպէս զանօթ բրտի փշրեացեա զնոսա :

10. Արդ թագաւորք՝ զայս ի միա աւէք. և խրատեցարուք ամենեքեան, ոչք դատէք զերկիր :

11. Մատայեցէք տեառն երկիրդու. և զնեծացէք ասաջ ի նորա դողութեամբ :

12. Ընկալարուք զխրատս նորա՝ զի մի բարկացի տէր. ևս կորնշիցիք ի հանապարհայն արդարութեան :

13. Ի ժամանակի՝ յորժամ բորբոքեցի բարկութիւն նորա :

14. Երանի ամենեցուն՝ ոչք յուսացեալ են ի տէր :

ՍԱՂԱՄՈՍ Գ

1. Ստորևս ի Դաիթ, ի ժամանակի՛
դի փախուցեալ էր ես շերեւաց
Արխադամայ սրբոյ իւրոյ :

2. Տէր զի բազում եղեն նեղիչք
իմ, և բազումք յարեան ի վերայ իմ :

3. Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ,
թէ չիք փրկաթիւն սորա առ Աստուած
իւր :

4. Այլ դու տէր օգնական իմ ես,
փառք իմ և բարձրացուցիչ գլխոյ
իմոյ :

5. Չայնիւ իմով ես առ տէր կար-
գացի, և լուսա ինձ ի լեռնէ սրբոյ
իւրմէ :

6. Ես ննջեցի և ի քուն եղէ, զար-
թեալ՝ և տէր ընդունելի իմ է :

7. Աչ երկեայց ես ի բիւրուց գօրաց
նոցա, ոչբ շուրջանակի պատեալ պա-
շարեալ պահէին զիս :

8. Արի տէր՝ և փրկեա զիս Աստուած
իմ, զի դու հարեր զամենեւեան, ոչբ
էին ընդ իա թշնամութեամբ ի տա-

բազարաց, և դատամունս մեղաւորաց փշրեացեա :

Չ. Տեառն է փրկութիւն. ի վերայ ժողովրդեան քոյ՝ օրհնութիւն քո :

ՍԱՂԱՄՈՍ Դ

1. Ի կատարած օրհնութեան, առդմոս երգոց ի Դաւիթ.

2. Ի կարգալ խմում լուար ինձ Աստուած ըստ արդարութեան . ի նեղութեան ինձ անգորբ արարեր . ողորմեա ինձ և լուր աղօթից խմոց :

3. Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք խառատիրաք, ընդէր սիրէք զնանրութիւն, և խնդրէք զատութիւն :

4. Մաներուք զի սքանչելիա արար տէր սրբոյ խրում . և տէր լուիցէ ինձ ի կարգալ խմում առ նա :

5. Բարկանայք՝ և մի մեղանչէք, զոր ինչ տակք ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զզջացարուք :

6. Մատուցէք պատարագս արդարութեան, և յուսացարուք ի տէր :

7. Բազումք տակին, թէ ո՛ր ցուցցէ

մեզ դրարութիւն տեսան. նշանեցաւ
առ մեզ լոյս երեւաց քոյ. և ետար
ուրախութիւն սրտից մերոյ :

Յ. Եւ սրտոյ ցորենոյ գինեոյ ձիթոյ
խրեանց լցուցեր զնոսա :

Ծ. Եւ ազազութեամբ յայտ և ի սոյն
ննջեացաք և դարձիցաք. զի դու տէր
միայն առանձին յուսով քո բնակե-
ցուցեր զմեզ :

ՍԱՂՄՈՍ Ե

1 Եւ կատարած վասն վիճակեւոցն.
ապղմու ի Դաւիթ.

2. Բանից խնայ ունկն գիր տէր, և
ի միտ առ զազազակ իմ :

3. Նայեա ի ձայն աղօթից խնայ,
թաղաւոր իմ և Աստուած իմ :

4. Ես զքեզ ազաչեմ տէր, ընդ
առաւօտս լուիցեա ձայնի իմում. ընդ
առաւօտս սրտորաստ եղէց, յանդի-
ման լինել առ քեզ :

5. Աչ թէ դու Աստուած կա-
միա զանօրէնութիւն. և ոչ բնակին
առ քեզ շարք, և անօրէնք մի

բնակեացին առաջի աչաց քոց :

6. Առեցեր դայնասիկ, որք գործեն զանօրէնութիւն. կորուսանեա զամենեւեան ոչք խօսին զսուտ :

7. Զայր արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ առնեա դու Տէր. այլ ևս ըստ բազում սղօրմութեան քում մտից ի սուն քո, և երկիր պագից՝ ի Տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո :

8. Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում. վասն թշնամեաց իմաց՝ ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհա քո :

9. Զի ոչ գոյ ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն. և սիրտք նոցա նանրեալք են :

10. Որպէս գերեզման բաց է կտորոգ նոցա. և լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն :

11. Գատեա զնոսա Աստուած, զի անկցին ի խորհրդոց իւրեանց. ըստ բազում ամբարշտութեան նոցա մերժեա զնոսա. զի դառնացուցին զբեզ :

12. Աւրախ լիցին ամենեւեման որք յուսացեալ են ի քեզ. յախտան

ցնծապէն . և բնակեացիս դու ի նոսա :

15. Պարծեացին ի քեզ սիրելիք
անուան քո , զի օրհնեացես դու զար-
դարն . Տէր՝ որպէս զինու հաճու-
թեամբ քո սրակեցեր զնոսա :

ՍԱՂՄՈՍ 2

1. Ի կատարած շնոյ օրհնութեան
վասն ուրերորդաց . սաղմոս ի
Գաւթիք .

2. **Տէր** մի սրամտութեամբ քով
յանգիսմաներ զիս . և մի բարկութեամբ
քով խրատեր զիս :

3. Աղարմեա ինձ Տէր , զի հիւանդ
եմ ես . բժշկեա զանձն իմ , զի խոռ-
վեցան ոսկերք իմ :

4. Անձն իմ յոյժ խոռվեցաւ , և դու
Տէր մինչև յերբ :

5. Գարձ Տէր և վրկեա զանձն իմ .
կեցս զիս Տէր ըստ սղարմութեան
քոմ :

6. Զի ոչ ոք է որ ի մահու յիշէ գրեզ ,
կամ ի դժոխս խոտառվան աանիցի սո-
քեզ :

7. Աստատակեցայ ես ի հեծութեան
խմւմ. լուացի զամենայն գիշեր զմա-
հինս իմ. և արտասուօք իմովք զան-
կողինս իմ թացի :

8. Եսովեցաւ ի սրամտութենէ ակն

իմ. և մաշեցայ ես ի վերայ ամենայն
թշնամեաց իմոց :

9. Երայ կայէք յինէն ամենեքեան,
ոչք գործէք զանօրէնութիւն :

10. Առաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ .
լուաւ տէր աղօթից իմոց . և տէր
զինդրուածս իմ ընկալաւ :

11. Ամառաշէտայեան և խառնակային յոյժ
ամենայն թշնամիք իմ. դարձցին
յետա և ամառաշէտայեան յոյժ վաղվազակի
և խառնակային :

ՍԱՂԱՄՈՍ Է

1. Սաղմոս թ Գաւթիք, զոր ասաց
Տեառն փառն քանիև Քուսեայ
որդւոյ Յեմիկայ.

2. Տէր Աստուած իմ՝ ի քեզ յուսա-
ցայ. փրկեա զիս, և յամենայն հալած-
չաց իմոց ապրեցս զիս :

3. Գուցէ՛ երբէք յափշտակիցէ որ-
պէս ապիւծ դանձն իմ. ոչ սք իցէ որ
փրկիցէ, և ոչ այն որ ապրեցուցանիցէ :

4. Տէր Աստուած իմ թէ՛ արարի զայս.
և թէ՛ իցեն անօրէնութիւնք ի ձեռս իմ :

5. Թէ՛ հատուցի երբէք այնոցիկ,
ոյք հատուցին ինձ չար. անկեայց և
ես թ թշնամեաց իմոց ընդունայն :

6. Հալածեացէ՛ ապա թշնամին
դանձն իմ. հաացէ՛ և կոխեացէ՛ յերկիր
զկեանս իմ, և դիտուս իմ թ հող քնա-
կեցուացէ :

7. Արի աէր բարկութեամբ քով . և բարձր լեր ի սպասել թշնամեաց խնայ :

8. Զարթիր աէր Աստուած իմ ի հրամանա քո՝ զոր սխառութեցեր . և ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղիցին դքե :

9. Ասան այսորիկ ի բարձունա դարձ աէր . և աէր դասէ զժողովուրդս իւր :

10. Գատ արա ինձ աէր ըստ արդարութեան իմում . ըստ ամբժութեան իմում՝ որ յիս :

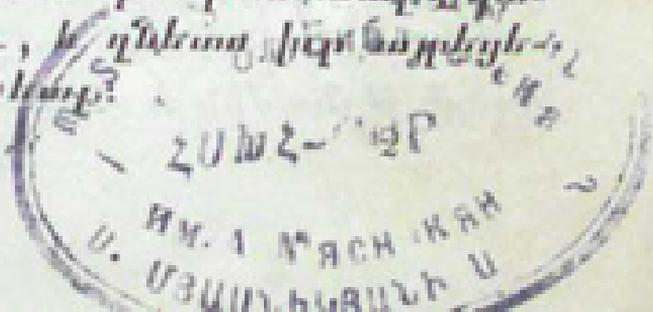
11. Աստարեացին շարիք ի վերայ մեղաւորաց , և յաջողեացես դու արգարոյն :

12. Որ քննէ զսիրտս և զերկիամունա Աստուած արդար . յիրաւի է օգնութիւն ինձ յԱստուծոյ՝ որ սպրեցուցանէ զայնասիկ , ոչք ուղիղ են սրտիւք :

13. Աստուած գատաւոր արդար՝ հզօր և երկայնամիտ . որ ոչ ամէ գրարկութիւն իւր գորհանապաղ :

14. Աօրա թէ ոչ գառնայք առ նա , դաս իւր սրեալ է , և զպղեղն իւր լարեալ . ի նմա սխառութեամբ զգործեալ մահու , և զնկատ իւր անպիտան լովք է գործեալ :

40369

15. Ահա առիկ երկնեաց զանօրէնութիւն . յգայաւ զցառս , և ծնաւ զանիրաւութիւն :

16. Գարն՝ զոր փորեաց և պեղեաց , ի նայն անելցի ի խորխորաւս՝ զոր և զործեաց :

17. Գարձցին ցաւք ի գլուխ նորա . և ի վերայ դադաթան նորա անօրէնութիւնք իւր իջցեն :

18. Խոստովան եղէց տեսան ըստ արդարութեան նորա . սաղմոս տապցից անուան տեսան բարձրելոյ :

ՍԱՂՄՈՍ Ը

1. Ի կատարած ի վերայ հեճանացն . սաղմոս ի Գաւթր .

2. Տէր տէր մեր , զի սքանչելի է անուն քս ի վերայ ամենայն երկրի :

3. Համբարձաւ մեժ վայելչութիւն քս ի վերայ քան զերկինս . ի բերանոց մանկանց տղայոց և սանդեալց հաստասեցեր զօրհնութիւն :

4. Ասան թշնամեաց քոց տէր . զի եղծցի թշնամին և հակառակորդն :

3. Տեւոյց զերկի՛նս զգործս մատանց
քոյ, զլուսին և զաստեղս՝ զորս գու-
հաստատուցեր :

6. Ո՞վ է մարդ՝ զի յիշեա գու զնա-
կամ որդի մարդոյ, թէ աչց ինչ արատ-
ցեա գու նմա :

7. Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա
քան զհրեշտակս քո, փառօք և պա-
տուով սրտակեցեր զնա, և կացուցեր
զնա ի վերայ ամենայն ձեռակերտաց
քոյ :

8. Զամենայն ինչ հնադանոց արա-
րեր ի ներքոյ սոխոյ նորա, զխաշն և
զարջառ և զամենայն ինչ :

9. Աւա և զերէ վայրի, զթռչունս
երկնից, և զձկունս ձովու՝ որք շրջին
ընդ շաւիղս ծովու :

10. Տէր տէր մեր, զի սքանչելի է
անուն քո յամենայն երկրի :

ՍԱՂԱՐՍ Թ.

1. Ի կատարած. փասն գաղտնեացն
որդոյ.

2. Գոհացայց զքէն տէր բարբա՛վ

արախ. խնով. սրտամեջից զամենայն
արանչելիս քո :

5. Աւրախ եղէց և ցնծացայց ի քեզ-
սաղմոս ասացից անուան քում բարձ-
րեալ :

4. Ե դատնալ յեւա թշնամեաց
խնոց, տկարացին և կորիցեն յերե-
սաց քոց :

5. Արարեր զգառատանա իմ և
զիրաւունս . նստար յաթոս . դատաւոր
արդարութեան :

6. Սաստեցեր ի հեթանոսս , և կո-
րեաւ ամբարիշան . զանուանս նոցա
ջնջեցեր յախտեանս յախտենից , և
թշնամեոյն զէն սպակասեաց մինչ
խաղառ :

7. Զքաղաքս ակերեցեր , և կորեաւ
ցիշատակ նոցա աղաղակա :

8. Աստուած կայ՝ և մնայ յախտեան-
սրտարատս արար զաթոս իւր ի գա-
տատանի :

9. Ենքն դատէ զաշխարհս արդա-
րութեամբ , և զմոզովարդս իւր ուղ-
ղութեամբ :

10. Եղև տէր ապաւէն անանկի ,

օգնականն ի նեղութեանն ի դէպ ժամանակի :

11. Յուսացինն ի քեզ ամենեքեան՝ սյբ զխտեն զանուն քո . զի ոչ թողցես զայնտանի , որք խնդրենն զքեզ տէր :

12. Սաղմոս ասացէք տեսան՝ որ բնակեալն է ի սիան . պատմեցէք ի հեթանոսս զգործս նորս :

13. Ի խնդրել զարխն նոցա՝ յիշեաց . և ոչ մտացաւ տէր զաղօթս անանկաց :

14. Ոգորմեա ինձ տէր՝ և տես զխոնարհութիւնն իմ ի թշնամեաց իմոց . ո՛ր բարձր արարեր զիս ի դրանց ի մահուանէ :

15. Որպէս պատմեցից զամենայն օրհնութիւնս քո՝ ի դրունս դասեր սիանի , և զնձացայց ի փրկութեան քում :

16. Ընկլան հեթանոսք յապակհանութեանն իւրեանց՝ զոր արարին . և որոզայթ՝ զոր թաղուցին , ասցէ զոսս նոցա :

17. Ըանաչի տէր յառնել զգառաստանս իւր . և ի գործս ձեռաց իւրեանց կրայեացինն մեզս որք :

18. Գարծցին մեղասորք անդրէն
ի դժօխ . և ամենայն հեթանոսք սրք
մտացան զԱստուած :

19. Ոչ խաչառ մտանայ տէր զաղ-
բատն . համբերութիւն անանկաց մի
կորիցէ խաչառ :

20. Արի տէր՝ և մի զօրացի մարդ-
դասեացին հեթանոսք սառչի քս :

21. Կացս տէր օրէնադիր ի վերայ
նոցա . և ծանօցեն հեթանոսք՝ թէ
մարդիկ են :

22. Ընդէր տէր՝ կացեր ի հեռա-
տանէ . անաւստ արարեր ի դէպ նեղու-
թեան ժամանակի :

23. Յամբարտաւանել ամբարշտի ,
այրի աղքատն . արգելցին ի խորհուրդս
խրեանց , զոր և խորհեցան :

24. Զի դավի մեղասորն ի ցանկութիւն
անձին իւրոյ . որ զրկէն , և նա դավի :

25. Իսկ ընդէր բարեացոյց մե-
ղասորն զԱստուած , ըստ բազում բար-
կութեան իւրում , թէ ոչ խնդրի :

26. Ոչ է Աստուած սառչի աչաց
նորա . պիղծ են հանապարհք նորա
յամենայն ժամ :

27. Գարձեալ ե՛ն իրաւունք յերեւոյ
նորա . ի վերայ ամենայն թշնամեաց
իւրոյ օիրեացէ :

28. Ասաց ի սրափ իւրում, թէ ոչ
սասանեցայց ազգէ յազգ սասանց
չարի :

29. Անիծիւք և դառնութեամբ և
նենդութեամբ լի է բերան նորա, և
ի ներքոյ լեզուի նորա զաւք և վա-
սակք :

30. Նստի դարանեալ ընդ մեծա-
մեծս ի գաղանիս՝ սպանանել զամ-
բիծն :

31. Աչք նորա ի անանկս հային .
դարանի ի գաղանիս, սրպէս զառիւծ
ի մորսջ իւրում :

32. Գարանի յափշտակել զառ-
քասն . յափշտակել զառքասն, և
ձգել զնա :

33. Յորագայթ իւր խնարհեցաւցէ
զնա . խնարհեացի և անկի ի օիրել
իւրում ի վերայ անանկաց :

34. Զի սասց ի սրափ իւրում թէ
մտացաւ Աստուած . դարձայց զերեւո
իւր՝ զի մի տեսցէ իապառ :

35. Արի տէր Աստուած իմ. բարձր
եղիցի ձեռն քո, և մի մտանար
զանանկա :

36. Եսկ ընդէր բարկացոյց ամբա-
րիշտն զԱստուած. զի ասաց ի սրտի
իւրում թէ ոչ քննի :

37. Տեսանես զու զնա ի ցոտ, ի
սրտմտութիւն հայրա. քեզ թողեալ
է ազբասն, և որբոյն զու եւ օգնա-
կան :

38. Խորտակեացի բազուկ մեզաւորի
և շարի. խնդրեացին մեզք նորա, և
նա մի գացի :

39. Տէր թագաւոր յախտեանս
յախտենից. կորիցեն հեթանոսք յեր-
կիւ նորա :

40. Զզանկութիւն անանկաց լուա-
տէր, ի սրտարատութիւն սրտից նոցա
հայեցաւ ոնկն քո :

41. Դաս աննել որբոյն և անանկի.
զի մի եւ յաւելուցաւ մարդ, ի մեծա-
բաննել իւրում ի վերայ երեսաց երկրի :

ՍԱՂԱՄՈՍ Ժ

Ի կառարած . ապրմոս ի Գուռիք .

1. Ի տէր յառաջայ . ճրպէս ասիցէք
ցանձն իմ , փոփոխեաց ի լերինս որ-
պէս ճննդուի :

2. Զի ահա մեղաւորք լարեցին զա-
ղեղունս իւրեանց . պատրաստ արա-
րին զնեատս ի կապարնա , ձգել ընդ
խաւար՝ այնոցիկ սյք ուղիղ են սըր-
տիւք :

3. Զի զոր դու շինեցեր , նորա
աւերեցին . իակ արդարն զի արար :

4. Տէր ի տաճար սուրբ իւրում . տէր
յերկինս յաթոս իւրում :

5. Աչք նորա ի անանկս հային ,
արտեանունք նորա քննեն զորդիս
մարդկան :

6. Տէր քննէ զարդարն և զամբարիշ-
տըն . որ սիրէ զմեղս , տտեայցանձն իւր :

7. Տեղաացէ ի վերայ մեղաւորաց
որոգայթ՝ հուր և ծծումք . այս մրրիկ՝
բաժին բաժակի նոցա :

8. Արդար է տէր՝ և զարդարութիւն

սիրէ : զազգաթիւն տեսանեն երեսք
նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ.

1. Ի կատարած ի վերայ ուրերոր-
դիև . աադմա ի Գաւթր .

2. Սպրեցադիս աէր՝ զ ի նուաղեաց
սարր . նուաղեցան ճշմարտութիւնք
յորդուց ի մարդկանէ :

3. Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ըն-
կերի խում . շրթամբք նենդաւորք
սրաէ ի սիրտ խօսեցաւ :

4. Սասակէ աէր զամենայն շրթ-
թունս նենդաւորս , և զլեզուս մեծա-
րանս :

5. Այք տապին , զլեզուս մեր մեծս
արաացաք , շրթունք մեր առ մեզ են ,
և արդ՝ մեր սօվ է աէր :

6. Վասն տառապանաց աղբասին՝
և հեծութեան անանկին , այժմ յա-
րեացյ աաէ՝ աէր . և զից գիրկութիւն
իս , և համարձակեցայ ի նոսա :

7. Բանք տեսան են բանք սարր ,
որակս զարժաթ ընարեալ և փարձեալ

յերկրէ, սրբեալ և սրբազեալ եօթն-
սպասիկ ի հոգոյ :

3. Գու տէր սրահեցեր զմեզ, և
ապրեցուցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ
մինչև յախաւեան :

Ծ. Շուրջանակի սմբարիշտք շրջին-
քստ բարձրութեան քում մեծա արաս-
ցեա դու զսրդիս մարդկան :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԲ

Ի Կառաւարած, աւագնու ի Գուռիք.

1. Մինչև յերբ տէր՝ մտանաա զիս
խաղառ, մինչև յերբ դարձաւցանեա
զերեաա քո յինէն :

2. Մինչև յերբ դնեմ զխորհարդս
յանձն իմ, և զառք սրտի իմոյ զաւարս :

3. Մինչև զերբ բարձրանայ թշնա-
մին ի վերայ իմ, նայեա և լուր ինձ
տէր Աստուած իմ :

4. Լոյս տուր տէր աչաց իմոյ, զի
մի երբէք ննջեցից ի մահ :

5. Մի ստապէ թշնամին՝ թէ յազ-
թեցի նմա, կամ նեղիչք իմ զնձ ապեն,
թէ ևս ստաանեցայց :

6. Եւ յողորմութիւնս քո աէր յաւայայ, ցնծացաւ սիրտ իմ ի փրկութեան քում. օրհնեցից զաէր՝ զբարեբարդ իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ

Ի կատարած. աւղմու ի Դաւիթ.

1. **Ս**ասց անդգամն ի օրտօ իւրում, թէ ոչ գոյ Աստուած :

2. Ապակամեցան և պղծեցան յանօրէնութեան իւրեանց. և ոչ արէ՛ որ առնէ զբաղցրութիւն :

3 Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն օրդիս մարդկան, տեսանել թէ իցէ ար իմաստուն, որ խնդրիցէ-զ Աստուած :

4. Ամենեւեբեան խտարեցան ի միտօին՝ և անպիտանացան :

5. Ոչ ար է ար առնէ զբաղցրութիւն, և չէ ար՝ մինչև ի մի :

6. Որպէս ոչ ծանօցեն ամենեւեբեան, որք գործեն զանօրէնութիւն :

7. Ոչք առնին զժողովուրդ իմ որպէս կերակուր հացի, և առ աէր ոչ կարդացին :

8. Անդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ
իցէ երկիւղ. զի տէր է յազգս արդարաց:

9. Զխորհուրդ աղքատի յամօթ արա-
րին. զի տէր է յոյս նորա :

10. Ո՞ տայէ ի սիտնէ զփրկութիւն
Խորայէլի, ի դարձուցանել տեսան ըզ-

զերութիւն ժողովրդեան իւրոյ. ցնծաս
ցէ Յակովբ՝ և ուրախ եղիցի Խորայէլ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ

Ի կուտարած. սաղմուս ի Գաւիթ.

1. Տէր նմ կայցէ ի խորանի քամ.
կամ նմ բնակեացի ի լեռան սուրբ քո :

2. Որ դնայ անբիծ՝ գործէ դարգարութիւն, խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի խրտւմ :

3. Որ ոչ նենգաւորեաց լեզուախրտւմ, և չար ընկերի խրտւմ ոչ արար :

4. Նախատինա ի մերձաւորաց ոչ ստնտ. արհամարհեալ է ստաջի նարա չարագործն :

5. Զերկիւղածա տեսան փասաւոր ստնէ. որ երդնա ընկերի խրտւմ, և ոչ ստէ :

6. Զարծաթ խր ի վարձաւ ոչ տայ, և կաշառս ի վերայ իրաւանց ոչ ստնտ. որ դայա արայէ, նա մի սատանեացի յախական :

ՍԱՂԱՐՈՍ ԺԵ

1. Յարձակագիրք ի Նաւիր.

2. Պ ահեա զիս ստատւած իմ, զի ևս ի քեզ յուսացայ. ստացի տեսան՝ տէր իմ ևս դու, և բարիք իմ ինձ ի քէն ևն :

3. Սրբոց քոց՝ որք ևն յերկրի քում. սքանչելի արարեր զամենայն կամս իմ ի նոսա :

4. Յաճախեացին հիւանդութիւնք նոցա . յես այսորիկ տալա վազվազեացին :

5. Աչ ժողովեցայց ի ժողովա նոցա յարեանց , և ոչ յիշեցից զանուանա նոցա ի շրթմանս իմ :

6. Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ՝ և բաժակի իմոյ գու իս , որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս :

7. Ախնակք ելին ինձ ընդ ընտիրա , և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղև ինձ :

8. Օրհնեցից զտէր՝ որ իմաստուն արար զիս , մինչ ի գիշերի ևս խրատեցին զիս երթիկամունք իմ :

9. Յառաջացոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամենայն ժամ . զի է ընդ աջմէ իմմէ , զի մի տասանեցայց :

10. Ասան այսորիկ ուրախ եղև սիրա իմ . և ցնծացա լեզու իմ , ևս և մարմին իմ բնակեացի յուսով :

11. Զի ոչ թողցես զանձն իմ ի դժոխ . և ոչ տայես սրբոյ քում տեսանել զասպակհանութիւն :

12. Յուցեր ինձ զճանապարհս զո

կենաց, լցուցեր զիս տրտախտթեամբ
երևաց քոց ի քաղցրութենէ վայել-
չութեան աջոյ քո մինչև խաղառ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ

Աղօրք ի Գաւիթ.

1. Ասբ աէր արդարութեան, և
նայեա ի խնդրուածս իմ. ո՛նկն զիր
աղօթից խնայ՝ զի ոչ շքթամբք նեն-
դատօք :

2. Յերևաց քոց իրաւունք ինձ
եւցեն, և աչք իմ տեսցեն զուղղու-
թիւն :

3. Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր
ի գիշերի. փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ
յիս անիրաւութիւն :

4. Մի խօսեացի բերան իմ զգործս
որդւոյ մարդկան. վասն բանից շքր-
թանոց քոց ևս պահեցից զճանապարհս
խիտաս :

5. Հատատուեա զշաւիղս իմ ի ճա-
նապարհի քում. զի մի գայթակղեացին
զնայք իմ :

6. Ես առ քեզ աէր, կարգացի՝ զի

լուար ինձ Աստուած . խոնարհեցա առ
իս դունկն քո , և լուր բանից իմոց :

7. Աքանչելի արարեր գողորմու-
թիւնս քո՝ ո՛ր փրկես դայնասիկ , ոչք
յուսացեալ են ի քեզ՝ յայնցանէ , ոչք
հակառակ կան աջոյ քո :

8. Պահեա դիս որպէս բիր ական .
ընդ հովանեաւ թեոյ քոյ ծածկեացես
դիս . յերեաոյ ամբարշտոյ , ոչք սա-
ռապեցուցին դիս :

9. Թշնամիք դանձն իմ պաշարե-
ցին , և ի հարպս իւրեանց արգելին .
և բերանք նոցա խօսեցան դամբար-
տաւանութիւն :

10. Մերժեցին դիս , և այժմ դար-
ձեալ պատեցան զինե . ուշ եղին խո-
նարհեցուցանել զիս յերկիր :

11. Համարեցան ինձ որպէս առիւծ՝
զի պատրաստի յորս . և որպէս կորիւն
առիւծու , զի նառի դարանեալ :

12. Արի Տէր՝ ժամանեա նոցա , և
խափանեա զնոսա . փրկես դանձն իմ
յամբարշտոյ , ի սրոյ՝ և ի ձեռոյ
թշնամոցն :

13. Տէր կորս զնոսա յերկրէ . բա-

ժանեաւ և խափանեաւ զնոսա ի կեանս
խրեանց :

14. Գաղանեօք բալք ըցան սրտ-
վայնք նոցա . յաղեցան կերակրովք ,
և թողին զինացաւածս աղայոց խ-
րեանց :

15. Ես արդարութեամբ երևեցայց
երեսաց քոց . յաղեցայց յերեկի փառաց
քոց :

ՍԱՂԱՄՈՍ ԺԷ

1. Ե կատարած ի վերայ սպանե-
րագմոց և անաստակի ծառային
Տեառն Գաւրթի , զոր խօսեցաւ
քնոց Տեառն գրաւն օրհնութեան .
յաւուր շորում փրկեաց զնա
Տէր ի անոաց ամենայն բշեա-
մեաց , և ի անոաց Սաւաւդայ .
և ասէ .

2. **Ս**իրեցից զքեզ ' Տէր զօրութիւն
իմ . Տէր հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ '
և փրկիչ իմ :

3. Աստուած օգնական իմ ' և ևս
յուսամ ի նա . ապաւէն իմ , եղջիւր

փրկութեան խնայ՝ ընդունելի իմ է :

4. Օրհնելով կարգացից առ Տէր, և ի թշնամեաց խնայ ապրեցայց :

5. Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մահու . և ուղիք անօրէնութեան խոս վեցացին զիս :

6. Ախշար դժոխաց պաշարեցին զիս . և ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու :

7. Ենեղութեան խնամ ևս առ Տէր կարգացի, և առ Աստուած իմ աղաղակեցի :

8. Կուտ ինձ ի Տաճարէ սրբոյ խրմէ ձայնի աղօթից խնայ . և աղաղակ իմ առաջի նորա, մտցէ յականջս նորա :

9. Խոսվեցաւ և դողաց երկիր՝ և հիմունք լերանց սասանեցան և խոսվեցան . զի բարկացաւ ի վերայ նոցա Աստուած :

10. Եւ ծուխ ի բարկութենէ նորա . և հուր յերեսաց նորա բորբոքեցաւ, և փայլատակունք հատան ի նմանէ :

11. Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ, և մէջ ինեւրոյ սոփց նորա :

12. Եւ ի քրովբէս ե թուեաւ . աշա-
ցաւ նա ի թեա հողմոց :

13. Եզ գիտաւար ի ծածկայթ իւր ,
ե շարջ զնախա են յարկք իւր . ե
խաւարային ջարք' մինչե յամադ
օդոց :

14. Ի փայլատակել նորա առաջի
նոցա , ամաք անցուցին զկարկուտ' ե
զկայծակունս հուր :

15. Որտաոց Տէր յերկնից , ե բարձ-
րեալն եա զձայն իւր ի կարկուտ' ե
ի կայծակունս հուր :

16. Ասաքեալց զնեաա իւր ե զբուեալց
զնոսա . յանախեալց զփայլատակունս
իւր' ե խաովեցոց զնոսա :

17. Երեւոցան ազրերք ջուրց . ե
յայանեցան հիմունք աշխարհի :

18. Ի սասակ քումմէ Տէր , ե ի
շնչել հոգոյ բարկութեան քս :

19. Ասաքեալ ի բարձանոց' ե ըն-
կալա զիս . ընկալա զիս ի ջուրց
բազմալ :

20. Փրկեացէ զիս Տէր ի թշնամեալց
խնոց հզօրաց' ե յառեւեալց խնոց , զի
հզօր եզեն քան զիս :

21. Ժամանակցին ինձ յառաք շար-
շարանաց խնայ . և զև տէր հզօրիչ իմ ,
և ևհան զիս յանդորր , և փրկեաց զիս
տէր՝ զի կամեցաւ զիս :

22. Հատուացէ ինձ տէր ըստ արդա-
րութեան իմում . ըստ ամբժութեան
իմում հատուացէ ինձ :

23. Ես սրահեցից զհանապարհա-
տեառն , և ոչ ամբարշտեցայց յԱ-
տուծոյ իմմէ :

24. Ամենայն իրաւունք նորա
առաջի իմ են . և զարդարութիւն իւր
ոչ ի բացէ արար յինէն :

25. Եզէց և ես ամբիժ ընդ նմա . և
զգուշացայց յանօրէնութենէ իմմէ :

26. Հատուացէ ինձ տէր ըստ արդա-
րութեան իմում . ըստ սրբութեան ձե-
ռաց իմոց՝ առաջի աչաց իւրոց :

27. Ընդ սրբոյն սուրբ և զիցիս , ընդ
առն ամբժի ամբիժ և զիցիս , ընդ ըն-
տրեալսն ընտրեալ և զիցիս . և զթիւրան
կործանեացես :

28. Դու զժողովուրդս խոնարհա
կեցուցանես . և զաշտ ամբարտաւանից
դու խոնարհեցուցանես :

29. Գու լուսաւոր առնես զհրազ իմ
աէր . Աստուած իմ, լոյս արա ինձ
ի խաւարի :

30. Քե փրկեցաց ի փորձութենէ .
Աստուծով իմով անցից ընդ սրբիտա :
31. Աստուած իմ, անբիծ են նա-
նապարհք նորա . և բանք ակաան
ընարեալ են . և սոգաւէն ամենեցուն
որք յառան ի նա :

32. Առան զի ո՛վ է աստուած բաց
ի Տեառնէ . կամ ո՛վ է աստուած , բաց
յԱստուծոյ մերմէ :

33. Աստուած , որ զղեցուցեր ինձ
գորութիւն . և եղեր յամբժութեան
զճանապարհա իմ :

34. Հաստատեցեր դատա իմ սրպէս
զեզջերութի . և ի վերայ բարձանց կա-
ցուցեր զիա :

35. Աւսուցեր զձեռս իմ ի սրտե-
րագմ . և արարեր զբազուկ իմ սրպէս
զաղեղն հասա . և ետուք ինձ զպաշտ-
պանութիւն փրկութեան քոյ :

36. Աջ քո ընկալաւ զիա , և խրատ
քո կանգնեաց զիա խազաւ , և խրատ
քո ուսուցէ զիա :

37. Անդարձակեցեր զգնացս իմ խառ-
րէ իմմէ . և ոչ տկարացան շաւիղք իմ :

38. Հալածեցից զթշնամիս իմ ' և
հասից նոցա . և ոչ դարձայց ի նոցանէ '
մինչ և սպառեցից զնոսա :

39. Նեղեցից զնոսա , և այլ մի կա-
րացենե կեալ . և անկցին ի ներքոյ
սափց իմոց :

40. Զգեցուցեր ինձ զօրութիւն ի
պատերազմի . զյարուցեալն ի վերայ
իմ ' ներքոյ իմ արարեր :

41. Զթշնամիս իմ հալածակամս
արարեր . և զպատերիս իմ սատակեցեր :

42. Ազազակեցին , և ոչ սք էր սք
փրկէր զնոսա . կարգացին սա տէր ,
և ոչ լուսա նոցա :

43. Մանրեցից զնոսա սրպէս փոշի
սաւաջի հողմոյ . և սրպէս կառ զսե-
հաց կոխեցից զնոսա :

44. Փրկեացէ զիս տէր ի հակառա-
կութենէ ժողովրդոց . և կացուացէ
զիս զլախ հեթանոսաց :

45. Ժողովուրդ ' զար ոչ զիտէի ,
ճառայեաց ինձ . և ի լուր ակամջաց
լուսա ինձ :

46. Որդիք օտարաց ստեցին ինձ .
որդիք օտարաց մաշեցան , և կաղա-
ցան ի շաղաց իւրեանց :

47. Կենդանի է Տէր և օրհնեալ է
Աստուած . և բարձր եղիցի Աստուած
փրկութեան իմոյ :

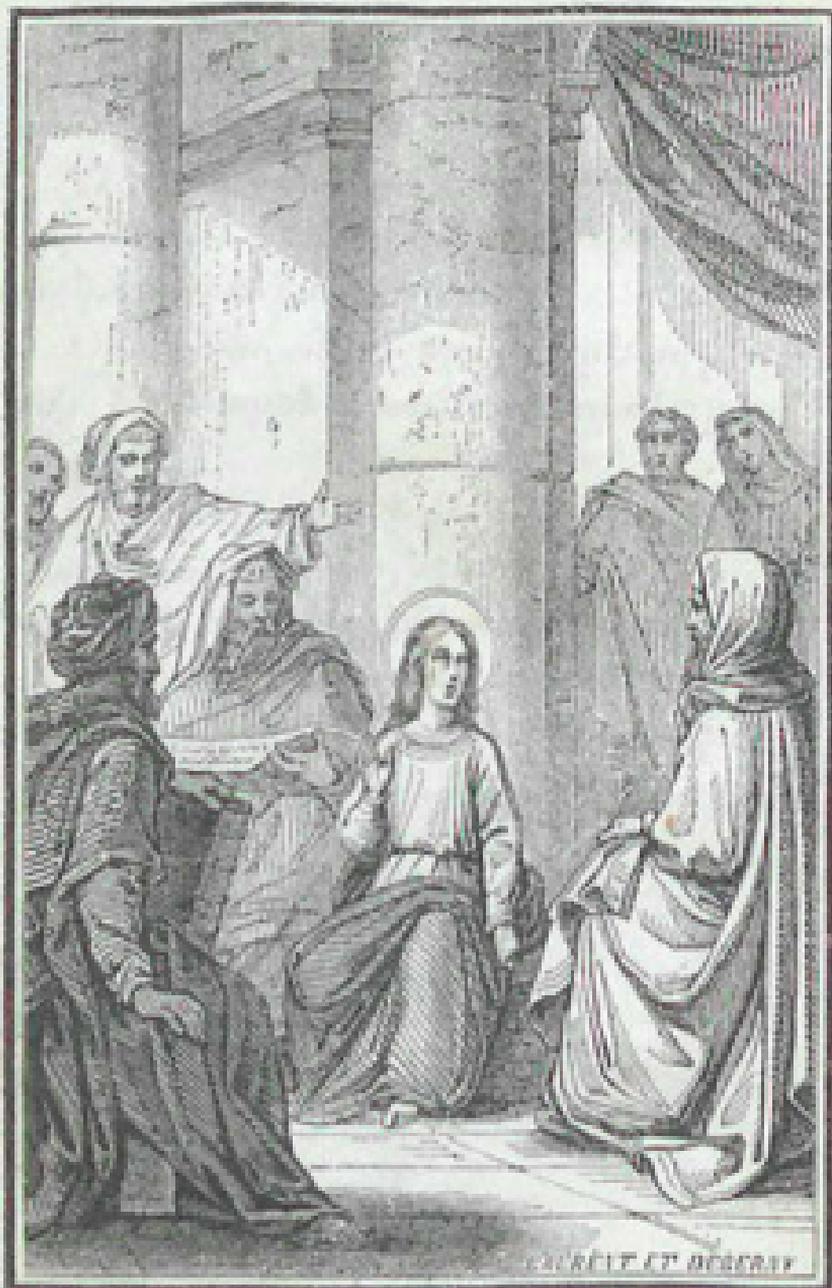
48. Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ
իմ . և հնազանդ առնէ զժողովարդս
ընդ ինե :

49. Փրկիչ իմ ի թշնամեաց իմոյ
բարկացողաց . յայնցանէ որք յարու-
ցեալ են ի վերայ իմ՝ բարձր արարեր
զիս . և յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս :

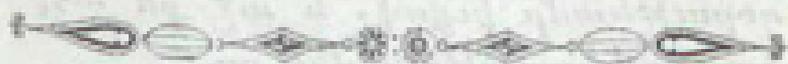
50. Ասան աշտրիկ խառտվան
եղէց քեզ ի հեթանոսս . և անուան
քում սաղմոս ասացից :

51. Մեծ արարեր զփրկութիւն թա-
ղաօրի նորա . առնել ողորմութիւն
ընդ օձերոյ նորա ընդ Դաւթի , և ընդ
զաւակի նորա ազգէ մինչև յազգ :

Դէին զնա ի Տաճարին՝ զի նաեւ ընդ Վարդապետսն.

ՕՐ ՀՆՈՒԹԻԻՆ

Մովսէսի և սրբուցի Նարայելի.

1. Օրհնեացաք զՏէր, զի փառօք է փառասորեալ :
2. Զհեծեալս և զերթիփարս ընկէց ի ծով. օգնակա՛ն ընդունելի իմ աէր, և եղև ինձ ի փրկութիւն :
3. Սա է իմ Աստուած՝ և փառասոր առնեմ զսա. Աստուած հօր իմոյ՝ և բարձր արարից զսա :
4. Տէր խորատակէ զպատերազմունս. և Տէր է անուն նորա :
5. Զընաիրս արանոյ՝ և զընաիրս սպառազինաց, զկառս և զերթիփարս և զամենայն զօրութիւն Փարառնի ընկէց ի ծով :
6. Մով ծածկեաց զնոսա. ընկլան յանդունդս խորոց իբրև զվէմս :
7. Աջ քս աէր՝ փառասորեալ է

զօրութեամբ խորով . և աջ քո աէր՝
խորտակեաց զթշնամիս քո :

8. Եւ մեծութեամբ փառաց քոց
մանրեցեր զհակառակորդս քո . սաա-
քեցեր զբարկութիւն սրամտութեան
քոյ, և եկեր զնոսա որպէս զեղէգն :

9. Հողով զօրութեան սրամտու-
թեան քո սրատակեցան ջուրք . զիզան՝
կացին որպէս պարիսպ քարեայ ջուրք
ծովուն, և սաղեցան զիզան ալիք
ջուրցն ի մէջ ծովուն :

10. Ասաց թշնամին, սաէ, հաշա-
ձեցից՝ հասից՝ հարից . բաժանեցից
զուարն, և լցուցից ի նոցանէ զանձն
իմ :

11. Ի սուր իմ արկից զնոսա . տի-
րեացէ և բարձրացի ի վերայ նոցա
աջ իմ :

12. Ասաքեցեր զհողմն քո, և ծած-
կեաց զնոսա ծով . ընկղմեցան և իջին
որպէս կապար ի ջուրս սասափիս :

13. Ո՞ նման է քեզ յաստուածս
Տէր, կամ ո՞վ նմանիցի քեզ՝ փա-
ռատորեալդ ի սուրբս :

14. Աքանչեղ ի փառատորեալ՝ որ

առնես զնշանս և դարուեստս . ձգեցեր
զձեռն քո , և եկուլ զնոսա երկիր :

15. Առաջնորդեցեր արդարու-
թեամբ ժողովրդեան քո այսմ , զոր և
փրկեցեր :

16. Միփթարեցեր զնոսա դորու-
թեամբ քով ի բանակեսող սրբութեան
քո . լուան ազգք' և բարկացան , և եր-
կունք կալան գրնակիչսն Փղշտացւոց :

17. Յայնժամ փութացան դա-
տաւորք Եդովմոյ , և իշխանք Մովա-
բացւոց :

18. Վալաւ զնոսա դողումն . հալե-
ցան ամենայն բնակիչք Քանանա-
ցւոց :

19. Անկցի ի վերայ նոցա ահ և
դողումն . և ի դորութենէ բազկի քո
քարասցին :

20. Մինչև անցցէ ժողովուրդ քո
Տէր , մինչև անցցէ ժողովուրդ քո
այս' զոր ստացար :

21. Տարեալ անկեացես զնոսա ի լե-
րին ժառանգութեան քոյ , ի պատրաս-
տութիւն բնակութեան ժառանգու-
թեան քոյ :

22. Զար ստացար ի սկզբանէ Տէր,
ստացար սրբութեամբ՝ դոք սգատրաս-
տեցին ձեռք քո : Տէր թաղասոք յաբ-
տեանս յախտենից, և ևս :

23. Զի եմուս Փարսուն կառօք և
կրիվարօք, և ընտիր սպասապինօք
ի մէջ ծախուն :

24. Աս էամ ի վերայ նորս Տէր
դժուրս ծախուն. և սրդիքն Նորայէլի
դնացին ընդ ցամաք ի մէջ ծախուն :

Ա. դ օ ր ֆ .

Տէր տաւրն ջեան և գոյացուցիչ գիշե-
րոյ, որ արարեր զախ ի գրօսանս բա-

բեգործութեան ի վրկաթիւն անձանց
մերոց, և զգիշեր ի հանգիստ քնոյ

տկարացեալ բնութեան մերոյ : Եւսկ
այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս
մեր յօրհնաբանութիւն՝ ահաւոր և
փառաւորեալ անուանող քում սրոյ :
Ընկալ և այժմ զաղաչանս մեր, և
յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և
առաքինասէր վարուք ի նոյն պաշտօն
քո կանխել միշտ, և նովին կանանխու
անդադար փառաւորել զՀայր և զՍրգի
և զսուրբ Հոգիդ : այժմ և միշտ և
յախաւեանս յախաւենից . ամէն :

Մատաղութիւն ամենեցուն . Աս-
տուծոյ երկիրապապեացուք :

Զքեզ՝ որ յամենայնի գթած և մար-
դասէր Տէրդ ես, աղաչեմք հանապաղ,
զի դօրացուացեա զմեզ օր ըստ օրէ
կալ ի կանոնի կրօնաւորութեան մե-
րում : Թեթեացո Տէր՝ գրազցր լուծ
քո՝ զար. եղեր ի վերայ մեր . զի կա-
րասցուք կալ ի սրտասիրանի քում,
և զհաճոյսն առնել առաջի քո յամե-
նայն ժամ, ի տուէ և ի գիշերի :

Հրեշտակային Երզնակցութեամբ զքեզ
օրհնել, զքեզ դովել, և քեզ դոհու-
թիւն և փառս մատուցանել ամենա-
զօր տէրութեանդ, այժմ և միշտ և
յախտեանս յախտենից. ամէն :

Մատրանի.

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ և Եր-
զօք հոգևորօք անդադար փառաւորեմք
զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ, այժմ
և միշտ և յախտեանս յախտենից :

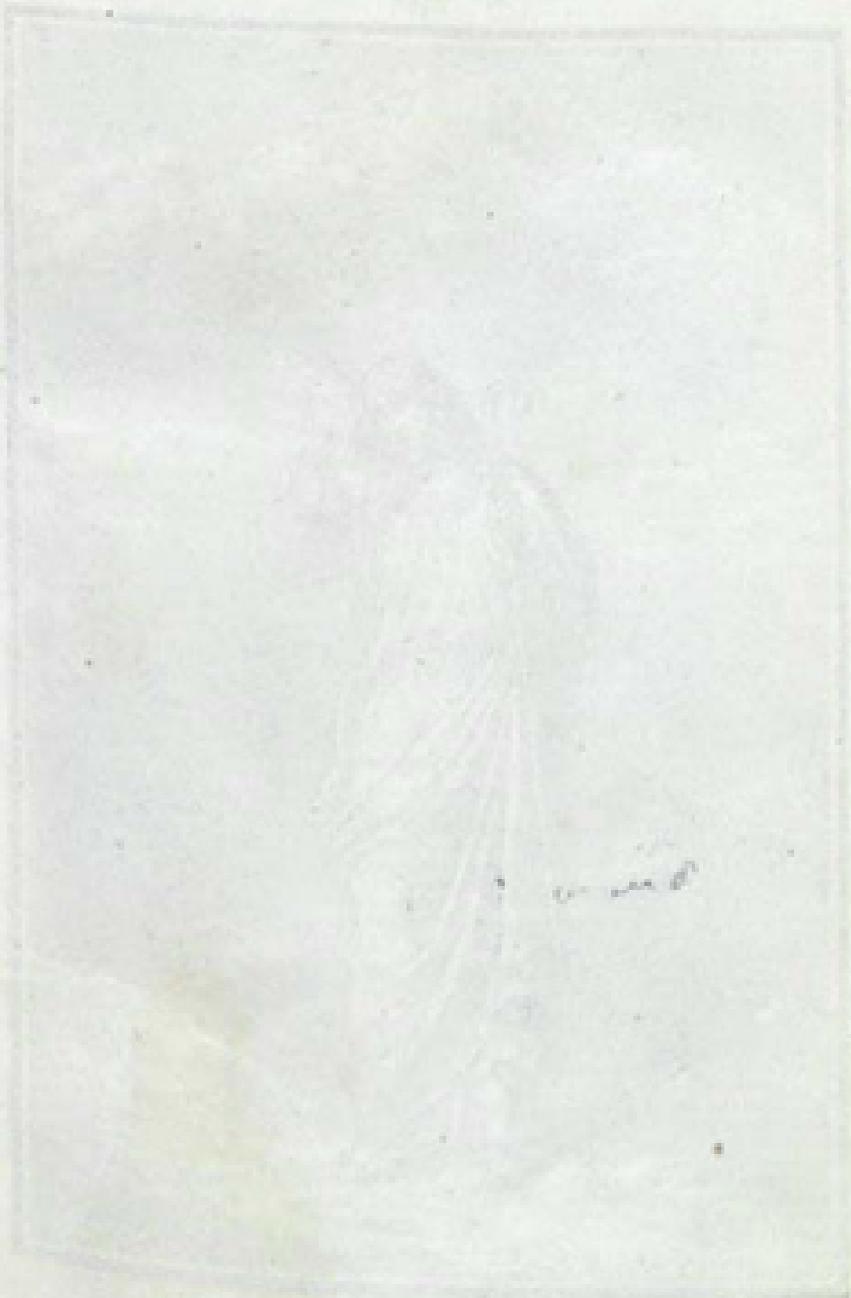

Օրհնեալ Տեր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս, ամեն .

Հայր մեր որ յերկինս սուրբ Եղիցի
անունն քո, Եկեացէ արքայութիւնն քո,
Եղիցին կամք քո՝ որպէս յերկինս և
յերկրի. զհաց մեր հանապաղորդ սուր
մեղ այտօր, և թող մեզ զպարտիս մեր
որպէս և մեք թողումք մերոց պար-
տապանաց. և մի տանիր զմեզ ի փար-

ձաթիւն այլ փրկեալ ի շարէ : զի քս է
արքայութիւն և գօրութիւն և փառք
յախտեանս ամէն :

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

Սա էմ հովիւն քոյ է հանաչեմ զիման.

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ

1. Եկառարած. սաղմոս ի Գաւթր.

2. Երկրէն գառմեն գիտաւ Աստուծոյ, և զարարածս ձեռաց նորա գառմէ հաստատութիւն :

3. Օր սուր բղխէ գրան, և գիշեր գիշերի ցուցանէ գղտութիւն :

4. Աչ են բանք՝ և սչ են խօսք, որոց սչ լին ձայնք նոցա :

5. Ընդ ամենայն երկիր եւ բարբառ նոցա, և մինչև ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :

6. Յարևու եհար գխարան իւր, և ինքն որպէս փեռաց՝ զի ելանէ յառա-

դատուէ իւրմէ . և զնձայ նա որպէս սկայ
յընթանալ զհանապարհս իւր :

7. Ի ծագաց երկնից են և լք նորա ,
և հանդիտա նորա մինչև ի ծագս նո-
րուն . և ոչ սք իցէ , որ թագիցէ ի տա-
պոյ նորա :

8. Օրէնք տեառն ամբիծ են և դար-
ձուցանեն զհոգիս . վկայութիւն տեա-
ռն հաստատարիմ , և խնայտուն ստնէ
զտղայս :

9. Արդարութիւն տեառն աղիղ է ,
և ուրախ ստնէ զսիրտս . սրատուիրանք
տեառն լոյս են , և լոյս տան աչաց .
երկիրդ տեառն սուրբ է , և մնայ յա-
սխտեան :

10. Դատատտան տեառն ճշմարիտ
է , և արդար է ի նոյն :

11. Յանկալի է նա քան զսակի ,
և քան զսկանս սրատուականս բա-
ղումս . քողցր է նա քան զմեղու խո-
րիսիս :

12. Քանդի ծառայ քո սրահեացէ զայս
ի սրահել նմա հաստուցումն բաղում :

13. Զյանցուածս իւր սով կարէ առ-
նուլ ի միտ . ի գաղանեաց իմոց սուրբ

արա դիտ տէր, և յտարէն պահեա
զձառայս քս :

14. Ապա թէ ոչ տիրեացեն ինձ,
յայնժամ անբիծ եղէց, և սուրբ եղէց
ի մեզաց մեծաց :

15. Եզկիին քեզ հաճոյ բանք բե-
րանոյ խնոյ, և խորհուրդք սրտի խնոյ
առաջի քս յամենայն ժամ, տէր օգ-
նական իմ և փրկիչ իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ

1. Ի կատարած . ապրնու ի Դաւիթ .

2. Աւիցէ քեզ տէր յաւուր անձ-
կութեան, օգնական եզկի քեզ անուն
Ասաուձոյ Յակորայ :

3. Ասաբեացէ քեզ տէր օգնութիւն
ի սրբութենէ խրովէ, և ի սիտիւն ըն-
կալցի զքեզ :

4. Յիշեացէ տէր զպատարագս քս,
և զախտս քս ընդունելի արասցէ :

5. Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում,
և զամենայն խորհուրդս քս նա կա-
կատարեացէ :

6. Յնձաացուք մեք ի փրկութեան

քում. յանուն Աստուծոյ մերոյ՝ մեք
մեծք եղիցուք :

7. Լցուցէ տէր զամենայն խնդրու-
ածս քո. այժմ ծանեաք զի կեցոյց տէր
զօժեալ իւր :

8. Լուա սմա յերկնից ի սրբութենէ
իւրմէ, ի գօրութիւն փրկութեան աջոյ
իւրոյ :

9. Սարա կառօք և սարա երիւխար-
այլ մեք զանուն տեառն Աստուծոյ
մերոյ կարգացուք :

10. Սարա խափանեցան և անկան .
մեք յարեաք՝ և ողիղք եղաք :

11. Տէր կեցս զթագաւորն և լուր մեզ .
յաւար յարում կարգացուք սա քեզ :

ՍԱՂՄՈՍ Ի

1. Ի կառարած. սաղմոս ի Դաւիթ .

2. **Տ**էր ի գօրութեան քում ուրախ
եղիցի թագաւորն . ի փրկութեան քում
ցնծացէ յայժ :

3. Զցանկութիւն սրտի նորա ետար
նմա . և զկամս շրթանց նորա ոչ ար-
գեկեր ի նմա՛նէ :

4. Ժաման արարեր զնա յօրհնութիւն
քաղցրութեան քա. և եղեր ի գլխի
նորա պատկ ի քարէ պատուականէ :

5. Աւանա խնդրեաց ի քէն. և ետար
նմա ընդ երկայն սուրա՝ յախանանա
յախանեից :

6. Աւե՛ Են՛ իստք նորա ի փրկու-
թեան քամ. գիտտա և զմե՛ զայն լչու-
թիւն զիցես ի վերայ նորա :

7. Տայես զնա յօրհնութիւն յախ-
անանա յախանեից. և տրախ արաս-
ցես զնա յարախութիւն երասաց քոց :

8. Թագաւոր յուսացաւ ի տէր. յա-
ղորմութենէ՛ բարձրելոյն նա մի սա-
սանեացի :

9. Գայի ձեռն քա ի վերայ թշնա-
մեաց քոց. և աջ քա գայէ՛ զամենայն
ստուգիս քա :

10. Գիցես զնոսա որպէ՛ս հնոց ի
հար՝ ի ժամանկի երեսաց քոց :

11. Տէր բարկութեամբ իւրով խոս-
վեցուցէ՛ զնոսա. և հար կերիցէ՛ ըզ-
նոսա :

12. Պատղ նոցա յերկրէ՛ կորիցէ՛,
և զառակ նոցա յօրգուց ի մարդկանէ՛ :

13. Խոտորեցան ի քէն շարութեամբ. խորհեցան զխորհուրդ, զոր ոչ կարասցեն հաստատել :

14. Արասցես զնոսս հալածեալս. ի մնացուածս քս սխարաստեացես զերեսս նոցա :

15. Եարձր լեր տէր ի զօրութեան քում. օրհնեացուք, և սաղմոս ասացուք զօրութեանց քոց :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԱ

1. Ի կատարած վասն ստուռտիև օգնակաւնութեանց . սաղմոս ի Գաւթր.

2. **Ս**տուռւած իմ Աստուած իմ՝ նայեաց առ իս. ընդէր թողեր զիս. հեռի եղէ ի փրկութենէ իմմէ վասն բանից յանցանաց իմաց :

3. Աստուած իմ, ի տուէ կարդացի առ քեզ, և ինձ ոչ լուար. ի գիշերի, և ինձ ոչ անաացեր :

4. Գու ի սուրբս բնակեալ ես, և զովեալդ Եսրայէլի :

5. Ի քեզ յուսացան հարբն մեր .

յուսացան ի քեզ՝ և փրկեցեր զնոսա :

6. Առ քեզ աղաղակեցին, և կեցին ի քեզ յուսացան, և ոչ ամաշկեցին :

7. Այլ ես որդն եմ, և ոչ եմ մարդնախատինք մարդկան, և արհամարհանք ժողովրդոց :

8. Ամենեքեան որք անտանէին զիս՝ արհամարհէին զինե. խօսէին շքրթամբք՝ և շարժէին զգլուխս իւրեանց :

9. Յուսացա ի աէր, և փրկեացէ զնա. կեցուացէ զնա, զի կամի զնա :

10. Դու ես որ հաներ զիս յարդանդէ. յոյս իմ ի ստեանց մօր իմոյ :

11. Ի քեզ անկայ ես յարդանդէ. յորովայնէ մօր իմոյ դու ես Աստուած իմ :

12. Մի ի բացեայ ասնիր յինէն, զի նեղութիւնք մերձեալ են. և ոչ ոք է որ օգնէ ինձ :

13. Շուրջ եղեն զինե զուարակք բազումք. և ցուրք գէրք պաշարեցին զիս :

14. Բացին ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց, որպէս զասիւծ՝ զի մօնչէ և յափշտակէ :

15. Ես սրայէս ջուր հեզայ՝ և զբուկեցան ամենայն ոսկերք իմ, և եզի սիրտ իմ սրայէս մամ հաշեալ ի մէջ սրախայնի իմոյ :

16. Չարացաւ սրայէս խեչուոյ գորութիւն իմ, շեղու իմ ի քիմս իմ կցեցաւ, և ի հող մահու իջուցին զիս :

17. Ես թջ եզեն գինե շունք բազումք, և ժողովք շարաց պաշարեցին զիս :

18. Մակեցին զձեռս իմ՝ և զատտ իմ, և թուեցին զամենայն ոսկերք իմ, նորս հայեցան և տեսին զիս :

19. Բամանեցին զհանգերձս իմ ի մէջ խրեանոյ, և ի վերայ սրտամուձանի իմոյ վիճակս արեանէին :

20. Գուտակք մի հեռի առներ գողնութիւն քս յինէն, և տէր յողէել ինձ նայեաց :

21. Փրկեալ ի սրոյ զանձն իմ, և ի ձեռաց շանոյ՝ զմիամօրութիւն իմ :

22. Փրկեալ զիս ի բերանոյ առիւծու, յեզջերէ միեզջերոյ զխանարհութիւն իմ :

23. Պատմեցից զանուն քս եզբարց

խնայ. ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից գրեց:

24. Երկիւղածք տեսան օրհնեցէք
զաէր. ամենայն զառակն Յակոբեան
փառաւոր արատցեն զնա:

25. Երկիցէ ի տեսանէ ամենայն
զառակն Նորայէթի, զի ոչ արհամար-
հեաց և ոչ անարդեաց աէր զաղօթս
աղբատիս, և ոչ զարձայց զերեսս իւր
խնէն. այլ ի կարգալ խնամ առ նա՝
լուա ինձ:

26. Ի քէն է զախթիւն իմ, յեկե-
ղեցիս մեծա օրհնեցից գրեց:

27. Զախտա իմ կատարեցից առաջի
ամենայն երկիւղածաց նորա:

28. Աերկցեն անանէք և յայեացին.
օրհնեցեն զաէր որ խնդրեն զնա:

29. Աեցցեն սիրաք նոցա յախտեա-
նքս յախտենից յիշեացեն, և զարձ-
ցին առ աէր ամենայն ծաղք երկրի:

30. Երկիրպաղցեն նմա ամենայն
առհմք աղանց. զի տեսան է արքա-
յաթիւն, և նա ախրէ ի վերայ ամե-
նայն հեթանոսաց:

31. Աերին և երկիր պաղին նմա
ամենայն պարարաք երկրի. առաջի

Նորա անկցին ամենեքեան՝ որք իջա-
նեն ի հող :

32. Անձն իմ նովա կեայ. և զաւակ
իմ ծառայեացէ նմա :

33. Պատմեացի ազդ՝ որ դալոցն է.
պատմեացեն դարդարութիւն նորա
ժողովրդեան, որ ճնանելոցն է՝ զոր
արար տէր :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ

1. Ի կատարած. սաղմոս ի Գաւիթ.

2. Տէր հովուեացէ զիս. և ինձ ինչ
ոչ պակասեցի :

3. Ի վայրի դալարւոջ՝ անդ բնա-
կեցոց զիս. և առ ջուրս հանդստեան
անոց զիս :

4. Գարձոց զանձն իմ առ իս. և
առաջնորդեաց ինձ ի հանապարհա-
արդարութեան վասն անուան իւրոյ :

5. Թէպէտ և գնացից ևս ի մէջ ըս-
տուերաց մահու, ոչ երկեացի ի չարէ,
զի դու տէր ընդ իս ևս :

6. Յուպ քս և զաւաղան՝ նորա մը-
խիթարեացեն զիս :

7. Պատրաստ արարեր առաջի իմ
զսեղան՝ ակն յանդիման նեղչաց իմոց :

8. Օձեր խղով զգլուխ իմ, բաժակ
քո արպէս անապակ արբեցոյց զիս :

9. Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ
եկեացէ՛ զամենայն առաքս կենաց
իմոց, բնակել ինձ ի տան տեառն ընդ
երկայն առաքս :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԳ

1. Սաղմուն ի Դաւիթ . միաշարա-
բուն.

2. Տեառն է երկիր լրիս իւրով . աշ-
խարհ և ամենայն բնակիչ նորա :

3. Նա ինքն ի վերայ ծովու հիմունս
էարկ նմա . ի վերայ գետոց պատրաս-
տեաց զնա :

4. Ո՞վ ելցէ ի լեառն տեառն . կամ
նձ կացցէ ի տեղւոջ արբութեան նորա :

5. Որ սուրբ է ձեռօք և ամբիժ օրը-
տիս, որ ոչ էտա զնանրութիւն յանձն
իւր՝ և ոչ երդուա ընդ ընկերի իւրով
նենդութեամբ :

6. Սա ապէ՛ զօգնութիւն ի տեառ-

Նէ, զողորմութիւն յԱստուծոյ, փրկուիչ է իւրմէ :

7. Այս աղօղ է՝ որ խնդրէ զտէր-խնդրէ տեսանել զերեսս Աստուծոյ Յակերայ :

8. Համբարձէք իշխանք զգրունս ձեր ի վեր. համբարձին զրունք յաւիտենից և մայէ թագաւոր փառայ :

9. Ո՞վ է սա թագաւոր փառայ . տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, տէր հզօր ի պատերազմի :

10. Համբարձէք իշխանք զգրունս ձեր ի վեր. համբարձին զրունք յաւիտենից, և մայէ թագաւոր փառայ :

11. Ո՞վ է սա թագաւոր փառայ . տէր զօրութեանց՝ սա ինքն է թագաւոր փառայ :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԳ

1. Ի կատարած . սաղմոս ի Գուսիք .

2. **Ա**յս քեզ տէր համբարձի գունձն իմ . Աստուած իմ ի քեզ յուսացայ . մի ամաշեցից, և մի ծիծաղեացին զինե թշնամիք իմ :

5. Ամենեքեան որք համբերեն քեզ՝
մի ամաշեացեն. այլ ամաշեացեն անօ-
րէնք յանայնութեան խրեանց :

4. Չճանապարհս քո Տէր ցոյց ինձ,
և դշաւիցս քո ուստ ինձ :

5. Ասաջնորդեա ինձ ի հշմարտու-

թեան քում և ուստ դիս. դի դու ևս Աս-
տուած փրկիչ իմ. և ևս քեզ համբերի
դորհանապաղ :

6. Յիշեա Տէր դպթութիւնս քո, և
դադարմութիւնս քո որք են յախանից :

7. Զմեղս մանկութեան խնայ՝ և զանգիտութեան խնայ մի յիշեր. այլ յիշեալ զիս Տէր ըստ սղարմութեան քում՝ վասն քաղցրութեան քոյ. զի քաղցր և ուղիղ ևս :

8. Վասն այսորիկ օրէնսդէս առնեալ զմեղսսքս ի հանապարհի. առաջնորդեալ հեզոց ի դատատանի, և սուսցանեալ հեզոց զհանապարհս քս :

9. Ամենայն հանապարհք տեսանս սղարմութեամբ և հշմարտութեամբ են այնոցիկ, ոչք խնդրեն զախա և զվկայութիւն նորա :

10. Վասն անուան քո Տէր քաւեալ զմեղս իմ, զի բազում եղեն. ո՞վ է մարդ որ երկնչի ի տեսանէ՝ օրէնսդէս առնէ զնա ի հանապարհի՝ յոր և հաճեցա :

11. Անձն նորա ի բարութեան հանդիցէ. և զառակ նորա ժառանգեացէ զերկիր :

12. Զօրութիւն է տէր երկիրաժառանգ իւրոց. և զկտակարանս իւր սուսցանէ նոցա :

13. Աչք իմ յամենայն ժամ առ տէր. և նա հանէ յորոգայթէ զառախմ :

14. Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ,
զի միտնօր և ազքստա եմ ես :

15. Նեղութիւնք սրափ իմոյ բազում
եղե՛ն յոյժ . և ի վշտաց իմոց հա՛նք զիս :

16. Տեա զխոնարհութիւն իմ և ըզ-
վաստակ իմ . և թող ինձ դամե՛նայն
զմեզս իմ :

17. Տեա զթշնամիս իմ, զի բազում
եղե՛ն, առելութեամբք որք ի նանիր
առեցի՛ն զիս :

18. Պահեա զանձն իմ և փրկեա
զիս . զի մի յամօթ եղէց՝ զի յուսա-
ցայ ի քեզ :

19. Ամբիժք և ողիղք կցարզ եղե՛ն
ինձ . և ես քեզ համբերի . փրկեա Աս-
տուած զԵսրայէլ յամե՛նայն նեղու-
թեանց նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ

1. Ի կասարած . ապմուս ի Դաւիթ .

2. Դատ արա ինձ Տէր՝ զի ես յամ-
բըժութեան իմում զնայի . ի տէր յու-
սացայ՝ զի մի եղէց հիւանդ :

3. Փորձեա զիս Տէր՝ և քննեա զիս .

փորձեալ գերփորձուանս իմ և զսիրտ իմ :

4. Ազգորմութիւն քո Տէր առաջի աշայ իմոց . և հաւնոց եղէց ճշմարտութեան քում :

5. Աչ նստաց կա յաթառս նանդաց . և ընդ անօրէնս կա ոչ մտոց :

6. Ատեցի կա զժողովս շարաց , և ընդ ամբարփշտա կա ոչ նստաց :

7. Առաջից սրբութեամբ դձեռս իմ . և շարջ եղէց զսեղանով քո Տէր :

8. Ասել ինձ դձայն օրհնութեան քո , և պատմել զամենայն սքանչելիս քո :

9. Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո , և զսեղի յարկի փառաց քոց :

10. Մի կորուսաներ ընդ ամբարփշտա զանձն իմ . և մի ընդ արս արխնահեղս զկեանս իմ :

11. Արաց ձեռք խրեանոց յանօրէնութեան կն . և աջ նոցա լի է կաշառօք :

12. Աս յամբժութեան իմում գնացի . փրկեա զիս Տէր և սղարմեա ինձ :

13. Ատն իմ կացցէ յազգութեան . յեկեղեցիս մեծս օրհնեցից զբեղ :

ՍԱՂԱՄՈՍ ԻԶ

1. Սաղմոս ի Դաւիթ. միևն շե օծեալ էր .

2. Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ևս յաւմէ երկեացց. տէր ապաւէն կենաց իմաց՝ ևս յաւմէ գաղացացց :

3. Ի մերձեկնալ առ իս շարաց տակել զմարմին իմ. նեղիչք իմ և թշնամիք իմ, նոքա տկարացան և անկան :

4. Թէ պատրաստեցի ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրա իմ. և թէ յարկիցէ ի վերայ իմ նախատամարտ՝ սակայն և այսուիկ ի քեզ տէր յուսացայ :

5. Զմի խնդրեցի ի տեառնէ, և զսոյն աղաչեմ. բնակել ինձ ի տան Տեառն զամենայն աւարս կենաց իմաց :

6. Տեառնել ինձ զվայելչութիւն տեառն, և հրաման տալ ի տանարի նորա :

7. Մածկեաց զիս ի խորանի խրում յաւար չարի. ընդ յարկաւ արար զիս ի ծածկոյղ խորանի խրում :

8. Ե վիմէ բարձր արարեր զիս . և այժմ բարձր արա զզլախ իմ ի վերայ թշնամեաց իմոց :

9. Շուրջ եղէց և մատուցից ի խորանի նորա սրատարաց օրհնութեան . օրհնեցից և սաղմա սասցից աւետան :

10. Լար Տէր ձայնի իմում , զի կարգացի առ քեզ . ողորմեա ինձ և լար ինձ , զի քեզ սասց սիրա իմ . և խնդրեցին երեսք իմ , զերեսա քս աէր խնդրեցին :

11. Մի դարձացաներ զերեսա քս յինէն . և մի խաօսիւր բարկութեամբ ի ծառայէ քումմէ :

12. Օղնական իմ լեր Տէր՝ մի տնարդեր զիս , և մի թողար զիս Աստուած փրկիչ իմ :

13. Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս . և աէր իմ ընկալա զիս :

14. Օրհնագէտ արա զիս Տէր ի նա նաարհի քում , և առաջնարդեա ինձ ի շախա քս ողիղա :

15. Վասն թշնամեաց իմոց , մի մասներ զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց :

16. Յարեան ի վերայ իմ վկայք մե-

զաց, և ստեցին ինձ յանօրէնութեան խրեանց :

17. Հաւատացի տեսանել զբարութիւն տեսան յերկրին կենդանեաց, համբեր տեսան և քաջալերեաց. զօրացի սիրա քս և համբեր տեսան :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԷ

Սաղմոս ի Դուռ իր.

1. **Ս**ա քեզ տէր կարգացի Աստուած իմ, մի լուեր յինէն, նմանիցիմ այնուցիկ ոչք իջանեն ի դուր :

2. **Վ**ար Տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց՝ յողաչել ինձ առ քեզ. ի համբառնալ ձեռաց իմոց ի տանար սարքս :

3. **Մ**ի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ. և մի ընդ այնտիկ՝ ոչք գործեն զանօրէնութիւն՝ կորուսաներ զիս :

4. **Ո**չք խօսին զխաղաղութիւն ընդ ընկերս խրեանց. և շարութիւն է ի սիրտս նոցա :

5. **Տ**ար նոցա Տէր լրատ գործոց

նայա . և ըստ անօրէնութեան զնայից նայա , հասայ նայա :

6. Ըստ գործաց ձեռաց նայա հասա նայա՝ զհասարակին նայա նային :

7. Աչ խնացան նորա զգործս տեարն . և աչ ի գործս ձեռաց նորա հայեցան . կործանեացեա զնստա և աչլ մի շինեացին :

8. Օրհնեալ է տէր՝ զի լուսա ձայնի ազօթից խնայ . տէր օգնական իմ և սրաշատան իմ :

9. Ենա յուսացաւ սիրտ իմ . օգուցաւ և զուարճացաւ մտքս իմ , և ես կամօք խնովք խոստովան և զէց նմա :

10. Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոց , սպառէն փրկութեան օձերոց իւրոց :

11. Փրկեա զժողովարդ քա , և օրհնեա զժառանգութիւն քա . հովուեա և բարձրացա զնստա մինչև յախտեան :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԸ

1. Սաղմնս ի Դաւիթ. օրհնութեանց
և աւանդանեաց տանարիւն.

2. Մատուցէք տեառն՝ որդիք Աս-
տուծոյ . մատուցէք տեառն զորդիս
խոյոյ :

3. Մատուցէք տեառն զփառս
և զպատիւ . մատուցէք տեառն
զփառս անուան նորա , և երկիր
պաղէք տեառն ի սրահ սրբութեան
նորա :

4. Զայն տեառն ի վերայ ջուրոյ՝ և
Աստուած փառաց սրտաց . և տէր
ինքն ի վերայ ջուրոյ բազմաց :

5. Զայն տեառն զօրութեանց , և
ձայն տեառն մեծ փայլելչութեանց :

6. Զայն տեառն փշրէ զմայրս , և
մանրէ տէր զմայրսն Արամանու :

7. Մանրեացէ զնստա որպէս մատա-
զատունկն Արամանու . որ սիրելին է
որպէս զորդիս մի և զջերոյ :

8. Զայն տեառն հաստնէ զբոյ ի
հրոյ . ձայն տեառն շարժէ զանու-

սրասն, և խառվեցուցանել տէր զանասրասն Նազէս :

9. Չայն տեառն հաստատել զեղջերուս. և յայանի տանել զանաստա :

10. Ի տաճարի նորա ամենեքեան տանն զփառս նորա :

11. Տէր զջրհեղեղս նասուցանել և զածուցանել. թագաւորեացէ Տէր յափտեան :

12. Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ տացէ. և օրհնեացէ զժողովորդ իւր ի խաղաղութիւն :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ

1. Սաղմոս օրհնութեանց և աւակասեաց տաճարիև ի Նաւիթ.

2. Բարձր տանեմ զքեզ Տէր, զի բնեկալար զիս. և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս :

3. Տէր աստուած իմ՝ կարդացի տաքեզ, և բժշկեցեր զիս. Տէր հաներ ի գժսիսց զանձն իմ. փրկեցեր զիս յայնցանել, որք իջանեն ի գոր :

4. Սաղմոս տացէք տեառն սուրբք

Նորա . խոստովան եղերուք յիշա-
տակի արբութեան նորա :

5. Սրամտութիւն է ի բարկութեան
նորա . և կեանք են ի կամաց նորա :

6. Ընդ երեկոյս հանդիպեն լալիք .
առաւօտու եղիցի արախութիւն :

7. Ես ասացի ի բարեկենդանու-
թեան իմում , թէ ոչ աստանեցայց
յախտեան :

8. Տէր ի կամս քս ետուք զեզոյ
իմոյ զօրութիւն , դարձուցեր զերեսս
քս յինէն ' և ես եղէ խոսովեալ :

9. Աս քեզ տէր կարգացի , և սա
Աստուածդ իմ ազաշեցի . զինչ օգուտ
է քեզ յարեմէ իմմէ , թէ իջանեմ ես
յապահանութիւն :

10. Միթէ հոգ խոստովան ասնիցի
սա քեզ , կամ պատմեացէ զճշմար-
տութիւնս քս :

11. Լուսա ինձ տէր և ողորմեցաւ ,
և տէր եղև ինձ օգնական :

12. Գարձոցց զտուդ իմ յարախու-
թիւն . զերժ յինէն զքորձ , և ինձ
զղեցոյց զարախութիւն :

13. Արպէս սաղմոս աստացեն քեզ

փաստք իմ, և այլ մի ևս զզջայցայց .
աէր Աստուած իմ յախտեան խոտտո-
փան ևզէց քեզ :

ՍԱՂՄՈՍ 1.

1. Ի կատարած . ևանատակուքիւն
գոսուրեան . սաղմոս ի Գաւթր .

2. Ի քեզ Տէր յուսացայ, մի ամա-
շեցից յախտեան . յարգարութեան
բում փրկեա զիա և սպրեցս զիա :

3. Խոնարհեցս առ իա զունկն քո .
փազվապեա կեցս ցանել զիա :

4. Լեր իմ Աստուած պաշտպան և
սուն ապախնի սպրեցս ցանել զիա .
զի հզորիչ իմ և սպառէն իմ դու ևս :

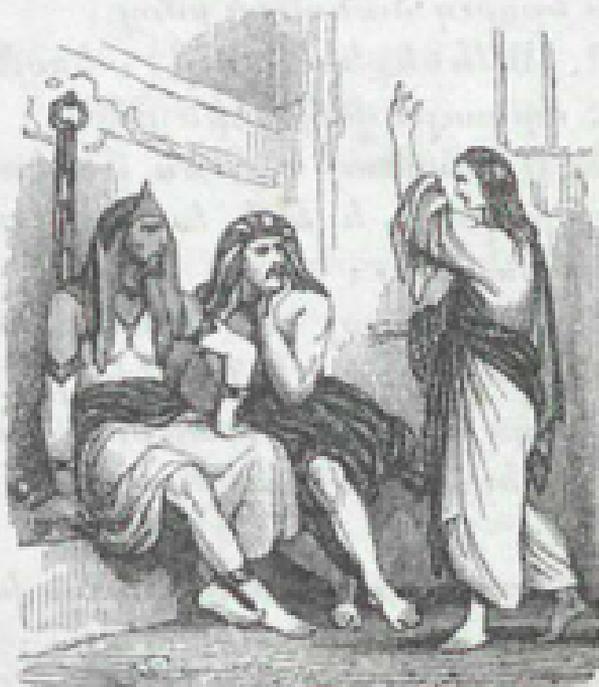
5. Ասան անուան քոյ Տէր առաջ-
նորդեացեա ինձ, և անուացեա զիա . և
հանցեա զիա յարգայթէ յայտանէ,
սր թազուցս ինձ :

6. Գու ևս պաշտպան իմ Տէր, և
ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :

7. Փրկեցեր զիա աէր Աստուած
ճշմարտութեամբ քով . ստեցեր զայ-
նոսիկ սրբ պահեն զերկիւղ ի անտախ :

8. Աս ի տէր յուսացայ, ջնծացայց
և սրբաւ եղէց ի փրկութեան քում :

9. Զի հաշկեցար ի խոնարհութիւն իմ,
և փրկեցեր ի վշտաց զանձն իմ. և ոչ
մատնեցեր զիս ի ձեռս նեղչաց իմաց,

և կացուցեր յանդարտս. դատս իմ :

10. Ողորմեա ինձ Տէր, զի նեղեալ
եմ ես. խռովեցաւ ի սրամտութենէ
տակն իմ՝ անձն իմ և փոք իմ :

11. Պակասեցան ի ջուսաց կեանք
իմ, և ամբ իմ յոգւոց ելանելոյ :

12. Ազքատուտայա ի տկարութենէ
զօրութիւն իմ, և տակերք իմ խառվե-
ցան :

13. Քան զամենայն թշնամիս իմ
եղէ ևս նախատ զբացեաց իմոց . յոյժ
ան և երկիրդ ծանօթից իմոց :

14. Ամենեքեան այք տեսանէին
զիս , արտաքս փախչէին յինէն :

15. Մտացեալ եղէ ևս արպէս մե-
տեալ ի սրտէ . և եղէ ևս արպէս զա-
նօթ կորուսեալ :

16. Ձի լուայ ևս զբամբատանս
բազմաց սրք շարժ էին զինե . ի ժողո-
վիլ նոցա ի միասին , առնուլ զանձն
իմ խորհեցան . այլ ևս ի քեզ տէք յու-
տայայ :

17. Ասացի՛ զն ևս Աստուած իմ, և
ի ձեռս քն է ժառանգութիւն իմ :

18. Փրկեա զիս ի ձեռաց թշնամեաց
իմոց , և ի հալածչաց իմոց :

19. Երևեցս զերեսս քո ի ծառայս
քո . սարկեցս զիս Տէր ըստ ազարմու-
թեան քում . Տէր մի յամօթ եղէց ,
զի կարգացի սա քեզ :

20. Ամաչեացեն ամբարիշաք , և

իջցեն ի դժոխս . և համբ եղիցին շքր-
թանք նենդատրք, ոչք խօսէին դար-
դարոյ զանիրատութիւն, յամբար-
տաւանիլն և յանդանեւն խրեանոյ :

21. Արայէս զի բազում է սղարմա-
թիւն քաղցրութեան քոյ Տէր, զոր
պահեցեր երկխոսման քոյ :

22. Արարեր զու այնոցիկ, ոչք յու-
սացեալ են ի քեզ, առաջի սրբոց
մարդկան :

23. Ամբոցուցեր զնոսս ի ծածկոյթ
երեսաց քոյ ի խառնութենէ մարդ-
կան :

24. Մածկեցեր զնոսս ի խորանի
քում, ի հակառակութենէ լեզուաց :

25. Օրհնեալ է տէր, զի սքանչելիս
արար . զսղարմութիւն իւր ի քաղաք
ամուր :

26. Ես առայի ի դարմանալ խնամ,
թէ ընկեցայ տրեմն յերեսաց աչաց
քոյ :

27. Վասն այսորիկ լուար ձայնի
սղօթից իմոց . յաղաղակել խնամ սու-
քեզ :

28. Սիրեցէք զտէր ամենայն սուրբք

նորա. զի ստուգութիւն խնդրէ տէր,
և հաստուցանէ այնպիսի, որք ստակել
սանեն զամբարտաւանութիւն :

29. Քաջալերեցարուք և զօրացին
սիրաք ձեր, ամենեքեան ոչք յաստ-
ցեալ էք ի տէր :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԱ

1. Իմաստուրիւն ի Գաւթր.

2. **Ե**րանի, ամ թողութիւն եղև
մեզաց. և ծածկեցան ամենայն յան-
ցանք նորա :

3. Երանի սան՝ որում ոչ համա-
րեացի տէր զմեզա նորա. և ոչ զայ
նենդութիւն ի բերան նորա :

4. Առեցի ես և մաշեցան ամենայն
տակերք իմ, առ աղաղակել ինձ սա-
տէր զօրհանապաղ ի սուէ և զիշերի :

5. Ծաներացաւ ձեռն քո ի վերայ իմ.
զարձայ ի թշուառութիւն, զի հարան
չիս փուշք :

6. Զմեզա իմ զուցից քեզ, և զանօ-
րկնութիւնս իմ ոչ ծածկեցից ի քէն :

7. Ասացի թէ պատմեցից ինձէն

զմեզս իմ. և դու թողցես զամենայն
ամբարշտութիւնս մեզաց իմաց :

3. Ասան այսորիկ յաղօթս կացցեն
սա քեզ ամենայն սուրբք, ի ժամ
ընդունելի :

9. Եաց յիայն ի ջուրցն հեղեղաց
բազմաց, որ սա նոսա ինչ ոչ մեր-
ձեացի :

10. Գու ես ապաւէն իմ ի նեղու-
թենէ յայամանէ, որ շուրջ եղև
զինե :

11. Յնծութիւն իմ, փրկեա զիս
յայնցանէ որք պաշարեցին զիս :

12. Իմաստուն արարից զքեզ և խե-
լամուս ի ճանապարհ, յոր և գնաս-
ցես, և հաստատեցից ի վերայ քո
զաշտ իմ :

13. Աի լինիք որպէս գծիս և գջո-
րիս, զի ոչ գոյ ի նոսա իմաստութիւն.
Ի տանձս և ի դանդանաւանդս ճմլեա-
ցես զիրգակս նոցա, որք սա քեզ ինչ ոչ
մերձեացին :

14. Եագում տանջանք են մեզաւո-
րաց. բայց ոչք յուսան ի տէր, ողոր-
մութիւն տեսան շուրջ եղիցի զնաքօք :

15. Արախ կղերուք և ցնծացէք
արդարք : ի տէր սրբոճկարուք ամե-
նեքեան՝ ոչք ուղիղ էք սրախք :

ՍԱՂԱՍՍ ԼԲ

Սաղմոս ի Գաւթր.

1. Տնծացէք արդարք ի տէր, ուղ-
ղոյ վայելէ օրհնութիւն . խառտովան
կղերուք տեառն օրհնութեամբ . տա-
նաղեաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս
ստացէք նմա :

2. Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն
նոր՝ զի բարի է . սաղմոս ստացէք
նմա օրհնութեամբ :

3. Աւղիղ են պատգամք տեառն,
և ամենայն զործք նորա հաւատովք
են . և սիրէ զսոսրմութիւն և զիրա-
ւունս տէր :

4. Ոգորմութեամբ տեառն լի կղե-
կրկիր, և բանիւ տեառն կրկինք հա-
տատեցան, և հոգւով բերանոյ նորա
ամենայն զօրութիւնք նոցա :

5. Ժողովեաց սրպէս ի տիկա զՋուրա
ծովա . և գնէ ի խորս զգանձս իւր :

6. Երկիրդ է ի տեառնէ ամենայն
երկիր. և ի նմանէ դադապի՛ն ամե-
նայն բնակիչք աշխարհի :

7. Ձի նա սասայ և եղևն. ինքն
հրամայեաց և հաստատուցան :

8. Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթա-
նոսաց. անարդէ ակբ զխորհուրդս
ժողովրդաց, և արհամարհէ ակբ զխոր-
հուրդս իշխանաց :

9. Խորհուրդ տեառն յախտեան
մեայ. խորհուրդ սրափ նորս ազդէ
մինչև յազդ :

10. Արանի՛ ազդի՛ որոյ ակբ Աս-
տուած օրհնական է նմա. ժողովուրդ
զոր ընտրեաց ի ժառանգութիւն իւր :

11. Յերկնից նայեցաւ ակբ յամե-
նայն որդիս մարդկան. ի պատրաստ
բնակութենէ իւրմէ հայեցաւ յամե-
նայն բնակիչս աշխարհի :

12. Ո սակզժ առանձին զսիրտս
նոցա, ի միտ առնու զամենայն գործս
նոցա :

13. Ոչ թէ ի բազում դորս իւր
ապրեացի թագաւոր, և ոչ սկայ ի
բազում դորութեան իւրում :

14. Սուս է ձի ի փրկութեան իւրում ի րազում գորութեան իւրում ոչ ապրեցուցանէ՝ զհեծեալն :

15. Աչք տեսան ի վերայ երկիւղածաց իւրոց . և սչք յուսան յաղարմութիւն նորա :

16. Փրկել ի մահուանէ՝ զանձինս նոցա . կերակրել զնոսա ի ստիտ :

17. Անձինք մեր համբերեացեն տեսան , զի օգնական և պաշտպան մեր է :

18. Ի նա տրախ եղ իցին սիրտք մեր , և յանուն սուրբ նորա յուսացաք :

19. Եղ իցի աղարմութիւն քո Տէր ի վերայ մեր . սրպէս յուսացաք ի քեզ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԳ

1. Սաղմուս ի Դաւիթ . ի ժամանակի զի աչրագուճեաց զերևուս իւր սուսչի Արիմեղեքաց . և ապա արձակեաց զնա , և զնոց .

2. Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ , յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ :

3. Ի տէր պարծեացի անձն իս-
լուիցեն հեղք, և ուրախ եղիցին :

4. Մեծ արարէք զտէր ինե, և
բարձր արասցուք զանուն նորա ի
միասին :

5. Խնորեցի ի տեառնէ և լուս-
խնձ. յամենայն նեղութենէ խմէ
փրկեաց զիս :

6. Մատիք առ տէր և առէք զլոյս,
և երեսք ձեր մի ամաշեացեն :

7. Այս աղքատ կարգաց առ տէր,
և տէր լուս ամա. յամենայն նեղու-
թենէ սորա փրկեաց զսա :

8. Բանակ հրեշտակաց տեառն
շուրջ է զերկիւզածովք խրովք, և
պահէ զնսա :

9. Ճաշակեցէք և տեսէք, զի քաղցր է
տէր. երանեալ է այր որ յուսայ ի նա :

10. Արկերուք ի տեառնէ ամենայն
սուրբ նորա. զի ոչ ինչ է պակասու-
թիւն երկիւզածաց նորա :

11. Մեծամեծք աղքատացան և
բաղցեան. բայց սչք խնորեն զտէր,
մի պակասեացի ի նոցանէ ամենայն
բարութիւն :

12. Եկայք արգեակք իմ և լուարուք ինձ . և դերկխոզ տեսան տասուցից ձեզ :

13. Ո՞վ է մարդ որ կամի կեանս . սիրէ դատարա իւր տեսանել ի բարութեան :

14. Արեցս գլեզու քս ի շարութենէ . շրթունք քս մի խօսեացին զնենդութիւն :

15. Խտարեա ի շարէ և արա գբարի . խնդրեա գխադադութիւն , և երթ գնեա նորա :

16. Աչք տեսան ի վերայ արդարաց , և ականջք նորա ի վերայ աղօթից նայա :

17. Երեսք տեսան ի վերայ շարագործաց . սաստակել յերկրէ զյիշատակս նայա :

18. Կարգացին արդարքն առ տէր , և տէր լուտ նայա . յամենայն նեղութենէ նայա փրկեաց զնստա :

19. Մերձ է տէր առ այնտփկ՝ որք մաշեալ են սրտիւք . և զխոնարհս հոգեով կեցուցանէ :

20. Բողոճմ նեղութիւնք են արդարաց . յամենայնէ փրկէ զնստա տէր ,

և պահէ զամենայն սակերս նոցա, և
մի ի նոցանէ մի փշրեացի :

21. Մահ մեղաւորին շար է. բայց
որ ստեաց զարդարն, զղջացի :

22. Փրկէ տէր զանձինս ծառայից
իւրոց. մի զղջացին ամենեքեան՝
ոչք յուսացեալ են ի նա :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԴ

1. Ի կտաւարսւծ. սաղմոս ի Բուսիք.

2. Բառեա Տէր զայնասիկ՝ ոչք
զատեն զիս. մարտիր ընդ այնասիկ,
որք մարտնչին ընդ իս :

3. Առ զղէն և զասպար քո, և արի
յոզնել ինձ. հան զասք քո ընդղէմ
հարածչաց իմոց, արդել զնստս. և
ստա զու ցանձն իմ թէ փրկութիւն
քո ես եմ :

4. Ամաշեացեն և յամօթ լիցին՝ ոչք
խնդրէին զանձն իմ. զարձցին յեռս
և ամաշեացեն, որք խորհէին ինձ շար :

5. Ազիցին նորա արդէս փոշի
սաւաջի հողմոյ. և հրեշտակ Տեառն
նեղեցէ զնստս :

6. Աղիցինն հանապարհք նոցա ի խաւար և ի դայթակղութիւն, և հրեշտակ Աստուծոյ հարածեացէ զնոսա :

7. Ենանիր թագացին ինձ որոգայթ յապահանութեան իւրեանց, և ի նանիր նախատեցին զանձն իմ :

8. Հասցէ ի վերայ նոցա որոգայթ, զոր ոչ գիտացին. և որան՝ զոր թագացին՝ ապէ զուս նոցա. և յորոգայթ ի նոյն անկցին :

9. Այլ անձն իմ ցնծաացէ ի տէր. ուրախ եղիցի ի փրկութեան նորա, և ամենայն սակերք իմ ասացեն, Տէր օ նման է քեզ :

10. Զի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց հօրի, զաղքատն և զամանկն յայնցանէ՝ որք յափշտակեն զնա :

11. Յարեան ի վերայ իմ վրայք շարեաց, զոր ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիա :

12. Հատուցին ինձ շար փոխանակ բնդ բարոյ. անժառանգել զանձն իմ խորհեցան յորդաց ի մարդկանէ :

13. Աս ի նեղել նոցա քորձ զղեւտի. խոնարհ առնէի սրտօք զանձն

իմ, և աղօթք իմ ի ծոց իմ դարձցին :

14. Որպէս զեղբայր և զընկեր՝
այնպէս հաճոյ լինէի . որպէս զսպասար
և զտրտում, այնպէս խոնարհ առնէի :

15. Ի վերայ իմ ուրախ եղին և
ժողովեցան . ժողովեցան յիս տան-
ջանք, և ևս ոչ ծանեայ . ցրուեցան,
և ոչ զղջացան :

16. Փորձեցին զիս և արհամարհեցին
արհամարհանօք . կրճակեցին ի վերայ
իմ զատամունս իւրեանց . Տէր երբ
տեսցես :

17. Ի բաց արտ զանձն իմ ի խորա-
մանկութենէ նոցա, և յառիւծուց
զմիամօրութիւն իմ :

18. Խոստովան եղէց քեզ Տէր՝
յեկեղեցիս մեծս, և ի ժողովս բազ-
մաց օրհնեցից զքեզ :

19. Մի ուրախ եղիցին յիս թշնա-
միք իմ . ոչք առէին զիս ի տարա-
պարտուց . ակնարկի առնէին յիս
աչօք իւրեանց :

20. Ընդ իս զխաղաղութիւն խօ-
սէին . և ինքեանք բարկութեամբ
զնենդութիւն խորհէին :

21. Բացին ի վերայ իմ գրեթանա
խրեանց, և սասցին՝ այժ այժ տեսին
աչք մեր :

22. Տեսեր Տէր և մի ըսեր, Տէր մի
ի բացեաց ստնիր յինէն :

23. Զարթիր և հայեաց Տէր յիրա-
ւանս իմ, Աստուած իմ և Տէր իմ ի
դաստաստանս իմ. և իրաւ արա ինձ
բաւ արդարութեան քում, աչք Աս-
տուած իմ :

24. Մի սրբախ եղիցին յիս թշնա-
միք իմ. և մի սասացեն ի սիրտս խր-
եանց, թէ վնշ վնշ անձանց մերաց,
դի բնկլուղաք դնա :

25. Ամաշեացեն և յամօթ լիցին սյր
խնդային ընդ շար իմ. գղեցցին դամօթ
և զանարդանս՝ սյր մեծարանէին ի
վերայ իմ :

26. Յնձացեն և սրբախ լիցին ի
քեզ ամենեքեան, սյր կամին ընդ
արդարութիւնս իմ :

27. Ասացեն յամենայն մամ, մեծ
է Աստուած. և սյր կամին զխաղա-
ղութիւնս ճառայի քս :

28. Վեղու իմ խօսեացի զարդարու-

թիւնս քո . զօրհանապաղ զգոսիս-
թիւնս քո :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԷ:

1. Ի կատարած , ծառայի Տեառն .
աստուծոս ի Դաւիթ .

2. Սաէ անօրէնն ի մեղանշել ընդ
միտս իւր , թէ չիք երկխղ Աստուծոյ
աստջի աշայ նորա :

3. Նենգեաց աստջի նորա , գտա-
նել զանօրէնութիւն և ասել զնա :

4. Բանք բերանոյ նորա՝ անօրէ-
նութիւն և նենգութիւն են :

5. Աչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի-
զանօրէնութիւն խօրհեցաւ յանկողնի
խրում :

6. Ակաց նա յամենայն ճանապարհ , որ
աչ է բարի . և ի շարէ նա աչ ձանձրացաւ :

7. Տէր յերկինս է սղարմութիւն քո .
ճշմարտութիւն քո մինչև յամօրս :

8. Արդարութիւն քո արպէս լերինք
Աստուած . իրաւոյնք քո արպէս խորք
բազումք . զմարդիկ և զանասունս կե-
ցուցանեա զու Տէր :

9. Արայէս զի բազում արարեր
զողորմութիւնքս Աստուած, ալլ որ-
դիք մարդկան ի հովանի թևոց քոց
յուսասցին :

10. Արբեացին նոքա ի սարարառու-
թենէ տան քո, և զուխա փափկու-
թեան քո տացեա ըմպել նոցա :

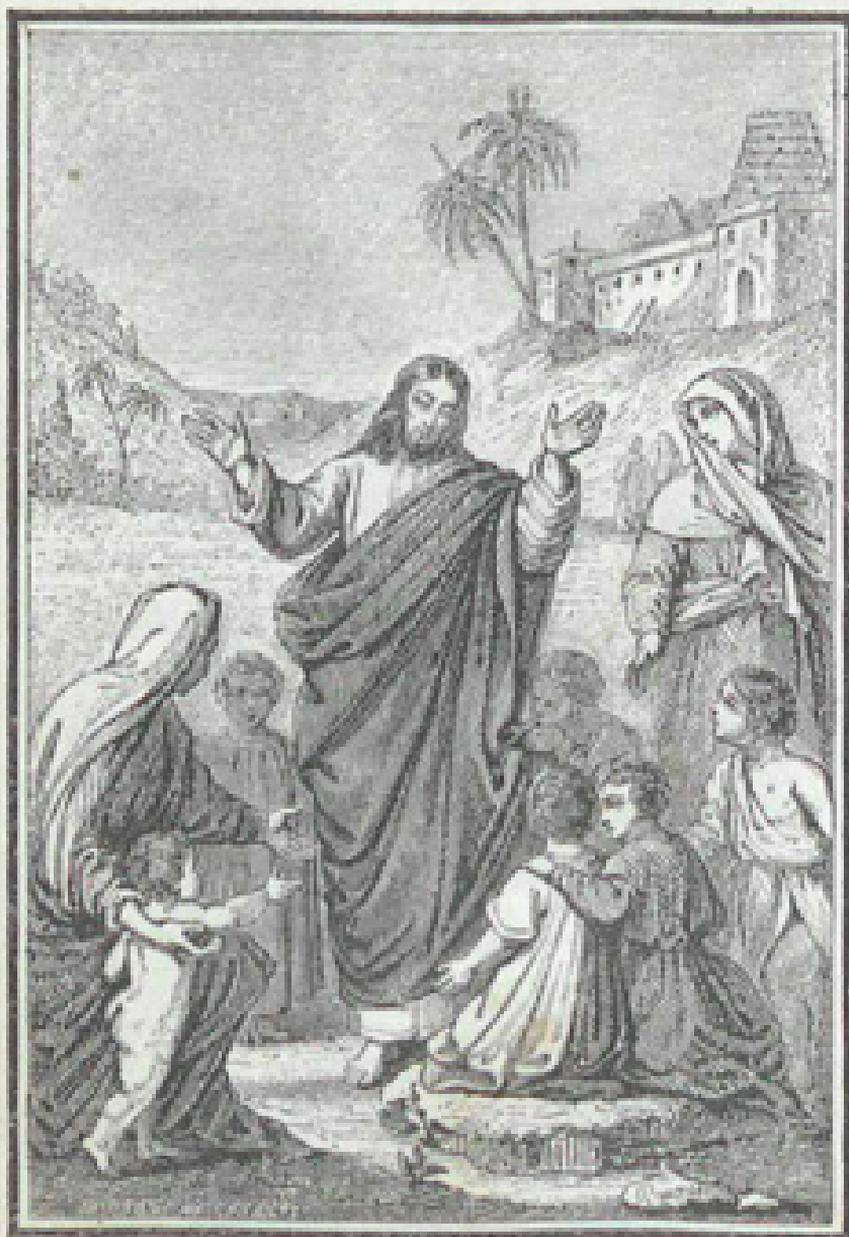
11. Ի քէն է Տէր աղբիւր կենաց,
և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք
զլոյս :

12. Մաղեա զողորմութիւնս քո՝ ոչք
ճանաչեն զքեզ, զարդարութիւնս քո
ոչք ուղիղ են սրտիւք :

13. Մի եկեացէ ի վերայ մեր սան
ամբարտաւանից, և ձեռք մեզառ-
բաց մի գողացուացեն զմեզ :

14. Անդ անկիցին ամենեքեան՝ ոչք
զարժեն զամօրէնութիւնս, մերժեացին,
և ալ մի կարասցեն հաստատով :

Քոյ տւր մանկւոյդ զայ առ իս.

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Մեծիկե Մայսեկսի աստուածատեւ
Մարգարեի.

—

1. Մայեցարուք երկինք, և խօսեցայց. լուխէ երկիր գոգաօգամա բերանոյ խնոյ :

2. Հնդունելի լիցի որպէս անձրե բարբառ իմ. և իջցեն որպէս ցօղ սրտօգամք իմ :

3. Որպէս դանձրե ի վերայ սիդոյ, և որպէս աստաթի ի վերայ խտոյ. զի դանուն Տեան կարգասցուք, և տուք օրհնութիւն տեանն Աստուծոյ վերայ :

4. Աստուած որոյ հշմարտութեամբ են դարձք նորա. և ամենայն հանարհք նորա իրաւամբք են :

5. Աստուած հաւասարիմ է, և ոչ գոյ ի նմա անիրաւութիւն. արդար և հշմարիտ է տէր :

6. Մեզան՝ և ոչ նմա՝ արդիքն արա-

տայ. ծնունդ քիտտորեալք և թիւրեալք :

7. Ո՞չ այդ այն է՝ զոր տեառն հաստացանէիք դուք՝ ժողովուրդք յիմարք և ոչ խնաստունք :

8. Ո՞չ սա ինքն է հայր քո՝ որ ստացաւ զքեզ, արար զքեզ՝ և ստեղծ զքեզ :

9. Յուշ լիցին քեզ աւուրքն յախտենից. խնայարուք զամս ազգաց մինչև յազգս :

10. Հարցջիր դու ցհարա քո, և պատմեացեն քեզ. ցծերա քո, և ասացեն քեզ :

11. Ի ժամանակի՛ յորժամ բաժանեալց Բարձրեալն զազգս ամենայն. որպէս արեալաց նա զորդիան Ադամայն :

12. Վացայց սահման հեթանոսաց, բառ թուսյ հրեշտակաց Աստուծոյ :

13. Աղև բաժին տեառն ժողովուրդ իւր Յակոբ. և վիճակ ժառանգութեան իւրոյ Դաւայէլ :

14. Բառական եզ և նմա յանապատի. ի ծարաւ ասթոյ յանջրդւսջ պաշտպանեալց զնա :

15. Խրատեաց զնա, և պահեաց
որպէս բիր ական, որպէս զարծուի
ի թև իւր ընկալաւ զնա. և որպէս
ի վերայ ձագուց իւրոց զթացաւ :

16. Տարածեաց զթևս իւր, և ըն-
կալաւ զնա. և բարձեալ բերէր զնա
ի վերայ միջնագացն իւրոց :

17. Տէր միայն ամէր զնոսա. և ոչ
զայր ընդ նոսա աստուածս օտարս :

18. Աստուած եհան զնոսա ի դօրու-
թիւնս Երկրի. և կերակրեաց զնոսա
արդեամբք անդատանաց :

19. Գիւնոց նոցա մեզր ի վիմէ,
և իւղ յապտաած վիմէ :

20. Իւղ կովուց և կաթն մաքեաց,
հարպով հանդերձ խոյոց որթուց ցլուց
և նոխազաց :

21. Զօրարարութիւնս Երիկամանց
ցարենայ. և զարիւն խաղողոց արք զինի :

22. Նկեր Յակովբ և յաղեցաւ, և
անդուշեաց զսիրելին :

23. Գիրացաւ՝ ասուարացաւ՝ լայ-
նացաւ, եթող զտէր Աստուած զարա-
րիչ իւր. և յետս Եկաց յԱստուծոյ
Վրկչէ իւրով :

24. Բարեպաշտցի՛ն դիւ ստարասիւք իւրեանց և կուսիք իւրեանց դասնացացի՛ն դիւ :

25. Չահեցի՛ն դիւաց և ոչ Աստուծոյ, գիցն՝ դորս ոչ գիտէին. նորք և աստամայնք, դորս բնաւ ոչ հանուշէին հարք նոցա :

26. Թողի՛ն զՏէր՝ որ ծնաւ զնսաւմասացան զԱստուած՝ որ կերակրեաց զնսաւ :

27. Ետեւ Տէր և նախանձեցաւ սրտմտեցաւ ի վերայ տասերաց և գասերաց նոցա, և սաէ :

28. Գարձաշից զերեւա խմ ի նոցանէ, և ցաւցից նոցա զինչ լինելոց իցէ յարաց ժամանակի :

29. Չի սղղ մի թիւք ևն նորա՝ և որդիք անհաւանք. նորս նախանձեցացի՛ն դիւ ի շատաւաւ իւրեանց, և դասնացացի՛ն դիւ ի կուսս իւրեանց :

30. Արդ և եւ նախանձեցացից զնսաւ յարդ անպիտան. և անմիւս սղղաւ զկժեցացից զնսաւ :

Աղօթք.

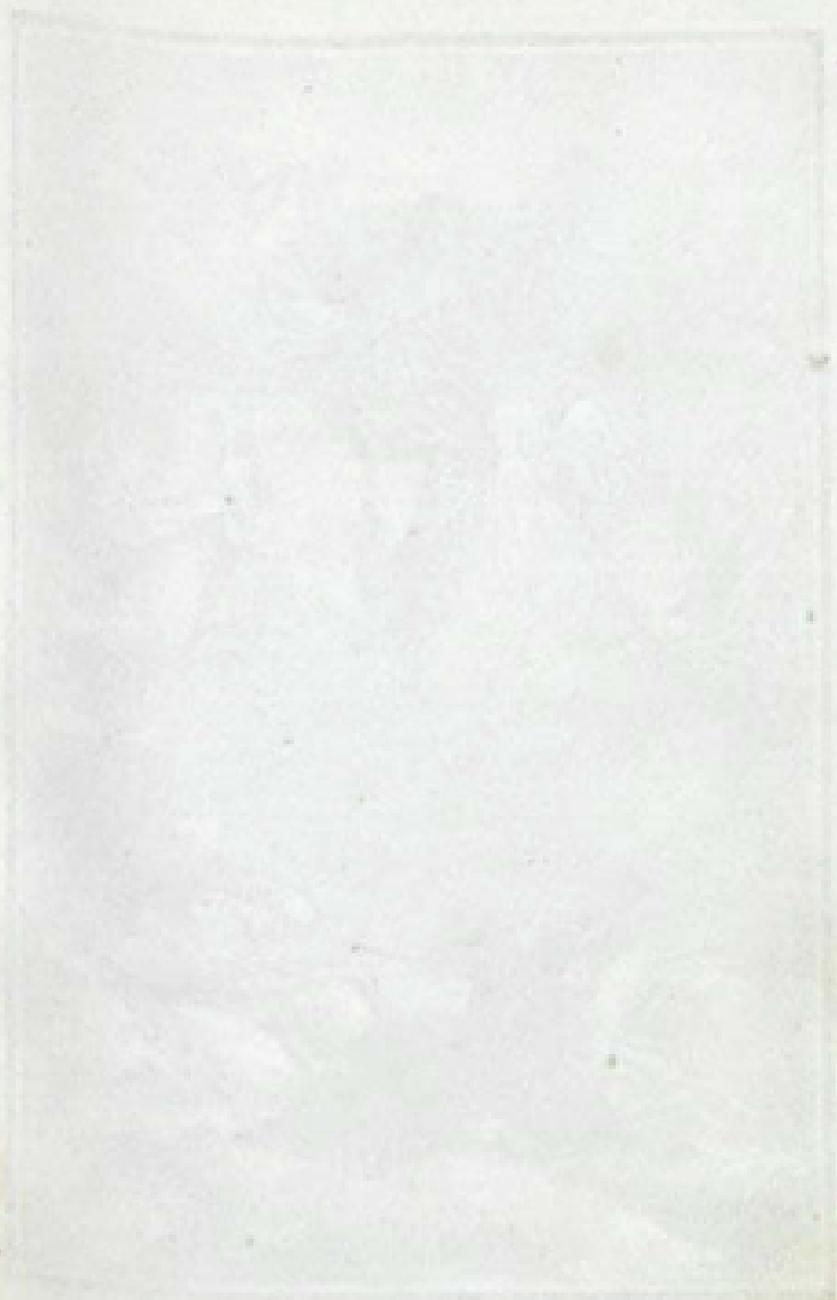
Ե զիշերի ե ի ատընջեան ե յամե-
նայն ժամա գրեզ ազաշեմք, ե ի քն
խնդրեմք մարդասէր Տէր : Ասր մեզ
Աստուած փրկիչ մեր. խանարհեցս
գունկն քս ի խնդրուածս մեր. զի մի
անայն լիցին վաստակք ծառայից
քոց, այլ համարեա գաշխատութիւնս
մեր ի գործ արդարութեան, ե ի սրտուզ
աստուածագաշխութեան : Ընկալ Տէր
զաղօթս ե գերկրօցադութիւնս մեր .
ե հաստ մեզ զոգորմութիւն քս առա-
տապէս. ծածկեա զմեզ ընդ հովա-
նեա ամենազօր աջոյ քոյ. զօրացս
զմեզ Տէր՝ զօրութեամբսուրբ Հոգւոյդ .
պահեա զմեզ սրպէս բիր սկսան : Եւ
արա առ մեզ նշան բարի, ի գովեա
ե ի փառարանութիւն անուանոց քում
սրբոյ : Ձի ի քս փառս կատարի ամե-
նայն արարածոց մշանջենաւոր փա-
ռարանութիւն ի բարձունս, Հօր ե
Որդւոյ ե Հոգւոյն սրբոյ, այժմ ե միշտ
ե յախտեանս յախտենից. ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն .

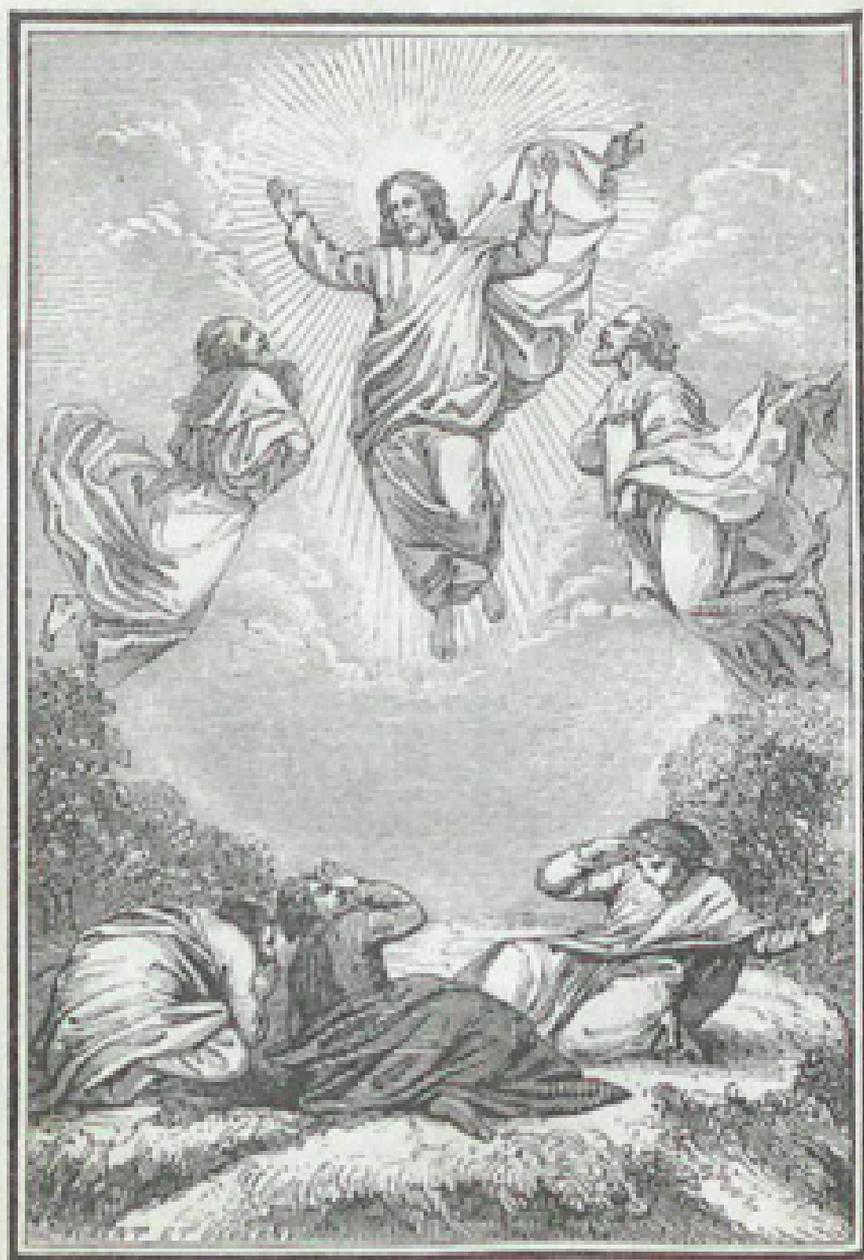
Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յախ-
տենաւորն , նայեա և այց արա բա-
նասոր հօտի քա , դոր ժողովեցեր առ
քեզ գթութեամբ քով : Զի քա առաջի
կամք Տէր , և առ ի քէն ողորմու-
թեանցդ և գթութեանցդ ակն տնիւք :
Չամենեւեան օրհնեա . զամենեւեան
խմտանայս . զամենեւեան լուսաւո-
րեա . և ամենեցուն պարզեա զեր-
կնից արքայութիւնդ : Ասան զի դու
եա Տէր կենաց , և Աստուած ողորմու-
թեանց . և քեզ վայելէ փառք իշխա-
նութիւն և պատիւ , այժմ և միշտ և
յախտեանս յախտենից . ամէն :

Մաղրակի .

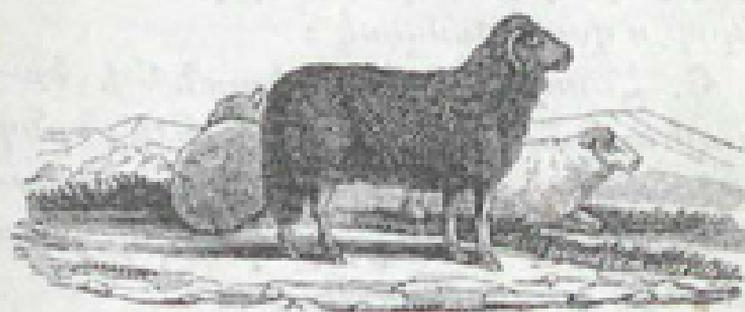
Ե զիշերի և ի առլնջեան և յամե-
նայն ժամու անդադար փառաստեմբ
զՀայր և զՌդի և զաբբ Հոգիդ , այժմ
և միշտ և յախտեանս յախտենից .
ամէն :

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Գնա և Արդի իմ սիրելի, դմա լուսարուք.

ՍԱՂՄՈՍ ԼԶ

Սաղմուս ի Գուռիք.

1. Մե՛ նախանձիր ընդ շարս, և մի ընդ այնասիկ՝ սչք գործեն զանօրէնութիւն :

2. Զի արպէս խոտ վազվազակի ցամաքեացին. արպէս դաշտի խոտոյ վազվազակի անցցեն :

3. Յուսա ի տէր՝ և արա գրապցրութիւն. բնակեա յերկրի, և հոփաւեացիս ի մեծութեան նորա :

4. Փակա ի տեառնէ, և նա ասցէքեզ զինչբուսածս արափ քո. յարմեա սաաջի տեառն զնսնատարնա քո, և յուսա ի նա :

5. Նա արասցէ և հանցէ արպէս զլոյս զարդարութիւնս քո, և զիրաւունս քո արպէս զօր հասարակ :

6. Հնապանդ լեր տեառն՝ և ծառայեա նմա. և մի նախանձիր ընդ աշնափոյ՝ արոյ տաակեալ իցեն հանապարհք իւրեանց, ընդ մարդոյ՝ որ դարձէն զանօրէնութիւն :

7. Առեա ի բարկութենէ, և հանգիր ի արամատութենէ, և մի նախանձիր ընդ շարս :

8. Զի շարք վաղվադակի սասակեացին. բաց սք համբերեն տեառն, նորա մառանդեացեն զերկիր :

9. Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբարբիշան. խնդրեացեա զտեղի նորա, և ոչ գացեա :

10. Այլ որ հեղքն ևն՝ նորա մառանդեացեն զերկիր, և վափկացային ի բազում խաղաղութեան իւրեանց :

11. Ապառէ սեղաւորն արդարոյ, կրճատ ի վերայ նորա զստատմանս իւրայ Տէր ծիծաղեացի զնովա :

12. Քանցի յառաջագոյն տեառնէ, զի հասեալ է օր նորա :

13. Սուր հանին մեղաւորք, և լարեցին զաղեղունա իւրեանց՝ հարկանել զաղբատն և զանանկն . սպանանել զայն՝ որ խոնարհն է սրախ :

14. Սուրբ նոցա մտցեն ի սիրտս նոցա, և աղեղունք նոցա փշրեացին :

15. Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ, քան զբազում մեծութիւն մեղաւորաց . և բազումք ամբարշտացիսրտակեացին :

16. Հաստատէ տէր զարդարս, և հանաչէ զաւարս ամբծից . ժառանգութիւն նոցա յախտեան եղիցի :

17. Մի ամաչեացեն նորս ի ժամանակս չարութեան . այլ յաւարս սոխոյ յաղեացին :

18. Ահա մեղաւորք կորիցեն . այլ թշնամիք տեսան ի փառաւորել և ի բարձրանալ իւրեանց՝ պակասեացին սրպէս ծախ դի պակասի :

19. Փոխ առնու մեղաւորն՝ և ոչ հաստեցանէ . այլ որ արդարն է՝ ողորմի և տայ :

20. Ոյք օրհնեն զտէր՝ ժառանգեացեն զերկիր . և ոյք անիծանեն՝ սատակեացին ի նմանէ :

21. Ի Տեառնէ ուղղին զնայք ասն .
զճանապարհս նորա նա կամի յոյժ :

22. Թէպէտ և գայթակղեացի, նա
մի կործանեացի, զի աէջ ձեռնկալու է
նորա :

23. Մանուկ էի ևս և ծերացայ, և
ոչ աւաի գարգարն արհամարհեալ,
և ոչ զառակ նորա թէ մտքանայ հաց :

24. Զօրհանապաղ ողորմի և սայ
փոխ, զառակ նորա օրհնեալ եղիցի
յախական :

25. Խտարեա ի չարէ, և արա
դրարի, բնակեացես յախականս յախ-
ակենից ի նմա :

26. Տէր սիրէ զիրաւունս, և ոչ ընդ
մայր հարկանէ զտարբա իւր, այլ յախ-
ականս պահէ զնոսա :

27. Անօրէնք հալածեացին ի միասին,
և զառակք ամբարշտաց ստատակեացին :

28. Այլ արգարք ժառանգեացեն
զերկիր, և բնակեացին յախականս
յախակենից ի նմա :

29. Բերան արգարոյ խորհի զխմա-
տաթիւն, և լեզու նորա խօսեացի
զիրաւունս :

30. Օրէնք Աստուծոյ խրոյ են ի սրափ խրում. և մի գայթակղեացին զնացք նորա :

31. Հայի մեղատրն ընդ արդար, և խնդրէ ապանանել զնա. այլ տէր ոչ թողու զնա ի ձեռս նորա, և ոչ դատապարտէ զնա՝ յորժամ դատէ զնա :

32. Համբեր տեսան՝ և պահեա զճանապարհս նորա. և բարձր արասցէ զքեզ ի ժառանգել զերկիր, և դատակամն մեղատրաց տեսցես :

33. Տեսի գամբարիշտն վերացեալ, և բարձրացեալ որպէս զմայրան Արանանու :

34. Անցի և ահա ոչ էր. խնդրեցի և ոչ գտա տեղի նորա :

35. Պահեա գամբութիւն, և տես գողգութիւն. զի զոն մնացուածք առն խաղաղարարի :

36. Անօրէնք հալածեացին ի միասին. և գառակք ամբարշտաց կորիցեն :

37. Փրկութիւն արդարաց ի տեսանէ է, վերակացու է նոցա ի ժամանակս նեղութեան :

33. Օգնեացէ նոցա տէր ' և փրկեացէ
զնոսա . ապրեցուցէ ի մեղաւորաց ' և
կեցուցէ զնոսա . զի յուսացան ի նա :

ՍԱՂԱՌՍ ԼԷ

1. Սուղմու ի Գաւիթ . առ ի յիշա-
տակ շարարու .

2. Տէր մի սրտմտութեամբ քով
յանդիմաներ զիս . և մի բարկութեամբ
քով խրատեր զիս :

3. Զի նեաք քս հարան յիս . և յիս
հաստատեցաւ ձեռն քս :

4. Աչ զոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ
յերևաց բարկութեան քս :

5. Աչ է խաղաղութիւն սակերաց
իմոյ . յերևաց մեղաց իմոյ :

6. Անօրէնութիւնք իմ բարձրացան
քան զգլուխ իմ . սրպէս բեռն ծանր
ծանրացան ի վերայ իմ :

7. Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ
յերևաց անդգամութեան իմոյ :

8. Տառապեցայ և խանարհ կզէ յոյժ .
զօրհանապաղ արտում զնայի , զի
անձն իմ լի կզե շարշարանօք , և

«չ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ խնայ :

9. Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . մանչէի առ հեծութեանս սրտի խնայ :

10. Տէր առաջի քս է ամենայն ցանկութիւն իմ . և հեծութիւն իմ ի քէնս ոչ ծածկեցաւ :

11. Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և եթող զիս զօրութիւն իմ . լոյս աչաց իմոց , և այս ոչ եղև ընդ իս :

12. Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան և կացին . և մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն :

13. Բանադատէին զիս և խնդրէին զանձն իմ . ոչք խորհէին շար ի վերայ իմ , խօսեցան զանօրէնութիւն , և ըզնենդութիւն զօրհանապաղ խորհեցան :

14. Այլ ետ որպէս խաւ՝ զի ոչ լսէ . որպէս համբ՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր :

15. Եղէ ետ որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ , և ոչ գոն խօսք ի բերան նորա :

16. Ես ի քեզ տէր յուսացայ , և զուրախեա ինձ տէր Աստուած իմ :

17. Ասացի՝ թէ մի տրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ . ի սատանիս տախ

խմոյ՝ ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան :

18. Ես ի տանջանս պատրաստ եմ .
և ցաւք իմ առաջի իմ են յամենայն
ժամ :

19. Զանօրէնութիւնս իմ պատմեցից .
և հոգացայց վասն մեզայ խմոյ :

20. Իսկ արդ թշնամիքիմ կենդանիք
են , և դօրացեալք են քան զիս . և բազուք
են , ոչք ասէին զիս ի ասրապարտոց :

21. Այք հաստցին ինձ շար փոխանակ
ընդ յարուոյ . շար խօսէին զինէն ,
զի ես երթայի զհետ արդարութեան :

22. Մի թողար զիս աէր Աստուած
իմ , և մի ի բացեայ ասնիր յինէն .
հայեաց յօգնել ինձ՝ Տէր փրկութեան
իմոյ :

ՄԱՂՄՈՍ ԼԸ

1. Ի կատարած , յԵղիբովմայ օրն-
կուերիւն . սաղմոս ի Դաւրի .

2. Սասցի՝ թէ պահեցից զհանապարհս
իմ . զի մի մեզայց լեզու առ իմալ :

5. Եղի պահապանն բերանոյ իմոյ՝
ի հակառակիս մեղաւորին առաջի իմ :

4. Խուլ եղէ և խոնարհեցայ . լսեցի ի
բարութենէ, և զաքիմ նորոգեցան յիս :

5. Զեռա սիրա իմ ի փորի իմում . և
ի խորհորդս իմ վառեցաւ հոս :

6. Խօսեցայ լեզուս իմով և ասացի .
ցոյց ինձ Տէր զկատարած իմ, և զթիւ
աւուրց իմոյ՝ քանիօն է, զի զխտացից
թէ որչափ ինչ պակասեալ է յինէն :

7. Ահա շափով եղիր զաւուրս իմ .
և կար զօրութեան իմոյ որպէս ոչ ինչ
է առաջի իմ . սակայն ամենեկին ըն-
դունայն է ամենայն մարդ մտեղի :

8. Ապաքէն որպէս ի պատկերի
շրջի մարդ, սակայն ի զուր խոսովի .
զանձէ՛ և ոչ զիտէ ում ժողովէ :

9. Իսկ արդ ո՞ է համբերութիւն իմ,
թէ ոչ դու Տէր . կամ կար զօրութեան
իմոյ՝ թէ ոչ ի քէն :

10. Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ
փրկեցեր զիս . նախաափնս անզգամոյ
արարեր զիս :

11. Խուլ եղէ, և ոչ բացի զբերան
իմ, զի դու արարեր :

12. Ի բաց արա յինէն գտանջանա իմ. զի ի գօրութենէ ձեռին քա ևս պահասեցայ :

13. Աշտամբութեամբ վասն մեզաց խրատեցեր զմարդ. մաշեցեր սրպէս սարդիտատայն զանձն նորա. սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ :

14. Ասբ Տէր աղօթից իմոց. ունկն դիր խնդրածաց իմոց, արատաւաց իմոց մի լուեր :

15. Պանդտխա և՛մ ևս սաաջի քա, նմդեհ և անցաւոր սրպէս ամենայն հարբ իմ :

16. Թոյլ արա ինձ զի հանգեացց մինչ շե երթեալ իցեմ, ուստի ոչ ևս գտանիցիմ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԹ.

1. Ի կատարած. սաղմոս ի Պաւլիբ.

2. Համբերելով համբերի տեսան, և նայեցաւ առ իա. և լուստ աղօթից իմոց :

3. Եհան զիա ի գրոյ տատապանաց, ի կաւոյ և ի սղմոց :

4. Հաստատեաց ի վրայ վիմի
դաստ իմ, և ուղղեաց զգնացս իմ :

5. Արկ ի բերան իմ օրհնութիւն
նոր, զօրհնութիւն տեառն Աստուծոյ
մերոյ :

6. Տեսցեն բազումք՝ և երկխցեն՝
և յուսացին ի տէր, երանեալ է այր՝
որոյ անուն տեառն յոյս է նորա :

7. Ոչ հայեցաւ նա ի նանրութիւն,
և ոչ ի մալութիւն սուս :

8. Բազում արարեր դու տէր Աս-
տուած իմ զաքանչեղիս քս. խորհրդոց
քոց՝ ոչ սք է որ նման է քեզ :

9. Աստուծոյի և խօսեցայ և բազում
եղեն քան զթիւ. ընդ զսնա և ընդ
պատարագս ոչ հանեցար. լսելիս
հաստատեցեր ինձ. զողջակէզս և
զվասն մեղացն ոչ խնդրեցեր :

10. Յայնժամ ասացի՝ թէ ահա ա-
փիկ դամ, ի գլուխս գրոց զրեալ է
վասն իմ :

11. Ասնել զկամս քս Աստուած իմ
կամեցայ, և զօրէնս քս ի մէջ որս-
վայնի իմոյ :

12. Աւետարանեցից զարդարու-

թիւնս քո յեկեղեցիս մեծս. ահա շքր-
թունս իմ ոչ արդելից ի քէն :

15. Տէր դու գիտացեր, զի դարդա-
րութիւնս քո ոչ ծածկեցի ի սրտի
իմում. զճշմարտութիւն քո՝ և զփր-
կութիւն քո :

14. Ասացի՛ և ոչ թաքացի դադար-
մութիւնս քո. և զճշմարտութիւնս քո
ի ժողովրդենէ մեծէ :

15. Այլ դու Տէր մի հեռի տաներ
զգթութիւնս քո յինէն. զի սղարմու-
թիւն քո և ճշմարտութիւն քո յամե-
նայն ժամ ընկալցի զիս :

16. Ետք՞ Լոկեն զինև շարք՝ որոց
ոչ էր նոցա թիւ. հասին ինձ անօրէ-
նութիւնք իմ, և Լա ոչ կարացի սե-
տանել :

17. Բազում Լոկեն քան զհեր գլխոյ
իմոյ. և սիրտ իմ Եթոյ զիս :

18. Աամեաց տէր փրկիել զիս. և
տէր յօղնել ինձ նախաց :

19. Ամաշեացեն և յամօթ լիցին՝ սյբ
խընդրէին դանձն իմ քառնայ դաս.
դարձցին յետս և ամաշեացեն՝ սյբ
խորհէին ինձ շար :

20. Արեւացեն զամօթ առ ժամայն
վաղվարակի, որք ասէին ինձ վնչ վնչ:

21. Յնծապեն և արախ լիցին ի քեզ
ամենեքեան, որք խնդրեն զքեզ Տէր:

22. Աստացեն յամենայն ժամ, մեծ
է Աստուած, և որք սիրեն զսիրկութիւնս
քո:

23. Ես սոքրաս և անանկ եմ, Աս-
տուած խորհեա զիս. օգնական և
պաշտպան իմ ես. և դու Աստուած իմ
մի յամենայն:

ՍԱՂՄՈՍ Խ

1. Ի կատարած. ասողմաս ի Դաւիթ.

2. Երանի որ խորհի զաղքատն և
զանանկն. յառաջարի փրկէ զնա տէր:

3. Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ.
Երանելի ասնէ, զնա ի վերայ երկրի.
և ոչ մասնէ զնա ի ձեռս թշնամեաց
իւրոց:

4. Տէր օգնական է նմա ի մահնա
յուաց իւրոց. զամենայն անկողինս
նորա զարձայանէ ի հիւանդութենէ
նորա:

5. Եւ ասացի Տէր սղօրմեա ինձ .
բժշկեա զանձն իմ, եւ մեզայ քեզ :

6. Թշնամիք իմ ասացին ինձ շար. երբ
իցէ՞ զի մեռցի, ե կորիցէ անուն նորա :

7. Մտանէր տեսանել զնանքութիւն .
խօսէր ի սրտի իւրում, ե մտազէր զա-
նօրէնութիւնս յանձն իւր :

8. Արտաքա ելանէր ե զնոյն խօսէր .
զինէն շշնջէին ամենայն թշնամիք իմ :

9. Խորհեցան շար ի վերայ իմ . բան
անօրէնութեան եզին ի վերայ իմ :

10. Միթէ որ ննջիցէն, ե այլ ոչ եւ
յաւելուցու յառնել . քանզի ե այրն
խաղաղութեան իմոյ, յոր ե եան յուսա-
ցայ :

11. Ար տաէր զհաց իմ յանախեաց
տանել ինձ խարէութիւն :

12. Այլ զու Տէր սղօրմեա ինձ, ե
կանգնեա զիա. ե եւ հաստացից նոցա :

13. Յայսմ ծանեայ թէ հաճեցար
ընդ իս. զի մի ուրախ եզիցին յի
թշնամիք իմ :

14. Այլ զիս յամբժութեան իմում
ընկալար. ե հաստատեցեր զիս ասաջի-
քս յախտեան :

13. Օրհնեալ աէր Աստուած Կարայէլի
յաւխակեանս յաւխակենից . եղիցի եղիցի :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԱ

1. Ի կատարած . իմաստուր իւն
արդւոցն Կորխայ . սաղմնս ի Բաւիթ .

2. Որպէս փափաքի եղջերու յաղ-
մերս ջուրց , այնպէս փափաքի անձն
իմ առ քեզ Աստուած :

3. Մարաւի է անձն իմ առ քեզ Աս-
տուած , հզօր և կենդանի . երբ եկից
երևեցայց երեւայց Աստուծոյ :

4. Եզեն ինձ արատաւ ք իմ կերակուր
ի սուէ և ի գիշերի . և այն զի սակին
ցիս զօրհանապաղ թէ ուր է Աստուած
քո :

5. Չաչս արպէս յիշէի , տատապէր յիս
անձն իմ . քաջայերէի , զի մտից ընդ
յարկիս սքանչելեաց ասանն Աստուծոյ :

6. Ի ձայն ցնձութեան խոտափա-
նութեան , և ի ձայն բարեկենդանու-
թեան :

7. Արդ ընդէր արատւմ ևս անձն իմ ,
կամ ընդէր խոտփեա զիս . յուսն առ

Աստուած, խոստովանեալ նմա՝ փրկիչ և քրեաց խնայ Աստուած է :

8. Անձն իմ յոյժ խոսովեցաւ . վասն այսորիկ յիշեցի դքեղ յերկրէն Յարդանանաւ, ի Հերմոնէ, ի Լեանէ փարաէ :

9. Խորք ի խորոց կարգացին առ քեզ, ի ձայն սահանաց քոց :

10. Ամենայն գրօսանք քո և ալիք քո անցին ի վերայ իմ :

11. Ես առէ պատու իրեաց ակրդողորմութիւն իւր, ի գիշերի գօրհնութիւն նոր, և աղօթք իմ առ Աստուած վասն կենաց իմոց :

12. Ասացի Աստուծոյ ընդունելի իմ ևս . ընդէր մերժեցեր գիտ . ընդէր արտում գնամ ևս ի նեղել թշնամոց իմոց :

13. Ե փշրել ասկերաց իմոց նախասեցին գիտ թշնամիք իմ . յասել ցիտ գօրհանասաղ, թէ ուր է Աստուած քո :

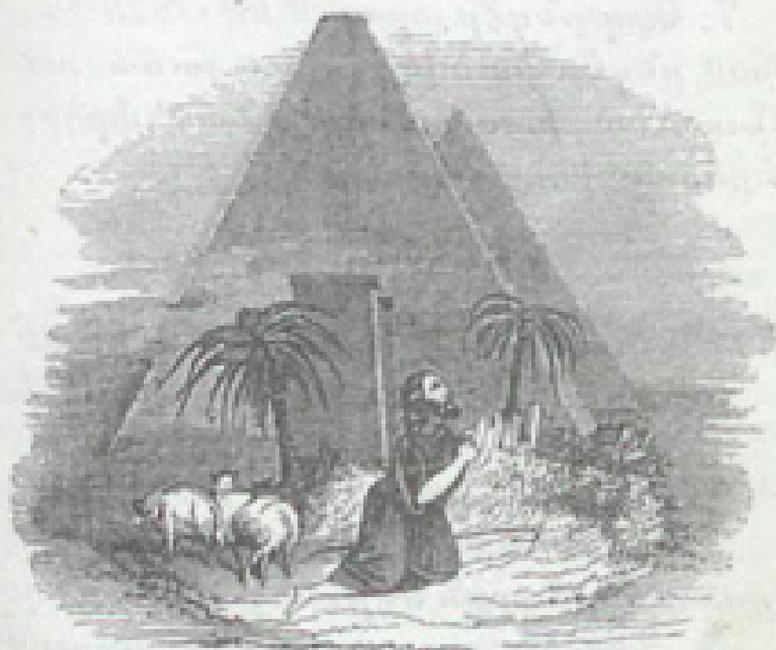
14. Արդ ընդէր արտում ևս անձն իմ, կամ ընդէր խոսվեա գիտ . յուսու առ Աստուած, խոստովանեալ նմա՝ փրկիչ և քրեաց խնայ Աստուած է :

ՍՍՂՄՈՍ ԽԲ

Ստղմուս ի Գաւթըր.

1. Գաւթըր արա ինձ Աստուած, և
Իրաւ արա ինձ ի դատաստանի իմում :

2. Յազգէ որ ոչ է սուրբ, ի մարդոյ
մեղաւորէ նե՛նդաւորէ փրկեալ գիւ :

3. Գաւթըր Աստուած հզօրիչ իմ եւ .
Ընդէր մտաւոյս գիւ, ընդէր տրտում
զնամ եւ ի նեղել թշնամոյ իմոյ :

4. Ասաքեա Տէր զլոյս քո և զճրշ-

մարտաթիւն քս . զի առաջնարդեացնն
ինձ , և հանցնն զիս ի լեռան սարբ
և ի յարկս քս :

3. Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ
առ Աստուած . որ ուրախ առնէ զման-
կութիւն իմ :

6. Իսաստիանն եղէց քեզ օրհնու-
թեամբ Աստուած Աստուած իմ :

7. Արդ ընդէր արտում են անձն իմ ,
կամ ընդէր խռովեա զիս . յուսն առ
Աստուած , խոտատիանեան նմա՛ փրկիչ
երեսաց իմոց Աստուած է :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԳ

1. Ի կատարած . իմաստաւրեան
արդուցն Կորխոյ . սաղմոս ի
Գաւթր .

2. Աստուած ահանջօք մերովք
յուսք զոր հարքն մեր սրտամեցինն մեզ :

3. Զգործն զոր գործեցեր յաւուրս
նոցա , յաւուրան առաջինս :

4. Զեռն քս խլեաց զհեթանոսս , և
զնոսս անկեցեր . շարշարեցեր զժո-
ղովորդս քս , և հաներ զնոսս :

5. Աչ թէ սրով խրեանց ժառանգեցին զերկիր. և ոչ բազուկ նոցա թէ փրկեաց զնոսա :

6. Այլ աջ քո՝ և բազուկ քո՝ և լոյս երեւաց քոց. զի հաճեցար դու ընդ նոսա :

7. Դու ինքն ես՝ Թագաւոր իմ և Աստուած իմ, որ հրամայեցեր զփրկելսեանցն Յակոբայ :

8. Քե զթշնամիս մեր հարցուք, և անուամբ քով արհամարհեացուք զյարուցեալսն ի վերայ մեր :

9. Աչ թէ յազգն իմ յուսացեալ եմ, և ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս :

10. Այլ դու փրկեցեր զմեզ ի թշնամեաց մերոց, և զատելիս մեր յամօթ արարեր :

11. Աստուծով պարծեացուք զօրհանաւորաց, և անուան նորա խառափան եղիցուք յախտեան :

12. Բայց արդ մերժեցեր և անարկեցեր զմեզ, և ոչ ելեր Աստուած ընդ զօրս մեր :

13. Գարձուցեր զմեզ յետս քան զթշնամիս մեր, և ատելիք մեր յափրշտակեցին զմեզ :

14. Եստքը դմեզ որպէս զոչխար
ի դէնտմն . և ընդ հեթանոսս ցրուե-
ցեր դմեզ :

15. Վաճառեցեր զժողովուրդս քո
սասանց դնոյ . և ոչ գոյ թիւ աղաղակի
մերոյ :

16. Արարեր դմեզ նախաստինս դրա-
ցեաց մերոց . ծաղր և աչալն կատա-
կանաց այնոցիկ, որք շուրջ էին դմեօք :

17. Արարեր դմեզ յառակա հեթա-
նոսաց . ի շարժել զգլուխս ժողովրդոց :

18. Զօր ամենայն նախաստինք իմ
սուաջի իմ են . և ամօթ երեւաց իմոց
ծածկեաց զիս :

19. Ի ձայնէ նախաստորդին և չա-
րախօսի, յերեւաց թշնամուսյն և հա-
լածչի :

20. Այս ամենայն եկն ի վերաց մեր,
և մեք զքեզ ոչ մտացաք . և ոչ ստե-
ցաք ոխաթի քուժ, և ոչ դարձաք յետս
սրախք մերովք :

21. Գարձուցեր զչափոս մեր ի ճա-
նազարհաց քոց, խոնարհ արարեր
դմեզ ի տեղի շարշարանաց . և ծած-
կեցին դմեզ ստուերք մահու :

22. Թէ մտայեալ իցէ մեր զանուն
Աստուծոյ մերոյ. կամ ձգեալ իցէ
զձեռս մեր առ աստուածս օտարս :

23. Սակայն Աստուած խնդրէ զայս.
զի նա քննէ զգաղանիս սրտից մերոց :

24. Վասն քս մեռանիմք զօրհա-
նասցալ . համարեցաք սրալէս զոչ խար
ի զենուսն :

25. Զարթիր ընդէր ննջեա Տէր .
արի և մի մերժեր զմեզ խաղառ :

26. Զմէ զարձուցանեա զերեսս քս
ի մէնջ . մտանաս զաղքատութիւն և
զնեղութիւնս մեր :

27. Խոնարհ եղեն մինչև ի հող ան-
ձինք մեր . և յերկիր կցեցան մէջք մեր :

28. Արի Տէր օգնեա մեզ, և փրկեա
զմեզ վասն անուան քս :

ՍՍՂՄՈՍ ԽԳ

1. Ի կատարած . զստակցելոց ժա-
մակակաց , սրդուցն Ասրիսոյ
իմաստութեան . սաղմու օրհնու-
րեան վասն սիրելոյն .

2. Բղխեացէ սիրս իմ զգաղանս

քա բարիս . և ասացից զգործս իմ
թագաւորի :

3. Ահգու իմ որպէս գրիչ արագագիր
դարի , գեղեցիկ տեսանելով քան
դամենայն որդւոց մարդկան :

4. Սիսեցան շնորհք ի շրթանց
քոց . վասն աշտրիկ օրհնեաց զքեզ
Աստուած յախտեան :

5. Աժ դուք ընդ մէջ քս հզօր ,
վայելչութեան և գեղոյ քոց :

6. Աարեա , ուղղեա և թագաւորեա
վասն հշմարտութեան , հեղութեան և
արդարութեան . և ասաջնորդեացէ
քեզ սքանչելապէս աջ քս :

7. Նեաք քս սրեալք են հզօր , և ժո-
ղովաւրդք ի ներքոյ քս անկցին , ի
սիրտս թշնամեաց թագաւորի :

8. Աթա քս Աստուած յախտեանս
յախտենից , դաւադան ուղղութեան ,
դաւադան արքայութեան քս :

9. Սիրեցեր զարդարութիւն , և
ասեցեր դանօրէնութիւն :

10. Վասն աշտրիկ օժ զքեզ Աս-
տուած Աստուած քս իւղով սրախու-
թեան , ասաւել քան զընկերս քս :

11. Զմուռս և գտաշխն և կտախայ
ի զգեատէ քումմէ, ի տանարաց փոքու-
կրէից, ուստի ուրախ արարին զքեզ
զատերք թագաւորաց ի պատիւ քո :

12. Ասացէ զշխայ ընդ աջմէ քումմէ
ի հանդերձս ոսկեհումսս զարդարեալ
և պանունեալ :

13. Ասբ գուտար և տես, խոնար-
հեցս զունին քո . մտաւ զժողովուրդ
քո, և զտուն հօր քո . զի զանկացաւ
թագաւոր զեզոյ քո :

14. Սա ինքն է Տէր քո՝ երկիր
պազցես ամա, և գուտար Յուրայ եր-
կիր պազցէ ամա . և պատարագօք
զերեսս սորա պաշտեացեն մեծամեծք
ի ժողովրդոց :

15. Ամենայն փառք զատեր թա-
գաւորին ի ներքոյ . ի վերջաւորս
ոսկեհումսս զարդարեալ և պանու-
նեալ :

16. Տարցին թագաւորի կուսանք
զհետ նորա, և զընկերս նորա տար-
ցին նմա :

17. Ածցեն զնծութեամբ և ուրա-
խութեամբ . և տարցին ի տանար թա-

դատրի . և փոխանակ հարց.բաց եղիցին
արգիք քս :

18. Ապցուպեա զնտաա իշխանա ընդ
ամենայն երկիր . և յիշեացի անտն
քս ընդ ամենայն ազգս ազգաց :

19. Ասան աշտրիկ մաղախորք
խառախան եղիցին առ քեզ յախ-
տեան , և յախտեանս յախտենից :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ

1. Ի կատարած . որդւոցն Աորխայ
ի վերայ գաղափեաց .

2. Աստուած մեր ապաւէն և դօ-
րաթիւն . օգնական ի վերայ նեղու-
թեանց , որ գտին զմեզ յոյժ :

3. Ասան աշտրիկ ոչ երկիցուք մեք
ի խառլիլ երկրի . ի փոխփոխիլ լերանց
ի սիրտս ծախ :

4. Պոչեցին և խառվեցան ջուրք
նոցա . խառվեցան լերինք ի դօրու-
թենէ նորա :

5. Պնացք զեռաց ուրախ անուն
զբազարն Աստուծոյ . և սարք սրար
զյարիս իւր բարձրեալն :

6. Աստուած ի մէջ նոցա, և նոքա մի աստանեացին. օգնեացէ նոցա Աստուած ի վաղորդայնէ մինչև ի վաղորդայն :

7. Բառվեցան հեթանոսք, և խոնարհեցան թագաւորութիւնք. և ազձայն իւր Բարձրեայն՝ և խոռվեցաւ Երկիր :

8. Տէր դորութեանց ընդ մեզ. ընդունելի է մեր Աստուած Յակոբայ :

9. Եկայք և տեսէք զդործս Աստուծայ, որ արար զնշանս և զարուեստս ի վերայ Երկրի :

10. Եհար զգլատերազմ ի ծագաց մինչ ի ծագս Երկրի. զաղեզունս վշրեաց, զղէնս խորտակեաց, և զասպարս այրեաց հրով :

11. Աանխեցէք և ծաներուք. զի ևս և՛մ Աստուած. բարձր եղէց ի հեթանոսս, և բարձրացայց ի վերայ Երկրի :

12. Տէր դորութեանց ընդ մեզ. ընդունելի է մեր Աստուած Յակոբայ :

ՍԱՂԱՄՈՍ ԽԶ

1. Ի կատարած, վասն սրբոցն
Կորիսայ, սաղմոս ի Գուռիք.

2. Օտիա հարէք ամենայն հե-
թանասր, աղաղակեցէք առ Աստուած
ի ձայն ցնծաթեան:

2. Տէր բարձրեալ և ահարկաւ, թա-
գասոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի :

4. Հնազանդ արար զժողովաբոս
ընդ մեզ . և զհեթանոսս ի ներքոյ
սոփոյ մերոց :

3. Ընտրեաց զմեզ իւր ի ժառանգութիւն. զեզեցկութիւնն Յակարայ՝ զոր և սիրեաց :

6. Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ. և տէր մեր ձայնիս փառայ :

7. Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ մերում. սաղմոս ասացէք թագաւորին մերում, սաղմոս ասացէք :

8. Թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի Աստուած է, սաղմոս ասացէք նմա իմաստութեամբ :

9. Թագաւորեաց Աստուած ի վերայ Հեթանոսաց. Աստուած նախա յաթաւ սրբութեան իւրոյ :

10. Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ Աստուած Արքայամու, զի Աստուծոյ զօրութիւնք յերկրէ յոյժ համբարձան :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԷ

1. Սաղմ. օրհնու. որդւ. Ասրիսայ.

2. Մեծ է տէր, և օրհնեալ է յոյժ թագաւք Աստուծոյ մերոյ, ի լեառն սարբ նորա :

3. Հաստարևատ ցնծաացէ՛ց ցնծութեամբ ամենայն երկիր . լերինք Սիաֆեի կողմանք հիւսիսոյ, քաղաք թաղաւորի մեծի :

4. Աստուած ի տաճարի իւրում յայտնի . ի ժամանակի որպէս սղնական լինէր նոցա :

5. Ահաւասիկ թաղաւորութիւնք երկրի ժողովեցան և անցին ի միասին :

6. Ենթեանք տեսին այսպէս և դարմացան . խոտօվեցան, սասանեցան, և դողումն կալաւ զնոսա :

7. Անդ երկունք որպէս ի ծնընդեան . ի հողմ սաստիկ փշրեացէ զնոսա ի Թարսիս :

8. Որպէս լուաք, նոյնպէս և տեսաք ի քաղաք տեառն դօրութեանց ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ :

9. Աստուած հիմունս արկ նմա յախտեան . ընկալաք Աստուած դողօրմութիւն քս ի մէջ ժողովրդեան քոյ :

10. Հաս անուան քում, սոյնպէս և օրհնութիւն քո ընդ ամենայն տիեզերա և արդարութեամբ լի է աջ քո :

11. Աւրախ եղիցի լեառն Սիան . և

ցնծասցեն զատերք Յուդայ, վասն
իրաւանց քոց Տէր :

12. Շրջեցարուք զՍիւսիսիւ, պաշա-
րեցէք զնա . և պատեցէք զաշտարակս
նորա :

13. Դիք զսիրտս ձեր ի վերայ զօրու-
թեան նորա. բաժանեցէք զամուրս
նորա, զի պատմել կարասջիք յազդ
յայլ :

14. Սա է Աստուած, Աստուած մեր
յաւիտեանս յաւիտենից . և սա հով-
ւեացէ զմեզ մինչև յաւիտեան :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԸ

1. Ի կատարած որդւոցն Կորխայ .
ասողնու օրնեւաքեան ի Գաւիթ.

2. Լուարուք զայս ամենայն ազ-
դըք ունկնդիր լերուք ամենեքեան
այք բնակեալ էք յաշխարհի :

3. Մնունդք երկրի և օրդիք մարդ-
կան . ի միասին մեծամեծք և անանկք :

4. Բերան իմ խօսեացի զիմաստու-
թիւն, և խորհարդք սրտի իմոյ զհան-
նար :

5. Խոնարհեցուցից յառակումն զունկրն իմ. բացից զառակա օրհնութեամբ ի սկզբանէ :

6. Հնդէր բնաւ երկնչիմ եւ յա-

ւար շարի. զի անօրէնութիւնք զնացից իմոց շարջ եղեն զինե :

7. Յուսացեալք ի գորութիւն իւրեանց, ի բազմութիւն մեծութեան իւրեանց պարծեացին :

8. Ազրայր ոչ փրկէ՛, ե ոչ փրկէ մարդ, ե ոչ սոց Աստուծոյ զփրկանս իւր. ե ոչ զգինս փրկանաց անձին իւրոց :

9. Վաստակեալ յախտեան, և կեցցեա մինչ խաղառ. և ոչ տեսցես զպակեանութիւն -

10. Յարժամ տեսցես թէ իմաստունք մեռանին, ի միասին անդգամք և անմիաք կորիցեն. և թողցեն օտարաց զմեծութիւն իւրեանց :

11. Գերեզմանք նոցա տունք նոցա եղիցին յախտեան, և յարկք նոցա ազդէ մինչև յազդ. և կարգացին անուանք նոցա ի հողս իւրեանց :

12. Մարդ ի պատուի էր և ոչ իմացա, հաւատարեաց անասնոց անբանից՝ և նմանեաց նոցա :

13. Այս հանապարհ է զայթակղութեան նոցա նոցին. յետ աշտրիկ բերանօք իւրեանց հաճեացին :

14. Որպես խաշն ի դժոխս մատնեացին, և մահ հովուեացէ զնոսա. և տիրեացեն նոցա ողիղք ընդ առաօտա :

15. Օգնութիւնք նոցա մաշեացին ի դժոխս. և ի փառաց իւրեանց անկցին :

16. Բայց սակայն Աստուած փրկեացէ զանձն իմ ի ձեռաց դժոխաց, յարժամ ընդունին զիս :

17. Մի երկնչիր՝ յորժամ մեծանայ
մարդ, և յորժամ բազում լինին փասք
տան նորա :

18. Ձի ոչ թէ ի մեռանել իւրում
առցէ ընդ իւր զամենայն . և ոչ թէ
իջցեն փասք տան նորա ընդ նմա :

19. Այլ անձն նորա ի կեանս իւրում
օրհնեացի . խոստովան եզիցի՝ քեզ՝
յորժամ բարի արատցես դու նմա :

20. Մայէ նա մինչև յազգ հարց
իւրոց . մինչև յախանան զդոյս մի
ակացէ :

21. Մարդ ի սրատուի էր՝ և ոչ խմա-
ցաւ, հաւատարեաց անասնոց անբա-
նից՝ և նմանեաց նոցա :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԹ

Սաղմուս ի Գաւիր.

1. Աստուած աստուծոց տէր խո-
սեցաւ, կոչեաց զերկիր՝ յարևելից
մինչև ի մուտս արևու :

2. Ի Սրափնէ մեծ վայելչութիւն
փրկութեան զեզոյ նորա :

3. Աստուած մեր յայանապէս

կէկեացէ . և Աստուած մեր մի գազա-
րեացէ :

4. Հուր առաջի նորա բորբոքեացի ,
և շուրջ գնտփառ մրրիկ յոյժ :

5. Առջեացէ զերկինս ի վերուստ՝ և
զերկիր ի դասել զժողովուրդ իւր ,
ժողովել առ ինքն զաւրբա իւր , և սյք
գնեն զպատարագա ուխտից ի վերայ
սեզանոյ նորա :

6. Պատմեացեն երկինք զարդարու-
թիւն նորա , զի Աստուած դատաւոր է :

7. Լուր ժողովուրդ իմ , և խօսեցաոյց
ընդ քեզ . և Նորայէլ՝ քեզ վկայեցից .
զի Աստուած Աստուած քս ես եմ :

8. Ոչ թէ վասն պատարագաց քոց
կշտամբեմ գքեզ . զի ողջակէզք քո
առաջի իմ են յամենայն ժամ :

9. Ոչ ընդունիմ ի տանէ քումմէ
զուարակա . և ոչ ի հօտից քոց նսխագա :

10. Իմ է ամենայն գազան ան-
տառի , երէ լերանց և ամենայն անա-
սուն :

11. Գիտեմ ես գամենայն թռչունս
երկնից . զեղեցիութիւն վայրի ընդ
իս է :

12. Թէ քաղցեացց, քեզ ինչ ոչ
ասացից . զի իմ է աշխարհ լրիւ խորով :

13. Ոչ ուտեմ ես զմիս զուարակաց
քոց . և ոչ զարխն նոխաղաց քոց
լնայեմ :

14. Մատն Աստուծոյ պատարաց
օրհնութեան . կատարեա Վարձրելոյն
զուխտս քո :

15. Կարգացեա առ իս յաւար նե-
ղութեան քո . ես վերկեցից զքեզ ' և
զու փառասոր արասցեա զիս :

16. Սակայն մեղաւորին առէ Աս-
տուած . իակ զու ընդէր բնառ պատ-
մեա զարդարութիւն իմ, կամ առնուա
զուխտս իմ ի բերան քո :

17. Զի զու ասուցեր զխրատս իմ .
մերժեցեր, և յետս ընկեցեր զամե-
նայն բանս բերանոյ իմոյ :

18. Թէ տեսանէիր զզոզս ' ընթա-
նայիր ընդ նոսա . և ընդ շունս զնէիր
զբամին քո :

19. Եւերան քո յանախէր զչարս-
թիւն, և լեզու քո նիւթէր զնենդու-
թիւն :

20. Նստեալ ' զեզբօրէ քումմէ չա-

բախտակիր . և ի վերայ սրբաց մօր քո
զնէիր զգայթակղութիւն :

21. Զայս ամենայն արարեր , և
լուցի քեզ . կարծեցեր անօրէնդ
ի մօր քում , թէ և ես քեզ նմա-
նիցեմ :

22. Արդ յանդիմանեցից և կայտցից
զայս ամենայն առաջի քո . խնայա-
բուք ամենեքեան՝ օրաց մտայեալ
իցէ զԱստուած :

23. Գուցէ երբէք յափշտակիցիք ,
և ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ :

24. Պատարագ օրհնութեան փա-
ռաւոր արասցէ զիս . և անդ է նանա-
պարհ , ուր ցուցից նմա զփրկութիւն
Աստուծոյ :

ՍԱՂՄՈՍ Ծ

1. Ի կատարած . սաղմոս ի Գուգիք .
ի ծամանակի զի եկն առ ես
Նաբակ մարգարէ . իբրև զի
մտեալ էր ես առ Բերաարէէ .

2. **Ո**ղորմեա ինձ Աստուած ըստ
մեծի սղարմութեան քում . ըստ բա-

դում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ :

5. Առաւել լուս զիս յանօրէնութենէ իմմէ . և ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :

4. Զանօրէնութիւնս իմ ևս ինձէն զխտեմ . և մեղք իմ առաջի իմ ևն յամենայն ժամ :

5. Քեզ միայն մեղաց Տէր . և շար առաջի քս արարի :

6. Արագէս արդար եղիցիս ի բանս քս . և յաղթող ի դատել քեզ :

7. Անօրէնութեամբ յղացաւ , և ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ :

8. Դու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր . զանյայտս և զժամկեալս իմաստութեամբ քով յայանեցեր ինձ :

9. Յօղեա յիս մշակաւ , և սուրբ եղէց . լուս և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

10. Լսելի արա ինձ զցնծութիւն և զուրախութիւն , և ցնծասցեն սակերք իմ տառապեալք :

11. Դարձս զերեւս քս ի մեղաց իմոց . և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն :

12. Սիրա սուրբ հաստատեա զիա Աստուած, և հոգի ուղիղ նարագեա ի փորի իմում :

13. Մի ընկենուր զիա Տէր յերեսաց քոյ . և զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն :

14. Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քոյ . և հոգւով պետութեան քոյ հաստատեա զիա :

15. Ուսուցից անօրինաց զհանապարհըս քո . և ամբարիշտք սոսքեզ դարձցին :

16. Փրկեա զիա յարենէ Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ . ցնծացէ լեզու իմ յարդարութեան քում :

17. Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս , բերան իմ երգեացէ զօրհնութիւնս քո :

18. Թէ կամեցեալ էիր , պատարագս մատուցանէաք . բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հանեցար :

19. Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ . զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ :

20. Բարի արա Տէր կամօք քովք Սիաֆի . և շինեացին պարիսպք նրասաղէմի :

21. Յայնժամ հանեացիա ընդ պատարագս արդարութեան . յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քս դուարակս :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԱ.

1. Ի կատարած իմաստութեան , ապշմոս ի Դաւիթ . ի ժամանակի զի եկե Նովեկ Նդովմայ , պատմեաց Սաւուդայ , քե անաւասիկ Դաւիթ ի տան Աքիմեղեքայ ե .

2. **Չ**ի պարծիցի ի շարութեան հզօր՝ զանօրէնութիւն . զօրհանապազ զանիրաւութիւն խորհեցաւ ի լեզուի իւրում :

3. Արպէս ամէլի սուր՝ արեաց զնենգութիւն . սիրեաց զչարութիւն քան զբարութիւն . զանօրէնութիւն քան զխօսս արդարութեան :

4. Սիրեաց նա զամենայն խօսս կործանման , և զլեզուս նենգատրս :

5. Ասան աշտրիկ Աստուած կործանեացէ զնա իապաւ . խլեացէ և հանցէ զնա յարկաց իւրոց , և զար-

մատա նորա յերկրէն կենդանեաց :

6. Տեոցեն արգարք և երկիրեն .
զնովա ծիծաղեացին , և ասացեն :

7. Այս այր է , որ ոչ արար զԱ-
տուած իւր օգնական . այլ յուսացա-
սա ի բազում մեծութիւն իւր , և դո-
րացա ի նանրութեան իւրում :

8. Այլ ես սրպէս ձիթենի պողպղից
ի տան Ատուծոյ . յուսացայ յողոր-
մութիւն Ատուծոյ յախտեան ' և
յախտեանս յախտենից :

9. Խատուխան եղէց քեզ յախտեան ,
դի արարեր . և համբերից անուան
քում , դի քաղցր ես ասաջի սրբոց քոց :

ՍԱՂԱՐՍ ԾԲ

1. Ի կատարած . վասն Մադաղե-
րայ . իմաստութիւն ի Դաւիթ .

2. Ասաց անդգամն ի սրտի իւրում
թէ ոչ դոյ Ատուած . ապականեցան
և պղծեցան յանօրէնութեան իւրեանց
և ոչ սք է որ ասնէ զքաղցրութիւն :

3. Ատուած յերկնից նայեցա յա-
մենայն սրդիս մարդկան , տեսանել

թէ իցէ որ խնայուան որ խնդրիցէ
զԱստուած :

4. Ասկենեքեան խտարեցան ի
միասին, և անպիտանացան :

5. Աչ ոք է որ ասնէ դարբի, և չէ
որ մինչև ի մի :

6. Որպէս ոչ ծանօցեն ասկենեքեան,
ոչք գործեն զանօրէնութիւն :

7. Այք ուտէին զժողովուրդ իմ որ-
պէս կերակուր հացի - և առ Աստուած
ոչ կարգացին :

8. Անդ երկիցեն երկիւղ՝ որ ոչ իցէ
երկիւղ - զի Աստուած զրուեացէ զու-
կերա մարդահաճոյից :

9. Ամաշեացեն և յամօթ լիցին, զի
Աստուած անարդեաց զնոսա :

10. Ո՞տացէ ի Սիսիւնէ զփրկութիւն
Իսրայէլի - ի գարձուցանել Տեառն
զգերութիւն ժողովրդեան իւրոյ, զըն-
ծացէ Յակոբ, և արախ եղիցի
Իսրայէլ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԳ

1. Ի կատարած, ընդ օրնևուրբիւն
խմաստուրբիւն ի Գաւիթ, ի ժա-
մանակի զի եկիև Զիսխացիքն, և
սսևեց ՅՍաւուդ' անաւասիկ Գա-
ւիթ քաղաքեալ նստի սոսմեզ.

2. Աստուած յանուան քում կեցո
զիս, և ի զօրութեան քում իրաւ արա
ինձ :

3. Աստուած շուք աղօթից խնայ,
ունկն զիր բանից բերանոյ խնայ :

4. Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և
հօգօք խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ
համարեցան զքեզ Աստուած սուաջի
խրեանց :

5. Ահա Աստուած օգնական իմ, և
ակէք ընդունելի հօգւոյ խնայ :

6. Ի դարձուցանել զշարն ի թշնա-
միս իմ, հշմարտութեամբ քով սա-
տակեա զնստա :

7. Ես կամօք խնովք սրտաարագս
մատուցից քեզ, խստաւիան եղէց
անուան քում Տէր, զի քարի է :

3. Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր դիտ . և ի թշնամիս իմ ետեա ահն իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԳ

1. Ի կատարած . ընդ օրնևարիւնս իմաւտարեան . ասղմոս ի Դաւիթ .

2. Ունին դիր Աստուած աղօթից իմոց . և մի անտես ասնէր գիւրնգրուածս իմ :

3. Նայեա առ իա և լուր ինձ . դիտրամեցայ ևս ի ձանձրանալ իմում , և խառվեցայ :

4. Ի ձայնէ թշնամայն և ի նեղել մեղաւորին , խտորեցան յիս անիրաւութեամբ . բարկութեամբ սխապահէին ինձ :

5. Սիրտ իմ խառվեցաւ յիս , և երկիւղ մահաւ անկաւ ի վերայ իմ :

6. Ահ և դողունն եկն ի վերայ իմ , և ծածկեաց դիտ խտար :

7. Ասէի սայր ոք ինձ թեա սրայէս դադանայ . դի թռչէի՝ վերանայի , և հեռացեալ դադարէի յանասպառի :

8. Ահն ունէի Աստուծոյ, որ փրկէր
զիս ի կարճամտութենէ, ի զայրանալոյ
և ի մրրկեալ նեղարտութենէ :

9. Ընկղտ Տէր և բաժանեալ գլեզուս
նոցա. զի տեսի զանօրէնութիւն, և
զհակառակութիւն ի քաղաքի :

10. Ի տուէ և ի գիշերի շուրջ եղեն
զպարսպօք նորա անօրէնութիւնք.
չարիք և մեղք են ի մէջ նոցա. և ոչ
պակասեաց ի հրապարակաց նոցա
վաշիս և նենդութիւն :

11. Զի թէ թշնամեոյն նախատեսալ
էր, համբերէի արդեօք. կամ ասելւոյն
մեծարանեալ էր ի վերայ իմ, թագ շէի
արդեօք ի նմանէ :

12. Իսկ զու մարդ հառասար իմ,
տաաջնորդ իմ և ծանօթ իմ :

13. Ապաքէն ի նոյն քաղցրացուցեր
ինձ և քեզ կերակուր, զի գնայաք
միարանութեամբ ի տան Աստուծոյ :

14. Սկեսցէ մահ ի վերայ նոցա,
և կենդանւոյն իջցեն ի դժոխս. զի
չարութիւն է ի բնակութեան նոցա՝
և ի մէջ նոցա :

15. Ես առ Աստուած կարգացի, և

լուսա ինձ յերկեայս , ի վաղարդայն և
ի հասարակ աւար :

16. Պատմեցի և ասացի և լուսեցէ
ձայնի իմում . փրկեացէ խաղաղու-
թեամբ զանձն իմ ի մերձաւորաց
իմոց , զի կարեօք հասին ի վերայ իմ :

17. Լուսեցէ Ասաւամ՝ և խանարհ
արացէ զնստա , որ յառաջն է քան
զյաւիտեանա :

18. Զի ոչ գայր նոցա փոխանակ-
և ոչ երկեան յԱսաւածոյ :

19. Զդեաց զձեռն իւր ի հասուցանել
նոցա . և նաքա սղծեցին զօրէնա նորա :

20. Բաժանեցան ի սրամատթեւէ
երեսաց նորա . և ևհա ի սիրտս նոցա :

21. Աակուղ էին քանք նոցա քան
զձէթ , և ինքեանք սրպէս սլաք :

22. Ընկեա ի տէր զհողս քս , և նա
կերակրէ զքեզ . և ոչ տայ յաւիտեան
ստանտթիւն արդարոյ :

23. Դու Ասաւամ իջուացեա զնստա
ի գոթ ապակեանտթեան . արք արխ-
նահեղք և նենդաւորք մի հասարա-
կեացին զաւարս իրեանց . այլ ևս
ի քեզ տէր յուսացայ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Մեծիկե Մովսէսի սատուածատեա
մարգարէի.

Գի հարբարրութեցաւ իրարկութենէ
խմմէ . այրեացէ և իջցէ մինչ ի դժոխս
ներքինա :

Կերիցէ զերկիր՝ և զամենայն բոյս
երկրի նոցա վառեացին հրով, բոր-
բութեացին հիմանք լերանց նոցա :

Կուտեցից զչարիս ամենայն ի վե-
րայ նոցա . և նեախաք խմովք սպառե-
ցից զնոսա :

Մաշեալք և հիւծեալք ի սովոյ,
զազանարեկ գէշ անկեալ ամենայն
թռչնոց երկնից :

Լարս սուանց բժշկութեան արձա-
կեցից ի վերայ նոցա՝ զզազանս անա-
պատի . որ աշտր և անդր քարշեացեն
զնոսա ընդ երկիր :

Արտաբուստ մանկակատարա տարացէ զնստա սուր, և ի ներքուստ շտեմարանաց նոցա անախ արհախրք ահից :

Ձերխատարդա կուսանօք հանգերձ, և դադայա հատտաակլօք ծերովք հանգերձ :

Ասացի թէ ցրեցից զնստա . և դադարեցուցից զ յիշատակս նոցա յադդաց :

Թէ ոչ վասն բարկութեան սրբամտութեան թշնամուսյն . զի մի երկայնակեացք եղիցին , և մի բարձրացին հոգարտացեալ թշնամիքն , և ստացեան :

Թէ ձեան մեր բարձր է, և բազակ մեր հզօր . և ոչ աէր Աստուած արար դայա ամենայն :

Ձի աղդ մի խորհրդակարոյա են նարա . և ոչ գոյ ի նստա իմաստութիւն, և ոչ խորհեցան ի միտա առնուլ դայա ամենայն . և արդ ընկալցին զամօթ յանձինս իւրեանց :

Չարմանք մի մեծ այա են . զիմերդ մին զհազարա հալածեացէ . կամ երկուք գրիւրա շարժեացեն :

Թէ ոչ տեսան Աստուծոյ մտանեաց
էր գնտա, և տուեալ իցէ գնտա ի
ձեռս թշնամեաց նոցա :

Զի ոչ են գիշ նոցա որպէս զԱս-
տուած մեր, այլ թշնամիք մեր վա-
տախորհուրդք :

Յայդոսն Աստուծոյ էր սրի նոցա,
և տունկ նոցա ի Վանորայ :

Բազուղ նոցա խաղաղ գառնութեան,
և ողկոյղ նոցա ի գառնութեան լեզույ :

Արամատթխն բարկութեան վիշա-
պաց գինի նոցա. արամատթխն խմից՝
անհնարին տաննոց բժշկութեան :

Ո՞չ արտ ամենայն ժողովեալ է առ
խ, և կնքեալ պահի ի գանձի խմած :

Յառար վրիժուց հաստուցման հա-
տուցից նոցա. ի ժամանակի յարուժ
հարցի գրարի սան նոցա :

Մերձ է օր կորստեան նոցա. հա-
տեալ է պատրաստութեամբ Տէր ի
վերայ նոցա :

Դատէ տէր զժողովուրդ իւր. և ի
ձառայս իւր մխիթարի :

Զի ետես գնտա լքեայս, լուծեայս
և մտանեայս ի գերութխն :

Ան ասիցէ տէր, սէր են զիքն ձեր՝
յորա յուսացեալ էիք դուք ի նոսա .
դորոց զճարաց սպանդիցն տատէիք, և
լմեղէիք զդի՛նի զահիցն :

Արդ յարիցեն օգնեացեն, և եղիցին
ձեզ թիկունք :

Մաներուք և տեսէք զի ես եմ. և
ոչ գոյ այլ Աստուած բաց յինէն :

Աս սպանանեմ, և ես կեցուցանեմ .
հարկանեմ, և ես բժշկեմ. և ոչ ոք
իցէ՝ որ հանիցէ զձեզ ի ձեռաց իմոց :

Համբարձի յերկինս զձեռս իմ .
երդուայ աջով իմով, և սասայի թէ
կենդանի եմ ես յախտեան :

Արեցից որպէս փայլակն զտուներ
իմ . և ի խնդիր վրիժուց արձակեցից
զաջ իմ :

Հաստուցից զհաստուցումն թշնամեաց
իմոց . և ստեղծեաց իմոց հաստուցից
զհաստուցումն նոցա նոցին :

Արբեցուցից զնեռս իմ յարենէ
նոցա . և սուր իմ կերիցէ միա, յարենէ
վիրաւորելոց զերբելոց գլխոց իշխա-
նաց՝ թշնամեաց նոցա :

Աւրախ եղիցին երկինք նովա . և

Երկիր պապցենն նմա ամենայն օրդիք
Աստուծոյ :

Աւրախ Եղերուք հեթանոսք ընդ
ժողովրդեան նորա . և զօրացուացեն
զնա ամենայն հրեշտակք Աստուծոյ :

Խնդրելով խնդրեցաւ զբէժ արեան
օրդւոց նոցա . հաստուցումն թշնամեաց
նոցա՝ հաստուցաւ նոցա :

Հաստուցումն ասելեաց նոցա հա-
ստուցաւ նոցա . օրբեայէ տէր զԵրկիր
ժողովրդեան իւրոյ :

Աղօթք.

Տէր Երկնի և Երկրի՝ արարիչ ամե-
նայն արարածոց երեւելեաց և անե-
րևութից : Աս քեզ կարգամք յամե-
նայն ժամ . զի ընդ ամենայն տեղիս
է տէրութիւն քո , և արքայութիւն քո
ամենեցուն տիրէ : Ննօրհեա մեզ եր-
կիւղիս ի պաշտօն քո կանխել հանա-
պաղ . սիրել զքեզ ի բոլոր օրտէ՛ և
ի բովանդակ մտաց . և յամենայն զօ-
րութենէ մերմէ պահել զպատուիրանս
քո : Համբառնալ տա՛ քեզ դձեռս մեր

ի սրբութիւնն սուանց բարեխոթեանն և
երկմտութեանն . և գտանել ի քէն
զշնորհա և զաղտութիւն , և զառարի-
նասէր գործոցն յաջողութիւն : Ասան
զի դու ես Տէր կենաց' և Աստուած
աղտութեանց . և քեզ վայելէ փառք
իշխանութիւն և պատիւ արժմ և միշտ
և յախտեանս յախտենից . ամէն :

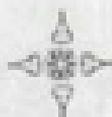
Խաղաղութիւն ամենեցուն .

Քում ամենազօր և յազթող աւերու-
թեանց կրկնի ամենայն ծունր յեր-
կրրադադութիւն . և փառաւորի յամե-
նեցունց թաղաւորութիւն քո : Ասյեա
յերկրադադութիւնս մեր , և սուս մեզ
ասնել զարդարութիւն ճշմարտու-
թեանն : Ասան զի դու ես Աստուած
խաղաղութեանն , որ բարձեր զթշնա-
մութիւն ի միջոյ , և արարեր խաղա-
ղութիւն յերկինս և յերկրի . հեռաւորաց
և մերձաւորաց աւետարանեցեր զնոր
պարգևս քոյին բարեացոյ : Արում և
զմեզ մեծի շնորհացոյ արժանի արաս-
ցես , դասելով ընդ ճշմարիտ երկր-
պագուս քո . Աստուած մեր' և Տէր

մեր, և փրկիչ Յիսուս Քրիստոս : Ար
ևս օրհնեալ ընդ Հօր և ընդ սուրբ
Հոգւոյդ այժմ և միշտ և յախտեանս
յախտենից . ամէն :

Մատրանէք .

Յերդս օրհնութեան և ի ձայն սաղ-
մոսաց անդադար փառաւորեմք զՀայր
և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ այժմ և
միշտ և յախտեանս յախտենից .
ամէն :

Օրհնեալ Տեր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս , ամեն .

Հայր մեր որ յերկինս՝ սուրբ եղիցի
անուն քո , եկեացէ արքայութիւն քո ,
եղիցին կամք քո՝ որպէս յերկինս և
յերկրի . զհաց մեր հանապազօրոյ սուր
մեղ այսօր , և թող մեզ զպարտիս մեր

որպէս և մեք թողումք մերոց պար-
տասրանաց. և մի տանիք զմեզ ի փոր-
ձութիւն այլ փրկեալ ի շարէ. զի քո է
արքայութիւն և գորութիւն և փառք
յախտեանս. ամէն :

Հայր իմ, երբ հնար է՝ անցցի բաժանիս այս յինձն.

ՍԱՂՄՈՍ ԾԵ

1. Ի կատարած . վասն ժողովրդ-
դեանն որ ի սրբոյն հետազեայ
էին . ի ժառանգի գի կարան
զնա աշրագգիքն ի գէք : Յարձա-
նագիր . ուղմսս ի Դաւիթ .

2. ՈՂՈՐՄԵԱ ինձ Աստուած , զի
կոխեաց զիս մարդ . զօրհանապաղ
պատերազմաւնք նեղեցին զիս :

3. Առխեցին զիս թշնամիք իմ զօր-
հանապաղ . բաղում եղեն՝ ոչք մար-
տընչէին ընդ իա ի բարձանց :

4. Ի ասէ ես ոչ երկեացց , զի ի
տէր յուսացայ . աստուծով գովեցից

դրանա իմ. յԱստուած յուսացայ՝ և ոչ
երկեացց, զի արասցէ ինձ մարդ :

5. Զօրհանապաղ դրանա իմ անար-
դեցին. զինէն էին խորհուրդք նոցա
ի չարութեան :

6. Պանդուխտք եղիցին, և թաք-
թաքուրք շրջեացին. նոքա դարչա-
պարի իմում սպասեացեն՝ սրպէս և
սպասէին անձին իմոյ :

7. Որպէս առ ոչնչէ մերժեացես
զնոսա. բարկութեամբ զժողովուրդս
հնազանդեցուցես :

8. Աստուած՝ զկեանս իմ պատմեցից
քեզ. եղից զարտասուս իմ առաջի քո,
սրպէս խոստացար դու ինձ :

9. Դարձցին թշնամիք իմ յետս
խրեանց. յաւար յորում կարդացից
առ քեզ :

10. Ահա ծանեայ զի Աստուած իմ
ես դու. ԿԱստուած օրհնեցից ի բանս
իմ, և դաէր գովեցից ի խօսս իմ. յԱս-
տուած յուսացայ և ոչ երկեացց, զի
արասցէ ինձ մարդ :

11. Յինէնեմն ախաք իմ. զսրտաց քեզ
օրհնութեամբ Աստուած Աստուած իմ :

12. Փրկիցեր զանձն իմ ի մահուանէ ,
զաչա իմ յարտաւանայ , և զրսա իմ
ի դայթակղութենէ . հաճոյ և զէջ
առաջի տեսան յերկրին կենդանեաց :

ՍՍ.ՂՄՈՍ ԾԶ

1. Ի կատարած մի՛ ապականեր .
ի Դաւիթ յարձակագիր . ի ժա-
մակակի զի փախուցեալ թաքու-
ցեալ էր ևս յերեսաց Սաւուդայ
յայրի ակոյ .

2. Ո զորակա ինձ Աստուած ողոր-
մեա ինձ , զի ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :

3. Ի հովանի թեաց քոյ յուսացայց ,
մինչ և անցցէ անօրէնութիւն :

4. Ազատակեցի առ Աստուած թարձ-
րեալ , առ Աստուած թարերար իմ :

5. Առաքեաց յերկնից՝ և կեցոյց
զիս . և զ ի նախառփնս որ կոխէ ին
զիս :

6. Առաքեաց Աստուած զողորմու-
թիւն և զճշմարտութիւն իւր . և փրկ-
կեաց զանձն իմ ի միջոյ դադանայ ,
զի ննջէի ևս խռովեալ :

7. Որպէսզ մարդկան շատամուկք
խրեանց զէն և նեաք են, և լեզուք
նոցա սրպէս սուր սուսերի :

8. Բարձրեալ ես դու յերկինս Աս-
տուած . և յամենայն երկրի են փառք
քո :

9. Որոգայթ պատրաստեցին սոխց
խմաց . խանարն արարին զանձն իմ .
փորեցին առաջի իմ խորխորատ , և
անկան ինքեանք ի նոյն :

10. Պատրաստ է սիրտ իմ Աստուած,
պատրաստ է սիրտ իմ . օրհնել և սաղ-
մոս առել քեզ փառք իմովք :

11. Չարթիք փառք իմ, դարթիք
սաղմասիւք և օրհնութեամբ . և ես
դարթեաց ասաւօտաց :

12. Խոտասովան եղէց քեզ ի մողո-
վարդս Տէր . և սաղմոս ասացից քեզ
յազինս :

13. Մեծ եղև մինչև յերկինս ողոր-
մութիւն քո . մինչև յամպս ճշմարտու-
թիւն քո :

14. Բարձրեալ ես դու յերկինս Աս-
տուած . և յամենայն երկրի են փառք
քո :

ՍԱՂՄՈՍ Ե՛՛Է

1. Ի կատարած . մի՛ ապականեր
չարնանագիր . ապրմուս ի Դաւիր .

2. Թէ արդարեւ զարդարութիւն
խօսէիք . և ուղիղս դասէիք որդիք
մարդկան :

3. Քանզի և արդ իսկ ի սրտի ձե-
րում զանօրէնութիւն գործէք յեր-
կրի . զանիկաութիւն ձեռք ձեր նի-
թեն :

4. Օտար եղեն մեղաւորք ի մօրէ .
խարեցան շարդանդէ , և խօսեցան
սուս :

5. Սրտմտութիւն նոցա ըստ նմա-
նութեան օձի . որպէս իժի և քարբի ,
զի խցեալ է զականջա իւր :

6. Զի մի լուիցէ նա գձայն թափչի
հարտարի . և մի առցէ դեղ ի դեղա-
տուէ իմասանոց :

7. Ատառած փշրեացէ զատամունս
նոցա ի բերանս իւրեանց . և գժանիս
առիւծուց խարտակեաց ակեր :

8. Անարդ եղիցին նարս որպէս

Ջուր՝ զի հեղու . ի լարել աղեղան
նորա՝ տկարացին որպէս մամ զի
հալի, և սպասեացին :

9. Անկառ հուր և ոչ տեսին դարև,
մինչև ի միտ առեալ էր գիտչա
խրեանց . որպէս գծնիկ բարկու-
թեամբ կենդանւոյն կիզցէ զնոսա :

10. Աշտախ եղիցի արդարն՝ յորժամ
տեսցէ զհաստացումն . և զձեռս իբր
լուսացէ յարեան մեղաւորի :

11. Եւ ասացէ մարդ . թէ արդարև
գուցէ պատղ արդարոյ, և է Աստուած
որ գասէ զնոսա յերկրի :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԸ

1. Ի կատարած . մի՛ սպասկաներ .
չարնանագիր . ի ժամանակի զի
ստարեաց Սաւուդ, և պաշարեաց
գառն ենրա . զի սպանցէ զնա .
սաղմա ի Դաւիթ .

2. Փրկեա զիս ի թշնամեաց խնայ
Աստուած, յայնցանէ որ յարուցեալ
են ի վերայ իմ, ապրեցա զիս :

3. Փրկեա զիս յայնցանէ, ոչբ գոր-

ձեռն զամօրէնութիւն . յարանց արիւնահեղաց աստուծոց զիս :

4. Արտազ զանձն իմ կամեցան . և հասին ի վերայ իմ հօրք :

5. Աչ մեղք իմ և ոչ յանցանք . առանց մեղաց ընթացայ՝ և ուղիղ եղէ :

6. Զարթիր ընդ առաջ իմ, և տես դու Տէր զօրութեանց Ասատուծ Բարայէլի :

7. Նայեաց և այց արա ամենայն հեթանոսաց, մի սղարմիր ամենեցուն, ոչք գործեն զամօրէնութիւն :

8. Բարձցին ընդ երեկոյս . սովեցին սրպէս շունք, և շրջեացին զքաղաքս :

9. Նորա զօղանջեացնն բերանօք իւրեանց, և սուր է ի շրթունս նոցա :

10. Իսկ արդ սվ լուսս զայս . զի դու Տէր ծիծաղեացիս զնաքօք, և արհամարհեացես զամենայն հեթանոս :

11. Զօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից, զի Ասատուծ սգնական իմ է :

12. Ասատուծ իմ, սղարմութիւն նորա կանխեացէ առ իս . և Ասատուծ իմ ցուցցէ ինձ ի թշնամիս իմ :

13. Մի սոխանաներ զնոսա, զի մի մտաացին զժողովուրդս քո :

14. Յրուեա զնոսա զօրութեամբ քով, և ընկնեա զնոսա. զի դու ես պաշտպան իմ Տէր :

15. Մեզք բերանոյ նոցա, և բանք շրթանոց նոցա ընկղցին նոքա յամբարառանութեան իւրեանոց :

16. Յանէծս և ի ստութիւն մատնեացին, ի կատարածի բարկութեան սպառեացին և մի գացին :

17. Գիտացեն՝ զի Աստուած տիրէ Յակերայ, և ամենայն ծագաց երկրի :

18. Գարձցին ընդ երեկոյս. սովեացին սրպէս շունք, և շրջեացին զքաղաքա :

19. Նոքա տխուեցին յաւուր. տպաթէ սչ յագեացին, արանջեացեն :

20. Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս տեառն. և զնձացայց առաստուց յողորմութեան քում :

21. Զի եղեր իմ պաշտպան՝ և տուն սպառինի, յաւուր նեղութեան իմոյ օգնական իմ :

22. Քեզ սաղմոս ստացից՝ Աստուած
սպառնէն իմ. Աստուած արարմաթեան
իմոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ԵՔ.

1. Ի կատարած. զստանցեղոց ժա-
մանակաց առ ուսմանե. Ի ժա-
մանակի զի երձից արարե եւ
զմիջագեառե ե. զարտըտաւանե
Աստուաց, ե. Ի դարձիե հարկա-
նեք Յոսիաի գձորե սպաից յեր-
կուտաւանե հազարս : Յարձանեա-
գիր. սաղմոս Ի Դաւիթ.

2. Աստուած մերժեցեր ե ասերե-
ցեր դմեզ. բարկացար, ե զթացիս
Ի մեզ :

3. Շարժեցեր զերկիր ե խառնե-
ցուցեր դաս. բժշկեա զհարուածս
սորա՝ զի սասանեցա :

4. Յուցեր ժողովրդեան քում խրա-
տաթիւն. ե ետար ըմպել մեզ գինի
յիմարութեան :

5. Ետար երկիւղածաց քոց նշան,
զի սպրեացին յերեսաց արեղան :

6. Արայէս փրկեցան սիրելիք քսկեցս աջով քս, և յար մեղ :

7. Աստուած խօսեցաւ ի սրբաթեանէ իւրմէ . բարձր եղէց՝ բաժանեցացց զՍիւքեմ. և զհովիտան յարկաց շափեցից :

8. Իմ է Քաղայադ, և իմ է Մանասէ . Նփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

9. Յուգայ թագաւոր իմ. Մովսր աւազան յուսոյ իմոյ :

10. Յեզովմէ աղղեցից զգնացս իմ. և ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն :

11. Ա՞սարցէ զիա ի քաղաք ամաբկամ \hat{w} առաջնորդեացէ ինձ մինչև Յեզովմէ :

12. Եթէ ոչ դու Աստուած, որ մերմեցեր զմեզ, և ոչ ելեր Աստուած ընդ սօրս մեր :

13. Տուր մեզ օգնութիւն ի նեղութեան . զի ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ :

14. Աստուծով արասցուք զօրութիւն . և նա արհամարհեացէ զայնոսիկ՝ որ նեղեն զմեզ :

ՍԱՂԱՄՈՍ Կ

1. Ի կատարած . շնոյ օրհնութիւն .
աստղնս ի Գաւթր .

2. Լուր Աստուած աղօթից իմոց .
և նայեա Տէր յաղօթս իմ :

3. Ի ծաղոց երկրէ կարգացի առ

քեզ , մինչեւ ի վառաստիկս սրտի իմոց :

4. Եւ վիճէ բարձր արարելս գիտ .
աստղնարդեցելս ինձ , և իմ եղելս յոյս :

և աշտարակ հզօր եղեր ինձ յերեսաց
թշնամայն :

5. Բնակեցայց ի յարկա քո յախ-
տեան . և ծածկեցայց ընդ հովանեա
թեոյ քոյ :

6. Դու Աստուած , լուար աղօթից
իմոց . ետար ժառանգութիւն , ոչք
երկնչ ին յանուանէ քումսէ :

7. Աւուրա յաւուրա յաւելեր թա-
գաւորի ամաց նորա , աւուրա աղջաց
մինչև յաղքս նորա :

8. Կայ և մնայ յախտեան առաջի
Աստուծոյ ոչորսութիւն և հշմարտա-
թիւն , ոչք խնդրեացեն ի նմանէ :

9. Այսպէս սաղմոս ասացից քեզ
յախտեանս յախտենից . և տայ քեզ
զաղօթս իմ օր ըստ օրէ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ

1. Ի կատարած . ի վերայ Եդիքով-
մայ . սաղմոս ի Դաւիթ .

2. Բայց միայն Աստուծոյ հնա-
զանդ լեր անձն իմ . զի ի նմանէ է ինձ
փրկութիւն :

3. Նա է Աստուած իմ և փրկիչ իմ .
ապաւէն իմ , զի մի սասանեցայց
սաւակի :

4. Մինչև յերբ յառնէք ի վերայ
մարդոյ՝ սպանանել ամենեքեան . որ-
պէս յարմոյ թիւրելոյ և ի զանելոյ մեր-
ժելոյ :

5. Բայց միայն զպատիւ իմ խորհե-
ցան մերժել յինէն . և ընթացան
ի ծարաւս իւրեանց :

6. Բերանօք իւրեանց օրհնէին և
սրտիւք անիծանէին :

7. Բայց սակայն Աստուծոյ հնա-
զանդ լիցի անձն իմ . զի ի նմանէ է
ինձ համբերութիւն :

8. Նա է Աստուած իմ և փրկիչ իմ ,
ապաւէն իմ . զի մի սասանեցայց :

9. Յաստուծոյ է զօրութիւն իմ և
փառք իմ . Աստուած օգնութեան
իմոյ , յոյս իմ է առ Աստուած :

10. Յուսացարուք ի նա ամենայն
ժողովք ժողովրդոց . ափռեցէք առաջի
նորա զսիրտս ձեր , զի Աստուած օգ-
նական է մեր յախտեանս ժամանա-
կաց :

11. Սակայն ընդունայն են որդիք մարդկան։ առա են որդիք մարդկան, ի կշիռս իւրեանց մեզանչեն, և ինքեանք յունայնութեան են ի միասին։

12. Մի յուսայք յանիրաւութիւն, յափշտակութեան մի ցանկայք. և մեծութիւն թէ առիւ գայլէ, մի յօժարեացին սիրաք ձեր։

13. Մի անդամ իստեցաւ Աստուած, և երկուս գայա յուսք։

14. Յաստուծոյ է գորութիւն, և քս Տէր սորմութիւն. և դու հաստեցանես իւրաքանչիւր ըստ գործս նոցա։

ՍԱՂԱՌՍ ԿԲ

1. Սաղմոս ի Գաւիթ. միևնչեւ ետտէր եւս յանապատի ակոյ չրեաւտակի.

2. Աստուած Աստուած իմ, եւ առ քեզ առաւստ առնեմ. ճարակաց առ քեզ հոգի իմ. քանխաղատիկ եւս և մարմին իմ։

3. Արպէս երկիր անաստաւ և անջուր. ուր ոչ գոյ ի նմա հանապարհ։

4. Այսպէս ի սարքս երևեցայց զբեզ,
անասնել ինձ զգորութիւն քս և
զփառս քս :

5. Ասան զի լաւ է ինձ սղորմու-
թիւն քս քան զկեանս իմ. և շրթունք
իմ զսփեացեն զբեզ :

6. Այսպէս օրհնեցից զբեզ ի կեանս
իմ, և յանուն քս համբարձից զձեռս
իմ :

7. Արպէս ի հարացոյ պարարտու-
թենէ լցցի անձն իմ, շրթամբք ցըն-
ծութեամբ օրհնեացէ զբեզ բերան իմ :

8. Զի թէ յիշէի զբեզ յանկողնի
իմում, ընդ ստաւօտս կանխեալ խօ-
սէի ընդ բեզ :

9. Զի եղեր իմ օգնական, ի հո-
վանի թեոց քոց ցնծայայց :

10. Եկն զկնի քս անձն իմ, և զիս
բնկայաւ աջ քս. և նորս ի նանիր
ինդրեցին զանձն իմ :

11. Մացեն ի ներքոյ անդնդոց եր-
կրի. մատնեացին ի ձեռս սրոյ, և բա-
ժինք ազուեսուց եղիցին :

12. Թագաւոր յուսայաւ ի աէր.
զսփեացին ամենեքեան՝ ոչք երդնուն

նովաւ . խցցին բերանք այնոցիկ ոչք
խօսին զանիրաւութիւն :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԳ.

1. Ի կատարած . սաղմոս ի Գաւիթ .

2. Լաբ Աստուած ազօթից խնայ
յաղաչել ինձ առ քեզ . յերկիւզէ
թշնամուսյն փրկեա զանձն իմ :

3. Մածկեացեա զիս ի ժողովոց շա-
րաց . ի բազմութենէ ' ոչք գործեն
զանօրէնութիւն :

4. Այք սրեցին որպէս սուսեր զլե-
զուս իւրեանց . յարեցին զաղեղունս
իւրեանց յիրա դառնութեան :

5. Զգել ի զաղանիս այնոցիկ ' ոչք
ուղիղ են սրտիւք . յանկարծակի ձգեա-
ցեն ի նստս , և մի երկիցեն :

6. Այք գորացուցին յանձինս իւ-
րեանց գրանս շարութեան . խորհե-
ցան թաղուցանել ինձ որսգայթ . և
սասացին ոչ տեսանէ զայս տէր :

7. Քննեցին զանօրէնութիւն , սրա-
բասակցան ի քննել զքննութիւն :

8. Մասօրէ աչք ի խորութիւն սրտի

խրայ, և բարձր եղիցի Աստուած :

9. Նեաք աղայոց եզեն վերք նոցա-
տկարացան ի նոսա լեզուք խրեանց,
և խառվեացին ամենեքեան՝ սյք
հայէին ընդ նոսա :

10. Երկեառ ամենայն մարդ . ի
պատմել զգործս Աստուծոյ, և զա-
րարածս նորա ի միտ առին :

11. Աւրախ եղիցի արգար ի տէր,
և յուսացի ի նա . նովառ գրովե-
ցին ամենեքեան, սյք ուղիղ են
սրախք :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԴ

1. Ի կատարած. սաղմուտ ի Դաւիթ:
Օրհնութիւն Երեմիայի, Եզեկիելի
և ժողովրդեանն յորժամ ի պան-
դրխառքեանն կամեիս երանել.

2. Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աս-
տուած ի Սիոն. և քեզ սացին աղօթք
յնրուսաղէմ :

3. Լոր աղօթից իմոց, զի առ քեզ
ամենայն մարմին եկեացէ :

4. Բանք անօրինաց զօրացան ի վե-

րայ մեր . զամբարշտութիւնս մեր զա-
քաւեացես :

5. Արանի գոր ընտրեցեր և ընկա-
լար, և բնակեացին ի դաւիթս քս :

6 Ացցուք մեք ի բարութենէ տան-
քս . սուրբ է տաճար քս՝ սքանչելի
արդարութեամբ :

7. Ասր մեզ Աստուած փրկիչ մեր,
յոյս ամենայն ծագաց երկրի, և որ
ի ծով հեռի :

8. Ո պատրաստէ զլերինս զօրու-
թեամբ իւրով . և զգեցեալ է զօրու-
թիւն :

9. Ո խառնեցուցանէ զմեծութիւն
ծովու, և զձայն ալեաց նորա զածու-
ցանէ :

10. Խառնեցին հեթանոսք, և եր-
կիցեն բնակիչք երկրի ինչանաց քոյ :

11. Յերս առաւօտու ընդ երեկոյս
զուարճացին . հայեցար յերկիր՝ ար-
բեցուցեր զնա, և բազում արարեր
զմեծութիւն նորա :

12. Վեան Աստուծոյ լի եղև ջուրր .
պատրաստ արարեր զկերակուր նորա,
զի այսպէս է պատրաստութիւն :

13. Զակիս նորա արբեցուցեր, և բազում արարեր զարմախ նորա :

14. Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա. օրհնեացի պատկ տարւոյ քաղցրութեան քոյ :

15. Դաշաք քո լցցին պարարտութեամբ. պարարտացին զեղեցկութիւնք անապատի :

16. Բլաւք ցնծութիւն զգեցցին. և զգեցցին խոյք մաքեաց :

17. Հովիտք բազում արատցեն ցորեան, ազազակեացեն և օրհնեացեն :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԵ

1. Ի կատարած. սաղմոս ի Դաւիթ յարուբեան.

2. Սպազակեցէք առ Աստուած ամենայն երկիր. սաղմոս սասցէք անուան նորա, և սուք զխառս օրհնութեան նորա :

3. Ասացէք Աստուծոյ, որպէս զի ահեղ են գործք քո. ի բազում զօրութեան քում ստեցին քեզ թշնամիք քո :

4. Ամենայն երկիր երկիրազոյցեն

քեզ • սաղմոս առաջեկն քեզ , և սաղմոս առաջեկն անուան քում :

5. Ահայք և տեաէք զգործս Ասատուծոյ • որպէս զի ահեզ են խորհրդովք՝ քան զամենայն որդւոց մարդկան :

6. Ո գարծոյց զծովս ի ցամաք • և ընդ գետս անցին յառանասորք :

7. Անդ սրախ և զխոյուք մեք ի նա , որ տիրէ զօրութեամբ իւրով յախտեանից :

8. Աչք նորա ի հեթանոսս հային • սյք դառնացուցին զնա՝ մի բարձրացին յանձինս իւրեանց :

9. Օրհնեցէք հեթանոսք զԱսատուծ մեր • լսելի արարէք զձայն օրհնութեան նորա :

10. Այն որ ևս զանձն իմ ի կեանս , և ոչ ևս զողութիւն տաից իմոց :

11. Փորձեցեր զմեզ Ասատուծ և քննեցեր , որպէս և քննի արծաթ :

12. Իջուցեր զմեզ յարագայթ , և զիր նեղութիւն ի թիկունս մեր • և անցուցեր զմարդիկ ի վերայ գլխոց մերոց :

13. Անցաք մեք ընդ հաւք և ընդ ջուր , և հաներ զմեզ ի հանդիսս :

14. Մտից ի առն քո պատարագօք-
տաց քեզ դռխա իմ, զոր խտատացան
քեզ շրթունք իմ, զոր բերան իմ խօ-
սեցաւ ի նեղութեան :

15. Զողջակէզս ուղղայիցս մատու-

ցից քեզ՝ խոյօք և խնկօք. և քեզ մա-
տուցից դուարակս և նոխադս :

16. Ահաչք լուարուք ինձ՝ և պատ-
մեցից ձեզ ամենեքեան՝ ոչք երկնչիք
Մատուծոյ, զոր ինչ արար անձին
իմոյ :

17. Աս նա բերանով իմով կար-

դայի : և բարձր արարից զնա լեզուա
խմով :

18. Զմեղս թէ տեսանէի ի արախ
խմով, միթէ լսէր ինձ տէր :

19. Վասն այսորիկ լուսա Աստուած,
և նաչեցաւ ի ձայն խնդրուածաց իմոց :

20. Օրհնեալ է Աստուած՝ որ աչ
ի բացեայ արար զազօթս իմ, և աչ
զազորմութիւն իւր յինէն :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԶ

1. Ի կատարած ընդ օրհնութիւնս
աստուծոս երգոց .

2. Աստուած ողորմեա մեզ և օրհ-
նեա զմեզ . երեկոցս զերեսս քս ի մեզ՝
և ողորմեա մեզ :

3. Ճանաչել յերկրի զճանապարհս
քս, յազինս ամենայն զիրկութիւնս
քս :

4. Խառտփան կոխցին սա քեզ ժո-
ղովարդք Աստուած, խառտփան կոխ-
ցին սա քեզ ժողովարդք ամենայն :

5. Աւրախ կոխցին և զնծապեհն
ազինք . զի դու դատես զժողովարդս

յուզղութիւն . և ազգաց երկրի դու-
ստաւջնորդեա :

6. Խառտօվան եղիցին առ քեզ ժո-
ղովարդք Աստուած . գոհացին գրէն
ժողովարդք ամենայն :

7. Երկիր եւս դոպառդ իւր , և օրհ-
նեաց զմեզ Աստուած Աստուած մեր :

8. Աստուած մեր օրհնեացէ զմեզ ,
և ի նմանէ երկրիցեն ամենայն ծաղք
երկրի :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԷ

1. Ի կատարած . սաղմոս ի Գուգիք .

2. Յարիցէ Աստուած և զբուեացին
ամենայն թշնամիք նորա , փախիցեն
առեցիք նորա յերեսաց նորա :

3. Արայէա սրահասէ ծուխ՝ սրահա-
սեացին . սրայէա հալի մամ առաջի
հրոյ՝ այնպէա կորիցեն մեղատորք
յերեսաց Աստուծոյ :

4. Արդարք սրախ եղիցին՝ և զբն-
ծացեն առաջի նորա , և դուարնա-
ցին յսրախութեան իւրեանց :

5. Օրհնեցէք զԱստուած և սաղմոս

առայէք անուան նորա . հանապարհ
արարէք այնմիկ' որ նաաի ընդ արե-
մուտա . և Տէր է անուն նորա :

6. Յնծապեն առաջի նորա . և
խառվեացին յերեւոյց նորա :

7. Որ հայրն է սրբոց և դատաւոր
այրեաց , Աստուած ի տեղւոջ սրբու-
թեան իւրում :

8. Աստուած բնակեցուցանէ զմիա-
կրօնս ի տան , և հանէ զկապեալա
քաջութեամբ իւրով . սոյնպէս և զգառ-
նացողս' որ բնակեալ են ի գերեզ-
մանս :

9. Աստուած ընդ ելանել Քեզ
առաջի ժողովրդեան քս . ընդ ան-
ցանել Քեզ ընդ անապատ' երկիր
շարժեցաւ :

10. Քանզի և երկինք ցօզեացին
յերեւոյց Աստուծոյ ի Սինէ առաջի
Աստուծոյ Եսրայէլի :

11. Անձրե կամաց պատրաստեցեր
Աստուած ժառանգութեան քում .
թէպէտ հիւանդացաւ , սակայն դու
հաստատեցեր զնա , և գաղանք քս
բնակեացին ի նմա :

12. Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ քո աղքատի Աստուած . աէր սայէ դրան , ոչք աւետարանեն զօրութեամբ բազմա :

13. Թագաւոր զօրութեանց սիրելւոյ , զգեցեցիւ թիւն տան քո բաժանեալ յաւարի . թէպէտ և ննջեաջիք ի մէջ վիճակաց :

14. Թեք աղանւոյ արծաթապատ , և թիկնամէջք նորա ի գոյն սակւոյ :

15. Ի գումարել երկնաւորին զթագաւորա ի վերայ նորա , ձիւնացին ի Սաղմոն :

16. Լեառն Աստուծոյ լեառն պարարա , լեառն մաժեալ , և լեառն պարարա . և զինչ կարծէք լերինք հարարացեալք :

17. Լեառն , ընդ որ հանեցաւ Աստուած բնակիլ ի նմա . քանդի և աէր իսկ բնակեացի ի նմա իսպառ :

18. Կառք Աստուծոյ բիւրասպատիկք , հաղարք ուղղիչք , և աէր ի նոսա ի Սինէ արբութենէ իւրմէ :

19. Ալ ի բարձունս և գերեաց զգերութիւն . առ աւար՝ բաշխեաց պար-

դեռ և ետ որդեաց մարդկան . քանզի թերահաւատաց ևս բնակեալ եղիցի ի նմա :

20. Տէր Աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ աէր զօրհանապազ , առաջնորդեացէ մեզ Աստուած փրկիչ մեր :

21. Աստուած մեր Աստուած կենարար , և ի տեառնէ ե՛ն ելք մահու :

22. Բայց սակայն Աստուած փշրեացէ զզլութի թշնամեաց մերոց . և զհերն կարն նովին , որ զնան յանօրէնութեան իւրեանց :

23. Ասաց աէր՝ ի խորոց անդնդոց դարձացից , և ի միջոյ ժանեաց զայն ի դարս կորզեցից :

24. Արդէս թացցի սան քո յարեան , և լեզուք շանց քոց յարենէ թշնամեաց քոց :

25. Երեւցան զնայք քո Աստուած , զնայք Աստուծոյ թագաւորին մերոց սրբոյ :

26. Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնութիւն ի մէջ կուսանաց և գովչաց :

27. Յեկեղեցիա օրհնեցէք զԱստուած,
և զտէր յազրեբայն Եսրայէլի :

28. Անդ Բենիամին ի ազաշտթեան
զարմանայի, իշխանք Յուզայ առաջ-
նորդք նորա՝ իշխանք Չարուզանի, և
իշխանք Նեփթաղիմայ :

29. Հրամայեա Աստուած զօրու-
թեամբ քով . զօրացա զայս, զոր հաս-
տատեցեր ի մեզ :

30. Ի տանարէ քումմէ յերուսա-
ղէմէ, քեզ մատուցեն թագաւորք
զպատարագա :

31. Աստուեա ի գազան եղեգան,
ի ժողովս զուարակաց՝ և ի գաս
երնջոց :

32. Ետակացին այնքիկ՝ ոչք ըն-
արեալ են արծաթով . զրուեա զհե-
թանաս՝ և ոչք կամին ընդ պատե-
րազմ :

33. Ակեացեն հրեշտակք յեղիպտոսէ .
Հնդիկք յառաջագոյն ձեռնատու լիցին
առ Աստուած :

34. Թագաւորութիւնք երկրի օրհ-
նեցէք զԱստուած, և ապմեա սասցէք
տեասն :

35. Ճանապարհ արարէք այնմիկ ,
որ նաոփ յերկիրնս երկնից ընդ յարևելս :

36. Ահա տայէ գձայն իւր ի ձայն
զօրութեան . և տուք զփառս տեառն :

37. Ի վերայ Եսրայէլի մեծ վայելչ-
շութիւն նորա . զօրութիւն նորա մին-
չև յամոյս երկնից :

38. Աքանջելի է Աստուած ի վերա
օրբոց իւրոց , Աստուած Եսրայէլի :

39. Նա տայէ զօրութիւն հաստա-
տութիւն ժողովրդեան իւրոց . օրհ-
նեալ է Աստուած :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԸ

1. Ի կատարած . վասն զառաւելցե-
լացն . յաղմուս ի Բաւիք .

2. **Վ**էցո գիտ Աստուած , զի հասին
Ջուրք յանձն իմ . ընկչայ ես ի խորս
անգնոց , սբ սչ գոյ ինձ հան-
գիստ :

3. Եկի ես ի խորս ծովու , և շրջանք
ընկզմեցին զիս :

4. Աստուակեցի ես սա աղաղակել ,
և կերկերեցաւ կոկորդ իմ :

5. Նուազեցան աչք իմ, առ յուսալ
ինձ առ Տէր աստուած իմ :

6. Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ
իմոյ, ոչք ասէին զիս ի տարապար-
տուց :

7. Զօրացան յիս թշնամիք իմ և
ատելիք իմ ի նանիր. ինչ զոր ոչ
յարիշտակեալ էր՝ տուժէի նոցա :

8. Աստուած դու ծանեար զանդգա-
մութիւն իմ. և յանցանք իմ ի քէն ոչ
ծածկեցան :

9. Աի ամաչեցեն վասն իմ, ոչք
համբերեն քեզ Տէր՝ Տէր գօրա-
թեանց. մի պատկառեցին վասն
իմ, ոչք խնդրեն զքեզ Աստուած Ես-
րայէլի :

10. Վասն քո համբերի նախատա-
նաց, և ծածկեաց ամօթ զերեսս իմ :

11. Օտար եղէ ևս յեղբարց իմոյ,
և հիւր սրդուց մօր իմոյ :

12. Նախանձ տան քո եկեր զիս.
Նախատինք նախառչաց քոց անկան
ի վերայ իմ :

13. Խոնարհեցուցի պահօք զանձն
իմ, և եղեն ինձ այս նախատինք.

արարի զհանդերձս իմ քուրձ, և կող-
տասկ նոցա :

14. Զինէն խորհէին, այք նստէին
առ դրանա. զիս այսչն սանէին, այք
ընդէին գինի :

15. Ես յաղօթս կայի առ քեզ Տէր,
ի ժամանակ ընդունելի :

16. Աստուած ի բազում ողորմու-
թեան քում լուր ինձ, ի նշմարաու-
թիւն փրկութեան քո :

17. Ապրեցս զիս ի կառայ՝ զի մի ըն-
կրայց. ապրեցայց ես յատելեաց խնայ,
և ի խորոց ջուրոց բազմաց :

18. Մի ընկղցեն զիս պատյաք ջուրոց
և մի ընկղմեացեն զիս անդունդք
խորոց, ջրհոր մի կտփուսէ գրեթան
իւր ի վերայ իմ :

19. Լուր ինձ Տէր, զի քարոցք է
ողորմութիւն քո. ըստ բազում գթու-
թեան քո նայեա յիս, և մի դարձու-
ցանէր գերեաս քո ի ծառայէ քումմէ, զի
նեղեալ եմ ես, վաղվաղակի լուր ինձ :

20. Հայեա յանձն իմ, և փրկեա
զիս. և վասն թշնամեաց խնայ ապրեցս
զիս :

21. Զի դու գիտես զնախատինա իմ,
զամօթ իմ, և զպատկառանա իմ :

22. Առաջի քո են ամենայն նեղիչք
անձին իմոյ . նախատանայ համբեր
սիրտ իմ, և թշուառութեան :

23. Ակն ունէի՝ թէ ս արամեացի

ընդ իս, և ոչ սք էր . և մխիթարիչ
ինձ սք ոչ դասա :

24. Աստուծո ի կերակուր ինձ լեզի, և
ի ծարսս իմ արբուցին ինձ քացախ :

25. Ազիցին սեղանք նոցա առաջի

Նոցա յարդայթ , ի հասուցումն և ի գայթակղութիւն :

26. Խաւարեացին աչք նոցա , զի մի տեացեն . և զթիկունս նոցա հանապաղ կորացս :

27. Արկցեա ի վերայ նոցա զբարկութիւն քո . սրամտութիւն բարկութեան քոյ հասցէ ի վերայ նոցա :

28. Սդիցին բնակութիւնք նոցա աւերակ . և ի յարկս նոցա մի սք իցէ որ բնակիցէ :

29. Զի զոր դուն հարեր , հարածեցին . և ի վէրս ցաւոց խնոց յաւելին :

30. Գիր զմեզս ի վերայ մեզաց նոցա , զի մի մտցեն յարդարութիւն քոյ :

31. Զնջեացին նաքս ի գոյրութենէ քումմէ կենաց . և ընդ արդարս քո մի գրեացին :

32. Ագքատ և ցաւած եմ ես . փրկութիւն քո Աստուած ընկալցի զիս :

33. Օրհնեցից զանուն Աստուծոյ խնոյ օրհնութեամբ , և բարձր արարից զնա գովութեամբ :

34. Հաճոյ եղիցի Աստուծոյ քան զորթ մատաղ , որ բերէ եղջիւրս և կնդակս :

35. Տեացեն աղքատք՝ և ուրախ
եղիցին. խնդրեցէք զԱստուած, և կեց-
ցեն անձինք ձեր :

36. Զի լուսւ տէր անանկաց. և զկա-
պեալս իւր ոչ արհամարհեաց :

37. Յրհնեացեն զնա երկինք և եր-
կիր, ծով և ամենայն որ զեռայ ի
նստա :

38. Աստուած փրկէ զՍիրաիւն, և
շինեացին քաղաքք Հրէաստանի. շի-
նեացեն բնակեացին՝ և ժառանգեացեն
ի նմա :

39. Զաւակ ծառայից քոց հաստա-
տեացի անդ. և ոչք սիրեն զանուն քո,
բնակեացին ի նմա :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԹ.

1. Ի կատարած. ի Դաւիթ՝ սա ի
յիշատակ փրկելոյ զնա Տեանն.
սաղմոս.

2. Աստուած յօղնել ինձ նայեաց.
և տէր յընկերել ինձ փութա :

3. Ամաշեացեն և յամօթ լիցին, ոչք
խնդրեն զանձն իմ. դարձցին յետս

և ամաչեացեն , ոչք խորհին ինձ չար :

4. Գարձցին առ ժամայն ամաչեացեալ , ոչք ասէին ինձ վնչ վնչ :

5. Յնծապեն և ուրախ լիցին ի քեզ ամենեքեան , որ խնդրեն դքեզ Տէր :

6. Ասացեն յամենայն ժամ՝ մեծ է Աստուած , և ոչք սիրեն զփրկութիւնս քո :

7. Ես աղքատ և տնանկ եմ , Աստուած օգնեա ինձ , օգնական և փրկիչ իմ ևս և ակեր իմ՝ մի յամենայն :

ՍԱՂՄՈՍ Է

1. Ի կարտարած . որդւոցն Յովնադարայ . յետ առաջնոյ գերութեանն . ապամտ ի Գաւթր .

2. Ի քեզ Տէր յուսացայ , մի ամաչեցից յախտեան . յարդարութեան քում փրկեա զիս և ապրեցո զիս :

3. Խոնարհեցո առ իս զունկն քո , և կեցո զիս :

4. Աեր իմ Աստուած ապաւէն , և ակեր ամուր կեցուցանել զիս . զի հաստատութիւն իմ և ապաւէն իմ դու ևս :

3. Աստուած իմ, փրկեալս զիս ի ձեռաց մեղաւորի, ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի :

6. Կու ես համբերութիւն իմ Տէր, Տէր յոյս իմ ի մանկութենէ իմմէ :

7. Ի քեզ հաստատեցայ ես յարդանդէ, յորտալայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն իմ, և առ ի քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ :

8. Արաքէս զի նշաւակ եղէ ես քաղ մայ . և դու օգնակաւն իմ և հօրբիչ իմ :

9. Լցցի բերան իմ գովութեամբ, որպէս օրհնեցից զփառս քո . զօրհանապազ զմեծօրայելչութիւնս քո :

10. Մի ընկենաւր զիս Տէր ի մամանակս ծերութեան . ի սրահասիլ զօրութեան իմոյ մի թողաւր զիս :

11. Ասացին թշնամիք իմ ինձ . և որ սրաշարեցին զանձն իմ, խորհեցան ի միատին և ասացին .

12. Աստուած եթող զնա, հարածեացուք և հասցուք նմա . զի ոչ որ է որ փրկէ զնա :

13. Աստուած իմ, մի հեռի ասնիր

յինէն . և Աստուած յօգնել ինձ
նայեաց :

14. Ամաչեացեն և պակասեացին՝
ոչք շարախօս կային զանձնէ իմմէ .
զգեցցին զամօթ և զպատկառանա ,
ոչք խնդրէին ինձ շար :

15. Ես յամենայն ժամ յուսացայ ,
և յաւելից յօրհնութիւնս քո :

16. Եւրան իմ պատմեացէ զարդա-
րութիւնս քո , զօրհանապաղ զգովու-
թիւնս քո :

17. Արդէս ոչ թէ խարդախութիւն
ինչ գիտէի եւս զպրութեան . այլ մտից
ի զօրութիւնս տեան . և Տէր յիշեցի
զարդարութիւնս քո միայն :

18. Աստուած իմ , ուսուցեր զիս ի
մանկութենէ իմմէ . և զարդ ևս պատ-
մեցից զարդարութիւնս քո :

19. Մինչև յալեորել և ի ծերանալ ,
Աստուած իմ մի թողուր զիս :

20. Մինչև պատմեացի բազուկ քո՝
ազգի ամենայնի որ զալոցն է :

21. Զզօրութիւնս քո և զարդարու-
թիւնս մինչ ի բարձունս , զոր արարեր
մեծամեծս . Աստուած ո՞նմանի քեզ :

22. Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն
բազում և չարչարանս, դարձար և
մխիթարեցեր զիս : և ի խորոց անդըն-
դոց երկրէ հաներ զիս :

23. Յաճախեցեր ի դորութիւնս քո,
դարձար մխիթարեցեր զիս, և ի խորոց
երկրէ միտանգամ հաներ զիս :

24. Արդ և ես խոստովան եղէց քեզ
ի սրտարատութիւն սաղմոսաց ճշշ-
մարիաց Աստուած : սաղմոս սասցից
քեզ օրհնութեամբ սուրբդ Նարայէլի :

25. Յնծայե՛ն շրթու՛նք իմ, յոր-
ժամ սաղմոս ասիցե՛ն քեզ : և անձն
իմ՝ դար և փրկեցեր :

26. Եւս և լեզու իմ դօրհանապաղ
խօսեացի դարդարութիւնս քո :

27. Ե՛մամանակի որպէ՛ս յամօթ լիցին
և ամաշեացե՛ն, ոչք խնդրէ՛ին ինձ չար :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ

Ի Սողոմոն, սաղմոս :

1. Աստուած զիրաւունս քո ար-
բայի տուր, և դարդարութիւնս քո
որդոյ թագաւորի :

2. Կատել զժողովուրդս քս արդարութեամբ, և զաղքատս քս իրաւամբ ք :

3. Առցեն լերինք զխաղաղութիւն ժողովրդեան, և բլուրք զարդարութիւն :

4. Կրաւ արասցէ աղքատաց ժողովրդեան . և կեցուացէ զորդիս անանկաց, և խոնարհեցուացէ զամբարտաւանս :

5. Կացցէ և մնացէ ընդ արևու, յառաջ քան զլուսին ազգէ մինչև յազգ :

6. Իջցէ որպէս զանձրև ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :

7. Մաղեացի յաւերս նորա արդարութիւն, բազում խաղաղութիւն՝ մինչև կատարեացի լուսին :

8. Տիրեացէ նա ի ծովէ մինչև ի ծով . ի գեաց մինչև ի ծագս աշխարհի :

9. Առաջի նորա նախ Հնդիկք անկցին . և թշնամիք նորա հող կերիցեն :

10. Թաղաւորք Թարասի և կղզեաց պատարագս մատուցեն նմա . թաղաւորք Արարայ և Սարայ պատարագս բերցեն նմա :

11. Երկիր պապցեն նմա ամենայն
Թագաւորք երկրի . և ամենայն ազգք
ճառայեացեն նմա :

12. Ձի փրկեաց զաղքատն ի ձեռաց
հզօրի . զաղքատն և զանանկն , որոյ
ոչ է իւր օգնական :

13. Անխայեացէ նա յաղքատն և
ի անանկն . և զանձինս անանկաց
կեցուացէ . ի վաշխից շարեաց փրկ-
կեացէ զանձինս նոցա :

14. Պատուական է անուն նորա
առաջի նոցա . կեցցէ , և տացի նմա
յոսկւոյն Արարացոց :

15. Յաղօթս կացցեն առ նա յամե-
նայն ժամ . և զօրհանապաղ օրհնեա-
ցեն զնա :

16. Եղիցի հաստատութիւն ընդ
ամենայն երկիր . և ի վերայ գլխոց
լերանց :

17. Բարձրացի քան զԼիրանան
պտուղ նորա . և ծաղկեացի ի քաղաքի
տեառն որպէս խոտ երկրի :

18. Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ
յաւխտան . զի յառաջ քան զարե է
անուն նորա :

19. Ի նա օրհնեացին ամենայն
ազգք երկրի, և ամենայն ազինք
երանիցեն նմա :

20. Օրհնեալ տէր Աստուած Իս-
րայէլի որ առնէ սքանչելիս միայն .
և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց
նորա յախտեան . լցցի փառօք նորա
ամենայն երկիր . եզիցի եզիցի :

Աղօթք.

Գոհանամք զքէն տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ ի հանգրատենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո: Զարթա զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ տէր Աստուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո: Եկեացէ և բնակեացի առ մեզ աստուածութիւն քո. և ողորմութիւն քո հալանի և պահապան լիցի ի վերայ պաշտօնէից քոյ: Եւ զմեզ զծառայքս քո արժանի արա ի տուէ և ի գիշերի և յամենայն ժամս միշտ խորհիլ ի տէր պատուիրանաց քոյ: Եւ գոհանալով փառաւորել զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ այժմ և միշտ և յախտեանս յախտենից. ամէն:

Եւաղաղութիւն ամենեւցուն.

Վենդանարար զօրութիւն և աղբիւր անմահութեան, դու ևս Քրիստոս Աստուած փրկիչ մեր. որ շնորհեցեր մեզ ի մէջ գիշերի յառնել՝ և խոս-

տովան լինել առ քեզ՝ վասն իրաւանց
և արդարութեան քո : Եւ այժմ աղա-
չեմք դքեզ տէր Աստուած մեր, արա
զմեզ արթունս և պատրաստս ի ժամ
առաւօտս ընդ սուրբս քո : Եւ ընդ
նասին գոհանալով փառաւորեցուք
դքեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ սրբոյ,
այժմ և միշտ և յախտեանս յախտե-
նից . ամէն :

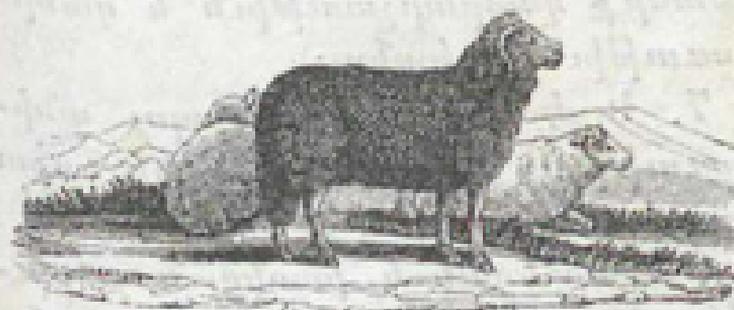
Մատրանի .

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստա-
վանութեամբ անդադար փառաւորեմք
դ Հայր և զՈրդի և զուրբ Հոգիդ, այժմ
և միշտ և յախտեանս յախտենից .
ամէն :

Կալեալ զՅիսուս ամօրն ուր Կայիափա քահանայապետս.

ՍԱՂՄՈՍ ՀԲ

1. Սաղմուս յԱստի. օրհնութեան.

2. Իբրեւ զի բարի է Կարայելի Աստուած, և ոչք ուղիղ են սրտիւք :

3. Բայց զի իմ փոքր մի ևս սասանեալ էին սաք. տակաւիկ մի՛ ևս դայթակցեալ էին զնայք իմ :

4. Նախանձեցայ ևս ընդ անօրէնս. զխաղաղութիւն մէզաւորաց օրպէս տեսանէի, զի ոչ գոյր վրէպ մահու նոցա :

5. Հաստատուն էին տանջանք նոցա, ի վատտակա մարդկան չեն նորա. և ըստ մարդկան ոչ տանջեացին :

6. Ասան աշտրիկ կալաւ զնոսա

ամբարտաւանութիւն . արեան զի-
րեամբք զամբարշտութիւն և զանի-
րաութիւն խրեանց :

7. Ելցէ սրպէս ի նարպոյ անի-
րաութիւնք նոցա . զի գնացին նարա-
լաս խորհրդոց սրափոյ խրեանց :

8. Խորհեցան և խօսեցան շարու-
թեամբ . զասիրատութիւն ի բարձունս
խորհեցան :

9. Եզին յերկինս գրեբանս խրեանց,
և զլեզուս խրեանց ածէին զերկրաւ :

10. Ասան աշտրիկ ժողովուրդ իմ
զարծցի աշտէն . և աւուրք իմ լի կա-
տարեալ գացին ի նոսա :

11. Ասացին՝ զիանդ գիտաց Աս-
տուած . կամ գուցէ արդեօք՝ գիտու-
թիւն առ ի Բարձրելոյն :

12. Ահա մեզուսրք են և յաջողեալ
է նոցա . կան և մենին զմեծութիւն
աշխարհի :

13. Ասացի՝ ի գուր ուրեմն արդա-
րացուցի զսիրտ իմ . լուսոցայց սրբու-
թեամբ զձեռս իմ . և եղէ ես խոշտան-
կեալ զօրհանապալ . և կշտամբանք
իմ ընդ աստուտա :

14. Թէպէս և ասէի թէ այսպէս
պատմեցից. ահա առիկ յազդ որդւոց
քոց՝ որոց և ուխտեցի :

15. Ե մտի եզի, թէ սակայն և այս
ջան է առաջի իմ, մինչև մտից ի
սրբութիւն Աստուծոյ, և ի միտ առից
զկատարած նոցա :

16. Սակայն վասն նենգութեան
նոցա տարազիր արասցես զնոսա . և
կործանեացես զնոսա յամբարտառա-
նութեան իւրեանց :

17. Եսկ զիմորդ եզեն յաւեր՛ յան-
կարծակի ստատակեցան, պակասեցան,
կորեան վասն անօրէնութեան իւ-
րեանց, և եզեն որպէս երազք զար-
թացելոց :

18. Տէր ի քաղաքի քում զպատկերա
նոցա անարդեացես . զի հուր բորբո-
քեցա ի սրտի իմում, և երիկանունք
իմ այլազունեցան :

19. Ես արհամարհեալ եզէ, և ոչ
զիտացի . որպէս զանասուն համա-
րեցայ առաջի քո, և ես յամենայն
ժամ ընդ քեզ եմ :

20. Ասլար զաջոյ ձեռանէ իմմէ,

ի խորհուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ ,
և փառօք ընկալար զիս :

21. Զինչ կայ իմ բնառ յերկինս ,
կամ ի քէն զինչ եւ խնդրեցից յերկրի :

22. Նուաղեաց սիրտ իմ և մարմինս
իմ. Աստուած սրտի իմոյ , բամբին իմ
Աստուած յախտեան :

23. Ահաւասիկ սչք հեռի արարինս
զանձինս իւրեանց ի քէն , կորիցեն .
սասակեացեա զամենեւեան ' սչք ա-
պրատամբ եզեն ի քէն :

24. Ինձ մերձենայ առ Աստուած
բարի է , և դնել առ Տէր զյոյս իմ :

25. Պատմել զամենայն օրհնու-
թիւնս քո , ի գրունս դասեր Սիօնի :

ՍԱՂՄՈՍ ԷԳ

1. Իմաստուէրիւն յԱստի.

2. Ընդէր մերձեցեր Աստուած
խաղառ , բարկացառ սրտմատութիւն քո
ի վերայ խաշինս արտաի քո :

3. Յիշեա զժողովուրդ քո , զսր
ստացար ի սկզբանէ . փրկեցեր զվի-
ճակ ժառանգութեան քո :

4. Աւան Սիօն այս՝ ուր բնակեցար դու ի սմա. համբարձ գձեռն քո ի վերայ ամբարտաւանութեան նոցա խաղառ :

5. Ար ինչ անիրաւեցաւ թշնամին ի սրբութեան քում. պարծեցան ատելիք քո ի մէջ բարեկենդանութեան իւրեանց :

6. Եզին զնշանա իւրեանց ի նշանաւ ինքեանք ոչ ծանեան զեւ ի վերուստ :

7. Արպէս յանտառի փայտատօք կտատրեցին զգրունս նորա, ի միասին փայտատօք և մրճովք կտրճանեցին զնա :

8. Այրեցին ի հուր զսրբութիւն քո յերկրի. պղծեցին զխորան անուան քո :

9. Ասացին ի սիրտս իւրեանց ազգք նոցա ի միասին, եկայք լսեցուք զամենայն տօնս Աստուծոյ յերկրէ :

10. Նշանա մեք ինչ ոչ տեսար, և ոչ ևս գուցէ մարդարէ. և զմեզ ինչ ոք ոչ ճանաչիցէ :

11. Մինչև յերբ Աստուած՝ նա-

խառնէ թշնամին , բարկացուցանէ
հակառակորդն զանուն սուրբ քո :

12. Ընդէր զարձուցանես զձեռն
քո , և զաջ քո ի միջոյ ծոցոյ քումմէ
խալառ :

13. Աստուած թագաւոր մեր յառաջ
քան զյախականս . որ արարեր զփր-
կութիւն ի մէջ երկրի :

14. Դու հաստատեցեր զօրութեամբ
քով զծով . դու խորտակեցեր զգլուխ
վիշապաց ի վերայ ջուրց :

15. Դու փշրեցեր զգլուխ վիշապին ,
և ետուր զնա կերակուր զօրացն Ընդկաց :

16. Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և
զվտակս , դու ցամաքեցուցեր զգետս
սասափկս :

17. Գո է ախ , և քո է գիշեր . զլոյս
և զարև դու հաստատեցեր , և դու
հաստատեցեր զամենայն սահմանս
երկրի . զգարուն և զամառն դու
ստեղծեր :

18. Այս յաշ լիցի քեզ ' զի թշնամին
նախաստեաց զաէր :

19. Ժողովուրդ անդգամ բարկա-
ցոյց զանուն սուրբ քո :

20. Մի մատներ գազանաց գանձն՝
որ խոտաովան: առնի առ քեզ. և գան-
ձինա անանկաց քոց մի մառանար
խաղառ :

21. Հայեա յախա քո. զի լցան
տունք ափշելաց յերկրի անիրաւու-
թեամբ :

22. Մի դարձցի անանկն ամաչե-
ցեալ. այլ աղքատն և անանկ օրհ-
նեացեն գանուն սուրբ քո :

23. Արի Աստուած, և դատեա
զդատատաննա քո. յիշեա զնախա-
տինա որ յանդգամէն զօրհանապաղ :

24. Մի մառանար դձայն պաշտօ-
նէից քոց. ամբարտաւանութիւն ա-
տելեաց քոց զերասցի հանապաղ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԳ

1. Ի կատարած. մի՛ ապակիակեր.
քեզ օրհնութիւնս : Սաղմոս
յԱսաի. երգ առ Ասորեառա-
նեայս.

2. Խոտաովան եզիցուք առ քեզ
Աստուած, խոտաովան եզիցուք և

կարդացաւք զանուն սուրբ քս :

3. Պատմեցից զամենայն սքանչելիս քս . յորժամ ժամ առից, ևս ուզից զատմեցայց :

4. Մաշեցաւ երկիր՝ և ամենայն բնակիչք նորա . ևս հաստատեցի զսխեւս նորա :

5. Ասացի անօրինաց, թէ մի անօրինիք . և մեղաւորաց, թէ մի բարձրացուցանէք զեզջիւրս ձեր :

6. Մի համբառնայք ի բարձունս զեզջիւրս ձեր . և մի խօսիք զԱստուծոյ անիրաւութիւն :

7. Զի ոչ յարեւելից՝ և ոչ յարեւմտից, և ոչ յանապատէ լերանց . այլ Աստուած զատասոր է :

8. Զայս խոնարհ առնէ, և զայն բարձրացուցունէ . բաժակ ի ձեռին տեառն զինի լի անապակ արկեալ . և խոնարհեցայց յայսմանէ յայս :

9. Սակայն մրուր նորա ոչ սպառեացի . և արբցեն զնա ամենայն մեղաւորք երկրի :

10. Ես զնձացայց յախտեան . սաղմոս ասացից Աստուծոյ Յակարայ :

11. Չամենայն եղջիւրս մեզաւորաց փշրեացեա, և բարձր եղիցի եղջիւր արդարոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԵ

1. Ի կատարած . ընդ օրհնութիւնս . մի' ապակեակեր : Սաղմոս յԱւափ . երգ առ Ասորեստանեացս .

2. Յայանի է ի Հրէաստանի Աստուած , և յԵսրայէլ մեծ է անուն նորա :

3. Եղև խաղաղութեան տեղի նորա . և բնակութիւն նորա ի Սիօն :

4. Անդ խորտակեաց տէր զգործութիւն աղեղան , զղէն զսուր և զհակառակաբարս :

5. Կուսատու ես դու սքանչելատէս լերանցն յախտենից . խառվեացին ամենեքեան որ անմիտ են սրախք . ննջեցին զքունս իւրեանց' և ինչ ոչ գտին :

6. Ամենայն արք ի մեծութեան ձեռաց իւրեանց . ի սասակ քումմէ :

Աստուած Յակոբայ ննջեցին, և ոչք
հեծեալ էին ի ձիւ :

7. Գու ահաւոր ես՝ և սօվ կարէ կայ
առաջի քո . որպէս երևեցար դու
յերկնից, յայտնի եղև բարկութիւն քո :

8. Երկիր երկեաւ և սարսեաց ընդ
յառնելն Աստուծոյ ի գառաատան .
և ընդ ապրեցուցանել զամենայն հեզս
երկրի :

9. Խորհարգք մարդկան խոտո-
ւման առնին առ քեզ . և ծածկեալք
խնաստութեամբ օրհնեացեն զքեզ :

10. Աւխտս զիք և կատարեցէք
տեառն Աստուծոյ մերոյ, ամենեքեան
որք շուրջ էք զնսմա :

11. Մատուցէք պատարագս ահաւո-
րին . ո քաղէ զհոգիս ի շխանաց .
ահաւոր է նա քան զամենայն թա-
ղաորս երկրի :

ՍԱՂՄՈՍ ԷԶ

1. Ի կատարած . վասն Եդիբուսմայ .
սաղմուս յԱսաի .

2. Զայնիս իմով ես առ տէր կար-

դայի. ձայնիս իմով առ Աստուած, և նայեցաւ առ իս :

Ծ. Յառաջ նեղութեան իմոյ զԱստուած խնդրեցի ձեռօք իմովք. ի գիշերի առաջի նորա ոչ խաբեցայ :

Կ. Ոչ կամէր մխիթարիլ անձն իմ .

յիշեցի զԱստուած և ուրախ եղի . հաղայի, և նուազէր յիս հոգի իմ :

Ծ. Ժամանեցին պահուց աչք իմ . խռովեցայ և ոչ խօսեցայ . խարհեցայ զառուրան զառաջինս . և զամս յախտեանից յիշեցի :

Ե. Խօսեցայ ի գիշերի ընդ սրախ

խնամ, հողայի՝ և տառապէր յիս հողի
խմ :

7. Միթէ յաւիտենից մերժեացէ՞ դիս
Տէր . և ո՛չ ևս յաւելուցու ի հանել
և ևս :

8. Կամ խաղառ արդելցէ՞ զողորմու-
թիւն իւր յինէն . կամ կատարեանց
դրան իւր ազդէ՞ մինչև յազդ :

9. Կամ մտաացի գթալ Աստուած
խմ և ևս . կամ արդելցէ՞ զգթութիւն
իւր՝ բարկութեամբ իւրով :

10. Ասացի թէ այժմ սկաայ .
այս է նորոգումն աջոյ բարձրելոյն :

11. Յիշեցի զգործս տեառն ի սկըզ-
բանէ . յիշեցի զսքանչելիս նորս :

12. Խորհեցայ յամենայն գործս քո,
և ի ձեռագործս քո խորհեցայ :

13. Աստուած՝ ի սրբութեան ևն
ճանապարհք քո . ո՞վ է աստուած մեծ՝
որպէս զԱստուած մեր . դու ևս Աս-
տուած որ առնես զսքանչելիս :

14. Յուցեր ժողովրդեան քում զզո-
րութիւն քո . փրկեցեր բազկառ քով
զժողովուրդս քո, զորդիան Յակոբայ
և Յովսեփու :

15. Տեաին զքեզ ջուրք Աստուած ,
տեաին զքեզ ջուրք և երկեան . և խորք
խառվեցան ի ձայնէ ջուրց բազմաց :

16. Զայն ետուն ամպք . քանդի և
հեաք քո դնան ի ձայնէ սրտաւոյ քո
անուի :

17. Երևեցան փայլատաւաւնք քո
տիեզերաց . խառվեցաւ և գողաց
երկիր :

18. Ի ծովու են ճանապարհք քո ,
շաւիղք քո ի ջուրս բազումս . և հեաք
քո ոչ երևին :

19. Առաջնորդեցեր սրպէս խաշին
ժողովրդեան քո ի ձեան Մովսիսի և
Ահարոնի :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԷ

1. Ի կատարած . իմաստութիւն
յԱսարի .

2. Մայեցարուք ժողովուրդք յս-
բէնս իմ . խոնարհեցուցէք զունկն ձեր
ի բանս բերանոյ իմոյ :

3. Բացից առակաւ զբերան իմ .
խօսեցայց զառակս ի սկզբանէ :

4. Արաղէս լուսար և ծանեաք զայս ,
և հարբն մեր պատմեցին մեզ :

5. Աչինչ ծածկեցաւ յորդուց նոցա
յաղդ յայլ , պատմել զօրհնութիւնս
տեառն , զգօրութիւն և զսքանչելիս
իւր զոր արար :

6. Հաստատեաց զվկայութիւն իւր
առ Յակոբ , և օրէնս եղ ի վերայ
Եսրայէլի :

7. Ար ինչ միանգամ պատուիրեաց
հարցն մերոց , զուշանել զայս որդուց
իւրեանց . զի ծանիցէ յաղդ յայլ :

8. Արգիւք որ ծնանին՝ յարիցեն և
պատմեացեն զայս որդուց իւրեանց .
զի զիցեն առ Աստուած զյոյսս իւ-
րեանց , և մի մտաւային զգործս Աս-
տուծոյ :

9. Զպատուիրանս նորա խնդրելով
խնդրեացեն . և մի եղիցին արաղէս և
հարբ իւրեանց :

10. Աղդ շար և դառնացող . աղդ
որ ոչ ուղղեաց զսիրտ իւր , և ոչ
հաստատեաց առ Աստուած զհօգի
իւր :

11. Արգիւք եփրեմի լիաձիգք և

պնտաձիգք, յառար պատերազմի կա-
պարճա դարձուցին :

12. Ոչ կացին նարա յախարի տեառն .
և ըստ իբրտանց նորա ոչ կամեցան
զնալ :

13. Մտացան զերախափա նորա, և
գարանչեցին զոր եցոյց նոցա :

14. Առաջի հարց նոցա զոր արար
գարանչեցիա իւր, յերկրին Սղիպտա-
ցոց և ի դաշտին Տայանու :

15. Հերձ զժոյն և անցոյց զնստա .
կացոյց զջուրան արպէս ի տիկա :

16. Առաջնորդեաց նոցա ամպով
ի տաէ, և զամենայն զիշեր ի լոյս
հրոյ :

17. Հերձ զվէնն յանապատի, և ետ
ըմպել նոցա արպէս ի խարոյ մեծէ :

18. Հան զջուրան ի վիմէն . և հո-
սեաց արպէս զգետա զջուրան :

19. Սակայն յաւելին ի մեղանչել .
և ետ բարկացուցին զՅարձրեալն
յանջրղի :

20. Փորձեցին զԱստուած ի սիրտս
իւրեանց, ի խնդրել զկերակուր ան-
ձանց իւրեանց :

21. Տրանջեցին զԱստուծոյ և տաացին . միթէ կարող իցէ Աստուած պարաստել սեղան յանապատի :

22. Քանզի հարկանէր զվէ փռ և հոսէին ջուրք , և վտակք խաղային ի նմանէ :

23. Աղէ հնոց ևս կարասցէ տալ նա մեզ . կամ պատրաստեցէ սեղան ժողովրդեան իւրոյ :

24. Ասան աշտրիկ լուա զայս Տէր , և յապաղեաց . հոր բորբոքեցաւ ի Յակոբ , և բարկութիւն ել ի վերայ Եսրայէլի :

25. Զի ոչ հաւատացին յԱստուած , և ոչ յուսացան ի փրկութիւն նորա :

26. Հրաման ևս ամպոց ի վերուստ , և զգրունս երկնից երաց . և սեղեաց ի նստա մանանայ ի կերակուր :

27. Զհաց երկնից ևս նոցա , զհաց հրեշտակաց կերան մարդիկ . և իջոց ի նստա կերակուր ի լիութիւն :

28. Հան զհողմ հարաւոյ , և ամ զօրութեամբ իւրով զհիւսիսիս :

29. Տեղեաց ի նստա միս որպէս զհող . որպէս զաւաղ ծովու զթռչունս թեւորս :

30. Արկ ի մէջ բանակի նոցա, և շուրջ զվրանօք նոցա :

31. Կերան և յագեցան յոյժ . զցանկութիւն նոցա ետ նոցա . և ոչ ինչ կարօտ եղեն ի ցանկութենէ խրեանց :

32. Մինչդեռ կերակուրք ի բերանս խրեանց էին, բարկութիւն յԱստուծոյ ել ի վերայ նոցա :

33. Սպան զբազումս ի նոցանէ . և զքնաիր ընաիրս յնորայէլէ սատակեաց :

34. Յայտմամբնայնի մեզան և ետ . ոչ հաւատացին սքանչելեաց նորա :

35. Պակասեցան յունայնութեան աւուրք նոցա . և ամբ նոցա փութապէս անցին :

36. Յորժամ սպանանէր զնոսա, խնդրէին զնա . դառնային և առաւօտ առնէին առ Աստուած :

37. Յիշեցին զի Աստուած օգնական էր նոցա . Աստուած բարձրեալ վրկիչ էր նոցա :

38. Սիրեցին զնա բերանօք խրեանց, և լեզուօք խրեանց ստեցին նմա . և սիրաք նոցա ոչ էին ուղիղ

ընդ նմա, և ոչ հաւատացին ուխտի նորա :

39. Այլ նա ինքն գթած էր, քաւէր զմեզա նոցա և ոչ ապականէր :

40. Յաճախէր դարձուցանել դրար-կաթիւն իւր, և ոչ բարբաբեաց զամե-նայն սրամատթիւն իւր :

41. Յիշեաց թէ մարմինն են նորա, հոգի որ ելանէ՝ այլ ոչ ևս դառ-նայ :

42. Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա յանասրտի. բարկացուցին ըզ-բարձրեալն յանջրդի :

43. Գարձան՝ և փարձեցին զԱս-տուած, և դառրբն Նորայէլի զայրա-ցուցին :

44. Ոչ յիշեցին զձեան նորա, յաւուր յորում փրկեաց զնոսա ի ձեռաց նեղչաց նոցա :

45. Որպէս արար զնշանս և դա-րուեալս իւր յերկրին Նդիպտացաց, և ի դաշտին Տայանու :

46. Գարձայ յարիւն զգեալս նոցա, և զանձրեա նոցա, զի մի արբցեն :

47. Ասաբեաց ի նոսա շանաճանն

և եկեր զնոսա, և գորախ ասարկանեաց զնոսա :

48. Ես ժանկոյ զգտուղ նոցա, և զփաստակա նոցա մարախոյ :

49. Հար կարկախ զայդիս նոցա, և զթղենիս նոցա եղեմամբ :

50. Մասնեաց ի կարկաւս զանասունս նոցա, և զստացուածս նոցա հրով գատեցա :

51. Առաքեաց ի նոսա գորտմտութիւն քարկտթեան իւրոյ, գորտմտութիւն գրարկութիւն և զնեղութիւն :

52. Առաքեաց ի նոսա տանջանս ի ձեան հրեշտակի շարի . զիմեցոյց ի նոսա գորտմտութիւն քարկտթեան իւրոյ :

53. Աչ անխաչեաց ի մահուանէ զանձինս նոցա, և զանասունս նոցա ի մահ մասնեաց :

54. Եհար զամենայն անգրանիկս Եգիպտացոց, զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա ի արկս Քամայ :

55. Հորդան ետ որպէս խաշին ժողովրդեան իւրոյ, և եհան զնոսա որպէս հօտ յանապատ :

56. Առաջնորդեաց նոցա յուսով ,
և ոչ երկեան . և զթշնամիս նոցա ծով
ծածկեաց :

57. Ահան զնոսա ի լեանն սրբու-
թեան խրոյ , լեանն այն զոր սաս-
ցեալ էր աջոյ նորա :

58. Մերժեաց յերևաց նոցա զհե-
թանոսա . միճակեցոյց ի նոսա զմի-
ճակ ժառանգութեան խրոյ , և բնա-
կեցոյց ի յարիս նոցա զազգն Նորայէլի :

59. Փորձեցին զառնացուցին զԱռ-
տուած բարձրեալն , և զմկայութիւն
նորա ոչ պահեցին :

60. Գարձան խոտորեցան սրպէս
և հարքն իւրեանց . զարձան՝ և եղեն
սրպէս զազեղն թիւր :

61. Գարձան բարկացուցին զնա
ի բազինս իւրեանց . և զբոշելովք
իւրեանց նախանձ արկին նմա :

62. Ատառ Ատտուած , և արհամար-
հեաց զնոսա . և անարգեաց յոյժ զՆա-
րայէլ :

63. Մերժեաց յերմէ զխորանն ի
Սելով . խորանն , զոր բնակեցոյց ի մէջ
մարդկան :

64. Մասնեաց ի գերութիւն զգորութիւն նոցա . և զգեղ նոցա ի ձեռս թշնամեաց նոցա :

65. Արդել ի սուր զժողովուրդ իւր . և զժառանգութիւն իւր անաւս արար :

66. Չերխատարդս նոցա էկեր հուր, և վասն կուսանաց նոցա ոչ սքսցա :

67. Բահանայք նոցա անկան ի սուր . և զայրիս նոցա ոչ սք էր որ լայր :

68. Չարթեաւ սրպէս ի քնոյ տէր . սրպէս հզօր զի թափէ զգինի :

69. Էհար յետս զթշնամիս իւր, և նախատինս յախտենից արար զնոսա :

70. Մերժեաց նա զխորանն Յովսէփու, և զազգն Նփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

71. Այլ ընտրեաց նա զազգն Յուդայ . զլեառն Սիօն, զոր և սիրեաց :

72. Երնեաց սրպէս ժրեղջերոյ զարթութիւն նորա . յերկրի հաստատեաց զնա յախտեան :

73. Ընտրեաց զՎաւիթ ծառայ իւր, և ընկալաւ զնա ի հօտէ խաշանց . ի վերջին ճնկւոյն ընկալաւ զնա :

74. Հոփուելի դՅակօր ծառայ իւր,
և դՅարայէլ ժառանգութիւն իւր :

75. Արամէր դնտա խնատութեամբ
որտի իւրոյ, յանձնգութիւն ձեռայ
իւրոյ առաջնորդէր նոցա :

ՍԱՂԾՈՍ ՀԸ

1. Սաղմուս յԱռափ.

2. Ստատած մտին հեթանոսք ի
ժառանգութիւն քո, պղծեցին դճա-
հար սուրբ քո :

5. Արարին դՅրուսապէմ որպէս հիւզս

մրդապահաց . արկին զղխակունա ծա-
ռայից քոց՝ գէշ թռչնաց երկնից , և
զմարմինա սրբոց քոց՝ զազանաց
երկրի :

4. Հեղին զարիւն նոցա սրպէս ջուր՝
շարջ զՆրուսազէմա , և ոչ սք էր որ
թագէր զնոսա :

5. Նդաք մեք նախասինք զրացեաց
մերոց . ծաղր և աշտն կատականաց
այնոցիկ , որ շարջ էին զմեօք :

6. Մինչև յերբ Տէր՝ բարձրանա
զու խաղառ . բարբաքեացի սրպէս հար
նախանձ քո :

7. Հեղ զբարկութիւն քո ի վերայ
ազդաց՝ որ զքեզ ոչ նանաչիցեն .
ի վերայ թագաւորաց որ զանուն քո
ոչ կարդացին . զի կերան զՅակոբ , և
զանդի նորա աւերեցին :

8. Մի յիշեր զմեզս մեր գառաջինս .
վաղ վաղ եկեացէ առ մեզ սղորմութիւն
քո Տէր , զի աղքատացաք յոյժ :

9. Օգնեա մեզ Աստուած փրկիչ
մեր , վասն փառաց անուան քոց :

10. Տէր փրկեա զմեզ՝ և քաւեա
զմեզս մեր վասն անուան քոց :

41. Մի երբէք ասացեն ի հեթանոսս, թէ ո՞ր է Ասատուծ նոցա :

42. Այլ յայանի ինչ լինի ի վերայ հեթանոսաց, առաջի աչաց մերոց. առ ի խնդրել զվրէժ արեան ծառայից քոց՝ որ և հեղաւ :

43. Մայէ առաջի քո հեծութիւն կարելոց. ըստ մեծութեան բազկի քո՝ շահեա դու զորդիս սպանելոց :

44. Հաստ գրացեաց մերոց եօթնադասիկ ի ծոց նոցա, նախասինս զոր նախասեցին գքեզ Տէր :

45. Մեք ժողովուրդք և խաչն արօտի քոյ, խոստովան եղիցաք առ քեզ յախտեան. ազգէ յազգ պատմեցաք զօրհնութիւնս քո :

ՍԱՂԱՄՈՍ ՀԹ

1. Ի կատարած, ի վերայ զառանցերոցն վկայուքիւնս. Աստիայ. սաղմոս ի վերայ Նրախագլոցն :

2. Ար հովուեազ Բորայէլի նայեաց, որ առաջնորդես սրպէս խաչին Յովսէփու :

3. Որ նախագի ի քրտվրէս յայտնեա
առաջի Նփրեմի, Նենխամիւնի և Մա-
նասէի :

4. Չարթա դօրութիւնա քս, և եկ
ի կեցոցանեղ զմեզ :

5. Աստուած դօրութեանց դարձս
զմեզ, երևեցս զերեսս քս ի մեզ և
կեցցուք :

6. Տէր Աստուած դօրութեանց մինչ և
յերբ բարեկանաս յաղօթս ծառայից քոց :

7. Չամբեցեր մեզ հոց արտառայ
և արբուցեր մեզ արտառա շափով :

8. Արարեր զմեզ նախաափնս դրա-
ցեաց մերոց. այսչն կատարեանաց
թշնամեաց մերոց :

9. Աստուած դօրութեանց դարձս
զմեզ, երևեցս զերեսս քս ի մեզ և
կեցցուք :

10. Այգի յեղիպոսսէ փոխեցեր .
հաներ զհեթանոսս և զնոսս անկե-
ցեր, և առաջնորդեցեր նմա :

11. Հաստատեցեր դարմատս նորա
և ելից զերկիր. ծածկեաց զլերինս
հովանի նորա և բարաւնակ նորա
զմայրն Աստուծոյ :

12. Ձգեաց զորթ խոր մինչև ի ծով. մինչև ի գետս են շառախոք նորա :

13. Ընդէր քակեցեր զցանկ նորա, և կթեն զնա անցաւորք ճանապարհի :

14. Ապականեաց զնա խաղ անտասի, և էրէ վայրի արածեցաւ ի նմա :

15. Աստուած զօրութեանց դարձ, հայեաց յերկնից և տես. այց արա աչքւոյս աչամբկ, և դարման տար անա զոր անկեաց աջ քո :

16. Ի վերայ որդւոյ մարդոյ զոր դօրացուցեր զնա ի քեզ. այրեցեալ ի հար և աւերեալ, ի սասառէ քումմէ կորիցէ :

17. Նդիցի ձեռն քո ի վերայ ասն. աջ քո ի վերայ որդւոյ մարդոյ, զոր դօրացուցեր զնա ի քեզ :

18. Ոչ ես ի բացեայ եզիցաւք մեք ի քէն. կեցուսցես դու զմեզ, և դանուն քա Տէր կարդասցաւք :

19. Աստուած զօրութեանց դարձս զմեզ. երևեցս զերեսս քո ի մեզ և կեցցաւք :

ՍԱՂՄՈՍ 2

1. Ի կատարած . վասն հեճանաց .
սաղմոս յԱսաի . հիեզերորդ
շարարաց .

2. Յնծացեր առ Աստուած . օգնա-
կան է մեր . աղաղակեցէք առ Աս-
տուած Յակորայ :

3. Ասէք սաղմոս , և տուք օրհնու-
թիւն , սաղմոս ստացէք նմա ի ձայն
քաղցրութեան :

4. Փող հարէք ի գլուխս ամաց .
յաւուր նշանաւորի տարեկանաց մե-
րոց :

5. Հրամանն է այս Եօրայէլի և իրա-
ւունք են Աստուծոյ Յակորայ :

6. Վկայութիւն Յովսէփու զոր և գ
ընդ նմա . որպէս ելանէր նա յերկրէն
Եգիպտոսացոց . լեզու զոր ոչ գիտէր
լուսա :

7. Ի բաց արար ի բեռանց զթիկունս
նորա . և զձեռս նորա յորթ և ի թի
ծառայելոյ :

8. Ի նեղութեան կարգացեր առ իս

և փրկեցի գրեզ . լուսոյ քեզ ի գաղտնութենէ մրրկին . և փորձեցի գրեզ ի վերայ ջուրցն հակառակութեան :

9. Կուր ժողովուրդ իմ, և վկայեալ քեզ . և Նարայէլ թէ լախցես ինձ :

10. Մի եւ եզիցին քեզ աստուածք ասժամայնք . և մի երկիրապագանիցես դու Աստուծոյ օտարի :

11. Ես եւմ Տէր Աստուած քո սր հանի գրեզ յերկրէն Ազխատացոց, քոց գրեթան քո և լցից գդա :

12. Ժողովուրդ իմ ոչ լուսւ ձայնի իմում, և Նարայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

13. Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կանաց սրտից իւրեանց, զի գնացին նորա լսա կամս անձանց իւրեանց :

14. Զի թէ ժողովրդեան իմոյ լըւեալ էր ինձ, կամ Նարայէլի գնանապարհս իմ գնացեալ էր :

15. Որպէս զոչինչ խնարհ արարեալ էր իմ զթշնամիս նորա, ի վերայ նեղչաց նորա արկեալ էր զձեռն իմ :

16. Կերակրեաց զնոսա իւրարար-

տաթե՛նէ՛ ցորե՛նայ. և ի վի՛մէ՛ մեզր
յազեցոյց ի նոսա :

ՍԱՂՄՈՍ 2Ա.

1. Սաղմու շԱւասի.

2. Սաառած եկաց ի ժողովա սա-
առածոց. և ի միջի նոցա դատէր
զնոսա :

3. Մինչև յերբ դատէք անիրաւու-
թեամբ, և ահն տանուք մեղաւորաց :

4. Գատ արարէք որբոյն և աչրայ-
իրաւունս արարէք անանկին և խո-
նարհի :

5. Ապրեցուցէք զաղքատն և ըզ-
անանկին. ի ձեռաց մեղաւորի վրկե-
ցէք զնոսա :

6. Աչ խնայան և ոչ ի միտ աւինս.
Ի խաւարի գնացին, և շարժեցան ա-
մենայն հիմունք երկրի :

7. Ես աաացի թէ՛ սաառածք իցէք,
կամ որդիք բարձրելոյ ամենեքեան :

8. Դուք ահաւաղիկ որպէս մարդիկ
մեռանիք. և որպէս զմի յիշխանաց
անկանիք :

9. Արի Աստուած, և դատեալս գերկիր. զի դու ժառանգեացես զամենայն հեթանոսս :

ՍԱՂՄՈՍ 26

1. Օրհնուրիւն. ապղմա յԱստի.

2. Աստուած ո՞քեղ նմանիցի. մի լուեր և մի դադարիր Աստուած :

3. Զի ահա թշնամիք քո գոչեցին, և աակցիք քո համբարձին զգլուխ իւրեանց :

4. Ի վերայ ժողովրդեան քո խորամանկեցին զգիտութիւն. խորհեցան ի վերայ սրտոց քոց և աաացին :

5. Եկայք սատակեացուք զնոսա յազգաց, և մի յիշեացի անուն Եսրայէլի և ես :

6. Խորհեցան մխարանութեամբ ի միասին. և վասն քո ուխտ արարին :

7. Բանակք Եդովմայեցւոց և Բամայէլացիք, Մովաբ և Հագարացիք :

8. Գերաղ, Ամոն, Ամաղէկ, այլազգիքն ամենայն բնակչօքն հանդերձ Մուրայ :

9. Կան Սասր եկեալ էր ընդ նա-
սա : ամենեքեան ստբա դօրավիզն
էին սրդուցն Ասխաայ :

10. Արա զնտա սրպէա Մադիամ՝

սրպէա Սիասրայ, սրպէա զԱրին՝ ի
ճարձարան Ախաւիւնի :

11. Սասակեցան նսբա յսկանս
Գովրայ և եղեն սրպէա զաղբ երկրի :

12. Արա զիշխանս նսցա սրպէա

զօրէրն, զԶէրն, զԶէրէէ, զՍաղ-
մանա, և զամենայն իշխանս նոցա :

15. Այք սասցին՝ ժառանգեացուք
ի մեզ զարքութիւն Սասունայ :

14. Սասունած իմ՝ արա զնոսս արպէս
զանիս, արպէս զեղէզն առաջի հազմոյ :

15. Արպէս հուք՝ զի տըրէ զանսասա,
արպէս բոց՝ զի կիզու զլերինս :

16. Այսպէս հալածեացես զնոսս
մրրկաւ քով. և բարկութեամբ քով
խառվեցուացես զնոսս :

17. Եկց զերեսս նոցա անարդանօք,
և խնորբեցեն զանուն քո Տէր :

18. Ամաչեացեն և խառվեցին յա-
բաւեանս յաբաւենից, և ամօթալից
կարիցեն :

19. Ծանօրցեն զի անուն քո Տէր է .
և զու միայն Քարծրեալ ես ի վերայ
ամենայն երկրի :

ՍԱԳՄՈՍ 2Գ

1. Ի կատարած. վասն հեծանացի.
որդոցն Կորիսայ սաղմու.

2. Արպէս սիրելի են յարկք քո

Տէր զօրութեանց. ցանկաց և փափաքի
անձն իմ ի դափթաքս :

5. Սիրտ իմ և մարմին իմ՝ ցըն-
ձաացէ առ Աստուած կենդանի :

6. Քանզի ճնճգուկ եզրա իւր տուն .
և տասարակ դրոյն ուր դիցի զձադս իւր :

7. Սեղան քո Տէր զօրութեանց,
թաղաւ որ իմ և Աստուած իմ :

8. Երանի ամենեցուն՝ որ բնա-
կեալ են ի տան տեառն. յախտեանա
յախտենից օրհնեացեն զքեզ :

9. Երանեալ է այր որոյ օգնու-
թիւն իւր ի քէն է. ելա եզ ի մտի իւ-
րում ի հովակէս տղամտութեան ի տեղ-
ւոջ՝ յորում ախտեաց :

10. Զօրհնութիւն սաաացի որ զօրէնս
դնէ. դնացէ նա ի զօրութենէ ի զօ-
րութիւն. և երկեացի Աստուած հրեշ-
տակաց ի Սիօն :

11. Տէր Աստուած զօրութեանց լուր
ազօթից իմաց. ունկն գիր Աստուած
Յակարայ :

12. Ընդունելի ես դու մեր. տես
Աստուած և նայեա յերեսս օձերոյ քոյ :

13. Վասն զի լա է ինձ մի օր

ի գաւիթս քո , քան զհազարս :

12. Ընտրեցի ընդ ազբ. զալ ի սանն Ասատւոյ առաւել , քան բնակիլ ի յարկս մերաւորաց :

13. Զպարմաթիւն և զճշմարտութիւն սիրէ աէր Ասատւած մեր. զընտրհա և զփառս տայլ :

14. Տէր ոչ պակաս առնէ զպարմաթիւն իւր յայնչանէ , որ զնան յամբռութեան :

15. Տէր Ասատւած զօրութեանց , երանեալ է այր որ յուսայ ի քեզ :

ՍԱՂՄՈՍ 27

1. Ի կատարած . որդւոցն Կորիաւյ .
աւղմու .

2. Հանկար Տէր ընդ երկիր քո .
և զարձուցեր զգերութիւն Յակորայ :

3. Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ .
և ծածկեցեր զամենայն մեղա նոցա :

4. Առեցեր զամենայն սրամտութիւնս քո ,
զարձար ի բարկութենէ սրամտութեան քո :

5. Գարձառ մեզ Աստուած փրկիչ մեր,
և գարձա գործամեթիւնս քս ի մէնջ :

6. Մի յախտեան բարկանար մեզ
Տէր . և մի ձգեր գրարկութիւն քս
ազգէ մինչև յազգ :

7. Աստուած դու գարձեալ կեցուս-
ցես զմեզ . և ժողովուրդ քս աբախ
կողիցի ի քեզ :

8. Յոյց մեզ Տէր գողորմութիւնս քս,
և գիրկութիւնս քս տար մեզ :

9. Լուաք զինչ խօսի տէր Աստուած
մեր . խօսեացի զխաղաղութիւն ժողո-
վրդեան իբրոյ առ սարբա իբր' և առ
այնտիկ , որ գարձեալ են առ նա
սրախք :

10. Ասկայն մերձ է առ երկխաղածս
իբր փրկութիւն նորա բնակիչ փառաց
նորա յերկրի մերում :

11. Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն
պատահեացին . արդարութիւն և խա-
ղաղութիւն համբարեացին :

12. Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսու-
արդարութիւն յերկնից երևեցառ :

13. Տէր տացէ գթազգրութիւն , և
երկիր մեր տացէ զպատգ իբր . ար-

դարութիւն առաջի նորա զնապէ :
դիցէ ի ճանապարհի զզնայս իւր :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԵ

Սաղմոս ի Գուրիք . աղօրք .

1. **Խ**անարհեցս Տէր զունկն քո և
լուր ինձ . զի աղքատս և անանկ եմ ես :

2. Պահեա զանձն իմ սուրբ Տէր .
և փրկեա զժառայս քո Աստուած իմ,
որ ի քեզ յուսացայ :

3. Աղօրմեա ինձ Տէր, զի սա քեզ
աղաղակեցի զօրհանապաղ . ուրախ
արա զանձն ծառայի քո, զի սա քեզ
Տէր համբարձի զանձն իմ :

4. Զի դու Տէր քաղցր և ուղիղ ես,
բաղումսդ սա ամենեւեան, որք
կարգանս սա քեզ :

5. Աւնկն զիր Տէր աղօթից իմոց,
և նայեա ի ձայն խնդրուածաց իմոց :

6. Յաւար նեղութեան իմոց կար-
գայի սա քեզ, և լուար ինձ :

7. Աչ որ է նման քեզ յաստուածս
Տէր . և ոչ որ է որպէս զգործս քո :

8. Զամենայն աղգս զոր արարեր՝

Եկեալեն և Երկիր սրազցեն առաջի
քո, և փառաւոր արապեն զանուն քո
յախաւան :

9. Մեծ ևս դու Տէր և առնես սքան-
չեցիս. և դու միայն ևս Աստուած :

10. Առաջնորդես ինձ ի հանա-
սարհի քում. և զնայից ի հշմարառ-
թեան քում, և սրախ եղիցի սիրտ իմ՝
յերկն չիլ յանուանէ քումսէ :

11. Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր
Աստուած իմ բարբառ սրախ իմով .
փառաւոր արարից զանուն քո յախ-
աւան :

12. Մեծ եղև ի վերայ իմ ողորմու-
թիւն քո, և փրկեցեր զանձն իմ ի
դժոխաց ներքնաց :

13. Աստուած, անօրէնք յարեան
ի վերայ իմ. և ժողովք հզօրաց խըն-
դրեցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան
դքեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

14. Այլ դու տէր Աստուած իմ,
դիժամ ևս և ողորմամ, երկայնամիա
բազումազորս և հշմարիս. նայես առ
իս և ողորմես ինձ :

15. Տուր զօրութիւն ծառայի քո.

կեցո զորդի աղախնոյ քո, և արա առ
խա նշան բարութեան :

16. Տեսցեն առեյլք խմ և ամաշեա-
ցեն. զի զու Տէր օգնեցեր ինձ, և
մխիթարեցեր զիս :

ՍԱՂՄՈՍ 22

1. Ասղմոս օրննուրեան. որդւոցն
Կորխայ.

2. Հիմունք նորա ի լեռան սուրբ
նորա. սիրէ աէր զգրունա Սիօնի առա-
ւելքան զամենայն յարկան Յակորայ :

3. Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն
քո, ահա աղիկ քաղաքդ Աստուծոյ :

4. Յիշեցի զՌահաբ և զԲարիլօն
ոյք ճանաչեն զիս. ահա այլապիք և
Մար և ժողովարդք Հնդկաց, սքա-
կեցեն անդ :

5. Սիօնի առի մայր, և մարդ ծնաւ
ի նմա. և ինքն հիմունա արկ ի նմա
Բարձրեալն :

6. Տէր պատմեացէ զբալք ժողո-
վըրդեան, իշխանաց այսոցիկ՝ որք
եղեն անդ :

7. Արպէս զի սերտիս լիցին ի քեզ
ամենեքեան, որոց բնակութիւնն իւրեանց ի քէն է :

ՍԱՂՄՈՍ 21:

1. Ի կատարած. զիսն Մադադե-
րայ իմաստութիւն. զի ետ պա-
տասխանի Եման իմաստու-
րեամբ Ծարայէլի.

2. Տէր Աստուած փրկութեան իմոյ,
ի տուէ կարգացի և զիշերի առաջի քո:

3. Մայեն աղօթք իմ առաջի քո
Տէր, խոնարհեացի ունկն քո ի խըն-
դրուածս իմ :

4. Զի լցաւ շարշարանօք անձն իմ,
և կեանք իմ ի դժտխա մերձեցաւ, և
համարեցայ ետ ընդ այնտօրկ, որք
իջանեն ի դուք :

5. Աղէ ետ որպէս մարդ առանց
օգնականի, և ի մեռեալս ազատ :

6. Արպէս վիրասորս, որք ննջեն
ի գերեզմանս :

7. Զորս դուն ոչ յիշեցեր, նորս
ի ձեռանէ քումմէ մերժեցան :

8. Եղին զիա ի գրի ներքնումն ի
խաւարի և ի ստուերս մահու :

9. Յիա հաստատեցաւ սրամտութիւն
քո . զամենայն գրտանա քո ամեր
ի վերայ իմ :

10. Հեռի արարեր յինէն զծանօթա
իմ, և եղին զիա նշաւակ իւրեանց :

11. Մասնեցայ և ոչ ելանէի . աչք
իմ տկարացան յաղքատութենէ :

12. Աղաղակեցի առ աէր զօրհա-
նապաղ, և համբարձի առ քեզ զձեռս
իմ :

13. Միթէ մեռելոց ասնիցես սքան-
չելիս . կամ բժիշկք յարուցանիցեն՝
և խստաովան ասնիցին առ քեզ :

14. Մի թէ պատմեցէ ոք երբէք
ի գերեզմանի զոգորմութիւնս քո,
կամ զնշմարտութիւնս քո ի կորստեան :

15. Մի թէ հանաշիցին ի խաւարի
սքանչելիք քո, կամ արդարութիւն
քո յերկիր մտացեալ :

16. Ես առ քեզ Տէր աղաղակեցի .
առստօտու աղօթք իմ ժամանեացեն
առ քեզ :

17. Ընդէր Տէր մերժես զանձն իմ .

կամ դարձուցանես զերեսս քո յինէն

18. Տնանկ և վատասկաւոր եմ ես
ի մանկութենէ խմմէ, ի բարձրութենէ
խոնարհեցայ և ամբշեցայ :

19. Յիս հաստատեցաւ բարկութիւնս
քո. արհաւիրք քո խոտվեցուցին զիս :

20. Շրջեցան զինև սրպէս ջուր,
և զօր ամենայն սրաշարեցին զիս
ի միասին :

21. Հետի արարեր յինէն զբարե-
կամս իմ և զձանօթս իմ, վասն
թշուառութեան իմոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԸ

1. Իմաստութիւն Եմանայ յԵզ-
րայեկացոյ.

2. **Գ**աղտրութիւնս քո Տէր յաի-
տեանօրհնեցից, ազգէ յազգ սպասեցից
զճմարտութիւնս քո բերանով խմով :

3. Ասացեր թէ աշխարհս սղտրու-
թեամբ շինեացի. յերկինս սպասրասա-
կիցի ճմարտութիւն քո :

4. Եզի ուխտ ընարելոց իմոց. Եր-
զուայ Դաւթի ծառայի իմոյ :

5. Յաւիտեան հաստատեցից զդաւակ քո, և շինեցից ազգէ յազգ զաթոս քո :

6. Խոտտովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց Տէր, և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց :

7. Ո՞վ է յամօրս որ հաւատարի քեզ, կամ ո՞վ նմանիցէ Տեառն յորդիս Աստուծոյ :

8. Աստուած փառաւորեալ է ի խորհուրդս սրբոց իւրոց, մեծ և ահաւոր ի վերայ այնոցիկ որ շուրջ են զնովառ :

9. Տէր Աստուած զօրութեանց, ո՞ նման է քեզ, հզօր ևս դու Տէր՝ և ճշմարտութիւն քո շուրջ է դքե :

10. Դու արեւս զօրութեանց ծովու, և զխառվութիւն ալեաց նորա դու ցածուցանես :

11. Դու խոնարհեցուցանես սրագս վիրաւորս զամբարտաւանս. ի զօրութիւն բազկի քո ցրուեցեր զթշնամիս քո :

12. Քո են երկինք և քո է երկիր. զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր, զհիւսիս և զհարաւ դու արա-

րեր, Թարսը և Հերմանե յանուն քո
ցնծասցեն :

13. Քո է բաղուկ և քո է դօրաթիւն,
դօրասցի աջ քո և բարձր և զիցի ձեռն քո :

14. Յարդարութիւն և յիրաւունս
հաստատեալ է աթոս քո . սղարմա-
թիւն և հշմարտութիւն զնասցէ առաջի
Երեւաց քոց :

15. Արանի ժողովրդեան, որք զի-

տեն զօրհնութիւնս քս Տէր . ի լոյս
երեւոյց քոյ գնացեն, և յանուն քո
ցնծացեն զօրհանապաղ, և յարգա-
րութեան քում բարձր եղիցին :

16. Պարծանք զօրութեանց մերոց
դու ես Տէր, և ի կամս քո բարձր
եղիցի եղջիւր մեր :

17. Եւ տեսանէ է օգնութիւն սրբոյն
Եսրայէլի թագաւորին մերոյ :

18. Յայնժամ խօսեցար տեսչեամբ
ընդ սրգիս քո, և ասացեր . եղից
զօգնութիւն իմ ի վերայ հզօրին, և
բարձր արարից զընտրեալն ի ժողո-
վրդեանէ իմմէ :

19. Գտի զԵսայիթ ծառայ իմ, իւղով
սրբով իմով օծի զնա :

20. Ձեռն իմ ընկալցի զնա . և բա-
զուկ իմ զօրացուցէ զնա :

21. Մի մեղիցէ նմա թշնամի, և
սրգի անօրէնութեան մի շարշարեացէ
զնա :

22. Հարից առաջի նորա զթշնամիս
նորա, և զատելիս նորա ի պարտու-
թիւն մատնեցից :

23. Ճշմարտութիւն իմ և սղօրմու-

թիւն իմ ընդ նմա . և յանուն իմ բարձր
եղիցի եղջիւր նորա :

24. Եղից ի ծովու զձեռն նորա . և
ի վերայ գետոց զաջ նորա :

25. Նա կարգացէ առ իս' ՀԱՅՐ ԽՄ
ԵՍ ԳՈՒ, Աստուած ընդունելի փրկու-
թեան իմոց :

26. Ես անդրանիկ արարից զնա , և
բարձր քան զամենայն թագաւորս
երկրի :

27. Յաւիտեան պահեցից նմա զս-
գորմութիւն իմ , և ախար իմ հաւա-
տարիմ ընդ նմա :

28. Հաստատեցից յաւիտեանս յա-
ւիտենից զդաւակ նորա . և զաթոս
նորա օրպէս զաւորս երկնից :

29. Թէ թողչէն օրդիք նորա զօրէնս
իմ , և յիրաւունս իմ ոչ կամեացին
զնալ :

30. Թէ զարգարութիւնս իմ անար-
գեացեն , և զպատուիրանս իմ ոչ պա-
հեացեն :

31. Հարից դաւազանսս զանօրէ-
նութիւնս նոցա , տանջանօք զանի-
րաւութիւնս նոցա :

32. Բայց զողորմութիւն իմ ոչ արգելից ի նոցանէ . և ոչ նե՛նդեցից ճշմարտութեան իմում, և ոչ անարգեցից զուխա իմ . և ինչ որ ելանէ ընդ շրթունս իմ զայն ոչ արհամարհեցից :

33. Միանգամ երդուայ ի արքութիւն իմ, թէ Գաթի ես ոչ ատեցից :

34. Չաւակ նորա յախտեան հապցէ . և ասիտ նորա սրպէս արեգակն ասած ի իմ . սրպէս լուսին, զի հաստատեալ է յախտեան վկայ հաստատար իմ յերկինս :

35. Եսկարգ գու մերժեցեր և անարգեցեր, և ընդ վայր հարեր զօժեալ քա :

36. Գարձուցեր զուխա ի ծառայէ քումմէ . պղծեցեր յերկրի զարքութիւն նորա :

37. Քակեցեր զամենայն պարիտպս նորա, և եզիր զամուրս նորա ի գողումն :

38. Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճանապարհի . եզև նա նախաա գրացեաց իւրոց :

39. Գարձր արարեր զաջ նեղչաց նորա . ուրախ արարեր զամենայն թշնամիս նորա :

40. Գարձուցեր զօգնութիւն ի սրոյ նորա, և ոչ ընկալար զնա ի պատե-
րազմի :

41. Անարգեցեր զսրբութիւն նորա,
և զաթառ նորա յերկիր կործանեցեր :

42. Նուաղ արարեր զաւուրս ժա-
մանակաց նորա, և հեղեր զնովա
զամօթ :

43. Մինչև յերբ գարձուցանես զե-
րեսա քո խապաւ. բարբաբեացի սրպէս
հար բարկութիւն քո :

44. Եւսկ արդ յիշեա և տես թէ ո՞վ
է իմ հանգիստ. միթէ ի զո՞ւր ինչ
ստեղծեր զամենայն սրգիս մարդ-
կան :

45. Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ՛ և ոչ
տեսցէ զմահ. կամ փրկեացէ զանձն
իւր ի ձեռաց զժախոց :

46. Ո՞ւր են սղորմութիւնք քո Տէր
առաջինք, զոր երգուար Դաւթի նըշ-
մարտութեամբ քով :

47. Յիշեա զնախատախնա ծառայի
քոյ, զոր ընկալայ ի ծոց իմ յազգաց
բազմաց :

48. Զոր նախատեցին թշնամիք քո

Տէր . նախատեսի՛ն փախանակ օծելոյ
քոյ :

49. Օրհնեալ աղբ Աստուած յախ-
տեանա յախտենից , եղիցի եղիցի :

Յաշիմամ Քահանայապետն պատահաց զհանդերձս իւր.

ՕՐՆՆՈՒԹԻՒՆ

Եսայեայ որդւոյն Ամուսայ.

—

Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ՝
առտօս առնել առ քեզ Աստուած :

Վասն զի լոյս են հրամանք քա ի
վերաց երկրի . ուտարուք զարդարու-
թիւն բնակիչք երկրի :

Աարկնցս ամբարիշտն , և այլ ոչ
ես ուսցի առնել յերկրի զարդարու-
թիւն ճշմարտութեան :

Բարձցի ամբարիշտն յերկրէ , և մի
տեսցէ զփառս Աստուծոյ :

Տէր բարձր ես և բազուկ քա հզօր .
և նորս ոչ գիտացին :

Մանկցեն՝ ամաշեացեն , և նախանձ
անկցի անխրատ ժողովրդեան . և
արդ հոք զթշնամիս քա կերկցէ :

Տեր Աստուած մեր՝ տուր մեզ
Ղրատաղութիւն քա . զի ըստ ամե .

նայն գործոց մերոց հաստուցու մեզ :

Տէր Աստուած մեր՝ ստացիր զմեզ .
զի բաց ի քէն գայլ սք սչ գխտեմք .
և զանուն քս անուանեմք զօրհանու-
պաց :

Եսկ արդ մեռեալք զկ' : նդանու թխն
այլ սչ տեսնիցենն , և սչ բժիշկք յա-
րուցանիցենն :

Վասն այսարիկ ամեր հարեր սա-
տակեցեր ջնջեցեր՝ զամենայն արու-
մանուկ նոցա :

Յաւել Տէր զչար ի վերայ շարի
նոցա . և ամ զչար ի վերայ անօրինաց
երկրի :

Տէր ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ .
ի փոքր մի նեղութիւն է խրատ քս ի
վերայ մեր :

Արպէս երկունք յուոյ՝ զի հասեալ
իցէ ժամանակ ծննդեան . և առ զառ
իւր ճշիցէ :

Այսպէս եղաք սիրելւոյ քում . յահ
և յերկիւղ քս յայտեալ երկնեցաք , և
ծնաք զհոգի փրկութեան քս :

Ոչ ես կործանեալք մեք , այլ
կործանեացին բնակիչք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք, և կենդանա-
ցին ամենեքեան որ եղեալ են ի գե-
րեզմանս :

Զարթիցեն ցնծապեն, և որսախ
եղիցին գազարեալք յերկրի :

Վասն զի ցողդ որ ցողի ի քէն, այդ
բժշկութիւն է նոցա. բայց երկիրն
ամբարշտեալ տատակեացի :

Խոյս առք ժողովարդ խմ, գնա մուս
ի շտեմարանս քո. և փակեա զգրունս
քո առաջի երեսաց քոց :

Փախիր և թաքիր առ ժամանակ մի
մինչև անցիլ բարկութիւն տեսան :

Աղօրհ.

Ամբակուսայ մարգարէի.

Տէր զլուս քո լուսայ՝ և երկեայ. Տէր,
հայեցայ ի դարձս քո և զարհուրեցայ :

Ե մէջ երկուց կենդանեացն ծանի-
ցիս գու, ի մերձենալ ամայն յայտ-
նեացիս, ի հատանել ժամանակին
երեկացիս :

Ե խոսիլ անձին խնայ՝ ի մամա-

նակի բարկութեան , զողորմութիւն
յիշեացեա :

Աստուած ի հարաւոյ եկեացէ , և
ստորն ի Փառան շեանէ :

Յայանեացեն երկինք զվայելչու-
թիւն փառաց նորա . և օրհնութեամբ
նորա լցան արեգերք :

Ճատագայթք արդէս զլոյս հասան
ի նմանէ . և եղջիւրք ի ձեռին նորա
գրան . և անդ հաստատեցաւ զօրու-
թիւն փառաց նորա :

Յերևաց նորա ելցեն հարուածք .
և գհեա շաղաց նորա երթիցեն մե-
ծամեծք ի թռչնոց :

Արաց' և շափեաց գերկիր . հայեցաւ
և գիտեաց գհեթանոսա :

Աերինք հալեացին , և անտառք
փանեացին . յախտենից հանա-
պարհք' որ ի սկզբանէ էին , կուրա-
ցին . և ի նմանէ զողորմցի ամենայն
երկիր :

Տեսի գրանակա Քուշացւոց . խոս-
վեցան բնակիչք վրանացն Կադիա-
մու :

Միթէ ի վերայ դետոց բարկացիա

դու Տէր . կամ սրտմտութիւն քո ի վերայ դեռանց . կամ բարկութիւն քո ի վերայ ծախս :

Նշեր դու ի կասա քո . հեծելութիւն քո փրկութիւն եղև յեղանելոց քո :

Զարթեաւ ազեզն քո . զնկատ կասարճից քոց արբուցեր , զգեաւ ցրուցեր . զերկիր զողացուցեր՝ ի սասանութենէ անձրևի , սր անցանեն ընդ սա :

Անդունդք ապապակեցին մեծապէս . լոյս փայլումն արեգական արդեւաւ , ե ծաղումն լուսնին զազարեաց :

Արաղէս ի նշոյլս սլաքաց քոց գնասցևա , արաղէս ի լոյս փայլատակման սրոց քոց :

Բարկութեամբ զարթիցևա ի վերայ երկրի . ե զողութեամբ կասցևա զհեթանոս :

Նրեկցար ի փրկութիւն ժողովրդեան քո , ի փրկել զընտրեալս քո :

Նեատաճից եղեր ի գլուխս մարդկան ամբարտառանից . մինչև յանդունդս ծախս ընկղմեցան :

Խնդրեցեր զվրէժ զօրութեամբ քով

ի գորտազլխայն մեղաւորաց, որք յուսացեալ էին յանդդնութիւնս իւրեանց. զի կերան զաղբասն ի գաղանիս :

Ասաքեցեք ի վերայ ծովու գերբիւսարա քս, խառվեցան յաղթ ջուրքանդնոց :

Ասցի ես և գերան աղիք իմ իձայնէ բերանոց իմոց. եմուս զաղանն յուկերս իմ, և ես յանձն իմ խառվեցայ :

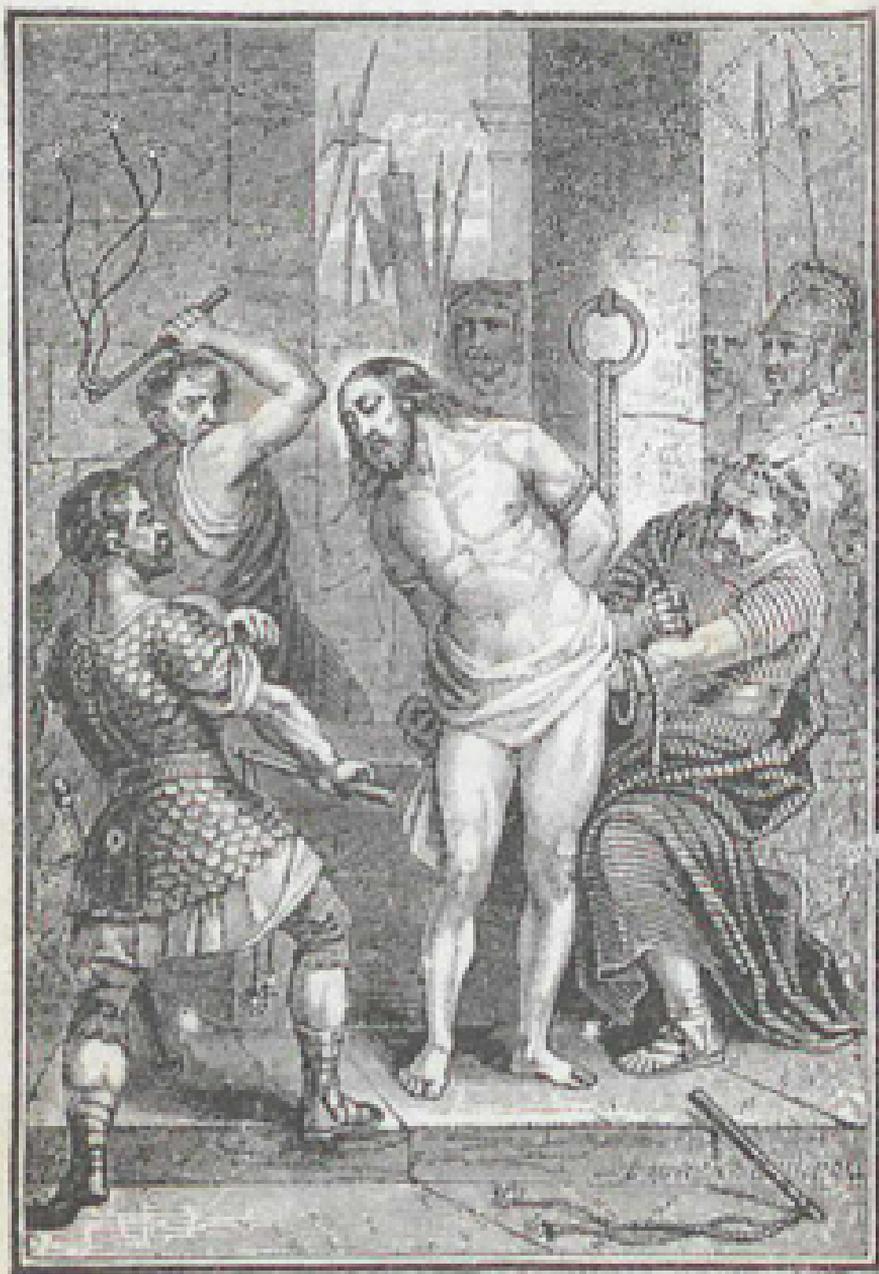
Չաչապահեցես յաւարնեղաթեան. ածել ի վերայ աղի, որ մտրանշին ընդ ժողովրդեան քում :

Թղենի ոչ տայէ զօրտուղ խր, և յայգւոյ բեր մի գացի. ձիթենիք սնասցին, և երկիր մի բուսուցէ զգալարի :

Պակասեցին հօտք ի հարակաց. և եղինք մի գացին առ մտւրա :

Ես ի աէր յուսացայ. ցնծացայց և տրախ եղէց յԱսասւած փրկիչ իմ :

Տէր Տէր ես ինձ զօրութիւն, և կացոյց դատա իմ ի հաստատութեան. ի վերայ սպարանոցի թշնամուսն կացոյց զիս և հանդոյց զիս երազ երազ :

Եսկիմակ առ Պրիզառու զՅիսուս և զովս էնուր .

ՍՍՆՄՈՍ 2Թ

Ազօրք ի Մաֆսեա յայրն Աստուծոյ.

1. Տէ՛ր ապաւէն եղեր մեր ազգէ մինչև յազգ. մինչչև լերինք հաստատեալ էին, մինչչև ստեղծեալ գերկիր՝ և դամենայն ասեցերս :

2. Յախտենից մինչև յախտեանս դու ես. և մի դարձուցանէր զմարդ ի տառապանս. և առայլեր, դարձարուք առ իս սրդիք մարդկան :

3. Հազարս ամ յաշս տեառն սրպէս օր երեկի՝ զի անց. սրպէս պահ մի գիշերոյ, և ամք նոցա անարգութեամբ եղիցին :

4. Ընդ առաւօտս սրպէս դաշարի
բուսցին . ընդ առաւօտս սրպէս դա-
շարի զուարճացին և ծաղկեացին .
ընդ երեկոյս թարշամեացին՝ չորաս-
ցին և անկցին :

5. Կուսպեցաք մեք ի բարկաթե՛նէ
քամմէ . և ի սրամտաթե՛նէ քամմէ
խառվեցաք :

6. Աղեր զմեզս մեր առաջի քս , և
զկեանս մեր ի լոյս երեւաց քոց :

7. Ամենայն աւարք մեր նուսպե-
ցան . և ի բարկաթե՛նէ քամմէ խառ-
վեցաք :

8. Ժամանակ ամաց մերոց անգա-
գար սրպէս սարգի . և թիւ աւարց
ամաց մերոց ի նոտս և օթանատուն ամ :

9. Ապա թէ՛ առաւել ես՝ ութսուն
ամ . որ ինչ աւելի քան դայն , զաւար
և հեծութեամբ :

10. Ակն ի վերայ մեր հեծութիւն ,
և խրատեցաք . իսկ արդ օ գիտացել
դժօրութիւն բարկաթեան քս , կամ
յահէ քամմէ զսրամտութիւն քս հա-
մարեացի :

11. Այսպէս զոչ ինձ զաջ քս . և որ

խանարհ կն սրախ ք, գիծաատաթիւնս
քս :

12. Գարձ Տէր՝ մինչե յերբ . միս-
թարեա ի ծառայս քս :

15. Աչաք առ առաւ աղտրմութեամբ
քս . ցնծացաք և սրախ եղաք զամե-
նայն աւարս կենաց մերայ :

14. Աւրախ եղաք փոխանակ աւարցն
յարս խանարհ սրարին զմեզ , և ամայն
յարս տեսաք զչարչարանս :

13. Հայեա Տէր ի ծառայս քս՝ և
ի գործս ձեռաց քայ , և առաջնորդեա
սրգաց նոցա . և եզիցի լոյս տեսան
Աստուծոյ ի վերայ մեր :

16. Զգործս ձեռաց մերայ սզից
արա ի մեզ Տէր . և զգործս ձեռաց
մերայ յաջողեա մեզ :

ՍԱՂԱՄՈՍ Գ.

Օրնւարիւն գովուրեաւ ի Գաւիթ .

1. **Ո**րնակեալն է յօղնութիւն
Բարձրելոյն , ընդ հովանեաւ Աստու-
ծոյ յերկինս հանդիցէ :

2. Ասացէ տեսան ընդ աւնելի իմ

եա, սայաւէն իմ Ասատուս, և եա յուսամ ի նա :

5. Կա փրկեացէ զիս յարդայթէ որսողին, և ի բանիցն խառվաթենէ :

4. Եթիկնամէջս իւր ընկալցի գբեդ ի հովանի թեաց նորա յուսացիս :

3. Արաէս գէն շարջ եղիցի գբե՝ ճշմարտութիւն նորա :

6. Աչ երկիցեա դու յերկիւղէ զիշերի, և ոչ ի նեաէ՝ որ թաշի ի առէ :

7. Յիրէ որ շրջի ի խաւարի, ի գայթակցութենէ զիս ի հասարակ առբ :

8. Անկցին ի կողմանէ քամմէ հազարք, և բիւրք ընդ աջմէ քամմէ, որ առ քեզ ինչ ոչ մերձեացին :

9. Բայց միայն աշօք քով հայեացեա դու, և զհասուցումն մեզաւորաց աւեցեա. զի դու Տէր յոյս իմ եա :

10. Զբարձրեացն արարեր քեզ սայաւէն. ոչ հասցեն առ քեզ շարք, և սանջանք մի մերձեացին ի յարկաքս :

11. Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է փան քս, պահել գբեդ յամենայն ճանապարհս քս :

12. Երազուկս խրեանոց ընկալցին
զբեզ. զի մի երբէք հարցես զքարի
զսանքս :

13. Եվ երայ խմբոց և քարբոց զնաս-
ցես զու. և առ սան կոխեսցես զա-
սիւծն և զվիշտացն :

14. Փանդի յիս յուսացաւ, և վերկե-

ցից զնա. հովանի եղէց նմա, զի ծա-
նեաւ զանուն իմ :

15. Ասորդասցէ առ իս և ևս լուսոյց
նմա. և առ նմա եղէց ի նեղութեան :

16. Փրկեցից և փառասոր արարից
զնա. երկայն առքրք լցուցից, և
ցուցից նմա զփրկութիւն իմ :

ՍԱՂԱՄՈՍ ԳԱ

Սաղմոս օրհնութեան ասոր շա-
բաթաց ի Կուսիք.

1. Բարի է խոստովան լինիլ
տեսան, և սաղմոս ասել անուան քում
բարձրեալ :

2. Պատմել առաջառ զոգտմա-
թիւնս քո, և զհշմարաթիւնս քո
ի գիշերի :

3. Տանապեաւ սաղմոսարանուս,
ի ձայն օրհնութեան գովել :

4. Աւրախարարեր զիս Տէր յարարածս
քո, և ի գործս ձեռաց քոց զնձացայց :

5. Արազս զի մեծ են գործք քո Տէր,
և յոյժ խոր են խորհուրդք քո :

6. Այր անդգամ զայս ոչ ծանօցել,
և անմիտն զայս ոչ տանու ի միտ :

7. Երուսաղիմ մեղաւորաց սրազս
խոսս, ի ծաղկել այնոցիկ՝ ոչք գործեն
զանօրէնութիւն :

8. Սատակեացին յախականս յախ-
ակնից. և զու բարձրեալ ևս յախ-
ականս Տէր :

9. Ձի ահա թշնամիք քո Տէր . գի
ահա թշնամիք քո կորիցեն , ցրուեացին
ամենեքեան ' ոչք գործեն զանօրէնու-
թիւն :

10. Բարձր եղիցի սրագէս միւղջերոյ
եղջիւր իմ . և ձերութիւն իմ ի ձէթ
պարարտութեան :

11. Ետեա ակն իմ ի թշնամիա իմ ,
ոչք յարուցեալ են ի վերայ իմ շարու-
թեամբ , ի նստա լուիցէ ոնկն իմ :

12. Արգարքն սրագէս զարմաւենիա
ձաղկեացին . սրագէս զմայրան Ախրա-
նանու բազումք եղիցին :

13. Տնկեալք եղիցին ի ասն տեառն ,
և ի դաւիթս Ասատուոյ մերոյ ձաղ-
կեացին :

14. Աս և բազումք եղիցին ' ի ձե-
րութիւն պարարտութեան . գիրգք և
փափուկք եղիցին ' ի պատմել , ուղիղ
է տէր Ասատու մեր , և ոչ գոյ ի նմա
անիրաւութիւն :

ՍՍՂՄՈՍ ԳՔ

Յաւարեմ առաջին շարարու, յար
հաստատեցաւ երկիր. օրնեաւ-
րիւն գործարեալն ի Դաւիթ.

1. Տէր թագաւորեաց՝ վայելչու-
թիւն գղեցաւ, գղեցաւ տէր գործիւն
ընդ մէջ իւր էած :

2. Հաստատեաց գաշխարհս՝ զի մի
սասանեացի, պատրաստ է ակնս քս՝
ի սկզբանէ յախտեանս դու ևս :

3. Ամբարձան գեաք Տէր, և ամ-
բարձին գեաք գձայնս իւրեանց, և յա-
րիցեն գեաք ի գնացս իւրեանց :

4. Ե՛ձայնէ ջուրց բազմաց, սքան-
չելի ևղեն գրօտանք ծովս :

5. Աքանչելի ևս դու Տէր ի բար-
ձունս. վերայթեանց քոց մեք յոյժ
հաստատցար :

6. Տան քում վայելէ սրբութիւն Տէր՝
ընդ երկայն աւարս :

ՍԱՂԱՄՈՍ ԴԳ

Սաղմուս ի Գաւիթ . զոր սասց
Տեանն զմանն նկեղերց .

1. Սասուած վրէժխնդիր , աէր
Ասասուած վրէժխնդիր յայտնեցար :

2. Բարձր լեր որ դասեա զերկիր .
հասա զհասա զու մն ամբարասուանից :

3. Մինչև յերբ մեղատարք Տէր ,
մինչև յերբ մեղատարք պարձեացին :

4. Բարբառեալ խօսէին զանիրաւու-
թիւն . խօսեացին ամեննեքեան որ դար-
ձեն զանօրէնութիւն :

5. Զժողովարդս քո Տէր խոնարհ
արարին , և զմասանգաթիւն քո շար-
չարեցին :

6. Զայրին և զպանդու խան սպանին ,
զորրան կտտարեցին , և սասացին . ոչ
տեսանէ զայս Տէր , և ոչ ի միտ առ-
նու Ասասուած Յակարայ :

7. Իմացարուք անդգամք ժողովըր-
դաց՝ և անմիտք , մինչև յերբ ոչ առ-
նուք ի միտ :

8. Որպէս զի թէ որ անկեաց զունկն՝

ինքն ոչ լուրջէ . կամ որ ստեղծ զովն՝
ինքն ոչ տեսանիցէ :

9. Որ խրատէ զազինս , որպէս թէ
ոչ յանդիմանեացէ . սուտցանէ մար-
դոյ զզխաութիւն . տէր ճանաչէ զխոր-
հարդս մարդկան՝ զի են ընդունայն :

10. Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես
դու Տէր . և յորինաց քոյ տառցանես
դու նմա :

11. Յածուցանես դու նմա զաւուրս
չարութեան , մինչև փարեացի խոր-
խրատս մեղատրի :

12. Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր
և զժառանգութիւն իւր ոչ առնէ ան-
տես :

13. Մինչև զարձցին իրաւունք յար-
դարութիւն . ընկալցին զնա ամենե-
քեան որ ազիւ ևն արախք :

14. Ո՞ յարիցէ ընդ իս ի վերայ շա-
րաց . կամ ս հաւատարեացէ ինձ ի վե-
րայ այնոցիկ որ զործեն զանօրէնու-
թիւն :

15. Թէ ոչ անառն օգնեալ էր ինձ ,
փոքր մի և բնակեալ էր անձն իմ
ի զժախս :

16. Աթէ, տակի թէ ահա սասանեցան
տաք իմ, աղարմութիւն քա տէր սգնէր
ինձ :

17. Ըստ բազում ջուտոյ սրտի իմոյ՝
մխիթարութիւն քա տրախ աանէր
զանձն իմ :

18. Մի հաւատարեացէ քեզ ակտա

անօրէնութեան, ո՞ սպտնատէ զխա-
տակա ընդդէմ հրամանի :

19. Արապցան զանձն արդարոյ, և
զարխն անբիծ սպարտաւոր աանէին :

20. Սղև տէր ապաւէն իմ. Աստուած
սգնական յուտոյ իմոյ :

21. Հասուացէ՛ նոցա աէր ըստ անօրէնութեան նոցա . ըստ շարութեան նոցա կործանեացէ՛ զնոսա աէր Աստուած մեր :

ՍԱՆՄՈՍ ԳԴ

Յրձևարիւն գոփուրեան ի Գնււիք .

1. Եկաչք զնձապուք ի աէր , ազազակեացուք սա Աստուած փրկիչ մեր :

2. Կանխեացուք սա աջի նորա խոստովանութեամբ . սազմախք ազազակեացուք սա նա :

3. Աստուած մեծ է աէր . թազաւար մեծ ի վերայ ամենայն երկրի :

4. Ի ձեռս նորա են ամենայն օփեղերք երկրի , և բարձրութիւնք լերանց նորա են :

5. Նորա է ծով՝ և նա արար զնա , և զցամաք ձեռք նորա ստեղծին :

6. Եկաչք երկիր պապցուք նմա . անկցուք և լապցուք սա աջի տեաանս արարչին մերայ :

7. Նա ինքն է աէր Աստուած մեր .

մերժողովուրդք ձեռին նորա, և խաշն
արտախ նորա :

8. Այսօր եթէ ձայնի նորա լսիցէք,
մի խառայուցանէք զսիրտս ձեր՝ որ-
պէս ի դառնութեան :

9. Յաւարն փորձութեան յանապա-
սին, ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր-
քննեցին զիս՝ և տեսին զքառասուն տմ :

10. Չանայայ ընդ աղղին ընդ այն-
միկ, և տասցի՝ միշտ մոլորեալ են
սրտիք. և նաքա ոչ ծանեան զհանա-
պարհս իմ :

11. Արպէս երդուայ ի բարկութեան
խնամ, թէ մայէն ի հանդիսս իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ԴԵ

Սաղմոս ի Գաւթր. վասն միւսանե-
ցում զաշտեակն Քրիստոսի.

1. Օրհնեցէք զաէր յօրհնութիւն
նոր. օրհնեցէք զաէր ամենայն երկիր :

2. Օրհնեցէք զաէր և օրհնեցէք զա-
նուն նորա. աւետարանեցէք օր ըստ
օրէ զփրկութիւն նորա :

3. Ասամեցէք ի հեթանոսս զփառս

նորա, յամենայն ժողովարդս դաքանւ-
չեցիս նորա :

4. Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ .
ահարկու է նա ի վերայ ամենայն
կուսոյ :

5. Ամենայն կուսք հեթանոսաց
զեք են, այլ տէր զերկրինս արար :

6. Խոստովանութիւն և վայելչու-
թիւն է առաջի նորա . սրբութիւն
և մեծ վայելչութիւն ի սրբութեան
նորա :

7. Մասուցէք տեառն տաճր
ազանց, մասուցէք տեառն զփառս և
զպատիւ . մասուցէք տեառն զփառս
անուան նորա :

8. Ատէք պատարագս և մտէք ի
սրահս նորա . երկիր պաղէք տեառն
ի դաւիթս սրբութեան նորա . և խոս-
վեացի յերեսաց նորա ամենայն երկիր :

9. Ասացէք ի հեթանոսս՝ թէ Տէր
թագաւորեաց . հաստատեաց զաշ-
խարհս զի մի սասանեացի . և դատե՛
զժողովարդս իւր ուղղութեամբ :

10. Աւրախ եղիցին երկիրք՝ և զըն-
ծացէ երկիր . զաւրճացի ծով լիւ .

խրամ, ցնծապէնն դաշաք՝ և ամե-
նայն որ է ի նոսա :

11. Յայնժամ ցնծապէնն ամենայն
ձառք անտառի յերեսաց տեսան՝ զի
գայ, և գայ նա ի դասել զերկիր :

12. Դասել զափեզերա իրաւամբք, և
զժողովարդս ամենայն նշմարաու-
թեամբ իւրով :

ՍԱՂՄՈՍ ԳԶ

Սաղմոս ի Դաւիթ . ի ժամանակի
զի երկիրն նաւաստեցաւ .

1. Տէր թագաւորեաց՝ ցնծապէ
երկիր . ուրախ եղիցին կողիք բա-
զումք :

2. Ամոց և մէզ շաքջ են զնովաւ-
ջիրաւունս և յարդարութիւն ուղղեալ
է, ասիտ նորա :

3. Հաք ստաջի նորա գնացել .
և սցրեաց շաքջ զթշնամիս նորա :

4. Երեւեցան փայլատակունք նորա
ափեզերաց . էտես և ստանեցաւ
երկիր :

5. Աերինք որպէս մամ հայեացին

յերեսաց տեսան, յերեսաց տեսան
ամենայն երկիր :

6. Պատմեացեն երկինք զարդարու-
թիւն նորա. և տեսցեն ամենայն ժողո-
վարդք զփառս նորա :

7. Ամաշեացեն ամենեքեանս որ եր-

կիր պաղանեն կուց, և սքր պարծին
ի գրոշեալս խրեանց :

8. Երկիր պաղցեն նմա ամենայն
հրեշտակք նորա, զի լուսա և ուրախ
եղև Սիօն : և ցնծացեն դասերք
Յուդայ վասն իրաւանց քոց Տէր :

9. Զի դու բարձրեալ ես ի վերայ

ամենայն երկրի . յոյժ բարձրացար
ի վերայ ամենայն կրօնց :

10. Այք սիրէք զաւեր , առեցէք զչար-
ութիւն . արհէ աւեր զանձինս սրբոց
իւրոց , ի ձեռաց մեղաւորի վերկեացէ
զնոսա :

11. Լոյս ծագեաց արդարոց . ուղ-
ղոց սրտից եղև ուրախութիւն :

12. Ուրախ եղերաւ քարդարք ի աւեր .
խոստովան եղերաւ ք յիշատակի սրբ-
ութեան նորա :

ՍԱՂԱՄՍ ԳԼԵ

Սաղմոս ի Դաւիթ .

1. Օրհնեցէք զաւեր յօրհնութիւն
նոր , զի սքանչելիա արար :

2. Փրկեաց զնա աջ իւր , և բազուկ
սուրբ իւր :

3. Եցոց աւեր զփրկութիւն իւր .
առաջի աղղաց յայտնեաց զարդա-
րութիւն իւր :

4. Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով
զՅակոբ , և շմարտութեամբ իւրով
զառնն Դորայէլի , և աւետին ամենայն

ձազք երկիրի զփրկութիւն Աստուծոյ
մերոց :

5. Ազազակեցէք առ աէր ամենայն
երկիր . օրհնեցէք, ցնծացէք և սաղմոս
սասցէք :

6. Սաղմոս սասցէք Աստուծոյ մե-
րում օրհնութեամբ, օրհնութեամբ և
ի ձայն սաղմոսաց :

7. Ի ձայն օրհնութեան Կաածոյ
փառոյ . օրհնութեամբ, ցնծութեամբ
և ի ձայն եղջեր փառոյ . և ազազա-
կեցէք առաջի թաղասորին տեառն :

8. Բառվեացի ծով լրիս խրով . ակե-
ղերք և ամենայն բնակիչք նորա . և
զեւք ծափա հարցեն ի միասին ձեռամբ :

9. Աերինք ցնծացեն առաջի տեառն,
զի դայ և հասեալ է աէր ի դասել
զերկիր :

10. Գատէ զաշխարհս արդարու-
թեամբ, և զժողովարդս ազգութեամբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԴԸ

Սաղմոս ի Գաւթր.

1. Տէր թաղասորեաց, բարկայան

ժողովարդք՝ որ նստի ի Քրափբէն ,
սասանեցաւ երկիր :

2. Տէր ի Սիօն մեծ է , երարձր է
ի վերայ ամենայն ժողովրդոց :

3. Խոտտովան եղիցաւք անտան
քով մեծի , զի ահաւոր եւ սարբ է . եւ
պատիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

4. Գու պատրաստեցեր զուղղու-
թիւն . զիրաւունս եւ զարդարութիւն
Յակարայ զուարարեր :

5. Երարձր արարէք զաէր Աստուած
մեր . երկիր պաղէք պատուանդանի
տախչ նորա՝ զի սարբ է :

6. Կախէս եւ Ահարան երիցունք
նորա . Սամուէլ ընդ այնտակ , որ
կարդան զանուն նորա :

7. Կարգային սա տէր , եւ նա լաւր
նոցա . եւ ի սին ամպոյ խօսէր ընդ
նստա :

8. Պահէին զվերայութիւն նորա եւ
զհրամանս զարեւո նոցա :

9. Տէր Աստուած մեր՝ զու լաւիր
նոցա , Աստուած՝ զու քաւիչ թինկիր .
վրէժխնդիր ի վերայ ամենայն զար-
ծոց նոցա :

10. Բարձր արարէք զաւեր Աստուած մեր . երկիր պաղէք ի լեառն սարր նորա . զի սարր է աւեր Աստուած մեր :

ՍԱՂՄՈՍ ԴԹ

Սացմուս ի Դաւիթ .

1. Սողադակեցէք սա աւեր ամենայն երկիր . ծառայեցէք տեառն արարածինս :

2. Մաւէք սա աջի նորա ցնծութեամբ . ծաներուք զի նա է աւեր Աստուած մեր :

3. Նա արար զմեզ , և ոչ մեք էաք . մեք ժողովուրդք և խաշն արար նորա :

4. Մաւէք բնդ գրունս նորա խառտովանութեամբ , և օրհնութեամբ ի յարկս նորա :

5. Բաստովան եղերուք տեառն , և օրհնեցէք զանուն նորա :

6. Քաղցր է աւեր , յախտեան է ողորմութիւն նորա . աղղէ մինչև յաղղ է ճշմարտութիւն նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ձ

Մատմաս ի Գաւիթ.

1. Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհնեցից զքեզ Տէր . տաղմաս տաացից և ի միա աւից :

2. Ճանապարհ ամբիմ մինչ և և կեացէ առ իա . զի գնացի ևս յամբմութեան արափ իմաց՝ ի մէջ ասն իմաց :

3. Աչ և զի առաջի աչաց իմաց իրա անիրաւութեան . ոչք ասնէին զարացութիւն՝ ասուցի :

4. Աչ մերձեցառ առ իա՝ որ թիրն էր արափ . խատարեալ յինէն անդգամին , և ևս ինչ աչ փայթ ասնէի :

5. Ար խօսէր զաղա զընկերէ իւրմէ , զնա բացէ ի բաց հալածէի :

6. Ար ամբարտաւան էր աչօք՝ և աղահ արափ , ընդ նմա և հաց աչ առէի :

7. Աչք իմ ի հաւատացեալս ևրկրի . զի նաացին նաքա ընդ իա :

8. Ար գնայր ի ճանապարհ ամբիմ , նա պաշտէր զիա :

9. Աչ բնակէր ի մէջ ասն իմոյ՝ որ
ասնէր դամբարանաւնաթխն . որ
խօսէր դանիրաւաթխն, չէր յաջողեալ
նմա առաջի աչոյ իմոյ :

10. Ընդ առաւօսս սպանանէի դա-
մենայն մեղաւորս երկրի . սատակե-
ցից ի քաղաքի տեսան դամենեան
որ գործեն դանօրէնաթխն :

ԱՍՂԱԿՈՍ ՃԱ

Ազօրք Գաւրի սուսչի տնտնի, գի
տիտեացե գիտեղրուածս իւր.

1. Տէր՝ լուր աղօթից իմոյ, աղա-
դակ իմ առ քեզ եկեացէ . մի գարձա-
դաներ դերեաւ քս յինէն :

2. Յաւուր նեղութեան իմոյ խա-
նարհեցս առ իս դունկն քս . յարւմ
տաւր կարդամ առ քեզ՝ վաղվաղակի
լուր ինձ :

3. Սպասեցան որպէս ծախս աւարք
իմ . և սակերք իմ որպէս խախ չորա-
ցան :

4. Հարաւ որպէս խոս՝ և զարմա-
քեցաւ սիրտ իմ . մտապայ շուտեղ

զհայ իմ ի ձայնէ հեծաթեան իմոյ :

5. Ացեցաւ սակր իմ ի մարմինն իմ .
նմանեցայ եւ հաւաքաւն յանաստափ :

6. Աղէ եւ սրաղէս բաւ յաւերակի .
աքնեցայ՝ եւ եղէ եւ սրաղէս ճնճդակ
միայն ի տանիս :

7. Նախաստեղինն դիւ թշնամիք իմ
զօրհանապաղ , եւ գովիչք իմ ինե
կերդնաինն :

8. Զմտիսր սրաղէս հայ կերայ , եւ
զբնակի իմ արատաւօք խառնեցի :

9. Յերեսայ բարեխոթեանն արամը-
տաթեանն քո . դի գաւ բարձրացուցեր ,
եւ խոնարհեցուցեր դիս :

10. Աւուրք իմ սրաղէս հովանի ան-
ցին . եւ եւ սրաղէս խոտս ցամաքեցայ :

11. Գաւ Տէր յախտեանն կտաւ եւ յի-
շատակ քոյ աղղէ մինչև յաղղ :

12. Գաւ յարուցեալ գթատցիս ի վե-
րայ Սիանի . ժամանակ գթալոյ նորա
հասեալ է ժամ :

13. Հանեցան ծառայք քո ընդ
քարինս նորա , եւ ի հողս նորա գթա-
ցին :

14. Արկիցեն հեթանոսք յանուանէ

քամմէ . և ամենայն թագաւորք երկրի ի փառաց քոց :

15. Շինէ աէր զՍիօն , և երկեացի փառօք իւրովք ի նմա :

16. Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց , և ոչ արհամարհեաց զխնդրուածս նորա :

17. Գրեացի այս յաղղ յայլ . ժողովորդ զար ստացեալ է ' օրհնեացէ զաէր :

18. Հայեցաւ նա ի բարձանց ի արբութենէ իւրմէ . աէր յերկնից յերկիր հայեցաւ :

19. Ասել զհեծութիւն կապելոց , և արձակել զարգիս մահապարտաց :

20. Պատմել ի Սիօն զանուն տեառն , և զօրհնութիւնս նորա յերուսաղէմ :

21. Ժողովել ժողովրդոց ի միասին , և թագաւորաց ծառայել տեառն :

22. Պատասխանի ետ նմա ի ճանապարհի զօրութեան իւրոց . զնուազութիւն աւուրց իմոց աստ ինձ , և մի հաներ զիս ի կէս աւուրց իմոց . զի ազգէ յաղղ են ամբք քո :

23. Ի սկզբանէ Տէր զհիմայնս եր-

կրի հաստատուցեր : և դորձք ձեռաց
քոց երկինք են :

25. Նորա անցանեն , և դու կառ և
մնաս յախտեան :

26. Ամենեքեան որպէս ձորձա մա-
շեացին . որպէս վերարկուս փոխեացես
դնասա , և փոխեացին :

27. Բայց դու նայն խել ես , և ամբ
քո ոչ անցանեն . որդիք ծառայից քոց
բնակեացին ի նմա , և դատակի նոցա
յախտեան յաջողեացի :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԲ

Սաղմուս ի Գուռիք .

1. **Օ**րհնեա անձն իմ զաւեր , և ամե-
նայն ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա :

2. Օրհնեա անձն իմ զաւեր . և մի
մտանար զամենայն սուրբս նորա :

3. Ո քաւէ զմեզս քս . բժշկէ զա-
մենայն հիւանդութիւնս քս :

4. Ո փրկէ յապախանութենէ զկեանս
քս . պատկէ զքեզ սղարմութեամբ և
զթութեամբ :

5. Ո լնու ի բարութենէ զցանկու-

թիւն քս : Եւրպեացի սրպէս արժուայ մանկութիւն քս :

6. Առնէ սղօրմութիւնս աւեր , և իրաւունս ամենայն զրկելոց :

7. Եջոյց աւեր զճանապարհս իւր Մովսէսի , և սրպեացն Եւրասիէի զկամս իւր :

8. Գթամ սղօրմամ է աւեր , երկայնամիտ և բազումսղօրմ :

9. Աչ իտպառ բարկանայ մեզ աւեր , և ոչ յախանան պահէ սխա :

10. Աչ ըստ մեզաց մերաց արար մեզ , և ոչ ըստ անօրէնութեան մերում հասոյց մեզ :

11. Այլ սրպէս բարձր են երկինք յերկրէ , այնպէս զօրացոյց աւեր զսղօրմութիւն իւր ի վերայ երկիրդամաց իւրոց :

12. Արչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից , այնպէս հեռի արար ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր :

13. Արպէս զթայ հայր ի վերայ սրպեաց իւրոց , այնպէս զթասցի աւեր յերկիրդամս իւր :

14. Զի նա գիտաց զասեղծութամս մեր , և յիշեաց թէ հոգ եմք :

15. Մարդոյ որպէս խտտոյ են աւարք
իւր. որպէս ծագիկ վայրի՝ այնպէս
ծագիկի :

16. Շնչէ ի նմա հողմ, և ոչ է՝ և ոչ
ևս երևի տեղի նորա :

17. Բայց պարմութիւն տեսան
յախտեանս յախտենից ի վերայ եր-
կիւզածաց իւրոց, և արգարութիւն
նորա յարգւոց մինչև յարգիս :

18. Այք պահեն զախտս նորա,
յիշեն զպատարանս նորա և սանեն
զնա :

19. Տէր յերկինս պատարտուեաց
զախտ իւր, արքայութիւն նորա ամե-
նեցան տիրէ :

20. Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշ-
տակք նորա՝ հզօրք զօրութեամբ. որ
սանէք գրան նորա ի լաւել ձայնի
պատգամաց նորա :

21. Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօ-
րութիւնք նորա, պաշտօնեացք և
արարողք կամաց նորա :

22. Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք
նորա. ընդ ամենայն տեղիս է տէրու-
թիւն նորա. օրհնեա ա՛նձն իմ զտէր :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ

Սաղմոս ի Գաւիթ . ի վերայ աշ-
խարհագործ արարածոց .

1. Օրհնեա անձն իմ զաւր . աւր
Աստուած իմ մեծ եղեր յոյժ :

2. Բոստառփանտթիւնն և մեծ վայել-
չութիւնն զգեցար . արկեր զլոյս արպէս
զօթոց , ձգեցեր զերկինս արպէս զխո-
րան . և արկեր ի վերայ ջուրց զվեր-
նայարկս նորա :

3. Ա զնէ յամայս զգնացս իւր , և
չբջի նա ի վերայ թևոց հազմոց :

4. Ա արար զհրեշտակս իւր հոգիս ,
և զպաշտօնեայս իւր ի հուր կիզելոյ :

5. Հաստատեաց զերկիր ի վերայ
հաստատութեանն իւրոյ , զի մի սասա-
նեացի յախական :

6. Բարձր արպէս զգետս վերարկա-
կն նորա . ի վերայ լեռանոց կայցեն
ջուրք :

7. Բոստառէ քումմէ փախիցենն , և
ի ձայնէ որտաւոյ քումմէ սարափցին :

8. Ելանենն լեռնանան և իջանենն

դաշտանան, ի տեղի յոր հաստատեցեր
դնտաս :

Չ. Սահման եղեր և ոչ անցանեն,
և ոչ ևս դառնան ի ծածկել զերկիր :

10. Առաքեցեր զաղբիւրս ընդ
ծործորս. ի մէջ լերանց դնասցեն
Հորք :

11. Արբուցանել զամենայն զա-
գանս վայրի. յաղեսցին ցիւփ ի ծան-
րաս իւրեանց :

12. Անդ թաշունք երկնից բայնա
դիցեն. և ի միջոյ վիմայ տայեն
դձայնա խրեանց :

15. Արբուցանէ զլերինա ի շաեմա-
րանայ իւրոյ. ի պաղոյ գարձոյ խրոյ
լցցի երկիր :

14. Բուսուցեր գիտա ի լերինա,
զգալարի ի ծառայութիւն մարդկան :

13. Հաներ զհաց յերկրէ. զինի
տրախ առնէ՝ իւր գուարթ, և հաց
նաւասակ զսիրա մարդոյ :

16. Յանկեացին ծառքն Տեառն, և
մայրքն Արամանա.՝ զորա գու արն-
կեցեր :

17. Անդ թաշունք երկնից ձայս հան-
ցեն. և բայն արազլի ապաւէն է նոցա :

18. Ալերինք բարձունք են եղջե-
րուայ. և վէմք ապաւէնք նապաս-
տակայ :

19. Արարեր զլուսին վասն ժամա-
նակի. արեգակն ծանեա զժամ մուս-
նելոյ խրոյ :

20. Արարեր գիտաար և եղև զիշեր-
ի նմա զնան առեկայն գազանք ան-
աստի :

21. Ատրիւնք տախճուց մանչեան և յափշտակեան . և խնդրեան յԱստուծոց զկերակարս խրեանց :

22. Ի ծայել արեաւ ժողովին , և ի մտրիս խրեանց դադարեան :

23. Ալանէ մարդ ի գործս խր , և ի վաստակս ձեռաց խրոց մինչև յերեկոց :

24. Արազնս զի մեծ են գործք քո Տէր . զամենայն ինչ խմաստաթեամբ արարեր , և լցաւ երկիր ստեղծութեամբ քովք :

25. Այս ծով մեծ և անգորր . ի սմա են սողունք , որ ոչ գոյ թիւ , գաղանք մեծամեծք և մանունք . ի սմա և նաւք դնան . միջոցն որս ստեղծեր խաղալ նոխա :

26. Ամենեքեան քեզ սպասեն . և դու տաս կերակար նոցա ի ժամա :

27. Տաս դու նոցա և կերակրին . բանաս զձեան քո , կերակրես զամենեւեան կամօք քովք :

28. Գործացանեա զերևա քո ի նոցանէ և խաովին . հանեա զոգի ի նոցանէ , պակասին և ի հոգ դասնան :

29. Առաքելս գտցի թա՛ և սասանասս
զնոսաս . և նորոզես զերեսս երկրի :

30. Եղիցին փասք տեսան՛ն յախ-
տեսան . Տէրութիս եղիցի յարարածս իւր :

31. Ո հայի յերկիր , և սայ գողաց
ամա . մերձի ի շերինս՛ և ծխեացին :

32. Օրհնեցից զաէր ի կեանս իմ .
տպմաս սասացից Աստուծոյ իմոյ մինչև
եմ ես :

33. Վաղցր եղիցի նմա օրհնութիւն
իմ . և ես ուրախ եղէց ի աէր :

34. Պակասեացին մեզու օրք յերկրէ ,
և ամբարիշտք մի՛ ես գտցին ի նմա .
օրհնեա անձն իմ զաէր :

ՍԱՂԱՄՈՍ ԺԳ

Այէրու իւս .

1. **Խ**աստօվան եզերութք տեսան՛ն՝
և կարդացէք զանուն նորա . պատմե-
ցէք ի հեթանոսս զգործս նորա :

2. Օրհնեցէք և տապմաս սասացէք
նմա . պատմեցէք զամենայն սքան-
չելիս նորա , և գովեցարութք յանուն
սուրբ նորա :

5. Աւրախ եղիցին սիրաք այնոցիկ
ար խնդրեն զաէր. խնդրեցէք զաէր,
և հղօրք եղերաք. խնդրեցէք զերեսա
նարա յամենայն ժամ :

4. Յիշեցէք զաբանչեցիս նարա զոր
արար. զարուեստս և զիրաւունս բե-
րանայ նարա :

3. Զաւանդ Արրահամեան ծառայի
նարա, որդիք Յակոբայ ընտրեալք
նարա :

6. Նա ինքն է աէր Ասատւած մեր.
յամենայն երկրի են իբուռնք նարա :

7. Յիշեաց յախաննից զախա իւր,
և զբանն՝ զոր սրտաւիրեաց մինչե
ի հաղար սմ :

8. Զախանն զոր եղ ընդ Արրահամու,
և զերդունն իւր ընդ սահակայ :

9. Հաստատեաց առ Յակոբ զհրա-
ման իւր. և առ Նորայէլ զախա իւր
յախաննից :

10. Ասէ. ձեզ սոց զերկիրան Քա-
նանու, զգրհակ ժառանգութեան
ձերայ :

11. Զի էին նարա թաւով սակաք,
նաւաղք և պանդախաք ի նմա :

12. Անցին նաքա աղղէ յաղղ . ի
թագաւորութենէ ի ժողովարդ յայլ :

13. Ոչ եթող մարդկան մեզանչեւ
նոցա, կշտամբեաց զթագաւորս վանն
նոցա :

14. Մի մերձենայք ասէ յօժեալս
խմ. և ի մարդարէս իմ մի մեզանչէք :

15. Առչեաց զասի յերկիր նոցա .
և զամենայն զորութիւն հացի էրեկ :

16. Առաքեաց ասաջի նոցա այր .
ի ծառայութիւն վաճառեցաւ Յաւիտի :

17. Եանարճ արարին ի կատանս
զատս նորա . և անց ընդ երկրսիս
անձն նորա :

18. Մինչև եկեացէ բանն նորա . և
բան տեսանն փորձեաց զնա :

19. Առաքեաց թագաւորն՝ և ելոյժ
զնա . իշխան ժողովրդեան եթող
զնա :

20. Ասցոյց զնա աւր տան իւրոյ .
իշխան ի վերայ ամենայն տապաւա-
ծոց իւրոց :

21. Երատել զիշխանս նոցա որդէս
զինքն . և զձերս նոցա խնամադեա
արատցէ :

22. Եմաս Բարայել յեղիպտոս .
Յակոր պանդխանացա յերկիր Քամայ :

23. Աճեցայ զժողովարդ իւր յոյժ ,
և զօրացայ զնստա քան զթշնամիա
իւր :

24. Բարձայ զօրոս նոցա ասել

զժողովարդ իւր , և ի նե նոցել զժառայա
իւր :

25. Ասարեայ զԱսիսէս ծառայ իւր ,
և զԱհարոն ընտրեայ իւր :

26. Ես նոցա զքան նշանայ իւրոց ,
և զարուեստա իւր յերկիր Քամայ :

27. Ասարեայ խաւար և խաւարե-

ցոյց զնոսա . զի գամենացային գրանն նորա :

28. Գարձոյց յարխան գղետա նոցա .
և սղանն գամենայն ձկունա նոցա :

29. Նսաց յերկիր նոցա գորա , և
ի շտեմարանս թագաւորաց նոցա :

30. Ասաց՝ և եկն շանաճանճ , և
մմեխ ընդ ամենայն սահմանա նոցա :

31. Գարձոյց գանձրեա նոցա ի կար-
կաւս . և հար յերկիր նոցա բարբա-
քեցա :

32. Էհար գայդիա և զթղենիա նոցա
և փշրեաց գամենայն ծառս սահմա-
նաց նոցա :

33. Ասաց՝ և եկն մարախ . և խառ-
նիճ՝ զի ոչ գոյր թիս :

34. Էկեր գամենայն խոտ երկրի
նոցա . սղառեաց գամենայն պտուղ
անդոյ նոցա :

35. Էհար գամենայն անդրանիկս
Նգիպտացոյց , զակիզրն ամենայն
վաստակոյց ? ոցա :

36. Էհանն զնոսա սակաւ և արծա-
թաւ . և ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ :

37. Աւրախ եղև Նգիպտոս ընդ երա-

Նել նոցա . զի անկաւ ա՛ն տեառն ի
վերայ նոցա :

38. Սփռեաց ամպ՝ հախանի առնել
նոցա ի տաւէ . և հրով լոյս տայր նոցա
ի գիշերի :

39. Խնորեցին և եկն լորամարդի .
և հացիւ երկնից լցոյց զնոսա :

40. Էհար զվէճն և բոխեցին ջուրք .
և գնացին գեաք ընդ անջրդիա :

41. Յիշեաց դրան իւր սուրբ , որ
ընդ Արբահամու ծառայի իւրում :

42. Էհան զժողովուրդ իւր ցնծու-
թեամբ , և զընտրեալս իւր ուրախու-
թեամբ :

43. Ես նոցա զգաւառս հեթանո-
սաց . ի վաստակս ժողովրդոց ժա-
ռանդեցոյց զնոսա :

44. Զի պահեացեն զվկայութիւնս
նորա , և զօրէնս նորա խնորեա-
ցեն :

ՍԱՂՄՈՍ ձե :

Արեւուիս .

1 Խոստովան եղերուք տեառն

դի քաղցր է . դի յաւիտեան է սղորմութիւն նորա :

2. Ա՞ խօսեացի զղօրութիւնս անասն . շեղի արատցէ զամենայն օրհնութիւնս նորա :

3. Արանի սյր օրհնեն զիրաւունս , և ասնեն զարգարութիւնս յամենայն ժամ :

4. Յիշեա զմեզ Տէր ընդ հանոյս ձաղափրղեան քոյ . և այց արա մեզ ի փրկութեան քում :

5. Տեսցուք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց քոց . սրախ եղիցուք յաբախութիւն սղղի քոյ . և զովեսցուք մեք ի մատանդութեան քում :

6. Մեղաք մեք ընդ հարան մեր , անօրինեացք և յանցեաք :

7. Հարքն մեր յԱզիպատս սչ խնացան զարանշեղիս քս . և սչ յիշեցին զբազում սղորմութիւնս քս :

8. Բարկացուցին զքեզ յանցանեղն իւրեանց ընդ ծով կարմիր . փրկեաց զնոսս վասն անուան իւրոյ . դի ծանիցեն զղօրութիւնս նորա :

9. Աստուեաց ի ծով կարմիր , և զա-

մաքեցաւ . առաջնորդեաց նոցա ընդ
անդունդս սրբէա ընդ անասրան :

10. Անցոցց զնոսա ի ձեռաց ասե-
լեաց նոցա , և փրկեաց զնոսա ի ձե-
ռաց թշնամեաց նոցա :

11. Յամիկեաց ծով զնեղփիշա նոցա .
և մի ի նոցանէ ոչ ապրեցաւ :

12. Հաւատացին ի բան նորա . և
օրհնեցին զօրհնութիւնս նորա :

13. Վաղփաղեցին և մտապան ըզ-
գործս նորա . և ոչ անասցին խորհրդոց
նորա :

14. Նանկացան զցանկութիւն յա-
նապատի , և փորձեցին զԱստուած
յանջրփի :

15. Աս նոցա զխնդրուածս նոցա .
առաքեաց լիութիւն յանձինս նոցա :

16. Բարեացացին զՄովսէս ի բա-
նակի , և զԱհարօն սարբս ակառն :

17. Բացաւ երկիր և էկաւ զՎազանս .
և ծածկեաց զբանակն զԱրիբօնի :

18. Հար զասեցաւ ի ժողովս նոցա .
և բոց մաշեաց զմեղաւորս :

19. Արարին զօրթ ի Վորեթ , երկիր
պագին պատկերի . և փոխեցին զփառս

խընձանց ի նմանութիւն որթու խա-
տակերի :

20. Մտացան զԱստուած կենարար
խընձանց, որ արար զմեծամեծս իւր
յեղիարտս, զսքանչելիս իւր յերկիր
Քամայ, և զահ իւր ի վերայ կայմիր
ծախան :

21. Ասաց սասակել զնստս, եթէ
ոչ Մովսէս ընարեալ կայր առաջի
նոցա :

22. Գարձառ առ աէր՝ և անցոյց
գրարկութիւն նորս, զի մի սասա-
կեացին նոքա :

23. Անարդեցին զերկիրն ցանկայի-
և ոչ հաւատացին բանի նորս :

24. Տրանջեցին ի բանակս իւրեանց-
և ոչ լուան ձայնի տեառն :

25. Համբարձ զձեռն իւր ի վերայ
նոցա, հարկանել զնստս յանապատի :

26. Յրուեացի զառակ նոցա ընդ
հեթանոսս, ցրուեացի զառակ նոցա
ընդ դաւատս :

27. Պղծեցան նոքա ի Բերլիեզովր-
դի կերան զահեալ և զմեռելութի :

28. Բարկացուցին զնա ի գործս

խըրեանոց . յաճախեալոց ի վերայ նոցա
բեկումն :

29. Ապա եկաց ի մէջ Փենեհէա ,
քառեաց և արդերառ մահ . համարեցաւ
նմա յարդարութիւն ազգէ յազգ մին-
չև յաւիտեան :

30. Բարկացուցին զնա ի ջուրան հա-
կատակութեան . շարշարեցաւ Մաւաէա
վասն նոցա , զի գառնացուցին զոգի
նորա :

31. Հրամայեաց շրթամբք խըրովք .
և ոչ սատակեցին զազգն՝ զոր ստաց
նոցա տէր :

32. Խառնակեցան ընդ հեթանոսս , և
ուսան զգործս նոցա . ծառայեցին կոտոյ
նոցա , և եղև նոցա ի գայթակղութիւն :

33. Զսհեցին գուտտերա և զգտտերա
խըրեանոց զխաց , և հեղին արխն ամբիծ :

34. Արխն ուտտերաց և գտտերաց խ-
րեանոց՝ զոր զսհեցին կոտոյն Քանանու :

35. Նազախեցաւ երկիր յարենէ
նոցա , և սղծեցաւ ի գործոց նոցա .
զի պառնկեցան ի գնացս խըրեանոց :

36. Բարկացաւ սրտմտութեամբ
տէր ի վերայ ժողովրդեան խըրոյ . և

դարձեցոյց զժառանգութիւն իւր յոյժ :

37. Մասնեաց զնոսա ի ձեռս հեթանոսաց . տիրեցին նոցա ասեղիք ի բեանց , և թշնամիք ի բեանց նեղեցին զնոսա . և խոնարհ եղին ի ներքոյ ձեռաց նոցա :

38. Բազում անգամ փրկեաց զնոսա , և նորա դառնացուցին զնա ի խորհուրդս ի բեանց . և կորացան յանօրէնութեան ի բեանց :

39. Հաջեցաւ տէր ի նեղութիւնս նոցա , ի լսել ձայնի աղօթից նոցա :

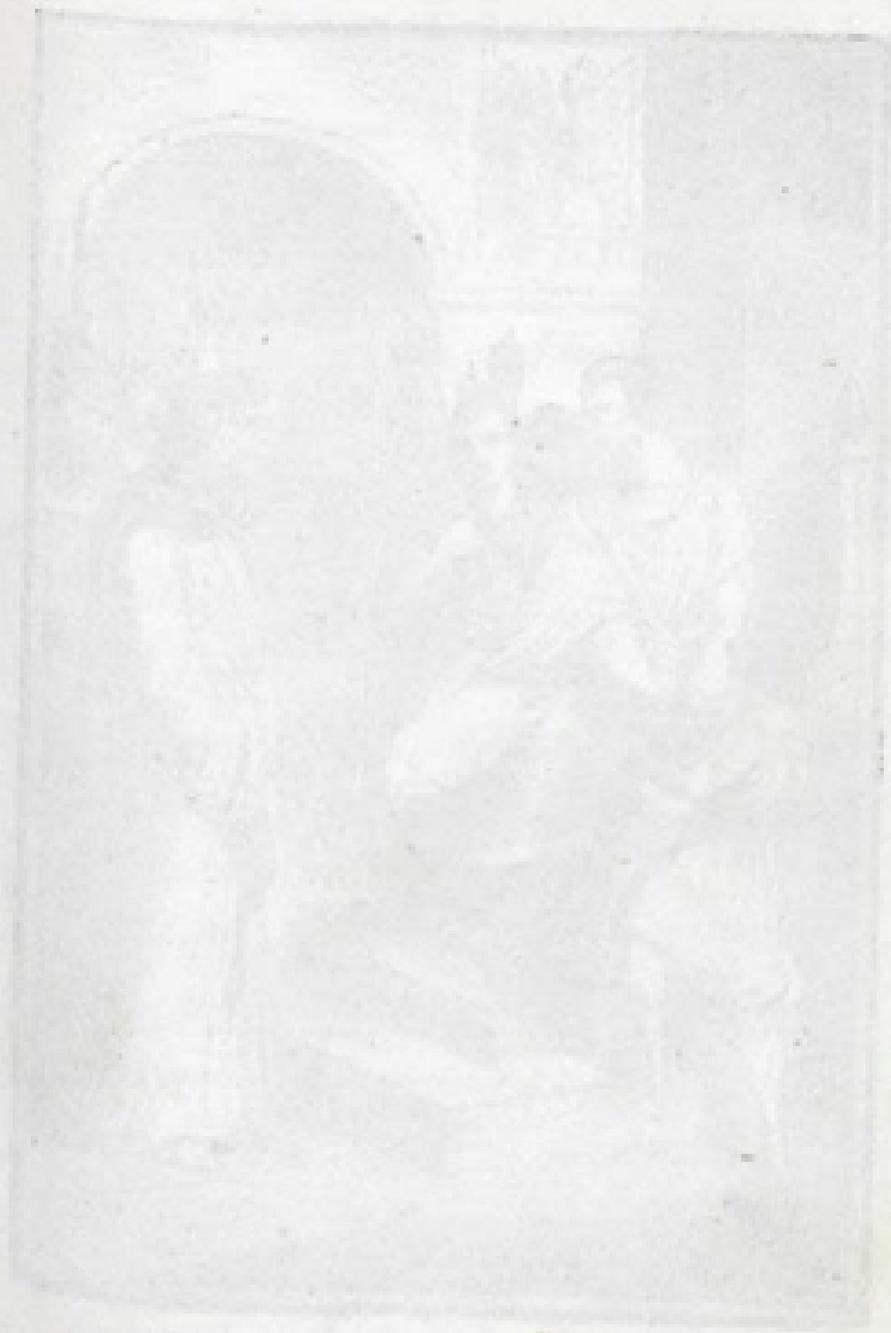
40. Յիշեաց զուխտ իւր . և զղջացաւ ըստ բազում սղարմութեան իւրում . եւս զնոսա ի գթութիւնս սասնջի ամենայն զերչաց նոցա :

41. Փրկեալ զմեզ տէր Աստուած մեր . և ժողովեալ զմեզ ի հեթանոսաց :

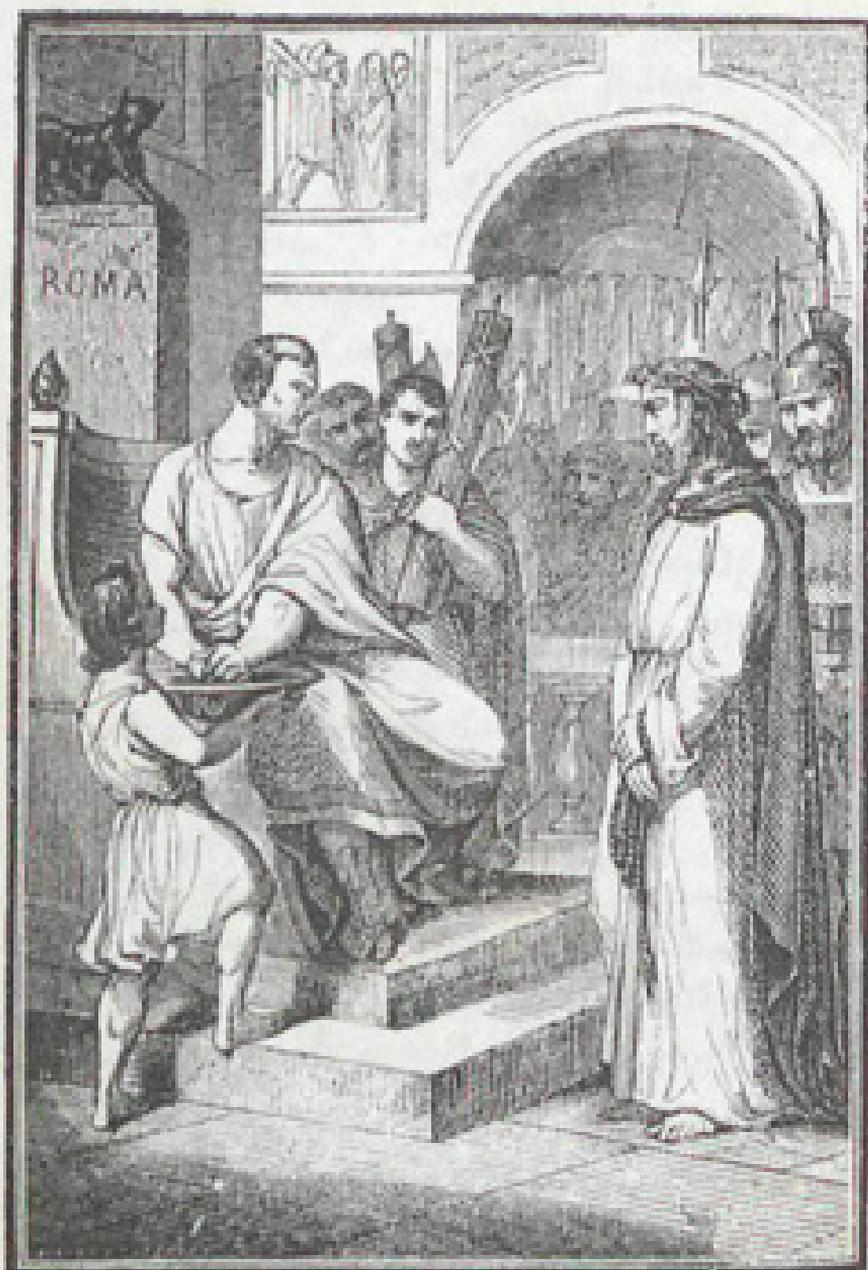
42. Եսաստիան եղիցուք անուանքում սրբոյ . և պարծեացուք յօրհնութիւնս քս :

43. Օրհնեալ տէր Աստուան Բարայելի . յախտեանս յախտենից :

44. Եւ ասացել ամենայն ժողովարդն . եղիցի եղիցի

The Day of the Week, Monday

Քառեալ էմ եւ յարեմկ արգարոյց ալզմբի.

ՕՐ ՀՆ ՈՒԹԻԻՒՆ

Կուսիև Մարիամու.

Մեծացուցէ անձ իմ զաւեր. և
ցնծացէ հոգի իմ աատուծով փրկչաւ
իմով :

Այց արար ի վերայ խոնարհութեան
աղախնայ իւրայ. այսուհետև երանի-
ցեն ինձ ամենայն ազգք :

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն. և
սարք է անուն նորա :

Ազորութիւն արար ազգաց յազգս
երկիւզածաց իւրաց. և արար զօրու-
թիւն բազկաւ իւրով :

Յրուեաց զամբարտաւանս իմտաց
որսից. և քակեաց զհօրս յաթոսաց :

Զխոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս

և չից բարութեամբ, և գվեճասունս
արձակեաց տնայնս :

Պաշտպանեաց Նորայէջի ծառայի
խբայ, յիշելով գոգորմաթիւն իւր :

Արդէս խօսեցաւ տա հարան մեր,
ընդ Արբաճամաւ, և դաւակի նարա
յախտեանն :

Աղօրք.

Նգեկիտայ արքայի Յուզայ.

Նա ստացի ի մեղանայ յինէն աւարց
խնայ, թէ գնացի եւ ի դրանա դժոխայ:

Թողի գամենայն յեօին իմ, եւ
ստացի թէ աչ աչ եւ տեօից զփրկու-
թիւն տեառն յերկրին կենդանեաց .
եւ աչ եւ տեօից զմարդ բնակչօք խ-
րովք հանդերձ :

Պակասեցայ եւ յաղգատահմէ իմմէ .
այսուհետեւ թողի լքի գամենայն
զկեանա իմ :

Նի գնաց' մեկնեցաւ յինէն հօգի իմ,
որպէս գայն որ քակէ զապաւար . եւ
եզէ եւ որպէս գաստայն սատարաց'
մերձ ի հատանել :

Յաւար յայնմիկ մատնեցայ եւ
յառաւօտէ որպէս ի ձեռս ապիւծու .
այնպէս խորտակեաց մանրեաց զու-
կերս իմ . զի յառաւօտէ մինչ ի գիշեր
մատնեցայ :

Որպէս ծիծասնե' այնպէս ճշեցի :

որպէս զազաւնի՝ այնպէս մեշեցի, զի նուազեցան աչք իմ ի ակտաներոյ :

Հայեցայ ի բարձունս աս աէր Աստուած իմ, որ փրկեաց զիս, և փառաակցոյց յինէն զգաւս անձին իմոյ :

Տէր, փասն այսորիկ սրտովեցաւ քեզ . զարթուցեր զանձն իմ, զարձուցեր զհոգի իմ . մխիթարեցայ և կեցի :

Ահա ի խաղաղութիւն զարձաւ դասնութիւն իմ, փրկեցեր զանձն իմ, զի մի կորեաց . և ընկեցեր յետոյ զամենայն զմեզս իմ :

Զի ոչ թէ որ ի գծսխս ևն, խոտափան առնին աս քեզ . և ոչ մեռեալք օրհնեացեն զքեզ, և ոչ յուսացին ի ճշմարտութիւնս քս ամենեքեան ոչք իջանեն ի գծսխս :

Այլ կենդանիքս օրհնեացուք զքեզ՝ Տէր . որպէս և ես այսուհետև մանկունս ծնայց, որ սրտովեցեն զարդարութիւնս քս՝ աէր փրկութեան իմոյ :

Ես ոչ ես զազարեցից օրհնել զքեզ յօրհնութիւն նոր զամենայն ասորս կենաց իմոց՝ յանդիման սաճարիդ Աստուծոյ :

Եւ իցու գիրն որ ասէ , թէ ՚ընդ տօրէնց հաճարեցաւ .

ՍԱՂԱՄՈՅ ԺԶ.

Արկրուխա.

1. ԽՈՍՏՈՎԱԿՆ Եղերաւք տեառն
զի քաղցր է, զի յախտեան է սղոր-
մաթիւն նորա :

2. Ասասցեն փրկեալք տեառն, զորս
փրկեաց ի ձեռաց թշնամեայն :

3. Յամենայն դաւառաց ժողովեաց
զնոսա. յարևելից և յարևմտից՝ ի հի-
սիսց և ի ծովէ :

4. Մարտեցան նորա յանապատի
յան ջրղի նանապարհի. քաղաք շնա-
կաթեան ոչ գտին :

5. Քաղցեան և ծարաւեցան. և ան-
ձիւք նոցա ի նախն նապեղեցան :

6. Ազատագիտելիքին առ աէր ի նեղութեան իւրեանց, ի վշտաց նոցա փրկեաց զնոսա :

7. Ասաջնորդեաց նոցա ի ճանապարհ աղիւղ, զի երթիցեն ի քաղաք բնակութեան իւրեանց :

8. Խոստովան եղիցին աւանն սոսրմութեանց նորա, և սքանչեւեաց նորա որդիք մարդկան :

9. Զի յազեցոյց զանձինա քաղցեալա, և զանձինա կարօտեալա լի արար բարութեամբ :

10. Այբ նառէին ի խաւարի և ի սառեքս մահու, կապեալ էին յազբատութեան սրալէս յերկաթա :

11. Զի զառնայուցին զբանն Ասաւձոյ, և զխորհուրդս բարձրեցոյն բարկայուցին :

12. Խոնարհ եղեն ի ցաւոց սիրաբնոցա, տկարացան, և ոչ ոք էր՝ որ օգնէր նոցա :

13. Ազատագիտելիքին առ աէր ի նեղութեան իւրեանց, ի վշտաց նոցա եհան զնոսա :

14. Փրկեաց զնոսա ի խաւարէ՝ և

ի ստուերաց մահու, և խղեաց զկա-
պանն նոցա :

15. Խոտառփան և զիցիին տեսան
սղորմութեանց նորա . և սքանչելեաց
նորա սրդիք մարդկան :

16. Զի սիշրեաց զգրունս սղնձիս,
և զնիզս երկաթիս խորատկեաց :

17. Օղնեաց նոցա ի ճանապարհի
անօրէնութեան իւրեանց . զի վասն
մեզաց իւրեանց խանարհ եղեն յոյժ :

18. Յամենայն կերակրաց դարչէին
սիրաք նոցա . և մերձեցան մինչև ի
գրունս մահու :

19. Ազազակեցին սա տէր ի նեղու-
թեան իւրեանց, ի վշտաց նոցա տպրե-
ցոյց զնոսա :

20. Առաքեաց գրան իւր և բժըշ-
կեաց զնոսա . և սրկեաց զնոսա յա-
պականութենէ իւրեանց :

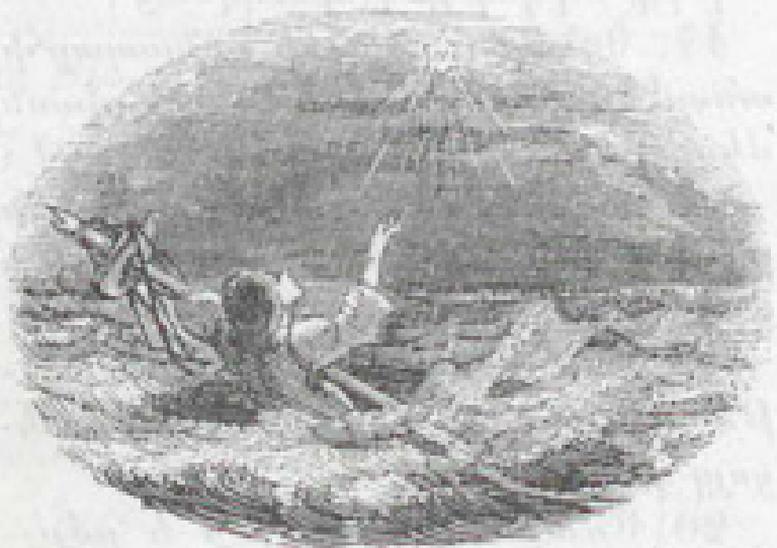
21. Խոտառփան և զիցիին տեսան
սղորմութեանց նորա . և սքանչելեաց
նորա սրդիք մարդկան :

22. Մատուցեն նմա պատարաց
սրհնութեան . և պատմեցեն զգործս
նորա ցնծութեամբ :

25. Այբ իջանելին ի ծով նստաք .
և աանէին գղարծա ի ջարս քաղաւն :

24. Նարա տեսին գղարծա տեսան .
և դարանչելիս նարա ի խորս անդհոց :

25. Ասաց և յարեաւ հոգ՛ և մերիկ .
և քարձրացան ալիք նարա :

26. Ալանելին յերկինս' և իջանելին
յանդաւնդա . և անձինք նոցա յանձինս
խրեանց մաշեցան :

27. Բաւփեցան սասանեցան սրալս
արբեալք, և ամենայն իմաստաթիւն
նոցա բնկաւ :

28. Աղաղակեցին առ աւեր ի նեղու .

թեանն խրեանց . ի վշտաց նոցա կե-
ցոյց զնոսա :

29. Գարձոյց զմըրիկն յօդ և զազա-
րեցան աշխր նորա . աբախ եզեն
զի զազարեցան . և սաւաջնորդեաց
նոցա ի նաւահանդիսա կամաց խ-
րեանց :

30. Բասատիանն եզիցիին տեառն
պարմաթեանց նորա . և սքանչեցեաց
նորա սրգիք մարդկանն :

31. Բարձր արասցեն զնա ի ժողովս
ժողովրդոց . և յաթառս ձերաց օրհնեա-
ցեն զնա :

32. Զի զարձոյց զգետս ի ցամաք,
և զգնացս ջուրս յերկիր ծարաւուս :

33. Աբար զերկիրն պաղարեր՝
յաղատաղատիս , վասն շարմաթեան
բնակչաց նոցա :

34. Աբար զանասրտանն ի ճահիւն
ջուրս , և զերկիրն ծարաւուս ի գնացս
ջուրս :

35. Բնակեցոյց ի նախ քաղցեալս .
և շինեցին քաղաք բնակաթեանն
խրեանց :

36. Վարեցին արտա , և տնկեցին

այգիս, և արարին սրտուղ արմատեաց
խրեանց :

37. Օրհնեաց զնոսա՛ և բարեմացան
յոյժ . և անասունք նոցա ոչ նուաղե-
ցան :

38. Նուաղեցան նորա և շարշա-
րեցան, ի նեղութենէ շարեաց և ի
վշտաց :

39. Ակն անարդութիւն ի վերայ
ի շխանաց նոցա . մտրեցոյց զնոսա
յանապատի՛ և ոչ ի նանապարհի :

40. Օգնեաց անանկին յազքատու-
թեան . և առաջնորդեաց որպէս խա-
շին ազգի նոցա :

41. Տեսցեն ուղիգք և ուրախ եղի-
ցին . և ամենայն անօրէն խցցէ գրե-
րան իւր :

42. Ո՞վ է խմատուն, որ պահեացէ
զայս . և ի միտ ասցէ զտղորմութիւնս
տեառն :

ՍԱՂՄՈՍ ճէ :

Օրհնութիւն սաղմոսաց ի Դաւիթ .

1. Պատրաստէ սիրտիմ Աստուած,

պատրաստ է սիրտ իմ՝ օրհնելի և սաղ-
մաս ասել քեզ փառք իմովք :

2. Ղարթթիք փառք իմ, զարթթիք
սաղմասիւք և օրհնութեամբ . և ես
զարթեացյ առաօտուց :

3. Խաստփան եղէց քեզ ի ծողո-
վորդս Տէր, և սաղմաս ասացից քեզ
յազինս :

4. Մեծ եղև մինչև յերկինս ողոր-
մութիւն քս . և մինչև յամպս ճշմար-
տութիւն քս :

5. Բարձրեալ ես դու յերկինս Աս-
տուած . և յամենայն երկրի են փառք
քս :

6. Արայէս փրկեցան սիրելիք քս .
կեցս աջով քոյ՝ և լուր մեզ :

7. Աստուած խօսեցաւ ի սրբութենէ
Խրիմէ . բարձր եղէց, բաժանեցաց
զՍիւքէմ, և զհովիտան յարկաց շա-
փեցից :

8. Իմ է Քաղաքաց և իմ է Մանասէ,
Եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

9. Յուգս թաղաւոր իմ. Մովսր
աւաղան յուսոյ իմոյ :

10. Յեղովմէ ազդեցից զգնացս իմ,

և ինձ այլապէս չնազանդեղեն :

11. Ո՞ տարցէ՛ դիտ ի քաղաք ամառ-
կամ և առաջնորդեացէ՛ ինձ մինչև
յՅգոյմէ :

12. Թէ՛ ոչ դու Աստուած, որ մեր-
ժեցեր զմեզ, և ոչ ելեր Աստուած ընդ
զօրս մեր :

13. Տուր մեզ օգնութիւն ի նեղու-
թեան, զի սուտ է փրկութիւն մարդոյ :

14. Աստուծով արասցուք զօրու-
թիւն, և նա յամօթ արասցէ՛ զթշնա-
միս մեր :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԸ

Ի կատարած. սաղմոս ի Դաւիթ.

1. Աստուած օրհնութեան խնայ
մի լսեր, զի բերան մեղաւորի՛ բե-
րան նենգաւորի բացաւ ի վերայ իմ :

2. Խօսեցան զինէն լեզուս նեն-
գաւորաւ • և բանիւ տակլութեամբ
պաշարեցին զիս :

3. Մարտեան ընդ իա ի տարապար-
տաց. փոխանակ սիրոյ խնայ մատ-
թէին զիս, այլ ես յաղօթս կայի :

4. Հատուցին ինձ շար փոխանակ
ընդ բարւոյ, ասեւ լութիւն փոխանակ
սիրոյ իմոյ :

5. Ապա ի վերայ նորա մեղաւոր,
սատանայ կացցէ ընդ աջմէ նորա :

6. Ի դատատանէ իւրմէ ելցէ դա-
տապարտեալ . և ազօթք նորա ի մեղա
դարձցին :

7. Եզիցին աւուրք նորա նուաղ . և
զայցեւ լութիւն նորա, զայն այլ տարցի :

8. Եզիցին որդիք նորա որբ, և կին
նորա այրի . սահեացին, փոխօխեացին,
որդիք նորա մուրոզք եզիցին . և ելցեն
ի բնակութենէ իւրեանց :

9. Քննեացէ փոխատու զամենայն
ինչս նորա . յափշտակեացեն օտարք
զփատակա նորա :

10. Մի դացի օգնականն նմա . և մի
աք սղարմեացի ի վերայ որբոց նորա :

11. Եզիցին որդիք նորա ի ստուա-
կումն, և յազդէ ջնջեացի անուն նորա :

12. Յիշեացին մեզք հօր նորա
սուաջի տեառն . և մեզք մօր նորա
մի ջնջեացին . և եզիցին սուաջի
տեառն յամենայն ժամ :

15. Սատակեացէ յերկրէ յիշատակ
նորա . փոխանակ զի ոչ յիշեաց առ-
նել զողորմութիւն :

14. Հարածեաց զայր աղքատ և
զանանկ . սարանանել զայն , որ խո-
նար է սրտիս :

15. Սիրեաց զանէծս և ելցէ նմա .
ոչ կամեցաւ զօրհնութիւն , հետի եղիցի
ի նմանէ :

16. Զգեցաւ զանէծս սրպէս հան-
դերձ . մացէ սրպէս ջուր ի փոք
նորա . սրպէս ձէթ ընդ սակերս
նորա :

17. Աղիցի նմա սրպէս հանդերձ զի
աղանի . սրպէս դօտի որ ամի հանա-
պաղ ընդ մէջ :

18. Այս գործ է այնոցիկ , որ շա-
րախօս կային զինէն առ Տէր , և ոչք
խօսէին շար զանձնէ խմմէ :

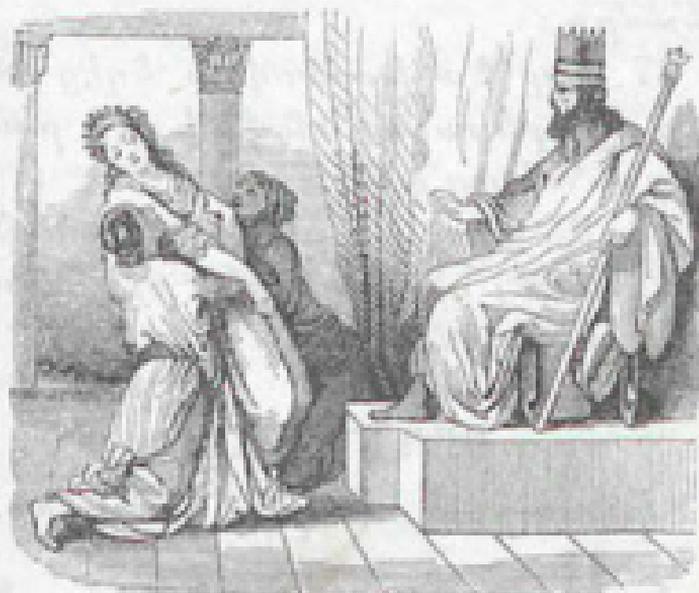
19. Այլ դու Տէր Տէր՝ արա ընդ խ
բառ անուան քում , զի բողոք է սղար-
մութիւն քո . և փրկեաւ զիս , զի աղ-
քատս և անանկ ևմ ես :

20. Սիրա խմ խառվեցաւ ի փոքի
խմում . և ես սրպէս ստուեր ի խա-

աստիւղ իմում պահանջեցայ . և թօթա-
փեցայ որպէս մարտիս :

21. Մունկք իմ տկարացան ի պա-
հոց . և մարմին իմ աշխարհունեցաւ
յիւզոյ :

22. Եղէ ևս նախատ նոցա . տեսին

զիս' և շարժեցին պղտխա իւրեանց :

23. Օգնեա ինձ տէր Աստուած իմ,
և փրկեա զիս ըստ սղորմութեան
քում :

24. Մանկեան զի ձեռն քո աչա է , և
զու Տէր արարեր զաչա :

25. Նսքա անխժանիցեն , և զու

օրհնեացեա . ոչք յարուցեալ են ի վերայ իմ ամօթ կրեացեն . այլ ծառայ քու սրախ եղիցի ի քեզ :

26. Զգեցցին զամօթ՝ որ չարախօս կային զանձնէ իմմէ, և արկցեն որպէս կրկնոց՝ զամօթ խրեանց զխրեամբք :

27. Այլ ևս խոստովան եղէց առ Տէր յոյժ բերանով իմով . ի մէջ բազմաց օրհնեցից զքեզ :

28. Զի եկաց նա ընդ աջմէ անանկին, փրկել զիս յայնցանէ ոչք հալածեն զանձն իմ :

ՍԱՂՄՈՍ 80

Ի կառուարած . սաղմոս ի Գուռիք .

1. Ասաց Տէր ցՏէր իմ, նիսա ընդ աջմէ իմմէ, մինչև եղից զթշնամիս քու սրատուանդան տախ քոց :

2. Գաւաղան զօրութեան սառփեացէ քեզ Տէր ի Սիօնէ . և տիրեացեա դու ի մէջ թշնամեաց քոց :

3. Ընդ քեզ է ինձ սկիզբն սառց զօրութեան . ի վայելչութիւն արբոց

քոյ յարդանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ :

4. Արդուա Տէր և ոչ ևս զզջատցի , թէ դու ևս քահանայ յախտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի . և Տէր ընդ աջմէ քումմէ :

5. Խորասակեացէ յաւուր բարկութեան զթագաւորս . դասէ զհեթանոսս , և բազում առնէ զհարուածս . և խորասակեացէ զգլուխս բազմաց յերկրի :

6. Զուղիս ի նանապարհի արքաացէ . վասն այսորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս :

ՍԱՂՄՈՍ ճԺ

Արեւուիս .

1. Խոստովանեղէց քեզ Տէր ' բաշորով սրախ իմով , ի խորհուրդս ուզողոց , ի ժողովուրդս մեծ են գործք տեսան . և քննեալ են յամենայնի կամք նորս :

2. Խոստովանութիւն և վայելչութիւն են գործք նորս . արդարութիւն

Նորա մնաց յախակեանա յախակենից :

5. Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղղոց . սղորմած գթած է Տէր, և կերակուր տայ երկխղածաց իւրոց :

4. Յիշեաց յախակենից դախա իւր . զզօրութիւն գործոց իւրոց պատուիրեաց ժողովրդեան իւրում :

5. Տալ նոցա ժառանգութիւն հեթանոսաց . և գործք ձեռաց նորա արդարութիւն և իրաւունք են :

6. Հաւատարիմ են յամենայնի պատուիրանք նորա . հաստատեալ են յախակեանա յախակենից . արարեալ են ճշմարտութեամբ և ուղղութեամբ :

7. Փրկութիւն առաքեաց Տէր ժողովրդեան իւրում . պատուիրեաց յախակենից դախա իւր . սուրբ և ահեղ է անուն նորա :

8. Սկիզբն զգօնութեան երկխղ Տեառն . խնայութիւն բարի ամենեցուն որ առնեն զնա . և օրհնութիւն նորա մնաց յախակեանա յախակենից :

ՍԱՂՄՈՍ ճԺԱ.

Այլերուիա . ի վերայ ապաշխարութեան , Անգեայ և Զաքարիայ .

1. Երանեալ է այր որ երկն չի ի Տեառնէ . զգտաութիանս նորա նա կամի յոյժ :

2. Հզօր եղիցի յերկրի զառակ նորա . և ազդ ուղղոց օրհնեացի :

3. Փառք և մեծութիւն են ի առն նորա . արդարութիւն նորա մեայ յախտեանս յախտենից :

4. Մտղեաց ի խաւարի լոյս ուղղոց . ողորմած զթամ՝ և արդար է Տէր :

5. Քաղցր այր՝ ողորմի և տայ փոխ , յօրինէ զբան իւր ի գառառառանի . զի յախտեան նա մի սասանեացի :

6. Յիշատակ յախտենից եղիցի արդարն . ի համբաւէ շարէ նա մի երկիցէ :

7. Պատրաստ է սիրտ նորա յուսու առ Աստուած :

8. Հաստատեալ է սիրտ նորա . և նա մի երկիցէ մինչև տեացէ զթշնամիս իւր :

9. Ափսեաց' և եւո աղքատաց . աղ-
գարութիւն նորա մեաց յախտեանս
յախտենից . և եղջիւր նորա բարձր
եղիցի փառօք :

10. Մեղաւորն տեսցէ և բարկացի .
զատամուծա իւր կրճատեսցէ և հալեսցի,
և ցանկութիւն մեղաւորաց կորիցէ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԲ

Աղեքախա.

1. Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, և
օրհնեցէք զանուն Տեառն :

2. Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ,
յայտ հեռէ մինչ և յախտեան :

3. Յարեւելից մինչ և ի մուտս արեւո'
օրհնեալ է անուն Տեառն :

4. Բարձր է ի վերայ ամենայն աղ-
գաց Տէր . և յերկինս են փառք նորա :

5. Ո՞վ է որպէս տէր Աստուած մեր
ի բարձունս բնակեալ . և զխանարհս
տեսանէ յերկինս և յերկրի :

6. Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ .
և բարձր աննէ զառաւաղեալս յաղ-
բեաց :

7. Նստուցանել զնստա իշխանա՝
ընդ իշխանա ժողովրդեան իւրոյ :

8. Բնակեցուցանել զամուլն ի տան
ուրախամիտ, որպէս մայր որդւոց
բերկրեալ : Ալէլուիա :

ՍԱՂՄՈՍ ձԺԳ

Ալէլուիա.

1. Յելանեցն Եւրայէլի յԵզրայ-
տառէ՝ տանն Յակոբայ ի ժողովրդենէ
այլապղեաց :

2. Աղև Հրէաստան սրբութիւն նս-

րա, և Եսրայէլ իշխանութիւն նորա :

3. Յով Եսեա և Գախեա, և Յարդանան անդրէն դարձաւ :

4. Աերինք զնձացին սրպէս խոյք, և բլուրք սրպէս դառինք մաքեաց :

5. Զի է քեզ ծով, զո՞ տեսեր և Գախեար. կամ դու Յարդանան՝ զի դարձար անդրէն :

6. Աերինք զնձացէք սրպէս խոյք, և բլուրք սրպէս դառինք մաքեաց :

7. Յերեաաց Տեառն աստանեցաւ երկիր. յերեաաց Աստուծոյ Յակորայ :

8. Ա դարձայց զվէմն ի վասակա Ջուրց, և դառաւամն յաղբերակունս :

9. Մի մեզ Տէր մի մեզ, այլ անուան ջրամ տուր զփառս վասն սղորմութեան և ճշմարտութեան քոյ :

10. Մի երբէք ասացեն ի հեթանոսս, թէ ո՞ւր է Աստուած նոցա :

11. Աստուած մեր յերկիրնս և յերկրի զամենայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար :

12. Առաք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են. ձեռագործ են սրբուց մարդկան :

13. Բերան ունին՝ և ոչ խօսին .
աչա ունին՝ և ոչ տեսանեն :

14. Աղանջա ունին՝ և ոչ լսեն .
ունչա ունին՝ և ոչ հաստափն :

15. Ձեռք ունին՝ և ոչ շօշափեն .
ստա ունին՝ և ոչ դնան . և ոչ դոյ
բարբառ ի կտկորդա նոցա :

16. Նման նոցա եղիցին՝ այք արա-
րին դնտա . ամենեքեան որ յուսա-
ցեալ են ի նտա :

17. Տուն Բարայէլի յուսացա ի Տէր .
օգնական ընդունելի է նոցա :

18. Տուն Ահարօնի յուսացա ի Տէր .
օգնական ընկերելի է նոցա :

19. Արկիւզածք Տեառն յուսացան
ի Տէր . օգնական և փրկիչ է նոցա :

20. Յիշեաց զմեզ Տէր և օրհնեաց
զմեզ . օրհնեաց Տէր զառնն Բարայէլի .
օրհնեաց Տէր զառնն Ահարօնի :

21. Օրհնեաց Տէր զերկիւզածս իւր ,
զիւրբրկունս և զմեծամեծս :

22. Յաւելցէ ի ձեզ Տէր , ի ձեզ և
յարգիս ձեր :

23. Օրհնեալ էք դաք ի Տեառնէ ,
որ արար զերկինս և զերկիր :

24. Երկինք երկնից Տեառն են . և
զերկիրս եւս սրբւոց մարդեան :

25. Ոչ թէ մեռեալք օրհնեացեն
զքեզ , և ոչ ամենեքեան՝ սր իջանեն
ի դժոխս :

26. Այլ կենդանիքս օրհնեացուք
զՏէր . յայսմ հեաէ մինչև յախտեան :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ժ Գ

Ա կ ե ղ ու ի ա .

1. **Ս**իրեցի՛ զի լուսցէ Տէր զձայն
աղօթից իմոց . զի խոնարհեցոյց զունկն
իւր . առ իա , և ես յաւարս իմ կարգացի
առ նա :

2. Շրջեցան զինև երկունք մահու ,
և վիշաք դժոխոց գաին զիա :

3. Զնեղութիւն և զանձկութիւն
գոփ , և զանուն Տեառն կարգացի :

4. Ո՛ր Տէր՝ փրկեա զանձն իմ .
սղարմած Աստուած մեր սղարմի՛ և
գրահէ զազայս Տէր :

5. Ես խոնարհ եղէ՛ և Տէր կեցոյց
զիա . զարձ անձն իմ ի հանդիսաս քս ,
զի Տէր օգնեաց քեզ :

6. Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ ,
զաչս իմ յարատուաց , և զոտս իմ
ի գայթակղութենէ . հանոյ եղէց
սուաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց :

ՍԱՂՄՈՍ ճԺԵ

Սգեղութիւս .

1. Հաւատացի զոր և խօսեցայ . և
էս խոնարհ եղէ յոյժ :

2. Ես ստացի ի զարմանալ իմում ,
թէ ամենայն մարդ սուտ է :

3. Զինչ տաց արիւտուք Տեառն ընդ
ամենայնի՝ զոր և ես ինձ :

4. Բաժակ փրկութեան ընկալացց ,
և զանուն Տեառն կարգացից :

5. Զաղօթս իմ Տեառն տաց՝ սուաջի
ամենայն ժողովրդեան նորա :

6. Պատուական է սուաջի Տեառն
մահ սրբոց իւրոց . ո՛ր Տէր՝ ևս ծառայ
քս եւմ , ծառայ և սրգի աղախնոյ քս :

7. Հասեր զկտազանս իմ . քեզ մա-
տուցից պատարագ օրհնութեան , և
զանուն Տեառն կարգացից :

8. Զաղօթս իմ Տեառն տաց սուաջի

ամենայն ժողովրդեան նորա . ի
դաւիթա տան Տեառն , ե ի մէջ քո
Նրա ստղծ :

ՍԱՂՄՈՍ ճԺԶ

Ազեքուիա .

1. **Օ**րհնեցէք զՏէր ամենայն ա-
զինք . զովեցէք զնա ամենայն ժողո-
վարդք :

2. Զօրացի ողորմութիւն նորա
ի վերայ մեր . ճշմարտութիւն Տեառն
մնացէ յախտեան :

ՍԱՂՄՈՍ ճԺԷ

Ազեքուիա .

1. **Խ**աստովան եզերուք Տեառն ,
զի բարի է . զի յախտեան է ողորմու-
թիւն նորա :

2. Ասացէ տուն Եօրայէլի՛ , զի
բարի է . զի յախտեան է ողորմութիւն
նորա :

3. Ասացէ տուն Ահարօնի՛ , զի յախ-
տեան է ողորմութիւն նորա :

4. Աստացեն երկիւզածք Տեառն՝
զի բարի է, զի յախտեան է սղարմա-
թիւն նորա :

5. Ենեղութեան կարգացի առ Տէր,
և յուսա ինձ յանդարր :

6. Տէր է իմ օգնական, և ես ոչ եր-
կեացց. զի արասցէ ինձ մարդ :

7. Տէր է իմ օգնական. և ես տեսից
զի շնամիս իմ :

8. Բարի է յուսալ ի Տէր՝ քան յու-
սալ ի մարդիկ. բարի է յուսալ ի Տէր՝
քան յուսալ յիշխանա :

9. Ամենայն ազիւնք շրջեցան զինե,
և անուամբ Տեառն յազթեցի նոցա :

10. Շրջելով շրջեցան զինե՝ պա-
շարեցին զիս ի միասին, և անուամբ
Տեառն վանեցի զնոսա :

11. Շուրջ եղեն զինե սրպէս մե-
ղուք. վառեցան բորբոքեցան սրպէս
փուշք ի հուր. և անուամբ Տեառն
մերժեցի զնոսա :

12. Ե մերժելն զրդուեցայ, և եղէ
մերձ ի գլորիլ. և Տէր ընկալաւ զիս :

13. Զօրութիւն իմ և օգնութիւն իմ
Տէր, և եղև ինձ ի փրկութիւն :

14. Զայն ցնծութեան փրկութեան
ի յարկա արդարոց :

15. Աջ Տեառն արար գորութիւն .
աջ Տեառն բարձր արար զիս , և
աջ Տեառն արար գորութիւն :

16. Ոչ մեռաց , այլ կեցից ' և
պատմեցից զգործս Տեառն :

17. Խրատելով խրատեաց զիս Տէր ,
և ի մահ՛ ոչ մատնեաց :

18. Բացէք ինձ զգրունս արդարու-
թեան , զի մտից ընդ այն ' և խառտ-
փան ևղէց Տեառն :

19. Այս դուռն Տեառն է, և ար-
դարք մասնենն ընդ սա :

20. Խոստովանե կղէց քեզ Տէր, զի
լուար ինձ, և կղեր ինձ ի փրկութիւն:

21. Վէ՛մն դար անարդեցի՛ն շինարքն,
նա կղև գլուխ անկեան :

22. Ի տեառնէ կղև այս, և է սքան-
չելի տառջի աչաց մերաց :

23. Այս օր է՛ դար արար Տէր .
կիւայք ցնծացուք և սքախ կղիցուք
ի տնա :

24. Ո՛ Տէր փրկեա, ո՛ Տէր տառջ-
նորդեա. օրհնեալ որ դաշուցդ ևս յա-
նուն Տեառն, և օրհնեցաք զքեզ ի
տանէ Տեառն :

25. Տէր Աստուած մեր կրկեցաւ
մեզ. արարէք տօնա տրախութեան
կանխաւ, մինչև յանկիւնս սեղանոց :

26. Աստուած իմ ևս դու՛ խոստո-
վանե կղէց քեզ. Աստուած իմ ևս դու՛
և բարձր արարից զքեզ :

27. Խոստովանե կղէց քեզ Տէր՛ զի
լուար ինձ, և կղեր ինձ ի փրկու-
թիւն :

28. Խոստովանե կղերուք Տեառն,

դի բարի է . դի յախտեան է սղարմա-
թիւն նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ձԺԸ

(Մկեփ) Ն

1. Երանեալ են ամբիժք ի ճանա-
պարհի , և սյք դնան յօրէնս Տեառն :

2. Երանի , սյք քննեն զվկայութիւն
նորա . բախրով սրտիւ խրեանց խըն-
դրեացեն դնա :

3. Ոչ թէ սյք գործեն զանօրէնու-
թիւն , ի ճանապարհս նորա դնացեն :

4. Գու պատուիրեցեր զպատուի-
րանս քո՝ ի պահել ինձ յոյժ :

5. Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ
ճանապարհք իմ ի պահել ինձ զար-
դարութիւնս քո :

6. Յայնժամ եւ սչ ամաչէի , ի զգու-
շանալ ինձ ի պատուիրանս քո :

7. Մտատուան եղէց քեզ Տէր յուզ-
դութիւն սրտի իմոյ , որպէս ունայց
զիրաւունս արդարութեան քո :

8. Զիրաւունս քո պահեցի . մի թո-
ղուր զիս մինչ իսպառ :

(Պէր) 2

9. Ի՞նչ ուղղեացէ՛ք երկուստարդ զհասարակարհս իւր, աչ ի սրահնել գրանաքս :

10. Ետլորով սրախ խնով խնդրեցի գրեզ : մի մերժեր զիս խաղատուիրանաց քոց :

11. Ի սրախ խնով թագուցի գրանաքս, որպէս զի մի մեզացց քեզ :

12. Օրհնեալ ես զու Տէր . ուստի նձ զարդարութիւնս քս :

13. Նրթամբք խնովք պատմեցից զամենայն իրաւունս բերանոյ քս :

14. Ի հանապարհս վիայութեանց քոց զուարճացայ, որպէս յամենայն ի մեծութեան :

15. Ի պատուիրանս քս հոգացայ, և զգուշացայ ի հանապարհս քս :

16. Զիրաւունս քս խօսեցայ, և ոչ մտաւցայ գրանս քս :

(Կիմեղ) 2

17. Հաստ ծառայի քում, զի կեցից և սրահնեցից գրանս քս :

18. Զարթոն զաչա իմ, և նայեցայց ի սքանչելիս օրինաց քոց :

19. Պանդուխտ եմ եւ յերկրի . մի թագուցաներ յինէն զպատու իրանս քո :

20. Փափագեաց անձն իմ, ի ցանկալ ինձ յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

21. Սասակցեր ամբարտաւանից անիծեալ՝ սչք խտտրեցան ի պատու իրանաց քոց :

22. Երաց արա յինէն զնախատինս և զարհամարհանս . զի զվկայութիւնս քո խնդրեցի :

23. Վանդի նատան իշխանք՝ և շարսոսէին զինէն . այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո :

24. Զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին . և խորհուրդք իմ արդարութիւնս քո :

(Տօրեր) 7

25. Մերձեցաւ անձն իմ ի հող . Տէր՝ կեցս զիս ըստ բանի քում :

26. Զճանապարհս իմ պատմեցի քեզ և լուար ինձ . ուստ ինձ զարդարութիւնս քո :

27. Եւ ճանապարհն արդարութեանց
քոց իմաստուն արա զիս . և քննեցից
զարանչեցիս քո :

28. Տքնեցաւ անձն իմ ար. ի ճանձ-
րանալ . հաստատեա զիս ի բանս քո :

29. Զճանապարհն մեզաց ի բաց
արա յինէն , և յօրէնս քո սղորմեա
ինձ :

30. Զճանապարհն ճշմարտութեան
քո ընտրեցի , և զիրաւունս քո ես ոչ
մտացայ :

31. Մերձեցայ ես ի վերայութիւնս
քո , Տէր' մի յամօթ ասներ զիս :

32. Եւ ճանապարհն պատուիրանաց
քոց ընթացայ . զի անդորր արարեր
սրաի իմոյ :

(28) 7

33. Օրէնսդէս արա զիս Տէր' ի
ճանապարհն իրաւանց քոց . և ինդրե-
ցից զնա յամենայն ժամ :

34. Եւմաստուն արա զիս , և քննե-
ցից զօրէնս քո , և պահեցից զնա բողո-
բով սրաի իմով :

35. Առաջնորդեա ինձ ի շախոս

պատուիրանաց քոյ . զի ընդ նոսա
հանկցայ :

36. Խոնարհեցա զսիրտ իմ ի վերայու-
թիւնս քո , և մի յազահութիւն :

37. Դարձա զաչս իմ , զի մի անտից
զնանրութիւն . ի նանարարհա քո կեցա
զիս :

38. Հատատեա ծառայի քում
զբան քո , յերկիւզ քո :

39. Հան յինէն զնախաաիննս՝ զոր
և կարծեցի . զի դատատանք քո
քաղցր են :

40. Ահա զանկացայ պատուիրանաց
քոյ . յարդարութեան քում կեցա զիս :

(Վնով) 7

41. Եկեացէ ի վերայ իմ ողորմու-
թիւն քո Տէր . և փրկութիւն քո ըստ
բանի քում :

42. Տայ պատասխանի ոչք նախա-
տենն զիս բանիւք . զի ես ի բանս քո
յուսացայ :

43. Մի ի բացեայ առներ ի բերանոյ
իմմէ զբան ճշմարտութեանն մինչև

յոյժ . զի յիրաւունս քո յուսացայ :

44. Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ , յախտեան ' և յախտեանս յախտենից :

45. Վնայի ևս յանդորրու . զի զպատուիրանս քո խնդրեցի :

46. Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց , և ոչ ամաչէի :

47. Խորհէի ի պատուիրանս քո , զոր սիրեցի :

48. Համբարձի զձեռս իմ ի պատուիրանս քո ' զոր սիրեցի . և խորհէի յարդարութեան քում :

(Զոյիև) 7

49. Յիշեալ դրան ծառայի քո , յոր և յուսացուցեր զիս :

50. Սա մխիթարեացէ զիս ի խոնարհութեան իմում . զի բան քո կեցաց զիս :

51. Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ , այլ յօրինաց քոց ևս ոչ խտարեցայ :

52. Յիշեցի զիրաւունս քո յախտենից Տէր , և մխիթարեցայ :

35. Տրամաթիւն կալաւ զիս ի մե-
զատրաց, և ոչք թողին զօրէնս քո :

34. Գովելի են ինձ իրաւունք քո,
ի տեղւոջ սրանդխատութեան իմոյ :

35. Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո
Տէր. և սրահեցի զօրէնս քո :

36. Սա եղև ինձ նանատարհ ի
կեանս. զի զարդարութիւնս քո խըն-
դրեցի :

(Խէք) 7

37. Բաժին իմ եւ զու Տէր, աւացի
սրահել ինձ զօրէնս քո :

38. Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով
սրախ իմով, ողորմեա ինձ ըստ բանի
քում :

39. Խորհեցայ ի նանատարհս իմ. և
զարձացի զսոս իմ ի վկայութիւնս քո :

40. Պատրաստեցայ և ոչ խռովե-
ցայ. զի սրահեցի զսրատուիրանս քո :

41. Տաւունք մեղաց սրտեցան
զինե. այլ զօրէնս քո եւ ոչ մոռացայ :

42. Ի մէջ գիշերի յաննէի խտտո-
վան լինել առ քեզ, վասն իրաւունց
և արդարութեան քո :

63. Հաղորդ էի ևս ամենայն երկխաղածաց քոց . որոց սրահեալ է զգրատուիրանս քո :

64. Ոգորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր . զարդարութիւնս քո ուստ ինձ :

(Դէք) Է

65. Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառացի քում Տէր , ըստ բանի քում :

66. Քաղցրութիւն , զխրատ և զգիտութիւն ուստ ինձ . զի խղատուիրանս քո ևս հաւատացի :

67. Մինչչև խոնարհեալ էի ևս՝ մեղայ . վասն այստրիկ զրանս քո սրահեցի յոյժ :

68. Քաղցր ևս դու Տէր , և քաղցրութեամբ քով ուստ ինձ զարդարութիւնս քո :

69. Բազմադասն յիս անիրատութիւնք ամբարտաւանից . այլ ևս բոլորով սրախ իմով քննեցի զգրատուիրանս քո :

70. Մածեաւ սրպէս կաթն սիրաք նոցա . այլ ևս զօրէնս քո խօսեցայ :

71. Բարի է ինձ, զի խոնարհ արարեց զիս, որպէս ուսայց զարդարութիւնս քո :

72. Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո, քան զհագարս սակւոյ և արծաթոյ :

(ԵղծՑ) ?

73. **Չ**եռք քո արարին՝ և սակզծին զիս . խնայտուն արաս զիս՝ և ուսայց զպատուիրանս քո :

74. Արկիւղածք քո տեսցեն զիս և ուրախ եղիցին . զի ես ի բանս քո յուսայցայ :

75. Յանկայ Տէր զի արդարութեամբ են դատատանք քո . յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս :

76. Աղիցի սղորմութիւն քո ի մխիթարել զիս ըստ բանի բուժ, զճառայս քո :

77. Ակեացեն յիս զթութիւնք քո՝ և կեցից, զի օրէնք քո խօսք իմ էին :

78. Ամաչեացեն ամբարտաւանք որ ի տարապարտաց անիրաւեցան յիս . այլ ես հոգացայ ի պատուիրանս քո :

79. Խրատեացեն զիս երկխառնք
քո, և ոչք ճանաչեն զվկայութիւնս քո:

80. Եղիցի սիրտ իմ ամբիժ յարդար
ութեան քում. զի մի ամաչեցից :

(Գնձ) 2

81. **Կ**արօտացաւ անձն իմ ի փրբր-
կութիւնս քո. զի ես ի բանս քո յու-
սացայ :

82. Սպասեցին աչք իմ բանի քում.
ասացի՝ Երբ մխիթարեացէ զիս :

83. Եզէ ես սրագէտ արկ ի պարպի, զի
զարդարութիւնս քո ես ոչ մտացայ :

84. Գանի ինչ են աւարք ծառայի
քո. Երբ արասցես ինձ իրաւունս ի հա-
լածչաց իմոց :

85. Պատմեցին ինձ անօրէնք զխոր-
հարդս, այլ ոչ սրագէտ զօրէնս քո :

86. Ամենայն պատուիրանք քո
ճշմարիտ են. ի նանիր հալածեցին
զիս, օգնեալ ինձ :

87. Փաքր մի ես և կորուսանէին զիս
յերկրի. այլ ես ոչ թողի զպատուիրանս
քո :

38. Ըստ սղարմութեան քում կեցա
զիս . և սրահեցից զվկայութիւնս բե-
րանոյ քս :

(Lilies) 5

39. Յախտեան Տէր՝ բան քս կայ
յերկինս . ազգէ մինչև յազգ է ճշմար-
տութիւն քս :

30. Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :

31. Հրամանի քում մնայ ախ , զի
ամենեքեան ծառայ քս են :

32. Եթէ ոչ օրէնք քս խօսք խմ էին ,
կանխաւ ևս արգեօք կորուսեալ էի
ի խոնարհութեան խնամ :

33. Յախտեան ոչ մտապայց զար-
դարութիւնս քս . զի նաքօք կեցուցեր
զիս :

34. Քս եմ ես , և կեցա զիս . զի
զարդարութիւնս քս խնդրեցի :

35. Ինձ ապաստեցին մեղաւորք ի կո-
րուսանել . զի զվկայութիւնս քս ես
ի միտ առի :

36. Յամենայն կատարածի առախ
զիախճան , յոյժ անդարր էին ինձ պա-
տուիրանք քս :

(Մեծ) Ի

97. Արպէս սիրեցի դօրէնս քո,
դօրէնանապաղ խօսք իմ էին :

98. Քան զթշնամիս իմ խնայտուն
արարերդ զիս ի պատուիրանս քո, զի
յախտեան իմ էին :

99. Քան զամենայն ուսուցիչս իմ
խնայտուն եղէ, զի վկայութիւնք քո
խօսք իմ էին :

100. Քան զծերս խնայտուն եղէ,
զի դպատուիրանս քո քննեցի :

101. Յամենայն նանապարհաց
չարաց արդեղի դատս իմ. որպէս զի
պահեցիցդ պանս քո :

102. Յիրաւանց քոց ևս ոչ խատտ-
րեցայ : զի դու օրէնսդէս արարեր
զիս :

103. Արպէս զի քաղցր են ի քիմս
իմ բանք քո՝ քան զմեղք բերանոյ
իմոյ :

104. Ի պատուիրանաց քոց խնա-
ցեալ ատեցի զամենայն նանապարհս
չարաց : զի դու օրէնսդէս արարեր զիս :

(ԿՈՒՆԵ) 2

103. Ճրագ է բան քո ստից իմաց,
և լսյս տայ շաւղաց իմաց :

106. Երգուայ և հաստատուեցի . զի
պահեցից զամենայն իրաւունս արդար
բաթեան քո :

107. Խոնարհ եղէ մինչ և յոյժ . Տէր՝
կեցս զիս ըստ բանի քում :

108. Ընդ կամս բերանայ իմաց հա-
ճեա Տէր, և զիրաւունս քո ուս ինձ :

109. Անձն իմ ի ձեռս քո յամենայն
մամ, և զօրէնս քո եւ ոչ մտայցայ :

110. Եզին ինձ մեղաւորք որոգայթ,
ի պատուիրանաց քոց եւ ոչ մտարե-
ցայ :

111. Ժառանգեցի զվկայութիւնս
քո յախական . զի ցնծութիւն է որտի
իմաց :

112. Խոնարհեցայ զսիրտ իմ, առ-
նել զարդարութիւնս քո յախական,
մասն հաստացման :

(Սնմեք) Ծ

115. Չանօրէնս ասեցի, և զօրէնս
քո սիրեցի :

114. Օգնական և փրկիչ իմ եւ դու.
և եւ ի բանս քո յուսացայ :

115. Ի բաց եզերութիւնէն շարք. և
քննեցիցդ պատուիրանս Աստուծոյ իմաց :

116. Օգնեա ինձ ըստ բանի քում,
և կեցս զիս. և մի յամօթ առներ զիս
ի յուսոյ իմմէ :

117. Օգնեա ինձ և ապրեցս զիս. և
խորհեցայց յիրաւունս քո յամենայն
մամ :

118. Անօրդեցեր զամենեւեանս՝
որ ապստամբ եղեն յարդարութեանց
քոց, զի անիրաւութեամբ էին խոր-
հարդք նոցա :

119. Յանցաւ որս համարեցայ զա-
մենայն մեղաւորս երկրի. վասն
այտորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո :

120. Եւեւեա ընդ երկիւզ քո զմար-
մինս իմ. զի ի դատաստանաց քոց եր-
կեացոյ յոյժ :

(Աննյիւն) Կ

121. Արարի իրաւունս և արդարութիւն . մի մասնեք զիս ի ձեռս նեղչաց իմաց :

122. Ընկալ զճառայս քո ի բարի , զի մի ամբարտաւանք զգուեացեն զիս :

123. Սպասեցին աչք իմ սիրկութեան քում Տէր , և բանից արդարութեան քո :

124. Արա ընդ ճառայի քում Տէր ըստ սղորմութեան քում . զարդարութիւնս քո ուս ինձ :

125. Մտայ քո ևմ ևս , խմատուն արա զիս , և ծանեացց զվիայութիւնս քո :

126. Ժամ է պաշտել զՏէր , խափանեցին զօրէնս քո :

127. Աման այսորիկ սիրեցի զպատարանս քո , քան զամենայն ոսկի և զապաղիան :

128. Ամենայն պատարանք քո յաջողեցան ինձ . զի ատեցի ևս զճանապարհս շարաց :

(ՓԷ) Ծ

129. Սքանչելի են վկայութիւնք
քո, վասն այսորիկ սիրեաց զնոսս
անձն իմ :

130. Յայանութիւն բանից քոց լու-
սասոր, և խնայառն առնէ զազայս :

131. Զբերան իմ բացի, և առի
զհոգի : Ի պատուիրանս քո վափա-
ղեաց անձն իմ :

132. Նայեա առ իս և ողորմեա
ինձ, ըստ իրաւունս սիրտդաց անուան
քո :

133. Զճանապարհս իմ ուղիղ արա
ինձ ըստ բանի քում, և մի սիրեացեն
ինձ ամենայն մեզք :

134. Փրկեա զիս ի զրպարտութենէ
մարդկան, և պահեցից զպատուիրանս
քո :

135. Երեւցս զերևաս քո ի ծառայս
քո, և ուստ ինձ զարդարութիւնս քո :

136. Վասակք Զուրց իջին յաչաց
իմոց, զի ոչ պահեցին զօրէնս քո :

(Յնակ) Ճ

137. Արդար եւ դու Տէր, և ուղիղ
են պատաստանք քո :

138. Պատուիրեցեր զարդարութիւն
վկայութեանց քոց, և ճշմարիտ են յոյժ :

139. Մաշեաց զիս նախանձ քո, զի
մտայան գրանա քո թշնամիք իմ :

140. Ընտրեալ է քան քո յոյժ, և
ծառայ քո սիրեաց դաս :

141. Մանուկ եմ եւ և արհամար-
հեալ, և զարդարութիւնս քո եւ ոչ
մտայայ :

142. Արդարութիւն քո՝ արդարու-
թիւն յախտենից, և օրէնք քո ճշմար-
րիտ են :

143. Նեղութիւնք և վիշաք գտին
զիս, և պատուիրանք քո խօսք իմ էին :

144. Արդարութեամբ են վկայու-
թիւնք քո յախտեան, իմաստուն արա
և կեցս զիս :

(Քնօ) Զ

145. Կարգացի առ քեզ բուրով

արախ խմով : լուր ինձ Տէր, զի զար-
դարութիւնս քո խնդրեցի :

146. Ազադակեցի առ քեզ և փրկեա
զիս : և պահեցից զվկայութիւնս քո :

147. Աանխեցի տարածամու՝ ազա-
դակեցի : և ևս ի բանս քո յուսացայ :

148. Աանխեցին աչք իմ առաւօ-
տու : ի խօսիլ ինձ դրանս քո :

149. Զայնի խմով լուր Տէր՝ ըստ
ողորմութեան քում : Տէր յիբուռնս
քո կեցս զիս :

150. Մերձեցուցին յիս հարածիչք
իմ զանօրէնութիւնս : զի յօրինաց քոց
հետի եղեն :

151. Մերձ ևս դու Տէր, և ամենայն
պատուիրանք քո հշմարիտ են :

152. Եւսկրանէ ծանեայ ի վկայու-
թեանց քոց, զի յախտեան հաստա-
տեցեր զնոսս :

(Ռէշ) 7

155. **Տ**եա զխանարհութիւնս իմ և
փրկեա զիս : զի զօրէնս քո ևս ոչ
մտացայ :

134. Գտտեա զգտտաւանա իմ, և
փրկեա զիա . և ըստ բանի քում կեցո
զիա :

135. Հեռի է ի մեղատրաց փրկա-
թիւն, զի զիրաւունս քս ոչ պահեցին :

136. Գթութիւնք քս բազում են
Տէր, և ըստ իրաւանց քոց կեցո զիա :

137. Բազում են, որ հալածեն և
նեղեն զիա . ի վրայութեանց քոց ևս
ոչ խտտընաց :

138. Հայէի յանողորոյնս և մաշէի,
զի զգտտաւիրանս քս ոչ պահեցին :

139. Տես՝ զի զգտտաւիրանս քս
սիրեցի . Տէր՝ սղարմութեամբ քս կեցո
զիա :

140. Սկիզբն բանից քոց ճշմար-
տութիւն է . յախտեան ևն ամենայն
իրաւունք արդարութեան քս :

(Շին) Մ

141. Իշխանք հալածեցին զիա ի
նանիր, և ի բանից քոց երկեաւ սիրտ
իմ :

142. Յնծայաց ևս ի բանս քս որ-

պէս այն՝ որ գտանէ աւար բազում :

165. Զմեզս ասեցի և անարգեցի,
և զօրէնս քո սիրեցի :

164. Եօթն անգամ յաւար օրհնեցից
դքեզ, վասն իրաւանց և արդարու-
թեան քո :

165. Խաղաղութիւնս բազում է այ-
նացիկ, որ սիրեն զօրէնս քո, և ոչ
դոյ ի նոսա զայթակղութիւն :

166. Սպասեցի փրկութեան քում
Տէր, և զպատուիրանս քո սիրեցի :

167. Պահեաց անձն իմ զվիայու-
թիւնս քո, և սիրեաց զնոսա յոյժ :

168. Պահեցից զպատուիրանս և
զվիայութիւնս քո. զի ամենայն նա-
նապարհք իմ առաջի քո են :

(Թ՛ւնվ) Ծ

169. Մերձեացին խնդրուածք իմ
առաջի քո Տէր. ըստ բանի քում
խնատունն արա զիս :

170. Մացեն աղօթք իմ առաջի քո
Տէր. և բանիս քո փրկեա զիս :

171. Բզխեացեն շրթունք իմ զօրհ-

նութիւնս քս, յորժամ ուսուցես ինձ
զարդարութիւնս քս :

172. Եօսեացի լեզու իմ գրանս քս,
զի ամենայն պատուիրանք քս արդար
ութեամբ եմ :

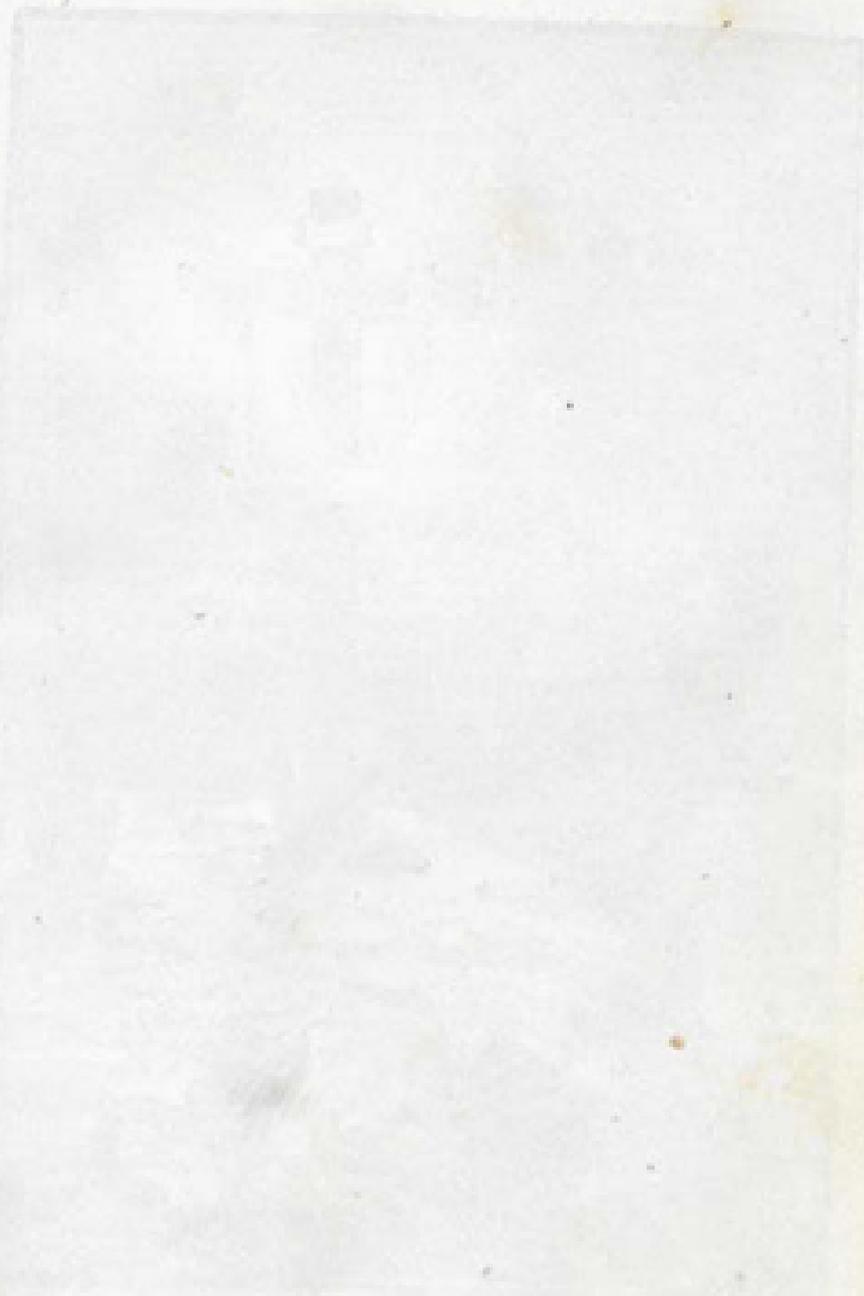
173. Աղիցի ձեռն քս ի կեցուցանել
զիս . զի զպատուիրանս քս ընտրեցի :

174. Յանկացայ փրկութեան քում
Տէր, և օրէնք քս խօսք իմ էին :

175. Անցչէ անձն իմ, օրհնեացէ
զքեզ, և իրաւունք քս օգնեացեն ինձ :

176. Մուրեցայ ես սրպէս զոչ խօսք
կորուսեալ . խնորեալ զճառայս քս,
զի զպատուիրանս քս ես ոչ մոռացայ :

Գաղտարան կամ Գողգոթա.

ՕՐՀՆՈՒԹԻԻՆ

Եստչեայ մարգարէի.

—

Օրհնեցէք զԱստուած յօրհնութիւն նոր. զի իշխանութիւն նորա ի բարձունս փառասորի :

Եւ անուն նորա փառասորեայ է ի ծագաց մինչև ի ծագս երկրի :

Այք իջանէին ի ծով նաւօք - կղզիք և ամենայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Աւրախ եղիցի անաստան՝ և ամենայն բնակիչք իւր. ուրախ եղիցին բանակք և բակք Աեդարու. և ուրախ եղիցին բնակիչք վիմին :

Ի գլխաց լերանց գոշեացենն, տապենն զփառս Աստուծոյ. և զքաջութիւն նորա կղզիք պատմեացենն :

Տէր Աստուած զօրութեանց զիմեայ զայ զարթուցանել զպատերազմ, յարուցանել զնախանձ. փոյ չարկանել՝

և գոչել ի վերայ թշնամեաց իւրոց
դորութեամբ քաղմաւ :

Աւրախ եղիցին երկինք ի վերուստ,
և ամալք զօղեացեն զարդարութիւն :

Եղիսեացէ երկիր զօղարմութիւն և
զարդարութիւն՝ ասհասարակ բըղ-
խեացէ :

Աղօթք.

Յովնանու մարգարեիև.

Ե նեղութեան խնում ես աս Տէր
Կարգացի . լուսա Աստուած յանդնդոց
դժոխոց աղաղակի խնում :

Ասք Տէր ձայնի խնում, զի ընկեցեր
զիս ի խորս ծովու . և շրջանք գեացոց
պաշարեցին զիս :

Ամենայն գրօսանք քս և ալիք քս
անցին ի վերայ իմ . և ասացի, թէ
մերժեցայ արեմն յերեսաց աչաց քոց :

Արդ իցէ թէ յաւելից հայել ի աս-
ճար սուրբ քս . զի հեղան զինե ջուրք
մինչև յանձն իմ . և անդունդք ան-
հնարինք պաշարեցին զիս :

Սմաւա գլխախ իմ ընդ վառարա լե-
րանց . իջի եւ ի խորս երկրի , եւ անտի
զնիգս նորա , զի էին արպէս աղխք
յախանից . եւ ելցեն յապականու-
թենէ կեանք իմ :

Աս քեզ անէր Աստուած իմ , ի նուա-
զել անձին իմոյ կարգացի , եւ զքեզ
Տէր յիշեցի . եւ մտցեն աղօթք իմ
ի տաճար սուրբ քո :

Զի ոչք պահէին զունայնութիւն եւ
զատութիւն , յաղարմութենէ խրեանց
մերմեցան :

Այլ եւ ի ձայն օրհնութեան խոս-
տովան եղէց քեզ . մատուցից պատա-
րագս Տեառն , եւ կատարեցից զտխտ
իմ ի փրկութեան :

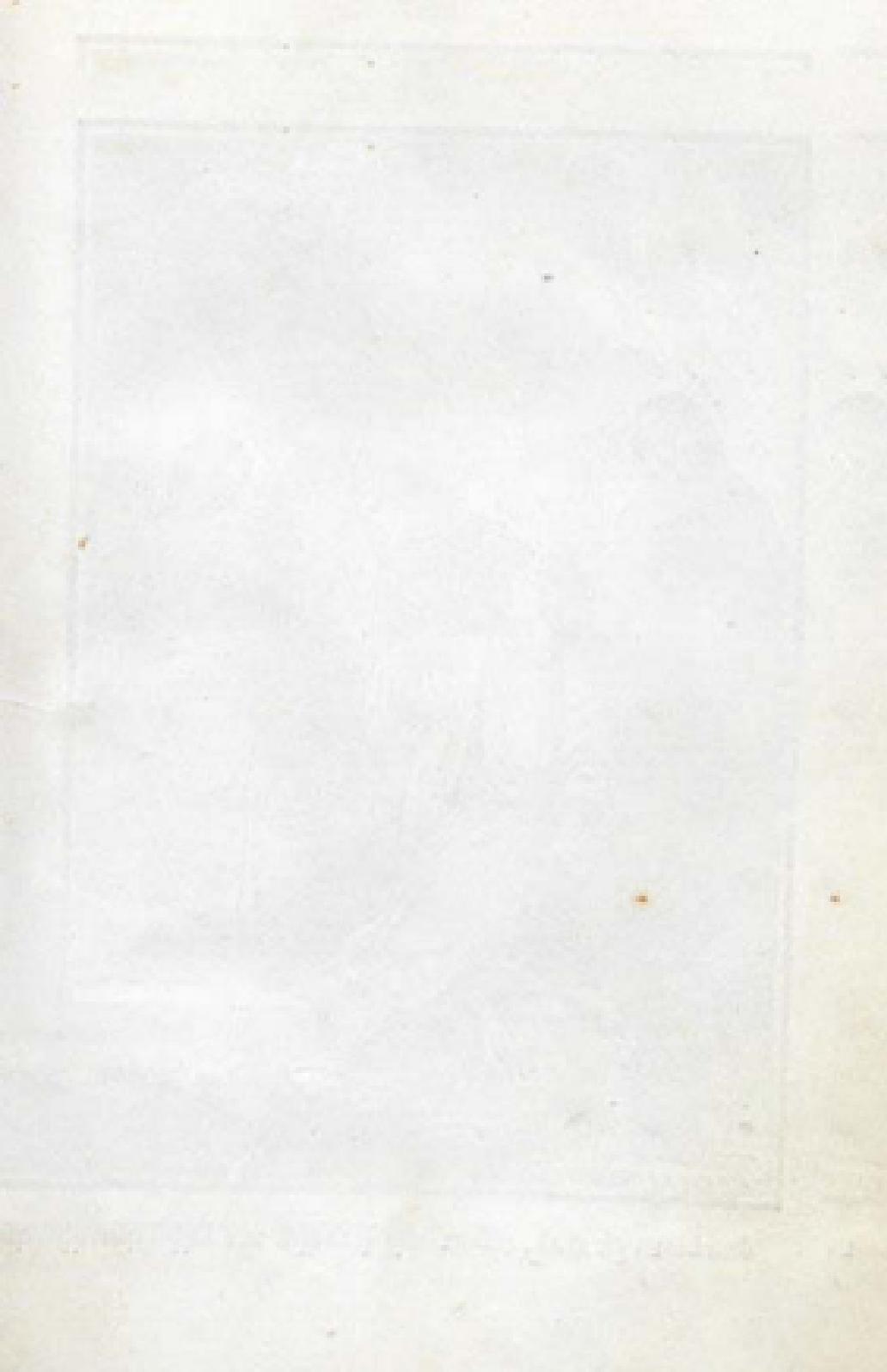

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիս-
տոս , ամեն .

Հայր մեր որ յերկինս՝ սուրբ եղիցի
անուն քո , եկեացէ՛ արքայութիւն քո ,

եղիցին կամքք քո՝ սրպէս յերկինս և յերկրի. զհաց մեր հանապազորդ՝ տուր մեզ այսօր, և թող մեզ զպարտիս մեր՝ սրպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց. և մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա ի շարէ. զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յախտեանս. ամէն :

Յարեաւ, չէ առս, անաւազիկ սեղին ուր եղին զնա .

ՍԱՂԱՐՈՍ ՃԺԹ

Օրհնութիւնք Աստիւնակաց.

1. Ի նեղութեան խնամ եւ արեւ
Տէր կարգացի, եւ լուսա ինձ Տէր.
փրկեաց զանձն իմ ի շրթանց նեղ-
գաւորաց, եւ ի լեզուէ շարէ :

2. Զի տացի քեզ կամ զինչ յաւելցի,
լեզու նեղաւոր :

3. Որպէս նեղաք հզօրի, զի մխեալ
են կայծակամբք կաղնայ :

4. Անց ինձ զի ընդ երկար եզե
զանդխառսթիւն իմ. զի բնակեցայ
եւ ի վրանա Աեղարու :

5. Բազում անգամ բնակեցաւ անձն

իմ ընդ այնտակ, ոչք առէին զողջոյն:

6. Աս էի խաղաղարար . և յորժամ
խօսէի, մարտնչէին ընդ իա :

ՍՍՂՄՈՍ ձԻ

Օրհնուրիւնք Աստիճակաց.

1. Համբարձի զաչա իմ ի լերինա .
ուստի եկեացէ ինձ օգնութիւն :

2. Օգնութիւն ինձ ի Տեառնէ եկեացէ,
որ արար զերկինա և զերկիր :

3. Մի տար ի սասանութիւն զառն
քս . և մի ննջեացէ պահապան քս :

4. Արայէս ոչ ննջէ՛ և ոչ ի քուն
երթայ պահապան Դորայէլի :

5. Տէր պահեացէ զքեզ, և Տէր ըն-
կայցի աջով ձեռամբն իւրով :

6. Արեգակն ի առէ քեզ մի մեղիցէ,
և մի լուսին ի գիշերի :

7. Տէր պահեացէ զքեզ յամենայն
չարէ . պահեացէ Տէր զանձն քս :

8. Տէր պահեացէ զմաւս և զեւլ քս՝
յայլմ հեռէ մինչև յախտեան :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԱ.

Օրհնուէրիւնք Աստիճանաց.

1. Ուրախ եղէ եւ ոչք ասէին զիս,
ի տուն Տեառն երթիցաք մեք :

2. Հասեալ կային սաք մեր առ
դրունս քս Արուսաղէմ :

3. Զերուսաղէմ շինեալ որպէս քա-
ղաք, և բնակութիւն իւր շաքջ զնա-
վա :

4. Անդ ելանէն աղղք՝ աղղք Տեառն,
վկայութիւն Նորայէլի, խաստովան
լինել անուան Տեառն :

5. Անդ արկեալ են աթոսք դասաս-
տանի. աթոսս արկեալ ի տան Վաթի :

6. Հարդէք զողջունէ Արուսաղէմի,
և զշինութենէ՝ ոչք սիրէք զնա :

7. Աղիցի խաղաղութիւն ի զօրու-
թեան քում, և շինութիւն յաշտա-
րակս յամուրս քս :

8. Վասն եզրարց և բնկերաց իմոց
խօսեցայ զխաղաղութիւն. վասն քոյ
և վասն տան տեառն Աստուծոյ մերոյ
ինդրեցաք զբարութիւն ի քէն :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՔ

Օրհնութիւնք Աստիճանաց.

1. **Ս**ա քեզ Տէր համբարձի դաշտ
իմ, որ բնակեալից եւ յերկինս :

2. Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն
անեան իւրոյ. որպէս աչք տղախնոյ
ի ձեռն օրհնաջ իւրոյ :

3. Այնպէս են աչք մեր առ քեզ
աէր Աստուած մեր. մինչև պարսկեացի
ի վերայ մեր :

4. Ապրսկեա մեզ Տէր պարսկեա
մեզ. զի բազում լցաք արհամարհանօք :

5. Եւս ստաւել լցան անձինք մեր
նախասանօք, որ նախատէին զմեզ.
Եւ արհամարհանօք ամբարտաւանից :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՎ

Օրհնութիւնք Աստիճանաց.

1. **Ե**թէ ոչ Տէր էր առ մեզ,
ստացէ Եսրայէլ, եթէ ոչ Տէր էր առ
մեզ :

2. Ընդ յառնել մարտկան ի վերայ մեր, կենդանւոյն կամեցան կլանել զմեզ :

3. Ի բարկանալ սրտմտաթեամբ նոցա ի վերայ մեր. ապա և չարք տրեմն ընկզմեցին զմեզ :

4. Ընդ ազխա անցին անձինք մեր. անցին անձինք մեր ընդ ազխա անգադարա :

5. Օրհնեալ է Տէր, որ ոչ ետ զմեզ յորս ստատմանց նոցա :

6. Անձինք մեր ապրեցան որպէս ճնճղուկ յորոգայթէ սրտոցայ :

7. Արագայթք նոցա վշրեցան, և մեր ապրեցաք :

8. Օղնաթիւն է մեզ յանուանէ Տեառն, որ արար զերկինս և զերկիր:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԳ

Օրհնութիւնք Աստիճանաց.

1. **Ո** յուսայ ի Տէր, որպէս լեառն Սիօն, մի սասանեացի յախական՝ որ բնակեալն է յերուսաղէմ :

2. Կերինք շարջ կն զնովա. Տէր

շուրջ է դժողովրդեամբ խրատ՝ յայտմ հեռու մինչև յախտեան :

5. Աչ թողու Տէր զգաւազան մեղաւորաց ի վիճակս արդարաց, և արդարք մի ձգեացեն զձեռս խրեանց յանօրէնութիւն :

4. Բարի առնէ Տէր բարեաց, և այնոցիկ, ոչք ուղիղ են արտաք :

5. Կակ զթիւրեալան յափշտակութեամբ, առնի զնոսա Տէր ընդ այնօրիկ ոչք զարձեն զանօրէնութիւն, խաղաղութիւն ի վերայ Եւրայէլի :

ՍԵՂՄՈՍ ձԵՆ

Օրհնութիւնք Աստիճակաց.

1. Ի դարձուցանել Տեառն զգերութիւն Սիօնի, և եզարք մեք մխթարեալք :

2. Յայնժամ լլցան բերանք մեր խնդութեամբ, և լեզուք մեր ցնծութեամբ :

3. Յայնժամ աւացին ի հեթանոսս՝ մեծ արար Տէր զառնել իւր ընդ նոսա : Մեծ արար Տէր զառնել իւր

ընդ մեզ . և մեք եզաք բերկրեալք :

4. Գարձա Տէր զգերութիւնս մեր սրպէս զուղիս ի հարաւոյ . ոչք վարէին արտասուօք , ջնձութեամբ հնձեացեն :

5. Արթալով երթային և լային , ոչք բարձեալ տանէին զսերմանս խրեանց :

6. Գալով եկեացեն և ջնձացեն , ոչք առեալ բերիցեն զորայս խրեանց :

ՍԱՂՄՈՍ ձԻՉ

Օրնկարիւնք Աստիճանաց .

1. Եթէ ոչ Տէր շինէ զտուն , ի նանիր վաստակին շինողք նորա :

2. Եթէ ոչ Տէր պահէ զքաղաք , ընդունայն սքնին պահապանք նորա :

3. Ի նանիր է ձեզ յառնել կանխաւ . արդ արիք մինչչև էք ննջեցեալ , ոչք առէք զհաց զաւոյ :

4. Ի ժամանակի , սրպէս տացի քան սիրելեաց խլաց . ժառանգութիւն առն արդիք են . ոչոյ վարձք խր են , այն է սրտուղ շրտվայնի խրոյ :

5. Արպէս նեոք ի ձեռս հօրի . այնպէս են և արդիքն թօթափելոյ :

Ե. Արանի, որ ելլից զցանկութիւն իւր ի նոցանէ : մի ամաշեացեն' յորժամ խօսեցին թշնամիք նոցա ընդ նոսա առ դրանն :

ՍԱՂԱՄՈՍ ձեռն

Օրհնութիւնք Աստիճանաց .

1. Արանի ամենեցուն' ոչք երկնչին ի Տեառնէ, և դնան ի նախադարձս նորա :

2. Զվաստակա ձեռաց քոց կերպցեաւ Արանի է քեզ, և բարի եղիցի :

3. Աին քո սրպէս այդի վայելուչ յանկիրնս տան քո : սրգիք քո սրպէս նորաստանկ ձիթենուոյ՝ շուրջ զսեղանով քո :

4. Այսպէս օրհնեացի ամենայն մարդ, որ երկնչի ի Տեառնէ : օրհնեացէ զքեզ Տէր ի Սիօնէ :

5. Առ տեացեա զու դրարութիւն յերասաղէմ զամենայն աւուրս կենաց քոց :

6. Տեացեա զու զսրգիս սրգաց քոց . խաղաղութիւն ի վերայ Եզրայէլի :

ՍՍԱՄՈՍ ձԻՐ

Օրհնութիւնք Աստիճանաց.

1. Բարում անդամ մարտեան ընդ ի մանկութենէ իմմէ, աստացէ Երայէլ :

2. Բարում անդամ մարտեան ընդ ի մանկութենէ իմմէ, և ինչ ոչ յազմեցին :

3. Զթիկունս իմ հարին մեղաւորք ընդ երկար արարին զանօրէնութիւնս իւրեանց :

4. Տէր արդար է, և խորասակէ զուշն մեղաւորաց :

5. Ամաշեացեն և յետս զարձցին ամենեքեան՝ ոչք տան զՍիօն :

6. Եզիպին նաքա սրայէս խոտ տանեաց. որ մինչչե ի բուսն եկեալ՝ չորացաւ :

7. Աւաթի ոչ ելից զբուսն իւր հնձողն, և ոչ զգիրկս իւր որ զորայն մողովէր :

8. Ոչ ասացին ամենեքեան՝ ոչք անցանէին առ նորօք, թէ օրհնու-

Թիւն Տեառն ընդ ձեզ է . և օրհնեցաք
զձեզ յանուանէ Տեառն :

ՍԱՂՄՈՍ ձԻԹ

Օրհնութիւնք Աստիճանաց .

1. **Ի** խորոց կարգացի առ զեզ
Տէր . Տէր լուր ձայնի խմամ :

2. Եզկիցին տկանջք քո ի լսել ըզ-
ձայն աղօթից խմոց :

3. Թէ դանօրէնաթիւնս քննես
Տէր Տէր, խի ո՞ կարէ կալ ասաջի

քո . զի ի քէն է քառթիւն :

4. Առան անտան քո համբերի Տէր,
համբեր անձն իմ բանի քում . յառա-
ցաւ անձն իմ ի Տէր :

5. Երա՛հէ առաւօտս՝ մինչև յերե-
կոյ . ի պահէ առաւօտս՝ յառացաւ
Երայէլ ի Տէր :

6. Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բա-
զում . ի նմանէ է փրկութիւն . և նա
փրկեաց զԵրայէլ յամենայն նեղու-
թեանց նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԱ

Օրհնութիւնք Աստիճանաց .

1. Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և
ոչ գրօտան աչք իմ :

2. Աչ դնացի ևս ընդ մեծամեծս . և
ոչ ընդ այնտիկ , որք սքանչելի եղևն
բան զիս :

3. Բացք թէ խնարհեցայ ևս՝ որպէս
մանուկ սարաուցեալ ի սակնէ մօր
խրոյ . և դարձ նորա անդրէն ի նոյն :

4. Այլ թէ հպարտացայի արդեօք
զանձն իմ, այսպէս եղիցի հաստացումն

անձին խնայ . յուսացաւ Կորայէլ ի Տէր
յայտմ հեռէ մինչև յախական :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԱ

Օրհնուքիւնք Աստիճանաց .

1. Յիշեա Տէր զԿամիթ , և զամե-
նայն հեղութիւն նորա :

2. Որպէս երգուաւ Տեառն , և
ուխաաւ եղ Աստուծոյ Յակոբայ :

3. Թէ ոչ մտից ի յարկս տան խնայ .
և թէ ելից յանկողինս մահնաց խնայ :

4. Թէ տաց քուն աչաց խնայ , կամ
նինջ արականաց խնայ , կամ հանգիստ
իրանաց խնայ . մինչև զտից զտեղի
յարկի աեառն Աստուծոյ Յակոբայ :

5. Ահա լուար զնմանէ յԵփրաթայ ,
և զտար զնա ի զաշտա մայրեաց :

6. Մացաք ի յարկս նորա . երկիր
պաղցաք ի աեղւոջ՝ ուր կայեալ են
տար նորա :

7. Արի Տէր ի հանգիստ քո՛ զու և
տապանակ կտակի սրբութեան քո :

8. Երիցունք քո զգեցցին զարդարու-
թիւն . և սուրբ ք քոցնձալով ցնձացին :

9. Վասն Գաւթի սիրելւոյ քո, մի
զարձուցաներ զերեւա քո յօժելոյ
քումմէ :

10. Երդուա Տէր Գաւթի ճշմար-
տութեամբ և ոչ ստեաց նմա . ի սպաղոյ
որովայնէ քումմէ նասուցից յաթա
քո :

11. Թէ պահեացեն որդիք քո զօ-
րէնա իմ և զվկայութիւնա իմ, զար ու-
սուցից նոցա :

12. Որդիք նոցա նասցին յախականա
յախակենից յաթա քո :

13. Հանեցաւ Տէր ընդ Սիօն, և
ընտրեաց բնակիլ ի նմա . առէ՛ աչա է
հանդիսա իմ յախականա յախակենից .
իմա բնակեցայց զի հանեցայ ընդ սա :

14. Զորս սորա օրհնելով օրհնեցից,
և զաղքատս սորա լցուցից հացիւ :

15. Երիցանց սորա զգեցուցից
գիրկութիւն . և սարքք սորա ցնծալով
ցնծացեն :

16. Անդ ծագեցից զեղջիւր ի Գաւթի .
պատրաստ արարից զհրադ օժելոյ
իմոյ :

17. Թշնամեաց նորա զգեցուցից

դամօթ . այլ ի վերայ նորա ծաղկեացէ
սրբութիւն իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԹ

Օրհնութիւնք Աստիճանաց .

1. **Չ**ի բարի , կամ զի վայելուչ , զի
բնակին եզրարք ի միասին :

2. Արպէս իւղ զի իջանէ ի դլուխ՝
և ի մօրուսն Ահարօնի . ի մօրուայն
իջանէ ի գրապանս զգեատու նորա :

3. Արպէս ցօղ՝ զի ցօղէ ի Հեղմանէ
ի վերայ լերին Սիօնի :

4. Տէր անդ պատրաստեաց զօրհ-
նութիւն , և զկեանսն յախանից :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԹ

Օրհնութիւնք Աստիճանաց .

1. **Ա**ստ օրհնեցէք ամենայն ծա-
նայք անասն՝ զՏէր . ն կայք ի ասն
Տեան , և ի դամբիս Աստուծոյ
մերոյ :

2. Ի զիշերի համբարձէք զձեռս ձեր
ի սրբութիւն , և օրհնեցէք զՏէր :

5. Օրհնեցէ՛ղ զմեզ Տէր ի Սիօնէ՛ ,
որ արար զերկիինս և զերկիր :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԳ

Ազերուխա .

1. Օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն .
օրհնեցէ՛ք ծառայք Տեառն՝ զՏէր , ո՛ր
կայք ի տուն Տեառն , ի դաւիթա Աս-
տուծոյ մերոյ :

2. Օրհնեցէ՛ք զՏէր՝ զի բարի է . սաղ-
մոս ասացէ՛ք անուան նորա զի քաղցր է :

3. Զյակար ընտրեաց իւր Տէր , և
զԲորայէլ ժառանգութիւն իւր :

4. Ես ծանեաց՝ զի մեծ է Տէր . և
Տէր մեծ է քան զամենայն կուսս :

5. Զամենայն զոր ինչ կամեցաւ և
արար Տէր , յերկիինս և յերկիր , ի ծով
և յամենայն խորս :

6. Հանէ զամպս ի ծագաց երկրէ .
զփայլատակունս իւր յանձրևս արար .
և հանէ զհողմ ի շտեմարանաց իւրոյ :

7. Եհար զամենայն անդրանիկս
Եգիպտացոց , ի մարդոյ մինչ և յանա-
սուն :

8. Առաքեալսց զնշանս և զարուեստս իւր ի մէջ քո Նդիարանս, ի Փարաօն և յամենայն զօրս իւր :

9. Նհար զազգս բազումս . և սպան զթագաւորս հզօրս :

10. Զսեհալն թագաւոր Ամուրհա-

յուսց, զԱզգ թագաւոր Նասանու, և զամենայն թագաւորութիւնս Վանու : նայուսց :

11. Նոս զերկիր նոցա ի Ճառանդութիւն . Ճառանդութիւն Նորայէլի Ճոզովրդեան իւրոց :

12. Տէր անուն քո յախտեան . Տէր

յիշատակ քո ազգէ մինչև յազգ :

15. Դատէ Տէր զժողովուրդ իւր ,
և ի ծառայս իւր մխիթարի :

14. Առաքնեթանսաց սակի և արծաթ
են , ձեռագործք են արդւոյ մարդկան :

15. Բերանդոյ՝ և ոչ խօսին . աչք
են՝ և ոչ տեսնեն :

16. Ամանջք են՝ և ոչ լսեն . և ոչ
զոյ շունչ ի բերանս նոցա :

17. Նման նոցա եղիցին ոյք արա-
րին զնոսա . ամենեքեան ոյք յուսա-
ցեալ են ի նոսա :

18. Տուն Եսրայէլի օրհնեցէք զՏէր ,
սուն Ահարօնի օրհնեցէք զՏէր :

19. Տուն Ղևեայ օրհնեցէք զՏէր ,
երկիւզածք Տեառն օրհնեցէք զՏէր :

20. Օրհնեալ Տէր ի Սիօնէ որ բնա-
կեալն է յԵրուսաղէմ :

ՍԱՂՄՈՍ ձԼԷ

Այերուխա.

1. Խոստովան եղերուք Տեառն ,
զի բարի է . զի յախտեան է ողորմու-
թիւն նորա :

2. Խոստովան եղերուք Ասատուծոյն
ասատուծոյ զի յախտեան է սղարմութիւն նորա :

3. Խոստովան եղերուք Տեառն
տերանոց, զի յախտեան է սղարմութիւն նորա :

4. Արար զսքանչելիա մեծամեծա
միայն, զի յախտեան է սղարմութիւն.

5. Զերկիրնա արար խնաստութեամբ
խորով : զի յախտեան է սղարմութիւն .

6. Հաստատեաց զերկիր ի վերայ
ջուրց . զի յախտեան է սղարմութիւն .

7. Արար զլուսաւորս մեծամեծա
միայն . զի յախտեան է սղարմութիւն .

8. Զարեգակն արար ի շխանական
առնջեան, զի յախտեան է սղարմու .

9. Զլուսին և զաստու զս ի շխանական
զիշերայ . զի յախտեան է սղարմութիւն .

10. Եհար զերկիրն Եզրարացոց
անդրանկօք խորովք հանդերձ . զի
յախտեան է սղարմութիւն նորա :

11. Եւ Եհան զԵսրայէլ ի միջոյ
նորա . զի յախտեան է սղարմութիւն .

12. Ի ձեռն բարձր' և ի բազուկ
հզօր . զի յախտեան է սղարմութիւն .

13. Եհերձ գծագիւ մեծ, և բաժա-
նեաց յերկուս մասունս. զի յախակեան.

14. Եւ անցաց զԽորայէլ ընդ մէջ
նորս. զի յախակեան է սղարմաթիւն.

15. Ընկղմեաց զՓարաւօն և զգօրս
իւր ի ծով կարմիր. զի յախակեան է.

16. Եւ Եհան զժողովուրդ իւր յա-
նապատ, զի յախակեան է սղարմաթիւն.

17. Եհար զաղղս մեծամեծս միայն.
զի յախակեան է սղարմաթիւն նորս :

18. Եւ սղան զթաղաւորս հօրս.
զի յախակեան է սղարմաթիւն նորս :

19. Զսեհօն թաղաւոր Ամարհա-
ցոսց : զի յախակեան է սղարմաթիւն
նորս :

20. Զովդ թաղաւոր Բառանու. զի
յախակեան է սղարմաթիւն նորս :

21. Եւս զերկիր նոցա ի մասանդու-
թիւն. զի յախակեան է սղարմաթիւն.

22. Քառանդութիւն Խորայէլ ի ծա-
ռայի իւրոց. զի յախակեան է սղարմա.

23. Յիշեաց զմեզ Տէր ի խոնար-
հութեան մերում. զի յախակեան է
սղարմաթիւն նորս :

24. Եւ փրկեաց զմեզ ի ձեռաց

Թշնամեաց մերոց, զի յախտեան է սղորմութիւն նորա :

25. Ա տայ կերակուր ամենայն կենդանեաց, զի յախտեան է սղոր-

26. Խօստովան եղերուք Աստուծոյ երկնասրբի. զի յախտեան է սղորմութիւն նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԶ

Ի Գաւթր. ի ձեռն Երեմիայի.

1. **Ա**ռ դեռա Բարեւալացոց, անդ նստէաք և լայաք, որպէս յիշեցաք մեք անդ զՍրօն :

2. Ի մէջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտակարանս մեր :

3. Անդ հարցանէին զերիչք մեր զքանս օրհնութեան. զերեւոյաբք մեր ստիպէին զմեզ և ասէին .

4. Օրհնեցէք մեզ յօրհնութենէ Սրօնի. իսկ զխորդ օրհնեացուք զօրհնութիւնս Տեառն՝ յերկիր օտար :

5. Թէ մտացայց զքեզ Երուսաղէմ, մտացայցի զիս աջ իմ :

6. Ացեայցի լեզու իմ ի քիմս իմ, թէ

ոչ յիշեցից զքեզ . թէ ոչ նախ նուազեցից զքեզ Նրուսաղէմ, սկիզբն ուրախութեան իմոյ :

7. Յիշեա Տէր զորդիան Նդովմայ՝ յաւուրսն Նրուսաղէմի :

8. Այք ասէին՝ քակեցէք քակեցէք, մինչև իհիմն հասուցէք :

9. Գնասոր Բարեշայուոյ թշուառահան . երանի որ հասոցց զհասուցումն քո , զոր դու մեզ հասուցեր :

10. Երանի որ կաշաւ զմանկունաքո , և եհար զքարի :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԷ

Սաղմոս ի Դաւիթ .

1. Խստտովան եղէց քեզ Տէր բռնշով սրտիւ իմով . առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ :

2. Զի լուար գրանա բերանոյ իմոյ . երկիր պաղից ի Տաճար սուրբ քո . և խստտովան եղէց անուան քում վասն ողորմութեան և հշմարտութեան քոյ :

3. Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո . յորում աւուր կարգամ

առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ . և
բազում արասցես զօրութիւնս յանձն
իմ :

4. Խոստովանե լողիցին առ քեզ ամե-
նայն թաղաւորք երկրի, զի լուան

զբանա բերանոյ քո . և օրհնեսցեն
զճանապարհս քո :

5. Մեծ են փառք Տեառն . բարձր
է Տէր . զխանարհս տեսանէ, և զբար-
ձաւնս ի հեռապատանէ ճանաչէ :

6. Թէ դնացից եւ ի մէջ նեղութեանց, կեցուացեալիս ի բարկութենէ թշնամւոյն :

7. Չգեցեր զձեռն քո և փրկեաց զիս աջ քո . և Տէր հաստացէ ընդ իմ :

8. Տէր սղարմութիւն քո յախեան. զգործս ձեռաց քոյ մի անտեսս ստաներ :

ՍԱՂԱՄՈՍ ԺԷԸ

Ի Կառարած . սաղմուս ի Գաւիթ.

1. Տէր փորձեցեր զիս՝ և ծանեար զիս . դու ծանեար զնսափչն իմ և զչառնեղն իմ :

2. Ի միտ սուեր զխորհարդս իմ ի հեռատանէ . զչափդս իմ և զփիճակս իմ դու քննեցեր, և զամենայն հանապարհս իմ յառաջագոյն տեսեր . զի ոչ գոյ նենդութիւն ի լեզուի իմում :

3. Ահա դու Տէր՝ ծանեար զյեարին իմ և զառաջին իմ . դու ստեղծեր զիս, և եղեր զձեռն քո ի վերայ իմ :

4. Աքանչելի եղև զխառթիւն քո ինէն . և զօրացաւ, և ոչ հանդարտեմ սմա :

5. Յ՞ն երթալոյ կա յողոյ քամմէ :
կամ յերեսոաց քոց կա յ՞ն փախեալոյ :

6. Թէ՛ ելանեմ յերկիրնս, դու անդ
կա. և թէ՛ իջանեմ ի դժոխս, և անդը
մօտ կա :

7. Թէ՛ առից դի՛մ կա իմ ընդ առաւօտս,
և բնակեցալոյ յերկրս ծովու :

8. Սակայն և անդ ձեռն քո առաջ-
նորդեացէ ինձ, և աջ քո ընկալցի դիմ :

9. Ասացի՛ խաւար ուրեմն արդեօք
ծածկեաց դիմ, կամ գիշեր փոխանակ
լուսոյ փափկութեան իմոյ :

10. Խաւարն ի քէնն ոչ խաւարեացի .
և գիշերն որպէս օրս լուսաւոր եղիցի .
և խաւար նորս որպէս զլոյս նորս :

11. Դու ստացար զերթկամունս իմ .
և ընկալար դիմ յորովայնէ մօր իմոյ :

12. Խոստովան եղէց քեզ Տէր՛ դի-
ահեզ և սքանչելի կա . սքանչելի են
զործք քո, և անձն իմ սիրեաց յոյժ :

13. Ոչ թաղեաւ ոսկր իմ ի քէնն՝
զոր արարեր ի ծածուկ . և կար զօրու-
թեան իմոյ ընդ ստորինս երկրի :

14. Զանդործս իմ տեսին աչք քո .
և ի դիրս քո ամենեքեան զրեցան :

15. Ի տուէ մայրեցան, և ոչ ոք էր որ առաջնորդէր նոցա :

16. Ինձ յոյժ մեծարոյ կղեն բարեկամք քո Աստուած. և յոյժ զօրացան իշխանք նոցա :

17. Թուեցի զնոսա՛ և քան զաւաղ բազմացան. զարթեայ՛ և արդ ընդ քեզ եմ :

18. Թէ՛ սպանանեա զմեզաւորս՛ Աստուած, արք արեան ի բոց կղերուք յինէն :

19. Ի հակառակութիւն և ի նախանձ, առցեն ի նանիր գբադաքս քո :

20. Զատելիս քո Տէր ատեցի և ի վերայ թշնամեաց քոյ մաշեցայ :

21. Ատելութեամբ հատարեալ ատեցի զնոսա, և կղեն ինձ թշնամիք :

22. Փարձեա զիս Աստուած և ծանիր գտիրա իմ, քննեա զիս՛ և ծանիր զշաւիղս իմ. և տեա թէ իցեն անօրէնութիւնք ի ճանապարհս իմ. և առաջնորդեա ինձ ի ճանապարհս քո յաւատենից :

ՍԱՂԱՄՈՍ ՃԼԹ

Ի կատարած. ստղմուս ի Գոււիր.

1. Սուրբեցոս զիս Տէր ի մարդոյ
չարէ. յառնէ անիրաւէ փրկեալ զիս :

5. Խորհեցան զանօրէնութիւն ի
սիրաս իւրեանց. զոր ամենայն պա-
տրաստեցան ի պատերազմ :

4. Արեցին զլեզուս իւրեանց որպէս
զօձի. և թոյնք իժից ի ներքոյ շրթանց
նոցա :

5. Պահեալ զիս Տէր ի ձեռաց մե-
ղաւորի, և ի մարդոյ չարէ փրկեալ զիս :

6. Խորհեցան խափանել զզնացոս
իւմ. թագուցին ամբարտաւանք որո-
գայթ ինձ :

7. Ասրա ձգեցին որոգայթ սափց
իւնց. շուրջ զշաւղօք իմալք ևզին
ինձ գայթակղութիւն :

8. Ասացի՛ Տէր Աստուած իմ ևս զու-
ռնկն զիր Տէր ձայնի ազօթից իւնց :

9. Տէր Տէր զօրութիւն փրկութեան
իւնց. հովանի զլիսոյ իւնց յառաջ պա-
տերազմի :

10. Մի մատաներ զիս Տէր ի ջանկութիւն մեզաւորաց, ոչք խորհեցան վասն իմ. մի ընդ վայր հարկաներ զիս :

11. Զի մի երբէք բարձրացի՞ն, և խորհուրդք նոցա մի կատարեացի՞ն. վախճան կատարածի նոցա՝ վաստակ շրթանց ի բեանց ծածկեացէ զնոսա :

12. Արկղես ի վերայ նոցա կայծակունա հրոյ, և կործանեացես զնոսա. ի տառապանաց մի կարացեն կեսալ :

13. Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեացի ի վերայ երկրի. զայր մեզաւոր՝ շարիք իւր սրտացեն ի կորուսա :

14. Ծանեաց, զի առնեա Տէր դատատան ազգատի, և իրաւունա անանկի :

15. Արգարք գոհացի՞ն զանուանէքումէ, և բնակեացի՞ն ուղիդք սասջի երեսաց քոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻ

Սաղմոս ի Գուերի.

1. Տէր կարգացի առ քեզ և լուր

ինձ, նայեալ ի ձայն աղօթից իմաց՝
ի կարգալ իմում առ քեզ :

2. Աւղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս
խառնել առաջի քո Տէր. համբարձումն
ձեռաց իմաց՝ օրատարազ երեկոյի :

3. Գիր Տէր սրահասցան բերանոյ
իմոյ, և դուռն ամուր շրթանոց իմոց.
զի մի խառտրեացի սիրա իմ բանիւ
չարութեան :

4. Պատճառել զպատճառս մեզաց
ընդ մարդս, որք գործեն զանօրէնու-
թիւն. և ոչ եղէց կցորդ ընտրելեաց
նոցա :

5. Երատեացէ զիս արդարն սղոր-
մութեամբ՝ և յանդիման արասցէ .
իւզ մեղաւորի մի օժցէ զդլուխ իմ, և
աղօթք իմ ի կամս նորա :

6. Արդելան մերձ առ վիմին դա-
տաւորք նոցա. լախցեն բանից իմոց
և քաղցրասցին :

7. Որպէս թանձրութիւն հողոյ, զի
սիւռեալ է ի վերայ երկրի. ցրտեացին
ոսկերք նոցա մերձ ի դժսիս :

8. Առ քեզ Տէր Տէր՝ են աչք իմ. ի
քեզ յուսացայ, մի հաներ զհողի յինէն :

9. Պահեա զիա յորդայթէ՛ որ թա-
ղուցա ինձ, ի դայթակղութենէ՛ գոր-
ծողին զանօրէնութիւն :

10. Անկցին ի ցանցս նորա մե-
ղաօրք, միայն եմ ես մինչեւ անցից :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՍ

Իմաստութիւն ի Նաւիր . աղօրք,
ի ժամանակի՛ զի եք եւս յայրի
ակց.

1. Չայնիւ իմով ես առ Տէր կար-
դացի . ձայնիւ իմով զՏէր աղաչեցի :

2. Սիրեցից առաջի Տեառն զաղօթս
իմ, և զնեղութիւնս իմ առաջի նորա
պատմեցից :

3. Ի նուազիլ յինէն հոգւոյ իմոյ,
զու Տէր ծանեար զշափղս իմ . ի նա
նապարհ յար և զնայի, թաղուցա ինձ
որդայթ :

4. Հայէի յաջմէ՛ տեսանէի, և ոչ
քը նանաչէր զիա . կորեաւ յինէն փա-
խուաւ իմ, և ոչ գտաւ խնդրող անձին
իմոյ :

5. Ազատակեցի առ քեզ Տէր և

ասացի, դու եւ յոյս եւ բամբին իմ յերկրին կենդանեաց :

6. Նայեա Տէր յաղօթս իմ, դի եւ խոնարհ եղէ յոյժ . ապրեցս դիս ի հալածչաց իմոց, դի հզօրք եղեն քան դիս :

7. Տէր հան ի բանաէ զանձն իմ . դահանամ զանուանէ քամմէ :

8. Ինձ սպասեն արդարք՝ մինչեւ հասուցեա ինձ :

ՍԱՂՄՈՍ ձԻԲ

Սագմուս ի Գուրի, ի ժամանակի դի հալածէր զնա Արիսապրմ որդի ետրա.

1 Տէր լուր աղօթից իմոց . ունին դիր խնդրուածաց իմոց նշմարութեամբ քով :

2. Լուր ինձ արդարութեամբ քով, ե մի մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քով . դի ոչ արդարանայ առաջի քս ամենայն կենդանի :

3. Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զկեանս իմ .

նստոյց զիս ի խառարի որպէս մեռեալ
յախակնից :

4. Չանձրացաւ յիս հոգի իմ . և սիրտ
իմ խառվեցաւ յիս :

5. Յիշեցի դառութան զառաջինս .
խորհեցայ յամենայն դարձս քս . յա-
րարածս ձեռաց քոց խորհեցայ , և
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

6. Անձն իմ որպէս երկիր ծարաւի
է առ քեզ . վաղվազակի լաբ ինձ Տէր,
զի նուազեաց յինէն հոգի իմ :

7. Մի դարձուցաներ զերեսս քս
յինէն . նմանիցիմ այնոցիկ , որ իջա-
նեն ի գուր :

8. Առեցի արտ ինձ առաւօտու գո-
ղորմութիւնս քս . զի ես ի քեզ Տէր
յուտացայ :

9. Յոյց ինձ հանազարհ՝ յոր գնացից .
զի առ քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ :

10. Փրկեաւ զիս ի թշնամեաց իմոց
Տէր . զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

11. Աւաս ինձ առնել զկամս քս . զի
գու ես Աստուած իմ :

12. Հոգի քս բարի՝ առաջնորդեացէ
ինձ յերկիր ուղիղ :

15. Վասն անուան քո Տէր՝ կեցուցեա զիս, արդարութեամբ քով հանցեա ի նեղութենէ զանձն իմ :

16. Ողորմութեամբ քով սատակեացեա զթշնամիս իմ. կորուցեա զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԳ

Ի Գուշիք. առ Գողթար.

1. **Օ**րհնեալ տէր Աստուած իմ, որ ուսոյց զձեռս իմ ի պատերազմ, և զմատանս իմ ի հակառակմարտ :

2. Ողորմութիւն իմ և ապաւէն իմ, օգնական իմ և փրկիչ իմ. ապաւէն իմ, և ես յուսամ ինա :

3. Ո հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինե. Տէր՝ սով է մարդ՝ զի յայտնեցար դառնմա. կամ որդի մարդոյ թէ համարիս ինչ զնա :

4. Մարդ նանրոյ նմանեցաւ. և աւարք նորա որպէս հովանի անցին :

5. Տէր խոնարհեցս զերկինս՝ և

էջ . մերձեաց ի լերինս և ծխեացին :

6. Փայլատակեալ զփայլատակեալսս քո , և խառնեալ զնոսս : առաքեալ զնեառ քո՝ և սրտեալ զնոսս :

7. Առաքեալ զձեռն քո ի բարձանց , և փրկեալ զիս ի ջարց բազմաց , և ի ձեռաց սրբաց օտարաց :

8. Արոց բերանք ի բերանց խօսեցան զնանբախիւն , և աջ նոցա՝ աջ է մեզաց :

9. Աստուած յօրհնախիւն նոր օրհնեցից զքեզ . տաանաղեալսս սաղմոսարանսս սաղմոս ատաղից քեզ :

10. Ա՞ տայէ զփրկախիւն թագաւորաց մերոց . որ փրկելոցն իցէ զՆախիթ ծառայ իւր ի սրոց չարէ :

11. Փրկեալ զիս՝ և սպրեցս զիս ի ձեռաց սրբաց օտարաց :

12. Արոց բերանք ի բերանց խօսեցան զնանբախիւն , և աջ նոցա՝ աջ է մեզաց :

13. Արոց առակք ի բերանց որպէս նարատունկ հաստատուն ևն ի մանկախիւնէ ի բերանց . դասերք նոցա զարգարեալ և սրտանեալ ի նմանախիւն տանարի :

14. Շտեմարանք նոցա լի են և բղխեն ի միմեանս . խաշինք նոցա բազմածինք են՝ և բազմանան ի գնացա խրեանց . և անդեայք նոց Ե պարարաք են :

15. Ոչ գոյ խրամատութիւն ցանկոյ նոցա , և ոչ աղաղակ ի հրատարակա նոցա :

16. Արդ Երանեցից ժողովրդեան՝ որոց այս այսպէս է . Երանի ժողովրդեան , որոյ Տէր Աստուած է նոցա :

ՍԱՂՄՈՍ ձԽԳ

Օրհնութեանց սատմոս ի Գաւիթ .

1. Բարձր առնեմ գրեզ Աստուած իմ . և թաղաւոր իմ . և օրհնեմ զանունքս յախտեան՝ և յախտեանս յախտենից :

2. Զօրհանապաղ օրհնեցից գրեզ , և գովեցից զանունքս յախտեան և յախտեանս յախտենից :

3. Մեծ է Տէր և օրհնեալ է յոյժ , և մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ :

4. Ազգք և ազգք գովեացեն զգործս

քո . և զգորութիւնս քո պատմեացեն :

5. Զմեծ վայելչութիւնս փառաց սրբութեան քո խօսեացին , և զաքանչեցիս քո պատմեացեն :

6. Զգորութիւնս ահի քո ատացեն , և զմեծութիւնս քո պատմեացեն :

7. Զյիշատակ քաղում քաղցրութեան քո բղխեացեն , և արդարութեամբ քո շնծացեն :

8. Գթած ողորմած է Տէր , երկայնամիտ և քաղումողորմ :

9. Քաղցր է Տէր առ ամենեանս , և զթութիւնս նորա ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց :

10. Խոստովան եղիցին առ քեզ Տէր՝ ամենայն գործք քո . և սարքք քո օրհնեացեն զքեզ :

11. Զփառս արքայութեան քո ատացեն , և զգորութիւնս քո պատմեացեն :

12. Ճանաչել սրբաց մարդկան զգորութիւնս քո . և զփառս մեծ վայելչութեան արքայութեան քո :

13. Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յախտենից , և տէրութիւն քո ազգէ մինչև յազգ :

14. Հաւատարիմ է Տէր յամենայն
իրանա իւր, և արդար է յամենայն
ի դորձա իւր :

15. Հաստատ է Տէր զամենա յն գայ-
թակղեալս, և կանդն է զամենայն
դլորեալս :

16. Աչք ամենեցուն ի բեզ յու-

սան, և դու ստա կերակուր նոցա ի
ժամու :

17. Տաս դու նոցա և կերակրին .
րանաս դձևն քս, և լցուցանեա զա-
մենեակուն քաղցրութեամբ կամօք
քով :

18. Արդար է Տէր յամենայն նա-

նասարհա իւր. և սուրբ է յամենայն
ի դարձս իւր :

19. Մերձ է Տէր առ ամենեւեան,
որք կարգան առ նա. առ ամենեւեան՝
որք կարգան առ նա նշմարառութեամբ :

20. Զկամս երկիր դաժայ իւրոյ առնէ
Տէր. ազօթից նոցա լաէ՝ և կեցուցանէ
զնոսա :

24. Պահէ Տէր զամենեւեան սյր
օրեւն զնա, և զամենայն մեղաւորս
սասակէ Տէր :

22. Զօրհնութիւնս Տեառն խօսեցի
բերան իմ. օրհնեցէ ամենայն կեն-
դանի դանուն սուրբ նորս յախական,
և յախականս յախակենից :

ՍԱՂՄՈՍ ձԻԵ

Այլրուխա, Անգեայ և Զաքարիայ.

1. Օրհնեա անձն իմ զՏէր, օրհ-
նեցից զՏէր ի կեանս իմ. սաղմոս
ասացից Աստուծոյ իմոյ՝ մինչև եմ ես :

2. Մի յուսայք յիշխանս՝ յորդիս
մարդկան. զի ոչ զոյ փրկութիւն ի
նոսա :

3. Ելլիցէ հոգի ի նոցանէ՛ , և դարձցին անդրէն ի հող . և յայնմ աւար կորիցեն ամենայն խորհուրդք նոցա :

4. Երանի՛ աղղի՛ սրում ակէր Աստուած Յակոբայ օղնակրան է նմա . և յոյս նորա ի ակէր Աստուած է :

5. Որ արար զերկինս և զերկիր , զծով՛ և զամենայն որ է ի նոսա :

6. Ո պահէ՛ զհշմարառութիւն յախտեան . և առնէ իրաւունս զրկելոց :

7. Տայ հոց քաղցելոց , և արձակէ զկապեալս Տէր :

8. Տէր բանայ զաչս կուրաց , և կանգնէ զղլորեալս Տէր :

9. Տէր սիրէ զարդարս , Տէր սրահէ զպանդուխտս . զորրս և զայրիս ընդունի Տէր . և զհանաօքարն ամբարըշտաց կորուսանէ :

10. Թագաւորեացէ Տէր յախտեան , Աստուած քո Սիօն՛ աղղէ մինչ և յաղգ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻՁ

Արկրուխա , Անգեայ և Չաքարիայ .

1. **Օ**րհնեցէք զՏէր զի բարի է սաղ-

մտա . Աստուծոյ մերոյ քաղցր եղիցի
օրհնութիւն :

2. Նինչ գերուսողէմ Տէր , և ըզ-
ցրուեալն Դարայէլի ժողովէ :

3. Բժշկէ գրեկեալ սիրտս , և պատէ
զամենայն վէրս նորս :

4. Ո թուէ գրազմութիւն աստեղաց ,
և զամենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ :

5. Մեծ է Տէր , և մեծ է զօրութիւն
նորս . իմաստութեան նորս ոչ գոյ
բա :

6. Ընդունի զհեզս Տէր , և խոնարհ
առնէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

7. Օրհնեցէք զՏէր խոստովանու-
թեամբ . սաղմոս սաացէք նմա օրհ-
նութեամբ :

8. Ո զգեցոց զերկինս ամպովք .
պատրաստ արար զանձրև իւր յերկիր :

9. Բուսոց զխոտս ի լերինս , զգա-
լար ի ծառայութիւն մարդկան :

10. Ո սայ անասնոց կերակուր .
ձագոց ագռաւոց որ կարդան առնա :

11. Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ
կամեցաւ Տէր . և ոչ ընդ իրանս առն
սկայի հանեցաւ :

12. Այլ հանեցաւ Տէր ընդ երկիւր-
դամս իւր . և ընդ այնտօիկ' սյր յուսան
յողորմութիւն նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ճԻԷ

Այերուիա, Անգեայ և Չաքարիայ.

1. Գովեա Արուսաղէմ զՏէր :
2. Եւ օրհնեա զԱսատուած քո Սիօն :
3. Զի գորացոյց զնիգա դրանց քոյ ,
և օրհնեաց զօրդիա քո ի քեզ :
4. Ա ևդ զաահմանա քո ի խաղաղու-
թիւն . պարարտութեամբ ցորենոյ
լցոյց զքեզ :
5. Առաքէ դրան իւր յերկիր . վաղ-
վաղ ընթանան պատգամք նորա :
6. Դնէ զձիւն որպէս զաւր , և զմէզ
որպէս փոշի ցանեաց :
7. Արժանէ զառան որպէս պատաս-
ասաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կեալ :
8. Առաքէ դրան իւր' և հալէ զնոսա,
շնչեացեն հողմք' և գնասցեն Չուրք :
9. Պատմէ դրան իւր Յակորայ ,
զարդարութիւն և զիրառունա Եսրայէլի :
10. Ոչ այտպէս արար ամենայն

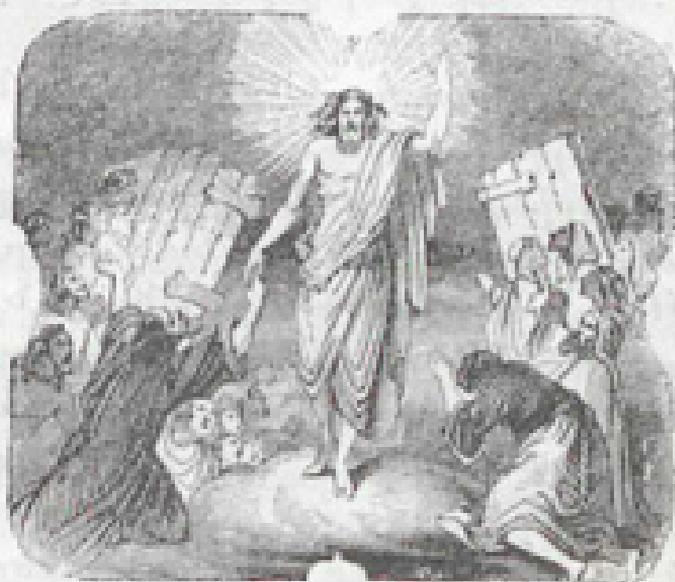
ազգաց Տէր, և գրաստատանա իւր ոչ
յարանեաց նոցա :

ՍԱՂԱՄՈՍ ձԻՐ

Աւերաբա, Անգեաց և Զարարիաց.

1. Օրհնեցէք զՏէր յերկնից, օրհ-
նեցէք զնա ի բարձանց :

2. Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշ-

տակք նորա. օրհնեցէք զնա ամենայն
գորաթիւնք նորա :

3. Օրհնեցէք զնա արեգակն և լու-

սին • օրհնեցէք զնա ամենայն առ-
տեղք և խորք :

4 Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից •
Զուրք որ ի վերոյ քան զերկինս, օրհ-
նեցէք զանուն Տեառն :

5. Զի նա ստաց և եղեն, հրա-
մայեաց և հաստատեցան :

6. Ապոսոյ զնոսա յաւիտեանս յաւի-
տենից • սահման եղ' և ոչ անցանեն :

7. Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ' վիշապք
և ամենայն խորք :

8. Հուր և կարկուտ' ձիւն և սառն'
հողմ և մրրիկ, որ սանէք զքան նորա :

9. Լերինք և ամենայն բարձունք'
ձառք սլաղաբերք և ամենայն մայրք :

10. Գաղանք և ամենայն անասունք,
սողունք և ամենայն թռչունք թևաւորք :

11. Թագաւորք երկրի և զօրք իւ-
րեանց • իշխանք և ամենայն դա-
սաւորք երկրի :

12. Երիտասարդք և կուսանք, ծերք
և աղայք' օրհնեցէք զանուն Տեառն :

13. Բարձրացաւ անուն նր՝ միայն խոս-
տովանութիւն նմա յերկինս և յերկրի :

14. Բարձր սանէ Տէր զեղջիւր ժո-

դովրդեան իւրոյ, օրհնութիւն յամե-
նայն սրբոց նմա . յորդոցն Եսրայէլի
ժողովուրդ՝ որ մերձ է առ Տէր :

ՍԱՂՄՈՍ ձԽԹ

Աղերիա, Անգեայ և Զաքարիայ.

1. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն
ինոր. օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

2. Ուրախացի Եսրայէլ յարարիչ
իւր . որդիք Սիօնի ցնծացեն ի թա-
ղաւորն իւրեանց :

3. Օրհնեացեն զանուն նորա օրհ-
նութեամբ . սաղմոսիւք և օրհնու-
թեամբ սաղմոս ասացեն նմա :

4. Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր
սր . և բարձր առնէ զհեղա ի փրկութեան :

5. Պարծեացին սուրբքն փառօք՝ և
ցնծացեն ի հանդիսս իւրեանց . և
բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք
իւրեանց :

6. Սուր երկայրի ետ ի ձեռս նոցա,
առնու ընտանցումն ի հեթանոսաց՝ յան-
դիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :

7. Ի կապել զթաղաւորս նոցա կա-

օրանօք. և զգորափարս նոցա ձեռնա-
կապօք երկաթեօք :

Յ. Աննել նոցա դատաստանա ի գրոց,
փառք այս ևն ամենայն սրբոց նորա :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԾ

Արեւուիս, Անգեւոյ և Չաքարիայ.

1. Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբու-
թեան նորա. օրհնեցէք զնա ի հա-
տատութեան ի գորութեան նորա :

2. Օրհնեցէք զնա ի գորութեան
նորա. օրհնեցէք զնա ի բազում մե-
ծութեան նորա :

3. Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնու-
թեան. օրհնեցէք զնա սաղմոսիք և
օրհնութեամբ :

4. Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ.
զավեցէք զնա ուրախութեամբ :

5. Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր.
զավեցէք զնա ի բարբառ լսելի :

6. Օրհնեցէք զնա ի ձայն գոհութեան.
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր :

ՍԱՆՎՈՍ

Ինքնագիր Գուշի՝ արտաքույրուց.

1. Փորը էի ես յեղբարս իմ, և
կրտսեր ի տան հօր իմոյ : արած էի
զխաշինս հօր իմոյ :

2. Չեաք իմ արարին սաղմասարան .
և մատունք իմ կապակցին զարծի օրհ-
նութեան :

3. Կոյ արդ ո՞ սրտակցէ զայս
Տեառն իմում . ինքնին Տէր ամե-
նայնի լուսիցէ զամենայն :

4. Աւ առաքեաց Տէր զհրեշտակ իւր.
և համբարձ գիտ ի հօտէ խաշանց հօր
իմոյ . և օժ գիտ յօժուին իւրոյ իւրոյ :

5. Աղբարք իմ մեծամեծք և գեղե-
ցիկք . և ոչ հանեցաւ ընդ նոսա Տէր :

6. Ալի եւ ընդ առաջ այլազգայն ,
և նզովեցի գլուսս նորա :

7. Հանի զսուսերն ի նմանէ , և
հասի զգլուխ նորին . և բարձի զնա-
խասինս յորդուցն Եսրայէլի :

Մինչդեռ հափին հորս, վերացաւ յերկինս,

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Նրից մանկակց.

Օրհնեալ ես աէր Աստուած հարցն
մերոց . օրհնեալ փառաւորեալ անուն
քո յախեան :

Յիրաւունս անցուցեր դայս ամե-
նայն ընդ մեզ . արդար ես դու Տէր ,
և ամենայն դորժք քո ճշմարիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են , և ամե-
նայն դատատաանք քո արդար են :

Դատատաան արդարութեանս ամեր
ի վերայ մեր . ըստ ամենայնի դոր ինչ
ամեր ի վերայ մեր , և քաղաքի սրբոյ
հարցն մերոց Նրուսաղէ մի :

Արդարութեամբ և յիրաւի ամեր
դայս ամենայն ի վերայ մեր վասն
մեզայ մերոց :

Անօրինեցաք և յանցեաք աստամբ
լինել ի քէն . մեզաք յամենայնի և

պատուիրանաց քոյ մեք ոչ անսացաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք՝ որպէս պատուիրեցեր դու մեզ, զի զբարին գացաք մեք ի բէն :

Արդ զամենայն զոր արարեր՝ և զոր ինչ ամեր ի վերայ մեր, արդար զատատանաւ արարեր :

Մատնեցեր զմեզ ի ձեռս թշնամեաց մերոյ . անօրինաց՝ խտաց և ասղբատամբոցայ :

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամենայն երկիր, մատնեցեր զմեզ :

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր զի ամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոյ և պաշտօնէից :

Այլ մի մատներ զմեզ իսպառ վասն անուան քո . մի սրեր զտխտս քո, և մի ի բացեաց առներ զաղօրստթիւնս քո ի մէնջ :

Ղլան Արբանամու սիրելոյ քո, Եսահակայ ծառայի քո, և Եօրայէլի սրբոյ քո :

Խոստացար նոցա՝ և սասցեր, բաղմացուցից զզուակ ձեր որպէս զառ-

տեղս երկնից բազմութեամբ, և սրպէս
զաւարդ առ եզր ծովու :

Եւ արդ Տէր՝ նուազեցաք մեք քան
զամենայն ազդս . և եմք տառապեալ
յամենայն երկրի այսօր վասն մեզաց
մերաց :

Աչ գոյ ի ժամանակի յայսմիկ իշ-
խան մարդարէ և առաջնորդ . ոչ ող-
ջակէզ պատարագաց . ոչ խունկ օրի-
նաց, և ոչ տեղի պատարագս մատու-
ցանելոյ առաջի քս . և զողորմութիւն
դասնել ի քէն :

Այլ անձամբ խոնարհեալ՝ և հոգւով
տառապանաց, ընդունելի լիցուք մեք
սրպէս զողջակէզս խոցաց և զաւարա-
կաց, և սրպէս բիւրաւորս զասանց
սրարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին պատար-
ագ մեր այսօր առաջի քս, զի կա-
տարեալ գոցուք զկնի քս . և չիք
ամօթ յաւայելոցս ի քեզ :

Եւ արդ զամք զհեա քս ամենայն
սրաիւք մերովք . երկն չիմք ի քէն,
և խնդրեմք զերեսս քս . Տէր մի
յամօթ առներ զմեզ :

Սյլ արա առ մեզ ըստ հեղաթեան
քում, և ըստ բողոմ պարմութեան
քում. փրկեա զմեզ վասն սքանչե-
լեաց քոց. և փառաւորեացի անուն քո
յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենեքեան, որ
չարչարեն զճառայս քո. ամաչեցեալ
լիցին բռնութիւնք նոցա, և ամենայն
զօրութիւնք նոցա խորատակեացին :

Եւ ծանօցեն՝ զի դու եւ Տէր Աս-
տուած միայն, որ փառաւորեալդ եւ
ի վրայ ամենայն արեղերաց :

Օրհնեալ եւ դու Տէր Աստուած
հարցն մերոց. զովեալ՝ և առաւել
բարձրացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց
քոց. զովեալ և առաւել բարձրացեալ.

Օրհնեալ եւ ի տանարի փառաց
արքութեան քո, զովեալ և առաւել .

Օրհնեալ եւ ի վերայ ամբողջ ար-
քայութեան քո, զովեալ և առաւել .

Օրհնեալ եւ՝ որ նստիս ի զբափբէս՝
և հայիս յանդամեդս, զովեալ և առաւել .

Օրհնեալ եւ ի վերայ հաստատու-
թեան երկնից. զովեալ և առաւել .

Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն
զՏէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք.

Օրհնեցէք երկինք զՏէր. օրհնեցէք.

Օրհնեցէք հրեշտակք տեառն. ջուրք
որ ի վերայ երկնից զՏէր. օրհնեցէք և.

Օրհնեցէք գորութիւնք տեառն,
արեգակն և լուսին զՏէր. օրհնեցէք.

Օրհնեցէք աստեղք երկնից՝ անձ-
րեք և ցօղք զՏէր. օրհնեցէք և բարձր.

Օրհնեցէք ամենայն հողմք, հուր և
ջեր զՏէր. օրհնեցէք և բարձր արա-

Օրհնեցէք ցուրտ և սօթ, ցօղ և ձիւ-
նաբեր զՏէր. օրհնեցէք և բարձր.

Օրհնեցէք սառն և սպարոզ, եղեամն
և ձիւն զՏէր. օրհնեցէք և բարձր.

Օրհնեցէք սիւք և գիշերք, լոյս և
խաւար զՏէր. օրհնեցէք և բարձր.

Օրհնեցէք անպք և փայլատակունք՝
և երկիր զՏէր. օրհնեցէք և բարձր.

Օրհնեցէք լերինք և բլուրք և ամե-
նայն բոյսք երկրի զՏէր. օրհնեցէք և.

Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք
զՏէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք.

Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայ-
ստաք որ ի ջուրս, և թռչունք երկնից.

Օրհնեցէք դադանք և անասունք, և
արդիք մարդկան զՏէր . օրհնեցէք և .

Օրհնեացէ Նորայել զՏէր . օրհնեացէ
և բարձր արասցէ զնա յախտեան :

Օրհնեցէք քահանայք զՏէր . օրհնե .

Օրհնեցէք ծառայք տեան զՏէր .

Օրհնեցէք անձինք, և շունչք ար-
դարաց զՏէր . օրհնեցէք և բարձր .

Օրհնեցէք սուրբք և խանարհք սրբ-
ախք զՏէր . օրհնեցէք և բարձր արա .

Օրհնեցէք Անանիա Ազարիա և
Միսայել զՏէր . օրհնեցէք և բարձր
արարէք զնա յախտեան :

ՀԱՆԳՈՒՄ

Հ Ա Ի Ա Տ Ո Յ

Հաւատամք ի մի Աստուած, Հայրն
ամենակալ, յԱրարիչն երկնի և երկրի,
երկեցեաց և աներևութից: Եւ ի մի Տէր Յի-
սուս Քրիստոս յՈրդին Աստուծոյ, ծնեալն
յԱստուծոյ Հօրէ միածին, այսինքն յեւո-
թենէ Հօր: Աստուած յԱստուծոյ, լոյս
ի լուսոյ, Աստուած էջմարիտ . յԱստուծոյ

ճշմարտէ ծնունդ , և ոչ արարած , նոյն ինքըն ի բնութենէ Հօր , որով ամենայն ինչ եղև յերկինս և ի վերայ երկրի՝ երևելիք և աներևոյթք . որ յազազս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ի յերկնից մարմնացաւ , մարդացաւ . ծնաւ կատարելագէտ ի Մարիամայ արքայ Աուսէն Հոգւովն արքով : Արով էառ զմարմին , ըզնոցի և զմիտ և զամենայն որ ինչ է ի մարդ , ճշմարտագէտ և ոչ կարծեօք :

Չարչարեալ , խաշեալ , Թաղեալ , յերրորդ յաւուր յարուցեալ , ելեալ ի յերկինս նովին մարմնովն՝ նստաւ ընդ աջմէ Հօր . զալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր՝ ի գատել զկենդանիս և զմեռեալս , որոյ Թագաւորութեանն ոչ գոյ փախճան :

Հաւատամք և ի սուրբ Հոգին յանեղն և ի կատարեալն , որ խօսեցաւ յօրէնս և ի մարգարէս և յաւետարանս , որ էջն ի Յօրգանան , քարոզեաց զԱռաքեալն և բնակեցաւ ի սուրբան :

Հաւատամք և ի մի միայն ընդհանրական և առաքելական Ակեղեցի . ի մի մրկրութիւն , յապաշխարութիւն , ի քաւութիւն և ի Թողութիւն մեղաց , ի յարու-

Թիւնն մեռելոց , ի դատաստանն յաւիտենից , հոգւոց և ճարմնոց , յարքայութիւնն երկնից , և ի կեանսն յաւիտենականս :

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն յորժամ ոչ էր Որդին , կամ էր երբեմն՝ յորժամ ոչ էր սուրբ Հոգին . կամ Թէ յոչէից եղևն , կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զՈրդին Աստուծոյ և կամ զսուրբ Հոգին . և Թէ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք , զայնպիսիսն նզովէ կամուղիկէ և առարկւական Նկեղեցի :

Յ Ա Ն Կ Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ա Ց

Գլուխ.	Էջ.
ԿԵ Ազազակեցեք առ Աստուած ամեն .	177
ՂԹ Ազազակեցեք առ Տէր ամենա .	284
ԺԱ Ապրեցո զիս Տէր՝ զի նուաղեաց .	26
ՃԼԹ Ապրեցո զիս Տէր ի մարդոյ ըստ .	394
ՃԼԶ Առ գետս Բաբելացոց , անդ նս .	388
ԻԷ Առ քեզ Տէր կարդացի Աստուած .	71
ԻԴ Առ քեզ Տէր համբարձի զանձն .	64
ՃԻԲ Առ քեզ Տէր համբարձի զաբս .	372
ԺԳ Ասաց անզգամն ի օրտի իւրում .	28
ԾԲ Ասաց անզգամն ի օրտի իւրում .	141
ՃԹ Ասաց Տէր ցՏէր իմ , նիստ ընդ .	326
ԼԸ Ասացի՝ քե պանեցից զճանա .	110
ԼԵ Ասե անօրէնն ի մեղանչել ընդ .	91
ԽԳ Աստուած ականջօք մերովք .	120
ԿԲ Աստուած Աստուած իմ , ես առ .	172
ԻԹ Աստուած աստուծոց Տէր խօսե .	134
ՉԱ Աստուած եկաց ի ժողովս աս .	235
ՀԱ Աստուած զիրաւունս քո ար .	193
ԻԱ Աստուած իմ Աստուած իմ՝ նայ .	58
ԻԵ Աստուած մեր ապաւեն եւ զօրու .	126
ԾԹ Աստուած մերժեցեր եւ անբե .	167
ՀԸ Աստուած մտին հեքանօսք ի .	228
ԾԳ Աստուած յանուան քում կեցո .	143
ԿԹ Աստուած յօգնել ինձ նայեաց .	191
ԿԶ Աստուած ողորմեա մեզ եւ օրն .	180
ՉԲ Աստուած ո՞ քեզ նմանիցի , մի .	236

Գրութ.	Էջ.
ՂԳ Աստուած զրեժխնդիր , Տէր .	273
ձԸ Աստուած օրհնութեան իմոյ մի .	322
ձԼԳ Աստ օրհնեցէր ամենայն ծա .	382
ձԽԸ Բազում անգամ մարտեան ընդ .	377
ԿԱ Բայց միայն Աստուծոյ ննազանդ .	170
Ե Բանից իմոց ունկն դիր Տէր, եւ .	12
ՂԱ Բարի է խոստովան լինիլ Տեառն .	270
ձԽԴ Բարճր առնեմ զքեզ Աստուած .	402
ԽԹ Բարճր առնեմ զքեզ Տէր, զի .	74
ԽԳ Բզխեսցէ սիրտ իմ զպատգամս .	123
Թ Գոհացայց զքեն Տէր բոլորով .	19
ձԽԷ Գովեա Երուսաղեմ զՏէր . . .	408
ԽԲ Դատ արա ինձ Աստուած, եւ .	119
ԽԵ Դատ արա ինձ Տէր՝ զի ես յամ .	67
ԼԴ Դատեա Տէր զայնասիկ՝ ոյք .	87
ձԽԳ Երե ոչ Տէր եր առ մեզ, ասացէ .	372
ձԽԶ Երե ոչ Տէր շինէ զառն, ի .	375
ՂԴ Եկայք ցնծացուք ի սեք աղա .	276
ձԺԸ Երանեալ են ամբիձք ի ճանա .	340
ձԺԱ Երանեալ է այր որ երկնցի ի .	329
Ա Երանեալ է այր որ ոչ գնաց ի .	7
ձԽԷ Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկն .	376
Խ Երանի որ խորնի զաղբատն եւ .	115
ԼԱ Երանի, ում բողոքին եղև .	80
ԺԸ Երկինք պատմեն զփառս Աստու .	53
ձԼԲ Զի բարի, կամ զի վայելուչ, զի .	382
ԾԱ Զի պարծիցի ի բարութեան նզօր .	140
ԶԸ Զողորմութիւնս քո Տէր յաի .	247
Բ Ընդէր խոովեցան ներանոսք եւ .	8
ՀԳ Ընդէր մերժեցեր Աստուած .	210
ԾԷ Թէ արդարեւ զարդարութիւն .	163

Գլուխ.	Էջ.
ՀԲ Երբև զի բարի է Եսրայելի.	207
ՀԽԵ Եղարձուցանել Տեառն զգերու.	374
ՀԽԹ Եխորոց կարգացի առ քեզ Տեր.	378
Դ Ե կարգալ իմում յուար ինձ.	44
ձԺԹ Ենեղութեան իմում ես առ Տեր.	369
Ժ Ետեք յուսացայ. հրպետ ասեցեք.	25
Լ Ե քեզ Տեր յուսացայ, մի ամա.	76
Է Ե քեզ Տեր յուսացայ, մի ամա.	192
ԽԸ Լուարուք զաշխ ամենայն ազգք.	131
ԺԹ Լուիցեք քեզ Տեր յաուր անձկու.	53
ԿԳ Լուր Աստուած ազօրից իմոց.	174
Կ Լուր Աստուած ազօրից իմոց.	169
ԺԶ Լուր Տեր արգարութեան, ես.	32
ՁԵ Խոնարհեցո Տեր զունկն քո ես.	242
ՁԴ Խոստովան եղերուք Տեառն ես.	296
ձԺԷ Խոստովան եղերուք Տեառն զի.	336
ձԼԵ Խոստովան եղերուք Տեառն, զի.	385
ձԵ Խոստովան եղերուք Տեառն զի.	304
ձԶ Խոստովան եղերուք Տեառն զի.	315
ձԺ Խոստովան եղեց քեզ Տեր բոլո.	327
ձԼԷ Խոստովան եղեց քեզ Տեր բոլո.	389
ՁԴ Խոստովան եղիցուք առ քեզ.	213
ԽԶ Ծափս հարեք ամենայն հերա.	128
ԿԸ Կեցո զիս Աստուած, զի հասին.	186
ՁԴ Հաճեցար Տեր ընդ երկիր քո.	240
ձԽ Համբարձի զաշխ իմ ի լիբիսս.	370
ԼԹ Համբերելով համբերի Տեառն.	112
ձԺԸ Հաւատացի զոր ես խօսեցայ. ես.	335
ՁԶ Էիմունք նորա ի լեառն սուրբ.	244
ԷԶ Զայնիս իմով ես առ Տեր կար.	216
ձԽԱ Զայնիս իմով ես առ Տեր կար.	397

Գլուխ.	Էջ.
ԻԸ Մատուցեք Տեսն ' որդիք Աս.	73
ԽԷ Մեծ է Տեր, եւ օրհնեալ է յոյժ.	129
ԼԶ Մի նախանձիր ընդ շարս, եւ.	103
ԺԹ Մինչեւ յերբ Տեր' մտանաս զիս.	27
ՀԵ Յայտնի է ի Հրեաստանի Աս.	215
ԿԷ Յարիցէ Աստուած եւ ցրուեցին.	181
ՃԺԳ Յեղանկն Եւրայեկի յեզիպտոսէ.	331
ՃԼԱ Յիշեա Տեր զԴաւիթ, եւ զամեն.	380
Ճ Յողորմութիւն եւ յիրատունս օրհն.	285
ՀԻ Նայեցարուք ժողովուրդք յօրհնս.	219
ԾԵ Ողորմեա ինձ Աստուած, զի կօ.	159
Ծ Ողորմեա ինձ Աստուած ըստ.	137
ԾԶ Ողորմեա ինձ Աստուած ողոր.	161
Ղ Ո բնակեալն է յօգնութիւն բար.	267
ՃԻԴ Ո յուսայ ի Տեր, որպէս լիասն.	373
ՀԹ Որ հովուեսդ Եւրայեկի նայեաց.	230
ԶԳ Ո՛րպէս սիրելի են յարկք քօ.	238
ԽԱ Որպէս փափաքի եղբերու յաղ.	117
ԾԴ Ունկն դիր Աստուած աղօթից.	144
ՃԻԱ Ուրախ եղէ ես ոչք առեին ցիս.	371
ՃԵ Պահեա զիս Աստուած իմ, զի ես.	30
ՃԷ Պատրաստ է սիրտ իմ Աստուած.	320
ՃԺԴ Սիրեցի՛ զի յուրցէ Տեր զճայն.	334
ՃԻ Սիրեցից զքեզ՛ Տեր զօրութիւն.	34
ԻԳ Տեսն է երկիր քիս իւրով. աշ.	63
ԶԹ Տեր ապաւեն եղեր մեր ազգէ.	265
Է Տեր Աստուած իմ՛ ի քեզ յուսացայ.	16
ԶԷ Տեր Աստուած փրկութեան իմոյ.	215
Գ Տեր զի բազում եղեն նեղիւք իմ.	10
ՂԸ Տեր բազաւորեաց, բարկացան.	282
ՂԹ Տեր բազաւորեաց՝ վայելչութիւն.	272

Գլուխ.	Էջ.
ՂԶ	Տեր բազաւորեաց՝ ցնծացե եր . 279
Ի	Տեր ի գօրութեան քում ուրախ . 56
ԻԶ	Տեր յոյս իմ եւ կեանք իմ՝ ես . 69
ձԽԲ	Տեր յուր աղօթից իմոց . ունկն . 398
ձԱ	Տեր՝ յուր աղօթից իմոց , աղա . 286
ձԽ	Տեր կարգացի առ քեզ եւ յուր . 393
ԻԲ	Տեր հովուեսցե զիս . եւ ինձ ինչ . 62
Զ	Տեր մի սրամտութեամբ քով . 14
ԼԷ	Տեր մի սրամտութեամբ քով . 108
ձԼ	Տեր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ , եւ . 379
ԺԴ	Տեր ձկ կացցե ի խորանի քում . 29
Ը	Տեր տեր մեր , զի սքանչելի է . 18
ձԼԸ	Տեր փորձեցեր զիս՝ եւ ծանեար . 391
Զ	Յնծացեք առ Աստուած . օգնա . 233
ԼԲ	Յնծացեք արդարք ի Տեր , ուղ . 82
ԾԸ	Փրկեա զիս ի բշնամեաց իմոց . 164
ԿԴ	Քեզ վայելէ օրհնութիւն Աս . 175
ձԲ	Օրհնեա անձն իմ զՏեր , եւ ամե . 289
ձԳ	Օրհնեա անձն իմ զՏեր . Տեր . 292
ձԽԵ	Օրհնեա անձն իմ զՏեր , օրհնե . 405
ձԽԳ	Օրհնեալ Տեր Աստուած իմ , որ . 400
ձԼԴ	Օրհնեցեք զանուն Տեսօն . օրհ . 383
ձԾ	Օրհնեցեք զԱստուած ի սրբուր . 412
ձԺԶ	Օրհնեցեք զՏեր ամենայն ազինք . 336
ձԽԶ	Օրհնեցեք զՏեր զի բարի է սաղ . 406
ձԺԲ	Օրհնեցեք մանկունք զՏեր , եւ . 330
ԼԳ	Օրհնեցից զՏեր յամենայն ժամ . 84
ձԽԸ	Օրհնեցեք զՏեր յերկնից , օրհնե . 409
ձԽԹ	Օրհնեցեք զՏեր յօրհնութիւն ի . 411
ՂԷ	Օրհնեցեք զՏեր յօրհնութիւն նոր . 281
ՂԵ	Օրհնեցեք զՏեր յօրհնութիւն նոր . 277

ՕՐ ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ

	Էջ.
Ձի նուր բորբոքեցաւ ի բարկութենէ .	149
Ի գիշերաց կանխէ հողի իմ' առաւօտ .	257
Մեծացուցէ անձ իմ գՏեր . եւ ցնծաւ .	309
Նայեցարուք երկինք . եւ խօսեցայց .	95
Օրհնեալ ես տեր Աստուած հարցն մե .	417
Օրհնեալ տեր Աստուած Եսրայէլի . որ .	201
Օրհնեսցուք գՏեր . զի փառօք է փա .	43
Օրհնեցեք զԱստուած յօրհնութիւն նոր .	363

ԱՂՕԹՔ

	Էջ.
Գոճանամբ զրեն տեր Աստուած մեր .	203
Ես ստացի ի վերանալ յինէն աւուրց .	311
Ի գիշերի եւ ի սուրնջեան եւ յամե .	99
Ի նեղութեան իմում ես առ Տեր կար .	304
Հայր մեր որ յերկինս սուրբ . 49, 155 .	365
Տեր երկնի եւ երկրի' արարիչ ամե .	133
Տեր զբոլոր զո յուայ' եւ երկնայ . Տեր .	259
Տեր սուրնջեան եւ զոյացուցիչ զիշե .	47

ՀԱՆԳԱՆԱԿ ՀԱՒԱՏՈՅ

	Էջ.
Հաւատամբ ի մի Աստուած . Հայրն .	422

Վ Ր Ի Պ Ա Կ Ք .

էջ.	տող.	սխալ.	ուղիղ.
72	2	հատոյ	հատո.
79	4	զժոխս	զժոխս.
110	21	ի Դաւրի	ի Դաւիր.
130	14	զնատ	զնատս.
168	12	հնազանդ	հնազանդ.
«	13	տարցե	տարցե.
215	6	ապականեր	ապականեր.
233	5	ցնծացեր	ցնծացեր.
283	24	գործեր	գործեր.
306	22	Աստուան	Աստուած.
328	19	երկիւզ	երկիւղ.
332	14	յաղբերակունս	յաղբերակունս.

Ի ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՀԱՅՈՑ, ՌՅԷ.

ՓԱՐԻՋ. — ՏԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ.

Ա Ղ Օ Թ Ք

Վ Ա Ս Ն Հ Ա Յ Բ Ե Ն Ե Ա Ց

Ա .

Տէր , կեցո ըզՀայասան ,
Լուր զորդացն առ քեզ աղերս .

Տէր , կեցո ըզՀայասան ,
Յարս զնա նոր յիւրն աւերս :

Յէրք Ասուած նրբօր , Ասուած Գեթգորի ,
Ասուած զոր կարգամք իխարոց սրտի ,
Բողոցունս զի զմեր հայրենիս քրչուսա .
Սուր , հեռ եւ հերձուածք առհուցուն յաւար :

Բ .

Տէր , կեցո ըզՀայասան ,
Լուր զորդացն առ քեզ աղերս .

Տէր , կեցո ըզՀայասան ,
Յարս զնա նոր յիւրն աւերս :

Աւանիկ օտար այսն ըզմտօր առնեն ,
Եւ ըզսրբութեամբք մեր քրչնամանեն .

Բայց մեր նրբ իրայդ նովացար խեր,
Ոչ՞ եւ իմանու զքեզ պաշտեմք խառնէր :

Գ.

Տէր, կեցո ըզՀայաստան,
Լուր զտղւոցն առ քեզ աղերս .
Տէր, կեցո ըզՀայաստան,
Յարն զնա նոր յիւրն աւերս :
Տէր, Տէր, դու ըզմերս օրհնեա զուղղութիւն՝
Որ իՔրիզորի սրբեալ էմք աւիւն .
Գու զնորուն պանեա հաւատսս սնաստան,
Եւ զարտա նորուն իՀայս յաւիտեան :

Դ.

Տէր, կեցո ըզՀայաստան .
Լուր զտղւոցն առ քեզ աղերս .
Տէր, կեցո ըզՀայաստան,
Յարն զնա նոր յիւրն աւերս :
Իբր ըզգարնանի ցօղ խիւրս էղբարց
Մուտիւա ըզտեր, հեղ զօգի մեր հարց,
Եւ իջան յաւոյ նոցա տար ըզմեզ,
Իբր ըզնօռ յարօջս քո իԿաղեո :

Ե.

Տէր, կեցո քզՀայաստան,
Լուր գորդուցն առ քեզ աղերս .

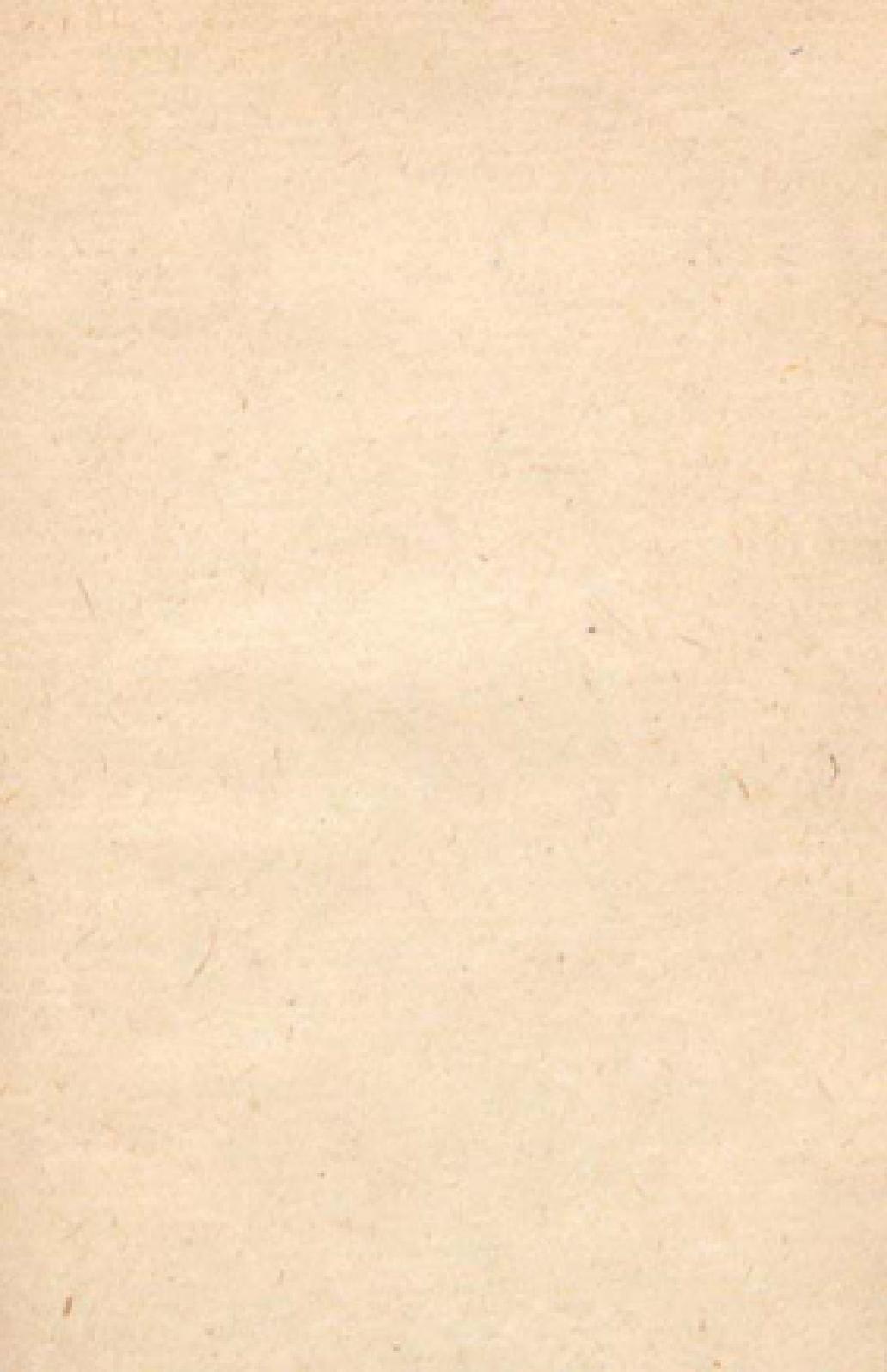
Տէր, կեցո քզՀայաստան,
Յարձ զնա նոր յիւրն աւերս :

Ոն՛, շոս իսկ աղէք ծանրացան իմեզ,
Շոս իսկ ման իմեզ հաշուէ ողջակեզ,
Տէր կեանց, յեկիր մեր՛ անքնու սառան՝
Արկ քզչունցզ եւ կեանս առցի Հայաստան :

Խ . Վ . Գ .

ՓԼԲԻՉ. — ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ.

2013

